

FRIENDS OF THE KENT SCHOOL LIBRARY

Louis Hall, Jr. 129

mythology and mornments tathen

JOHN GRAY PARK LIBRARY KENT SCHOOL KENT, CONN. 06757

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΑΠΟΜΝ-ΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

XENOPHON'S

Memorabilia of Socrates

WITH INTRODUCTION AND NOTES

BY

SAMUEL ROSS WINANS, Ph.D.

PROFESSOR OF GREEK
IN THE COLLEGE OF NEW JERSEY.

The Property of Kent School Library

Οὐδὲν ὦφελιμώτερον ἦν τοῦ Σωκράτει συνεῖναι καὶ μετ' ἐκείνου διατοίβειν ὁπουοῦν καὶ ἐν ὁτωοῦν πράγματι. ΙV. i. i.

ALLYN AND BACON

Boston and Chicago

Copyright, 1880, By John Allyn.

University Press:

John Wilson and Son, Cambridge.

Enscribed

TO

REV. DAVID H. PIERSON, PH.D.,

MY REVERED TEACHER.

PREFACE.

THE text of this edition is essentially that of Brei tenbach (Berlin, 1878). This has been followed in preference to that of L. Dindorf (Ox., 1862; Leip., 1877), because, whilst embodying the excellencies of that valuable recension, it is more conservative, avoiding arbitrary changes against the MSS. Breitenbach has made judicious use of the very latest critical researches of G. Sauppe, Pohle, Schenkl, and others. Sauppe's text (Leip., 1866) is in substantial accord; his readings are occasionally adopted. The well-known text of Kühner (Gotha, 1858; school ed., Leip., 1876), now superseded, may be mentioned. The more important variations are given in the notes. Dindorf's system of punctuation should commend itself; and the custom of the best editions has been followed in using a small letter to begin sentences in ordinary continuous discourse, and the capital to mark a change of speaker or a direct quotation.

The feature of summaries introduced into the text, replacing the customary argument prefixed to the chapters, it is hoped, will prove attractive and useful in several ways: they afford a relief to the eye; they put a logical analysis of the text where it cannot escape the student's attention, and by suggesting rather than para

phrasing the contents of the section, they do not dull but excite interest and curiosity.

The aim of the Introduction is to present an outline of the main facts essential to a proper understanding of the work. An extended discussion of Socrates' philosophy belongs to the special treatises, and to later studies. The exact details of Xenophon's plan of the work do not seem to have been fully brought out hitherto.

The notes are designedly compact, yet are believed to contain all that is practically useful to the student. In view of the fact that the Memorabilia is so largely used as a drill-book with the younger classes at college, very copious grammatical references have been given, especially on the earlier portions of the text, where at least one reference is made to every prominent principle of syntax. No extended note is offered where a simple reference to one of our standard grammars would answer every purpose. Brief sketches of everything of biographical, historical, or philosophical interest are supplied; and, for the convenience of teachers, there have been added very complete cross-references to the other works of Xenophon, and also to Plato and Aristophanes. Many passages of greater interest or importance are quoted in full.

The book is sent forth in the hope that it may meet the latest needs of the class-room, and may make yet more pleasurable the reading of this delightful classic.

S. R. W.

INTRODUCTION.

I. XENOPHON. (431? - 354 B. C.)

Career. Intimacy with Socrates. — The circumstances of Xenophon's life were such as to furnish him with literary material of rare interest and importance. His fame as an author rests more, in fact, upon the extremely valuable nature of his subject-matter than upon his artistic skill. In early manhood Xenophon came under the spell of Socrates; and by preserving to us in his Memorabilia, or Recollections, a unique series of sketches of that most remarkable man, he has himself gained individual distinction.

How long Xenophon enjoyed the society of the famous teacher cannot be definitely known; perhaps, for a dozen years. The story of their first meeting, as Diogenes Laertius preserves the tradition, is a pleasing fancy—though doubtless only a fancy—and sufficiently characteristic to bear quotation. Meeting Xenophon, then a handsome youth, in a narrow passage, the eccentric philosopher playfully barred the way with his staff, and inquired "where men could get various sorts of provisions?" Receiving ready answers, he suddenly asked "and where a noble character?" Then to the nonplused youth, he added, "come with me and study."

Much more interesting, because authentic, is that intercourse which Xenophon himself recounts in the Anabasis.

In the Spring of 401 B. C., Xenophon received an invitation from his Boeotian friend Proxenus to come to Sardis, there

to court adventure and better his fortunes in the service of Cyrus. With thoughtful deference he submits the letter and the proposition to Socrates. The sage, in view not only of the uncertainties and the personal risks involved, but foreseeing possible political complications, deems this a matter for divine counsel. But Xenophon with his heart set on the venture asks the oracle not "whether he should go," but "what deity he should honor to secure the best success." Though sharply rebuked for this evasion, Xenophon set out with Socrates' approbation.

With the expedition of Cyrus. — He was probably not more than thirty years of age at this time. For the next two years the Anabasis furnishes a complete account of his life. He accompanied the Cyrean expedition in an unattached capacity; but upon the death of the pretender and the treacherous massacre of the generals shortly after, Xenophon emerges from his private station and develops into the shrewd general by whose indomitable courage and perseverance, tact and cheery persuasiveness, the Greeks, sadly diminished in numbers, are finally brought through incredible hardships to their native shores.

Subsequent movements.—Xenophon did not accomplish his return to Athens till a little after the execution of Socrates. His stay was brief. The death of his master, odium from his own Spartan affiliations, possibly more than all, the sprit of adventure burning fierce within him, impelled him to re-enter military life; and for a number of years he followed the fortunes of the Spartan king Agesilaus in various campaigns at home and abroad, even fighting at one time against his own countrymen. The Athenians had probably already pronounced formal sentence of banishment against him. This edict was revoked later on, but Xenophon seems never to have returned to Athens. One account makes him die at Corinth.

Somewhere about 390 Xenophon settled down to private life at Soillus in Elis, where the Spartans generously ceded

him a large and attractive estate. There for more than twenty years,—perhaps, with a temporary dispossession, till the close of his days,—Xenophon led a life of elegant leisure. The booty which he had received in the first Asiatic campaign furnished him ample resources. Game was abundant in the forests and streams, and the active temperament of the retired soldier found pleasurable relaxation in the lesser excitements of the chase. He set off a sacred park and erected a shrine to Diana, thus satisfying the dictates and yearnings of a nature sincerely conscientious, and devout even to superstition.

Literary work. - Xenophon now devoted himself to authorship. He does not attain to the first rank of writers, though the ancients themselves bestowed the highest praises upon him for the simplicity and elegance of his diction. The "Attic bee" they termed him, and the "Muse of Athens." He is at his best in narrative, and the Anabasis is his most perfect production. The beautiful, lucid, sprightly style, not less than the intrinsic value of its matter, makes the work read with rare interest, and constitutes it, in its sphere, at once a model and a masterpiece. In writing history, Xenophon's strong prejudices, and his unconcealed Laconizing spirit warp his judgment and make him a not altogether faithful historian. He lacked entirely the critical insight of Thucvdides, and he does not write with the graceful naïveté of Herodotus. The Hellenica is rather dry reading. Again, when Xenophon essays the biographical, the more pretentious rhetoric which he employs is rather hard and formal, and his treatment mechanical in the extreme. Thus in writing the Panegyric on Agesilaus, a prince whom he idolized to an absurd degree, after a brief and bare recital of the career civil and military of his hero, he feels he can do no better than test and catalogue his various excellencies by the several cardinal virtues of Greek ethics and make a résumé of these qualities at the close. Xenophon had not a lively creative imagination, and yet he may be said to have

produced the first European novel in his Cyropædia, a work long misunderstood, and received for actual history. It is devoid of plot, and narrative in style. While in the single, beautiful episode of Panthea it gives the earliest European love-story extant, the character of the work as a whole is that of a politico-ethical romance. Putting his scene in the romantic East, and the time a century or so back, he pictures in the training and life of the elder Cyrus his own ideal of a man, fashioned after the Socratic model, and brought up under Spartan discipline and institutions. Xenophon also wrote the Economicus, or Domestic Economy, in which somewhat after the manner of Plato he presents his own theories in an imaginary conversation of Socrates; the Symposium, in which he gives a merry picture of Socrates unbent and taking part in the jollity of a fashionable dinner party; and a number of minor works, all of which appear to have been preserved.

In all his writings the personality of Xenophon is very prominent. He writes with a candor and honesty, which are unmistakable, and which reveal his weaknesses no less than his many excellencies. In large measure he possessed the traits of the Socratic ideal, a man pious, temperate, upright, ready, energetic, brave, quick to discern the right and to act upon it, versatile, and not lacking in ability to exhort and control men. Since it was destined that Socrates should leave no writings, the world is fortunate in having one so well fitted as Xenophon to transmit his essential teachings. If Xenophon had his prejudices, such as his favoritism for Sparta; if he fails to invest the Socratic conversations with much of their original freshness and grace; and if the practical cast of his nature could not sympathize with the dialectic element and appreciate the subtler points in Socrates philosophy, on the other hand, our confidence is greater that Xenophon does not intermingle speculations of his own, and that his reproductions are substantially correct, though it is left to the imagination to supply most of those elements which

made Socrates such an attractive and powerful conversationalist; and, further, few writers present a personal equation so easy to estimate.

II. SOCRATES. (469-399 B. C.)

Early, and public life. - The well authenticated facts of Socrates' external life are not very numerous, consisting of those which can be gleaned from the writings of Xenophon and Plato. His father, Sophroniscus, was a statuary; and tradition has it that Socrates followed the same calling during his early years, and that he was rescued from this by the generous patronage of the wealthy Crito, who became his life-long friend. There is reason to believe that Socrates became conversant with all the forms of physical science and speculation then in vogue. He appears at first to have had a rare fondness for this line of study, but becoming dissatisfied with what he conceived to be the vanity and non-utility of such speculations, he turned from them to the more congenial study of man and that wide range of problems which concern the various human relations. While he conscientiously performed what public duties fell to his lot, he kept aloof from political life. Late in life the lot called him to preside in the Assembly on that memorable occasion, when the fate of the Arginusæ generals was decided. He served as hoplite in three campaigns, at Potidæa, 430 B. C.; Delium 424; Amphipolis, 422; and in each exhibited marked valor as well as wonderful hardihood. Already Socrates must have become well-known as a public character, discoursing in all public places, less formally than the professional teachers of the day but more incessantly and conspicuously. He seems to have possessed wonderful personal magnetism, and in spite of his uncouth appearance, or by reason of it, he attracted to his side a large number of young men who hung upon his utterances and were his constant followers.

Causes of his accusation. - As early as 423 that rigid conservative, Aristophanes, in his rôle of satirist, assuming censorship of public morals, desiring to attack the degenerate philosophy of the day, conceived he would make a great hit in taking Socrates for his chief character or typical Sophist. The very grossness of the picture, added to the fact that Plato later represents Socrates and Aristophanes on the friendliest terms, leads us to believe that the comedian did not intend a personal attack or write with any malice. Yet so many of the traits and habits and eccentricities of the real Socrates were set forth, that the picture as a whole, with all its exaggeration and features wholly false and unjust, produced an impression quite ineradicable upon the unreflecting mass who witnessed the performance of a play like the Clouds. And this unfavorable opinion, founded on calumny, doubtless grew in currency and in force, so that in the final issue it wrought disastrously against Socrates through the prejudices of the popular jury which condemned him.

Again, the oracle had declared Socrates the wisest of men. After deep reflection Socrates modestly interpreted this to signify that the highest wisdom was to know one's ignorance. Acting, then, under what he conscientiously assumed to be a divine mission, to examine men, to confute their pretensions to knowledge, and thus from consciousness of their own utter ignorance and worthlessness to lead them to that true knowledge which begins with and radiates from a knowledge of self, — Socrates spared no class of men and no individuals however influential or wealthy. The office is chirurgical, and is not always graciously received. Hence gradually grew up a host of bitter personal enemies in all ranks of society.

Socrates became obnoxious politically. His later life fell in that period of prolonged internecine strife between Athens and Sparta, which brought the Athenian power from the height of its glory into utter abasement. That in this humbled condition, in the sentimental reaction which follows

upon self-wrought disaster, the Athenians were inclined to look askance not only upon all those public men who had acted against their interests in the ill-fated struggle, but also upon those who had in any way been connected with these men, is not hard to understand. Some of the more prominent demagogues, as Critias and Alcibiades, had been for a time followers of Socrates. Then, Socrates was known to criticise public measures and institutions with the same freedom as in the case of individuals. Thus while many wished to silence this troublesome meddler for personal reasons. doubtless many more really believed him a disseminator of

The immediate cause of Socrates' prosecution, - if we may readily believe the account in the Apology of the Pseudo-Xenophon, - was that he persuaded a young man of intellectual promise, the son of a once wealthy tanner, to discard his father's calling. This so angered Anytus that associating with himself Meletus, the son of an obscure poet, and Lycon, an orator, he persuaded the former to bring action in the name of the state against Socrates for impiety and heresy, and for corrupting public morals.

Before the court. - Plate's Apology with his Phædo and Crito gives a full and admirable account of Socrates before the court and of the closing scenes in his life. To the jury, whose capricious, irresponsible judgment by majority ballot should determine his fate, he preserved a dignified, even haughty bearing, scorning the terms of the indictment, and with keen irony laying bare the real sources of the accusation and the true grounds of the hostility against him. He exhibited not the slightest humility or obsequiousness; he disdained appeals to sympathy or mercy, - in short, made no effort to conciliate, nor any promise to amend his ways in view of acquittal. And when by a half dozen votes in the court of over 550 he was pronounced guilty, he did not alter his tone. In a case of this sort the jury determined the penalty. The prosecution had claimed death; it belonged

to Socrates to propose a substitute. Between these the court decided. Socrates, with utter disregard for his fate, refuses in this way to admit any guilt or obliquity, and with infinite sarcasm, proposes for himself that the court award him a seat at the public table for the rest of his days as a public benefactor. If not that, he could pay a mina, which his friends would increase to 30 (\$530). The court with a slightly larger majority voted the death-penalty.

Socrates' speech to the court following his sentence, and the whole account of his manly and lofty bearing during the month that intervened before he drank the hemlock, of his wise words, and of the good hope and serenity with which he met death, as Plato writes it, are among the grandest things in all literature.

III. THE MEMORABILIA. (390?)

Object, plan, and outline.—Xenophon's object in the Memorabilia is not simply to review the verdict of the court, but by a proper exposition of the life and doctrines of Socrates at once to vindicate his fame and extend the beneficent influence of his teachings to posterity. The first two chapters are negative in their bearing and constitute a rebuttal of the indictment, making a natural introduction to the larger purpose of the work. As to the first count, Socrates was not only faithful in all the outward observances of religion, but every word and deed alike in his private and in his public life, attested the sincerity and depth of his piety. Xenophon emphatically resents the charge that Socrates engaged in speculations suspected of atheistic tendencies, and in opposition to this in section 16 he states succinctly the scope of Socrates' teaching.

Socrates' Daemon. — The charge of being an innovator in religion, Xenophon attributes to a popular misapprehension of the nature of τὸ δαιμόνιον, that supernatural guid-

ance which Socrates professed to enjoy. This feature has been a puzzle to succeeding times as well. Socrates nowhere fully explains the phenomenon. In its normal application the term should mean 'the divine in manifestation,' as contrasted with being 'divine in essence.' Hence in L. iv. we have τὸ δαιμόνιον, 'the divinity,' 'God manifest in his works,' and later το θείον, 'the Godhead.' Therefore as a term specialized with Socrates, τὸ δαιμόνιον must mean only some peculiar and purely individual revelation or manifestation. "Sign" and "voice" Socrates terms it in Plato. He invested it with no distinct personality except playfully, and must have thought of it as God speaking to his soul directly, a sort of inspiration. Practically, perhaps we may regard it as nothing more than such a very real and vivid impression of duty as in a nature highly developed and susceptible on its spiritual side would almost acquire separate personality; or, since the prohibitory element was a prominent characteristic, this voice may have been the resultant of conscience acting in a sensitive spiritual nature, coupled with large caution and a shrewd practical judgment.

On the second count, Xenophon shows the strictly temperate and virtuous life of Socrates which won upon men; further, that Socrates sought the young from no professional motive in the mercenary spirit. Then follows an examination of specific charges. That Socrates, while most devotedly loyal, should nevertheless observe and criticise the evils arising from a pure democracy is quite credible. They charged him with uttering sentiments which tended to subvert all law and order. Xenophon, whose oligarchical sympathies were strong, takes little pains to set his master right here, beyond some general reflections that culture imparts prudence. The lengthy notice which Xenophon gives to the relations of Critias and Alcibiades with Socrates, serves to mark the weight and importance of their cases as specific examples under the second main charge. He refutes Socrates' accountability quite effectively. The items which

follow illustrate what absurd calumnies conduced to the general hostility toward Socrates. Throughout this introductory portion Xenophon writes not only as one who was not present at the trial, but as having a very imperfect account of it. His rejoinders are of a general nature or are directed either to what he conceives to have been points of the prosecution, or to libels popularly current ever since Aristophanes first affixed them to Socrates.

The main theme. — The positive and more essential part of the work now follows. The first sentence of I. iii. furnishes the key-note. He 'will write recollections of the life and sayings of his master to show that far from corrupting and debasing men he improved and elevated them by both life and doctrine.' The division of the work into books and chapters need not be imputed to Xenophon himself. But, contrary to the opinion hitherto commonly entertained with regard to the Memorabilia, Xenophon writes with a very definite and orderly plan. As Socrates was distinctly a teacher of Ethics, Xenophon groups his Recollections under the cardinal virtues of the Greeks, distinct phases of virtue, the terms for which doubtless Socrates himself helped to fix. The same mode of treatment is seen in Xenophon's Panegyric on Agesilaus already noticed.

The cardinal virtues. — The following gives the scope of these virtues with some hints on the translation of the terms:—

eὐσέβεια — implies the conscientious fulfilment of all duties and obligations to the Gods: cf. IV. vi. 1-4; I. iii. I, last part. 'Piety.'

ἐγκράτεια — requires of the individual complete self-control in respect to all passions and appetites: cf. I. v. 6; II. vi. I. 'Self-control,' 'Temperance' is too narrow a term. σωφροσύνη—in specialized use, is quite identical with ἐγκράτεια; and in Plato's system it is the specific term for this virtue. The kindred σώφρων, σωφρονέω, have also a more general application. Cf. III. ix. 4; IV. iii. 2; II. ii. 14, etc

δικαιοσύνη — implies obedience to all the written laws of the state and to all the unwritten obligations of society; not merely passive personal integrity, but the active fulfilment of every duty one man owes another socially: cf. IV. vi. 5-6, iv. 19 ff. 'Rightfulness' is suggested as a conventional term for this virtue, less likely to mislead than the more correct 'Righteousness,' which Theology has specialized and appropriated, or the wholly inadequate 'Justice.' Some may prefer to transliterate — 'Dicæosyne.' 'Right,' 'wrong,' 'crime,' 'evil-doer,' etc., will render the related terms.

ἀνδρεία — not simple bravery, but that bold and resolute energy of character which is equal to any emergency or responsibility; heroism; 'the man for the occasion.' Exhibited notably in the various forms of public service. Cf. IV. vi. 10–11. 'Manliness,' properly intensified, may represent it.

σοφία — not reckoned by Socrates a separate virtue; with him knowledge was the essence of each and all: cf. IV. vi. 7; III. ix. 4-5. 'Wisdom.'

Under each head Xenophon gives first the abstract discussion, the theoretical side, and then the illustration or practical enforcement. This double-sided treatment is especially to be noted everywhere.

Socrates' Doctrine.—In carrying out this simple, even mechanical plan, Xenophon treats first of 'Piety' and 'Self-control,' taking them somewhat conjointly. Book I., Chapter iv., is remarkable as being the earliest philosophical presentation of the principle of design in nature arguing a personal First-cause or Creator. Book II. introduces the social virtue, 'Rightfulness.' Chapter i. is made to lead up to the beautiful allegory of "Hercules at the Road-forks." It is at least questionable whether Socrates ever delivered, or quoted from another, such an extended parenetical discourse in Sophist style. Far more likely Xenophon introduces it that he may himself give a specimen of fine writing This apologue is justly famous. It is one of the best ex

amples of a well-sustained antithesis in all literature. The very perfection of this feature becomes monotonous, and it must be confessed that Xenophon's fine rhetoric is generally forced, and dependent on mechanical devices. Then follows an interesting group of incidents illustrating various social duties.

Book III. in its first half embraces an intrinsically less interesting group, concerning various civic relations and official functions, wherein men are supposed to require and to exhibit the virtue 'Manliness.' In the remaining group of sketches in this Book, which would naturally fall under the popular virtue, 'Wisdom,' Xenophon gathers discussions and views of Socrates on metaphysical problems, and then various illustrations of Socrates' versatile practical wisdom and common sense. Noticeable here is Chapter viii., in which Socrates is made to identify in all practical relations both the good and the beautiful with the useful. Such a theory of beauty is held by many to-day. Socrates speaks of the good in the familiar relative sense, and it would be unfair to him on this evidence to claim him as what is now known as a utilitarian in morals. The problem of the foundation of right or moral good does not seem to have been distinctly before him, and Xenophon, who was no metaphysician himself, gives, it is believed, no adequate presentation of his master's doctrine on such abstruse points. Again in Chapter ix. Socrates develops his theory that virtue is knowledge. This is justly criticised on the ground that it practically leaves out of account the host of appetences which influence the Will and determine conduct, or unwarrantably assumes that knowledge even though measurably perfect - defect wherein is constantly the loophole of escape with Socrates - constitutes the strongest, as it certainly is the highest, motive, and that the Will uniformly and necessarily responds.

Socrates' Method. — After such an outline of the Socratic Doctrine, in Book IV. Xenophon proceeds to show in what

manner he operated upon the young, and instilled into them these virtues and precepts, - the Socratic Method. First, Socrates sought to empty the individual of his conceit of knowledge. In this negative process especially, which as an instrument is often termed the Socratic Elenchus, Socrates exhibits what is known as his Irony. This means that selfassumed ignorance which, putting him in the attitude of a simple and eager learner himself, thus beguiled and charmed his collocutor into a gradual, unconscious disclosure of his own shallowness and ignorance. Again, in all his conversation, Socrates taught not by set discourse, but by questioning. By putting leading questions on general or well-known facts, Socrates, by easy steps, to the surprise and delight of his subject, would bring him to the enunciation of some principle hitherto unknown or undeveloped in his mind. This is called his Maieutic: a term which Socrates himself suggested, likening his relation to the development and birth of ideas in the mind to that mid-wife office which his mother performed for the body. Both this feature and the illustration afforded fine material for jest to Aristophanes, who, in his usual comic way, proceeded to literalize the metaphor. Further, the whole drift of a Socratic discussion was toward close and accurate definition. Socrates insisted on clear conceptions: proceeding from individuals, by successive exclusions and differentiations, he arrived at a general notion sharply defined. He made free use of illustrative examples, and demanded assent of his collocutor at every point. Aristotle credits Socrates with being the first to develop this method of "induction" and "definition;" but the former must not be identified with the modern Baconian induction.

Xenophon, it will be observed, lays great stress on the positive and practical side of Socrates' teaching, —a phase which appears less distinctly in Plato's writings. In order to illustrate this fully, Xenophon's plan necessitates some repetition, in so far that he gives a new discussion on each

of the virtues. Yet here the manner, the Method, rather than the matter, the Doctrine, is the prominent feature; and Euthydemus, as far as might be, is taken as a typical example of systematic training by Socrates.

The final chapter brings Xenophon's design to a full-rounded completion, by showing that, notwithstanding men's unrighteous sentence, the life and work of Socrates did not lack divine approval. It is strange that Xenophon does not here or elsewhere present his master's views on the after-state; but from what he puts into the mouth of the elder Cyrus, dying, we may take assurance that Plato's eloquent expositions do not misrepresent or overstate Socrates' belief in the soul's immortality.

Concluding Remarks. -- Socrates is remarkable as a man, for his singular simplicity and eminent purity of life, far beyond the morality of his times; for his firm adherence to the highest moral principle in the most trying circumstances; for his wonderful powers as a converser; for his long life of unselfish devotion to his missionary inspiration, the improvement of his fellow-men; and for his noble martyr death. As a philosopher, he marks a new epoch. He not only popularized philosophy, but, in the familiar language of Cicero, "called it down from heaven to earth, and introduced it into the cities and houses of men," - made it practical. and more - virtually initiated the study of Moral Philosophy. Heretofore, Physics, Astronomy, Mathematics, Metaphysics, Sophistic, represented the range of speculation and of popular teaching. Socrates found in moral truths, in the duties and destinies of the individual, a new and higher sphere. In his general methods, and in some degree in his aims, he was akin to the class of teachers called Sophists. That he distinctively took no fee from his followers, simply marks the purity and nobility of his motives, and frees him from all suspicion of selfish, unprincipled catch-penny instruction. Socrates resented being classed with these men:

though doubtless he honored the more worthy of them, such as Prodicus, Protagoras, and Hippias. More specifically, as already noticed. Socrates is famous for his argument for the divine existence, for his theory of virtue, for introducing definition, and for his peculiar method. He left no writings. and, in the strict sense, founded no school. But many of his pupils caught the fire, and became the founders of various divergent sects. Prominently, the Cynics, with Antisthenes as their leader, attributed to him their ascetic principles; and at a later date, the Stoics claimed Socrates as the author of their pure moral system. Above all, Plato was his pupil, as he in turn fathered the equally distinguished member of this illustrious trio, Aristotle. Thus, not only for his own actual contributions to philosophy, but even more for the mighty impulse which he gave to intellectual activity, Socrates will be ever famous.

In estimating the character and worth of Socrates, the student must not forget the fact that much which contributes to the power of the living teacher eludes transmission, as well as the fact that much of the beauty and force of the original utterance is lost in being reproduced in our symbols; but more than all, one must enter into sympathetic appreciation of those externals of custom and mode of thought, which make each age and civilization seem to a succeeding crude and peculiar. For Xenophon, it cannot be claimed that, in a subject of this kind, he writes with the highest art, or that he had any genius for philosophy. As an offset to this, his account can be relied upon as not garbled, or overlaid with the writer's own philosophizing, or warped by any prejudice which we do not perfectly understand and cannot readily eliminate. Plato, it is well understood, in but a few works presents the historical Socrates, but makes a dramatic Socrates the mouthpiece of his own distinctive doctrines. Plato, however, writes with an eloquence and beauty that is unsurpassed, - in prose that is poetry. In short, Xenophon presents us with a series of rough, pencilled sketches, while

Plato paints an idealized portraiture, — and Aristophanes draws us a distorted cartoon.

The Memorabilia, while thus affording the best data for a knowledge of Socrates as he was, is not devoid of many fine passages of intrinsic interest. It makes an excellent preparation for reading with rapidity and pleasure the dialogues of Plato, or Aristophanes' famous comedy.

Authorities. — Many further particulars will be found in their appropriate place in the Notes. For a charming account of Xenophon and his writings, see the volume "Xenophon," in the series, "Ancient Classics for English Readers." The debris of anecdotes and traditions which constitutes the so-called "Life" of Socrates by Diogenes Laertius, is largely transferred to the pages of the Classical Dictionaries, and to Wigger's "Life of Socrates." On the Socratic philosophy, besides the various Histories of Philosophy, Zeller's "Socrates and the Socratic Schools" may be consulted. For a general view, see the Histories of Greece; but especially, for the most thorough and comprehensive survey and the best critical estimate of Socrates, see Chapter laviii. in Grote's History.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ.

BOOK I. CHAPTER I.

CHAPTERS I. AND II. REVIEW THE INDICTMENT AGAINST SOCRATES.

The charges stated.

Πολλάκις εθαύμασα τίσι ποτε λόγοις 'Αθηναί- τους επεισαν οί γραψάμενοι Σωκράτην ως άξιος είη θανάτου τῆ πόλει. ἡ μεν γὰρ γραφὴ κατ' αὐτοῦ τοιάδε τις ἢν· 'Αδικεῖ Σωκράτης οῦς μεν ἡ πόλις νομίζει θεοὺς οὐ νομίζων, ετερα δὲ καινὰ δαιμόνια εἰσφέρων· ἀδικεῖ δὲ καὶ τοὺς νέους διαφθείρων.

How unfounded the first count, appears (1) from his private life, which evinced singular piety and depth of spiritual insight.

Πρώτον μὲν οὖν, ὡς οὐκ ἐνόμιζεν οὖς ἡ πόλις 2 νομίζει θεούς, ποίω ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίω; θύων τε γὰρ φανερὸς ἢν πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως βωμῶν, καὶ μαντικῆ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἢν διετεθρύλητο γὰρ ὡς φαίη Σωκράτης τὸ δαιμόνιον ἑαυτῷ σημαίνειν ὅθεν δὴ καὶ μάλιστά μοι δοκοῦσιν αὐτὸν aἰνον αἰνον δθεν δὴ καὶ μάλιστά μοι δοκοῦσιν αὐτὸν αἰνον

3 τιάσασθαι καινὰ δαιμόνια εἰσφέρειν. ὁ δ' οὐδω καινότερον εἰσέφερε τῶν ἄλλων, ὅσοι μαντικὴν νομίζοντες οἰωνοῖς τε χρῶνται καὶ φήμαις καὶ συμβόλοις καὶ θυσίαις. οὖτοί τε γὰρ ὑπολαμβάνουσιν οὐ τοὺς ὅρνιθας οὐδὲ τοὺς ἀπαντῶντας εἰδέναι τὰ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς διὰ τούτων αὐτὰ σημαίνειν, κἀκεῖνος δὲ οὕτως ἐνόμιζεν ἀλλὶ οἱ μὲν πλεῖστοί φασιν ὑπό τε τῶν ὀρνίθων καὶ τῶν ἀπαντώντων ἀποτρέπεσθαί τε καὶ προτρέπεσθαι Σωκράτης δ' ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγε· τὸ δαιμόνιον γὰρ ἔφη σημαίνειν.

His faith was justified by experience; and with wise discrimination he directed others to seek the divine counsel.

Καὶ πολλοῖς τῶν συνόντων προηγόρευε τὰ μὲν ποιείν, τὰ δὲ μὴ ποιείν, ώς τοῦ δαιμονίου προσημαίνοντος. καὶ τοῖς μὲν πειθομένοις αὐτῷ συνές φερε, τοίς δε μή πειθομένοις μετέμελε. καίτοι τίς οὐκ αν ὁμολογήσειεν αὐτὸν βούλεσθαι μήτ' ήλίθιον μήτ' άλαζόνα φαίνεσθαι τοῦς συνοῦσιν; έδόκει δ' αν αμφότερα ταῦτα, εἰ προαγορεύων ώς ὑπὸ θεού φαινόμενα ψευδόμενος έφαίνετο. δήλον ούν ότι οὐκ ὰν προέλεγεν, εἰ μὴ ἐπίστευεν ἀληθεύσειν. ταῦτα δὲ τίς ἂν ἄλλφ πιστεύσειεν ἡ θεῷ; πιστεύων δὲ θεοῖς πῶς οὐκ είναι θεοὺς ἐνόμιζεν; 6 άλλα μην εποίει και τάδε προς τους επιτηδείους. τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε καὶ πράττειν, ώς ἐνόμιζον ἄριστ' αν πραχθήναι περί δὲ τῶν άδήλων δπως ἀποβήσοιτο μαντευσομένους ἔπεμπεν εί ποιητέα.

For, while man may plan, the Gods alone know the issue.

Καὶ τοὺς μέλλοντας οἴκους τε καὶ πόλεις καλῶς 7 ολκήσειν μαντικής έφη προσδείσθαι τεκτονικόν μέν γαρ ή χαλκευτικον ή γεωργικον ή ανθρώπων αρχικὸν ἡ τῶν τοιούτων ἔργων ἐξεταστικὸν ἡ λογιστικον ή οἰκονομικον ή στρατηγικον γενέσθαι, πάντα τὰ τοιαῦτα μαθήματα καὶ ἀνθρώπου γνώμη αίρετὰ ένόμιζεν είναι τὰ δὲ μέγιστα τῶν ἐν τούτοις ἔφη 8 τούς θεούς έαυτοίς καταλείπεσθαι, ών οὐδεν δήλον είναι τοις άνθρώποις. οὔτε γάρ τοι τῷ καλῶς άγρον φυτευσαμένω δήλον, όστις καρπώσεται, ούτε τω καλώς οἰκίαν οἰκοδομησαμένω δήλον, ὅστις ένοικήσει, ούτε τῷ στρατηγικῷ δηλον, εἰ συμφέρει στρατηγείν, οὔτε τῷ πολιτικῷ δῆλον, εἰ συμφέρει της πόλεως προστατείν, ούτε τῷ καλὴν γήμαντι, ίν' εὐφραίνηται, δήλον, εἰ διὰ ταύτην ἀνιάσεται, ούτε τῶ δυνατούς ἐν τῆ πόλει κηδεστὰς λαβόντι δήλου, εί δια τούτους στερήσεται τής πόλεως.

Yet revelation supplements, not supplants human reason.

Τοὺς δὲ μηδὲν τῶν τοιούτων οἰομένους εἶναι δαι- ς μόνιον, ἀλλὰ πάντα τῆς ἀνθρωπίνης γνώμης, δαι-μονᾶν ἔφη· δαιμονᾶν δὲ καὶ τοὺς μαντευομένους ἃ τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκαν οἱ θεοὶ μαθοῦσι διακρίνειν· οἶον εἴ τις ἐπερωτώη πότερον ἐπιστάμενον ἡνιο-χεῖν ἐπὶ ζεῦγος λαβεῖν κρεῖττον ἡ μὴ ἐπιστάμενον, ἡ πότερον ἐπιστάμενον κυβερνᾶν ἐπὶ τὴν ναῦν κρεῖττον λαβεῖν ἡ μὴ ἐπιστάμενον, ἡ ἃ ἔξεστιν ἀριθμήσαντας ἡ μετρήσαντας ἡ στήσαντας εἰδέναι, τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν θεῶν πυνθανομένους ἀθέμιτα

ποιείν ήγείτο. ἔφη δὲ δείν ἃ μὲν μαθόντας ποιείν ἔδωκαν οἱ θεοὶ μανθάνειν, ἃ δὲ μὴ δῆλα τοῖς ἀνθρώποις ἐστὶ πειρᾶσθαι διὰ μαντικής παρὰ τῶν θεῶν πυνθάνεσθαι τοὺς θεοὺς γὰρ οἱς ἃν ικοιν ἵλεφ σημαίνειν.

- (2) His public life gives no support to the charge. His public discourses were free from impiety, and avoided physical speculation: which he discountenanced.
- (ο 'Αλλὰ μὴν ἐκεῖνός γε ἀεὶ μὲν ἦν ἐν τῷ φανερῷ πρωί τε γὰρ εἰς τοὺς περιπάτους καὶ τὰ γυμνάσια ἤει καὶ πληθούσης ἀγορᾶς ἐκεῖ φανερὸς ἦν, καὶ τὸ λοιπὸν ἀεὶ τῆς ἡμέρας ἦν ὅπου πλείστοις μέλλοι συνέσεσθαι · καὶ ἔλεγε μὲν ὡς τὸ πολύ, τοῖς δὲ βου-
- 11 λομένοις έξην ἀκούειν. οὐδεὶς δὲ πώποτε Σωκράτους οὐδὲν ἀσεβὲς οὐδὲ ἀνόσιον οὔτε πράττοντος
 εἶδεν οὔτε λέγοντος ἤκουσεν. οὐδὲ γὰρ περὶ τὴς
 τῶν πάντων φύσεως ἦπερ τῶν ἄλλων οἱ πλεῖστοι
 διελέγετο, σκοπῶν ὅπως ὁ καλούμενος ὑπὸ τῶν
 σοφιστῶν κόσμος ἔφυ καὶ τίσιν ἀνάγκαις ἕκαστα
 γίγνεται τῶν οὐρανίων, ἀλλὰ καὶ τοὺς φροντίζοντας
- 12 τὰ τοιαῦτα μωραίνοντας ἀπεδείκνυε. καὶ πρῶτον μεν αὐτῶν ἐσκόπει πότερά ποτε νομίσαντες ἰκανῶς ἤδη τὰνθρώπινα εἰδέναι ἔρχονται ἐπὶ τὸ περὶ τῶν τοιούτων φροντίζειν, ἢ τὰ μεν ἀνθρώπεια παρέντες, τὰ δαιμόνια δὲ σκοποῦντες ἡγοῦνται τὰ προσήκοντα πράττειν.

The theories of the most learned, said he, are as inconsistent as the vagaries of the insane.

13 'Εθαύμαζε δ' εί μη φανερον αὐτοῖς ἐστιν ὅτι

ταῦτα οὐ δυνατόν ἐστιν ἀνθρώποις εύρεῖν ἐπεὶ καὶ τούς μέγιστον φρονούντας έπὶ τῶ περὶ τούτων λέγειν οὐ ταὐτὰ δοξάζειν ἀλλήλοις, ἀλλὰ τοῖς μαινομένοις δμοίως διακείσθαι πρός άλλήλους. τών τε γάρ 14 μαινομένων τούς μεν ούδε τὰ δεινὰ δεδιέναι, τούς δε καὶ τὰ μὴ Φοβερὰ Φοβεῖσθαι καὶ τοῖς μὲν οὐδ' ἐν οχλφ δοκείν αἰσχρον είναι λέγειν ή ποιείν ότιουν, τοίς δε οὐδ' εξιτητέον είς ανθρώπους είναι δοκείν. καὶ τοὺς μὲν οὖθ' ἱερὸν οὖτε βωμὸν οὖτ' ἄλλο τῶν θείων οὐδὲν τιμᾶν, τοὺς δὲ καὶ λίθους καὶ ξύλα τὰ τυχόντα καὶ θηρία σέβεσθαι· τῶν τε περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως μεριμνώντων τοῖς μὲν δοκεῖν θυ μόνου τὸ ον είναι, τοις δ' ἄπειρα τὸ πληθος. καὶ τοῖς μὲν ἀεὶ πάντα κινεῖσθαι, τοῖς δ' οὐδὲν ἄν ποτε κινηθήναι· καὶ τοῖς μεν πάντα γίγνεσθαί τε καὶ ἀπόλλυσθαι, τοῖς δὲ οὔτ' ἃν γενέσθαι ποτὲ ούδεν ούτε ἀπολείσθαι.

While such philosophizing is fruitless, his own was eminently practical: covering the whole field of Ethics.

Ἐσκόπει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ τάδε · ἄρ' ὥσπερ οἱ τς τὰνθρώπεια μανθάνοντες ἡγοῦνται τοῦθ' ὅ τι ἃν μάθωσιν ἑαυτοῖς τε καὶ τῶν ἄλλων ὅτῷ ἃν βούλωνται ποιήσειν, οὕτω καὶ οἱ τὰ θεῖα ζητοῦντες νομίζουσιν, ἐπειδὰν γνῶσιν αἶς ἀνάγκαις ἔκαστα γίγνεται, ποιήσειν, ὅταν βούλωνται, καὶ ἀνέμους καὶ ὕδατα καὶ ὥρας καὶ ὅτου ἃν ἄλλου δέωνται τῶν τοιούτων, ἡ τοιοῦτο μὲν οὐδὲν οὐδ' ἐλπίζουσιν, ἀρκεῖ δ' αὐτοῖς γνῶναι μόνον ἡ τῶν τοιούτων ἔκαστα γίγνεται. περὶ μὲν οὖν τῶν ταῦτα πραγματευομένων τοιαῦτα ἔλεγεν αὐτὸς δὲ περὶ τῶν ἀνθρωπείων ἀεὶ διε-

λέγετο, σκοπῶν τί εὐσεβές, τί ἀσεβές, τί καλον, τι αἰσχρόν, τί δίκαιον, τί ἄδικον, τί σωφροσύνη, τί μανία, τί ἀνδρεία, τί δειλία, τί πόλις, τί πολιτικός, τί ἀρχὴ ἀνθρώπων, τί ἀρχικὸς ἀνθρώπων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἃ τοὺς μὲν εἰδότας ἡγεῖτο καλοὺς κἀγαθοὺς εἶναι, τοὺς δ' ἀγνοοῦντας ἀνδραποδώδεις ἃν δικαίως κεκλῆσθαι.

His public acts — witness one notable instance — show a perfectly upright character, controlled by highest motive.

17 "Οσα μὲν οὖν μὴ φανερὸς ἦν ὅπως ἐγίγνωσκεν, οὐδὲν θαυμαστὸν ὑπὲρ τούτων περὶ αὐτοῦ παραγνῶναι τοὺς δικαστάς · ὅσα δὲ πάντες ἤδεσαν, οὐ θαυμαστὸν εἰ μὴ τούτων ἐνεθυμήθησαν; βουλεύσας

- 18 γάρ ποτε καὶ τὸν βουλευτικὸν ὅρκον ὀμόσας, ἐν ῷ ην κατὰ τοὺς νόμους βουλεύσειν, ἐπιστάτης ἐν τῷ δήμῷ γενόμενος, ἐπιθυμήσαντος τοῦ δήμου παρὰ τοὺς νόμους ἐννέα στρατηγοὺς μιῷ ψήφῷ τοὺς ἀμφὶ Θράσυλλον καὶ Ἐρασινίδην ἀποκτεῖναι πάντας, οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφίσαι, ὀργιζομένου μὲν αὐτῷ τοῦ δήμου, πολλῶν δὲ καὶ δυνατῶν ἀπειλούντων ἀλλὰ περὶ πλείονος ἐποιήσατο εὐορκεῖν ἡ χαρίσασθαι τῷ δήμῷ παρὰ τὸ δίκαιον καὶ
 - 19 φυλάξασθαι τοὺς ἀπειλοῦντας. καὶ γὰρ ἐπιμελεῖσθαι θεοὺς ἐνόμιζεν ἀνθρώπων οὐχ δν τρόπον οἱ πολλοὶ νομίζουσιν οὖτοι μὲν γὰρ οἴονται τοὺς θεοὺς τὰ μὲν εἰδέναι, τὰ δ' οὐκ εἰδέναι Σωκράτης δὲ πάντα μὲν ἡγεῖτο θεοὺς εἰδέναι, τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα καὶ τὰ σιγῆ βουλευόμενα, πανταχοῦ δὲ παρεῖναι καὶ σημαίνειν τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων.

With piety thus attested, what shall be said of the verdict?

Θαυμάζω οὖν ὅπως ποτὲ ἐπείσθησαν ᾿Αθηναῖοι 20 Σωκράτην περὶ θεοὺς μὴ σωφρονεῖν, τὸν ἀσεβὲς μὲν οὐδέν ποτε περὶ τοὺς θεοὺς οὔτ᾽ εἰπόντα οὔτε πράξαντα, τοιαῦτα δὲ καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα οἶά τις ἀν καὶ λέγων καὶ πράττων εἴη τε καὶ νομίζοιτο εὐσεβέστατος.

CHAPTER II.

On the second count, his conviction was alike unwarranted:
no man more rigidly virtuous; and the influence of his
example was irresistible, elevating the morals, and promoting physical manhood.

Θαυμαστὸν δὲ φαίνεταί μοι καὶ τὸ πεισθῆναι τινας, ὡς Σωκράτης τοὺς νέους διέφθειρεν, δς πρὸς τοῖς εἰρημένοις πρῶτον μὲν ἀφροδισίων καὶ γαστρὸς πάντων ἀνθρώπων ἐγκρατέστατος ἦν, εἶτα πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος καὶ πάντας πόνους καρτερικώτατος, ἔτι δὲ πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος οὕτως ὥστε πάνυ μικρὰ κεκτημένος πάνυ ραδίως ἔχειν ἀρκοῦντα. πῶς οῦν αὐτὸς ὧν τοιοῦτος ἄλλους ἂν ἢ ἀσεβεῖς ἢ παρανόμους ἡ λίχνους ἢ ἀφροδισίων ἀκρατεῖς ἢ πρὸς τὸ πονεῖν μαλακοὺς ἐποίησεν; ἀλλ' ἔπανσε μὲν τούτων πολλούς, ἀρετής ποιήσας ἐπιθυμεῖν καὶ ἐλπίδας παρασχών, ἂν ἐαυτῶν ἐπιμελῶνται, καλοὺς κάγαθοὺς ἔσεσθαι καίτοι γε οὐδεπώποτε ὑπέσχετο διδάσκαλος εἶναι 3 τούτον, ἀλλὰ τῷ φανερὸς εἶναι τοιοῦτος ὧν ἐλπί-

ζειν ἐποίει τοὺς συνδιατρίβοντας ἑαυτῷ μιμουμένους ἐκεῖνον τοιούτους γενήσεσθαι. ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἠμέλει τούς τ' ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήνει. τὸ μὲν οὖν ὑπερεσθίοντα ὑπερπονεῖν ἀπεδοκίμαζε, τὸ δὲ ὅσα γ' ἡδέως ἡ ψυχὴ δέχεται, ταῦτα ἱκανῶς ἐκπονεῖν ἐδοκίμαζε. ταύτην γὰρ τὴν ἔξιν ὑγιεινήν τε ἱκανῶς εἶναι καὶ τὴν τῆς ψυχῆς ἐπιμέλειαν οὐκ ἐμποδίζειν ἔφη.

In his simple habits of life and in his remarkable contempt of money, he differed widely from professional teachers.

5 'Αλλ' οὐ μὴν θρυπτικός γε οὐδὲ ἀλαζονικὸς ἦν οὔτ' ἀμπεχόνη οὔθ' ὑποδέσει οὔτε τἢ ἄλλη διαίτη. οὐ μὴν οὐδ' ἐρασιχρημάτους γε τοὺς συνόντας ἐποίει. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἐπιθυμιῶν ἔπαυε, τοὺς δὲ

6 έαυτοῦ ἐπιθυμοῦντας οὐκ ἐπράττετο χρήματα. τούτου δ' ἀπεχόμενος ἐνόμιζεν ἐλευθερίας ἐπιμελεῖσθαι· τοὺς δὲ λαμβάνοντας τῆς ὁμιλίας μισθὸν
ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν ἀπεκάλει διὰ τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς εἶναι διαλέγεσθαι παρ' ὧν λάβοιεν τὸν

7 μισθόν. ἐθαύμαζε δ΄ εἴ τις ἀρετὴν ἐπαγγελλόμενος ἀργύριον πράττοιτο καὶ μὴ νομίζοι τὸ μέγιστον κέρδος ἔξειν φίλον ἀγαθὸν κτησάμενος, ἀλλὰ φοβοῖτο μὴ ὁ γενόμενος καλὸς κἀγαθὸς τῷ τὰ μέγιστα εὐερ-

8 γετήσαντι μὴ τὴν μεγίστην χάριν ἔξοι. Σωκράτης δὲ ἐπηγγείλατο μὲν οὐδενὶ πώποτε τοιοῦτον οὐδέν, ἐπίστευε δὲ τῶν συνόντων ἐαυτῷ τοὺς ἀποδεξαμένους ἄπερ αὐτὸς ἐδοκίμαζεν εἰς τὸν πάντα βίον ἑαυτῷ τε καὶ ἀλλήλοις φίλους ἀγαθοὺς ἔσεσθαι. πῶς οὖν ἄν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ διαφθείροι τοὺς νέους; εἰ μὴ ἄρα ἥ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν.

A more specific charge: 'Socrates uttered incendiary speeches.'

'Αλλὰ νὴ Δία, ὁ κατήγορος ἔφη, ὑπερορῶν ἐποίει 9 τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, λέγων ὡς μῶρον εἴη τοὺς μὲν τῆς πόλεως ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθιστάναι, κυβερνήτη δὲ μηδένα ἐθέλειν χρῆσθαι κυαμευτῷ μηδὲ τέκτονι μηδ' αὐλητῆ μηδ' ἐπ' ἄλλα τοιαῦτα, ἃ πολλῷ ἐλάττονας βλάβας ἁμαρτανόμενα ποιεῖ τῶν περὶ τὴν πόλιν ἁμαρτανομένων τοὺς δὲ τοιούτους λόγους ἐπαίρειν ἔφη τοὺς νέους καταφρονεῖν τῆς καθεστώσης πολιτείας καὶ ποιεῖν βιαίους.

Men of culture are too wise to resort to revolution: there is a safer way to reform.

Εγὼ δ' οἶμαι τοὺς φρόνησιν ἀσκοῦντας καὶ νομί- 10 ζοντας ἱκανοὺς εἶναι τὰ συμφέροντα διδάσκειν τοὺς πολίτας ἤκιστα γίγνεσθαι βιαίους, εἶδότας ὅτι τῆ μὲν βία πρόσεισιν ἔχθραι καὶ κίνδυνοι, διὰ δὲ τοῦ πείθειν ἀκινδύνως τε καὶ μετὰ φιλίας ταὐτὰ γίγνεται. οἱ μὲν γὰρ βιασθέντες ὡς ἀφαιρεθέντες μισοῦσιν, οἱ δὲ πεισθέντες ὡς κεχαρισμένοι φιλοῦσιν. οὔκουν τῶν φρόνησιν ἀσκούντων τὸ βιάζεσθαι, ἀλλὰ τῶν ἰσχὺν ἄνευ γνώμης ἐχόντων [τὰ τοιαῦτα πράττειν] ἐστίν. ἀλλὰ μὴν καὶ συμμάχων ὁ μὲν 11 βιάζεσθαι τολμῶν δέοιτ' ἄν οὐκ ὀλίγων, ὁ δὲ πείθειν δυνάμενος οὐδενός· καὶ γὰρ μόνος ἡγοῖτ' ἄν δύνασθαι πείθειν. καὶ φονεύειν δὲ τοῖς τοιούτοις ἤκιστα συμβαίνει· τίς γὰρ ἀποκτεῖναί τινα βούλοιτ' ἄν μᾶλλον ἡ ζῶντι πειθομένω χρῆσθαι:

- 'The notorious careers of Critias and Alcibiades substantiate the charge': observe what were their native dispositions, and their covert motive in resorting to Socrates.
- 12 'Αλλ', έφη γε δ κατήγορος, Σωκράτει δμιλητά γενομένω Κριτίας τε καὶ 'Αλκιβιάδης πλείστα κακὰ τὴν πόλιν ἐποιησάτην. Κριτίας μὲν γὰρ τῶν ἐν τῆ ὀλιγαρχία πάντων κλεπτίστατός τε καὶ βιαιότατος καὶ φονικώτατος ἐγένετο, 'Αλκιβιάδης δὲ αὖ τῶν ἐν τῆ δημοκρατία πάντων ἀκρατέστατός τε καὶ
- 13 ὑβριστότατος καὶ βιαιότατος. ἐγὼ δ', εἰ μέν τι κακὸν ἐκείνω τὴν πόλιν ἐποιησάτην, οὐκ ἀπολογήσομαι· τὴν δὲ πρὸς Σωκράτην συνουσίαν αὐτοῦν
- 14 ώς ἐγένετο διηγήσομαι. ἐγενέσθην μὲν γὰρ δὴ τὼ ἄνδρε τούτω φύσει φιλοτιμοτάτω πάντων `Αθηναίων, βουλομένω τε πάντα δι ἐαυτῶν πράττεσθαι καὶ πάντων ὀνομαστοτάτω γενέσθαι. ἤδεσαν δὲ Σωκράτην ἀπ ἐλαχίστων μὲν χρημάτων αὐταρκέστατα ζῶντα, τῶν ἡδονῶν δὲ πασῶν ἐγκρατέστατον ὄντα, τοῖς δὲ διαλεγομένοις αὐτῷ πᾶσι χρώμενον ἐν
- 15 τοῦς λόγοις ὅπως βούλοιτο. ταῦτα δὲ ὁρῶντε καὶ ὅντε οῖω προείρησθον, πότερόν τις αὐτὼ φἢ τοῦ βίου τοῦ Σωκράτους ἐπιθυμήσαντε καὶ τῆς σωφροσύνης, ἢν ἐκεῖνος εἶχεν, ὀρέξασθαι τῆς ὁμιλίας αὐτοῦ, ἢ νομίσαντε, εἰ ὁμιλησαίτην ἐκείνω, γενέσθαι
- τ6 αν ίκανωτάτω λέγειν τε καὶ πράττειν; ἐγὼ μὲν γὰρ ήγοῦμαι, θεοῦ διδόντος αὐτοῖς ἢ ζῆν ὅλον τὸν βίον ὅσπερ ζῶντα Σωκράτην ἑώρων ἢ τεθνάναι, ἐλέσθαι ἀν αὐτὼ μᾶλλον τεθνάναι. δήλω δ΄ ἐγενέσθην ἐξ ὧν ἐπραξάτην · ὡς γὰρ τάχιστα κρείττονε τῶν συγ-

γιγνομένων ήγησάσθην είναι, εὐθὺς ἀποπηδήσαντε Σωκράτους ἐπραττέτην τὰ πολιτικά, ὧνπερ ἕνεκα Σωκράτους ὡρεχθήτην.

'Moral teaching should underlie all other': true, and Socrates did for the time inspire them with virtuous principles.

"Ισως οὖν εἴποι τις ἃν πρὸς ταῦτα, ὅτι ἐχρῆν τὸν ιτ Σωκράτην μὴ πρότερον τὰ πολιτικὰ διδάσκειν τους συνόντας ἡ σωφρονεῖν. ἐγὰ δὲ πρὸς τοῦτο μὲν οὐκ ἀντιλέγω · πάντας δὲ τοὺς διδάσκοντας ὁρῶ αὐτοὺς δεικνύντας τε τοῖς μανθάνουσιν ἡπερ αὐτοὶ ποιοῦσιν ἃ διδάσκουσι, καὶ τῷ λόγῷ προσβιβάζοντας. οἶδα δὲ καὶ Σωκράτην δεικνύντα τοῖς συνοῦ- 18 σιν ἐαυτὸν καλὸν κἀγαθὸν ὅντα καὶ διαλεγόμενον κάλλιστα περὶ ἀρετῆς καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρωπίνων. οἶδα δὲ κἀκείνω σωφρονοῦντε, ἔστε Σωκράτει συνήστην, οὐ φοβουμένω μὴ ζημιοῖντο ἡ παίοιντο ὑπὸ Σωκράτους, ἀλλ οἰομένω τότε κράτιστον εἶναι τοῦτο πράττειν.

But character deteriorates, through neglect, or from contamination with evil;

"Ισως οὖν εἴποιεν ἃν πολλοὶ τῶν φασκόντων 19 φιλοσοφεῖν, ὅτι οὖκ ἄν ποτε ὁ δίκαιος ἄδικος γένοιτο, οὖδὲ ὁ σώφρων ὑβριστής, οὖδὲ ἄλλο οὖδὲν ὧν μάθησίς ἐστιν ὁ μαθὼν ἀνεπιστήμων ἄν ποτε γένοιτο. ἐγὼ δὲ περὶ τούτων οὐχ οὕτω γιγνώσκω ὁρῶ γὰρ ὥσπερ τὰ τοῦ σώματος ἔργα τοὺς μὴ τὰ σώματα ἀσκοῦντας οὐ δυναμένους ποιεῖν, οὕτω καὶ

τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τοὺς μὴ τὴν ψυχὴν ἀσκοῦντας οὐ δυναμένους · οὕτε γὰρ ἃ δεῖ πράττειν οὕτε 20 ὧν δεῖ ἀπέχεσθαι δύνανται. διὸ καὶ τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες, κὰν ὧσι σώφρονες, ὅμως ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων εἴργουσιν, ὡς τὴν μὲν τῶν χρηστῶν ὁμιλίαν ἄσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς, τὴν δὲ τῶν πονηρῶν κατάλυσιν. μαρτυρεῖ δὲ καὶ τῶν ποιητῶν ὅ τε λέγων,

Ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἀπ' ἐσθλὰ διδάξεαι· ἢν δὲ κακοίσιν συμμίσγης, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον·

καὶ ὁ λέγων,

Αὐτὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς τοτὲ μὲν κακός, ἄλλοτε δ' ἐσθλός.

τι κάγω δε μαρτυρω τούτοις ορω γαρ ωσπερ των εν μέτρω πεποιημένων έπων τους μη μελετωντας επιλανθανομένους, ούτω και των διδασκαλικών λόγων τοις άμελουσι λήθην εγγιγνομένην. όταν δε των υουθετικών λόγων επιλάθηται τις, επιλέλησται και ών ή ψυχη πάσχουσα της σωφροσύνης επεθύμει τούτων δ' επιλαθόμενον οὐδεν θαυμαστον και της σωφροσύνης 'επιλαθέσθαι.

also, under the influence of an overpowering passion: altogether the principle is abundantly established.

22 'Ορῶ δὲ καὶ τοὺς εἰς φιλοποσίαν προαχθέντας καὶ τοὺς εἰς ἔρωτας ἐκκυλισθέντας ἡττον δυναμένους τῶν τε δεόντων ἐπιμελεῖσθαι καὶ τῶν μὴ δεόντων ἀπέχεσθαι. πολλοὶ γὰρ καὶ χρημάτων δυνάμενοι φείδεσθαι, πρὶν ἐρᾶν, ἐρασθέντες οὐκέτι δύνανται· καὶ τὰ χρήματα καταναλώσαντες ὧν πρόσθεν

ἀπείχοντο κερδῶν, αἰσχρὰ νομίζοντες εἶναι, τούτων οὐκ ἀπέχονται. πῶς οὖν οὐκ ἐνδέχεται σωφρονή- 23 σαντα πρόσθεν αὖθις μὴ σωφρονεῖν, καὶ δίκαια δυνηθέντα πράττειν αὖθις ἀδυνατεῖν; πάντα μὲν οὖν ἔμοιγε δοκεῖ τὰ καλὰ καὶ τἀγαθὰ ἀσκητὰ εἶναι, οὐχ ἥκιστα δὲ σωφροσύνη. ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ σώματι συμπεφυτευμέναι τῷ ψυχῷ αἱ ἡδοναὶ πείθουσιν αὐτὴν μὴ σωφρονεῖν, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἑαυταῖς τε καὶ τῷ σώματι χαρίζεσθαι.

That Critias and Alcibiades, then, in altered circumstances and surrounded by the worst influences, did degenerate, is not remarkable.

Καὶ Κριτίας δὴ καὶ 'Αλκιβιάδης, ἔως μὲν Σω- 24 κράτει συνήστην, έδυνάσθην έκείνω χρωμένω συμμάγω των μή καλών ἐπιθυμιών κρατείν ἐκείνου δ' άπαλλαγέντε Κριτίας μέν φυγών είς Θετταλίαν έκεῖ συνην ανθρώποις ανομία μαλλον ή δικαιοσύνη χρωμένοις, 'Αλκιβιάδης δ' αὖ διὰ μὲν κάλλος ὑπὸ πολλών καὶ σεμνών γυναικών θηρώμενος, διά δέ δύναμιν την έν τη πόλει καὶ τοῖς συμμάχοις ύπὸ πολλών καὶ δυνατών [κολακεύειν] ἀνθρώπων διαθρυπτόμενος, ύπὸ δὲ τοῦ δήμου τιμώμενος καὶ ράδίως πρωτεύων, ώσπερ οἱ τῶν γυμνικῶν ἀγώνων άθληται ραδίως πρωτεύοντες άμελουσι τής ἀσκήσεως, ούτω κάκεινος ημέλησεν αύτου. τοιούτων δέ 25 συμβάντων αὐτοῖν καὶ ὡγκωμένω μὲν ἐπὶ γένει, έπηρμένω δ' έπὶ πλούτω, πεφυσημένω δ' έπὶ δυνάμει, διατεθρυμμένω δε ύπο πολλών ανθρώπων, επί δὲ πᾶσι τούτοις [διεφθαρμένω] καὶ πολύν χρόνον

ἀπὸ Σωκράτους γεγονότε, τί θαυμαστὸν εἰ ὑπερηφάνω ἐγενέσθην;

Shall Socrates be held accountable? Apply such a principle elsewhere.

- 26 Είτα εἰ μέν τι ἐπλημμελησάτην, τούτου Σωκράτην ὁ κατήγορος αἰτιᾶται; ὅτι δὲ νέω ὄντε αὐτώ, ήνίκα καὶ άγνωμονεστάτω καὶ άκρατεστάτω εἰκὸς είναι, Σωκράτης παρέσχε σώφρονε, οὐδενὸς ἐπαίνου 27 δοκεί τω κατηγόρω άξιος είναι; οὐ μὴν τά γε ἄλλα ούτω κρίνεται. τίς μεν γάρ αὐλητής, τίς δε κιθαριστής, τίς δὲ ἄλλος διδάσκαλος ίκανοὺς ποιήσας τούς μαθητάς, έὰν πρὸς ἄλλους έλθόντες χείρους φανῶσιν, αἰτίαν ἔχει τούτου; τίς δὲ πατήρ, ἐὰν ὁ παις αὐτοῦ συνδιατρίβων τω σωφρονή, ὕστερον δὲ άλλω τω συγγενόμενος πονηρός γένηται, τὸν πρόσθεν αἰτιᾶται, ἀλλ' οὐχ ὅσφ ἃν παρὰ τῷ ὑστέρφ χείρων φαίνηται, τοσούτω μάλλον ἐπαινεί τὸν πρότερον; άλλ' οί γε πατέρες αὐτοὶ συνόντες τοῖς υίέσι, τῶν παίδων πλημμελούντων, οὐκ αἰτίαν ἔχουσιν, 28 ἐὰν αὐτοὶ σωφρονῶσιν. οὕτω δὲ καὶ Σωκράτην δίκαιον ην κρίνειν εί μεν αὐτὸς εποίει τι φαῦλον, εἰκότως αν εδόκει πουηρός είναι εί δ' αὐτὸς σωφρονών διετέλει, πώς αν δικαίως της ούκ ενούσης
 - His unsparing denunciation of vice made him incur the displeasure of Critias: who took opportunity to frame an edict aimed at Socrates,

αὐτῷ κακίας αἰτίαν ἔγοι;

29 'Αλλ' εἰ καὶ μηδὲν αὐτὸς πονηρὸν ποιῶν ἐκείνους φαῦλα πράττοντας ὁρῶν ἐπήνει, δικαίως αν ἐπιτι-

μώτο. Κριτίαν μεν τοίνυν αισθανόμενος ερώντα Εὐθυδήμου καὶ πειρώντα χρησθαι καθάπερ οί πρὸς τάφροδίσια των σωμάτων άπολαύοντες, άπέτρεπε φάσκων ἀνελεύθερον τε είναι καὶ οὐ πρέπον ἀνδρί καλώ κάγαθώ του ἐρώμενου, ὁ βούλεται πολλοῦ άξιος φαίνεσθαι, προσαιτείν ώσπερ τούς πτωχούς ίκετεύοντα καὶ δεόμενον προσδοῦναι, καὶ ταῦτα μηδενὸς ἀγαθοῦ. τοῦ δὲ Κριτίου τοῖς τοιούτοις οὐχ 30 ύπακούοντος οὐδὲ ἀποτρεπομένου, λέγεται τὸν Σωκράτην άλλων τε πολλών παρόντων και του Εύθυδήμου εἰπεῖν, ὅτι ὑικὸν αὐτῷ δοκοίη πάσχειν ὁ Κριτίας ἐπιθυμῶν Εὐθυδήμω προσκνησθαι ὥσπερ τὰ ύδια τοῖς λίθοις. ἐξ ὧν δὴ καὶ ἐμίσει τὸν Σω- 31 κράτην ὁ Κριτίας, ὥστε καὶ ὅτε τῶν τριάκοντα ὧν νομοθέτης μετά Χαρικλέους έγένετο, άπεμνημόνευσεν αὐτῷ καὶ ἐν τοῖς νόμοις ἔγραψε λόγων τέχνην μη διδάσκειν, ἐπηρεάζων ἐκείνω καὶ οὐκ ἔχων όπη ἐπιλάβοιτο, ἀλλὰ τὸ κοινή τοῦς φιλοσόφοις ύπο των πολλων επιτιμώμενον επιφέρων αὐτῷ καὶ διαβάλλων πρὸς τοὺς πολλούς. οὐδὲ γὰρ ἔγωγε ούτ' αυτός τούτο πώποτε Σωκράτους ήκουσα ούτ' άλλου του φάσκοντος άκηκοέναι ήσθόμην.

Socrates offends, and is summoned.

'Εδήλωσε δέ· ἐπεὶ γὰρ οἱ τριάκοντα πολλοὺς μὲν 32 τών πολιτῶν καὶ οὐ τοὺς χειρίστους ἀπεκτεινον, πολλοὺς δὲ προετρέποντο ἀδικεῖν, εἶπέ που ὁ Σωκράτης, ὅτι θαυμαστόν οἱ δοκοίη εἶναι, εἴ τις γενό μενος βοῶν ἀγέλης νομεὺς καὶ τὰς βοῦς ἐλάττους τε καὶ χείρους ποιῶν μὴ ὁμολογοίη κακὸς βουκόλος

είναι, ἔτι δὲ θαυμαστότερον, εἴ τις προστάτης γενομένος πόλεως καὶ ποιῶν τοὺς πολίτας ἐλάττους τε καὶ χείρους μὴ αἰσχύνεται μηδ' οἴεται κακὸς εἰναι 33 προστάτης τῆς πόλεως. ἀπαγγελθέντος δὲ αὐτοῖς τούτου, καλέσαντε ὅ τε Κριτίας καὶ ὁ Χαρικλῆς τὸν Σωκράτην τόν τε νόμον ἐδεικνύτην αὐτῷ καὶ τοῖς νέοις ἀπειπέτην μὴ διαλέγεσθαι.

The Socratic 'irony': in utmost simplicity he asks the law expounded.

'Ο δὲ Σωκράτης ἐπήρετο αὐτὼ εἰ ἐξείη πυνθάνεσθαι, εἴ τι ἀγνοοῖτο τῶν προαγορευομένων. τὼ δ' 34 ἐφάτην. 'Εγὼ τοίνυν, ἔφη, παρεσκεύασμαι μὲν πείθεσθαι τοῖς νόμοις· ὅπως δὲ μὴ δι' ἄγνοιαν λάθω τι παρανομήσας, τοῦτο βούλομαι σαφῶς μαθεῖν παρ' ὑμῶν, πότερον τὴν τῶν λόγων τέχνην σὺν τοῖς ὀρθῶς λεγομένοις εἶναι νομίζοντες ἢ σὺν τοῖς μὴ ὀρθῶς ἀπέχεσθαι κελεύετε αὐτῆς. εἰ μὲν γὰρ σὺν τοῖς ὀρθῶς, δῆλον ὅτι ἀφεκτέον ἃν εἴη τοῦ ὀρθῶς λέγειν· εἰ δὲ σὺν τοῖς μὴ ὀρθῶς, δῆλον ὅτι πειρα-35 τέον ὀρθῶς λέγειν. καὶ ὁ Χαρικλῆς ὀργισθεὶς αὐτῷ, 'Επειδή, ἔφη, ὧ Σώκρατες, ἀγνοεῖς, τάδε σοι εὐμαθέστερα ὄντα προαγορεύομεν, τοῖς νέοις ὅλως μὴ διαλέγεσθαι.

Presses his point, and exasperates the committee into revealing the true spirit of the measure.

Καὶ ὁ Σωκράτης, "Ινα τοίνυν, ἔφη, μὴ ἀμφίβολον ἢ, ὡς ἄλλο τι ποιῶ ἢ τὰ προηγορευμένα, ὁρίσατέ μοι, μέχρι πόσων ἐτῶν δεῖ νομίζειν νέους

είναι τους ανθρώπους. και ο Χαρικλής, "Οσουπερ, είπε, χρόνου βουλεύειν οὐκ έξεστιν, ώς οὔπω Φρονίμοις οὐσι μηδέ σὺ διαλέγου νεωτέροις τριάκοντα έτων. Μηδ' έάν τι ώνωμαι, έφη, ην πωλη νεώτερος 36 τριάκοντα έτων, έρωμαι δπόσου πωλεί: Ναὶ τά νε τοιαῦτα, ἔφη ὁ Χαρικλης · ἀλλά τοι σύγε, ὧ Σώκρατες, είωθας είδως πως έχει τὰ πλείστα έρωταν. ταθτα οθν μη έρώτα. Μηδ' ἀποκρίνωμαι οθν, ἔφη, άν τίς με έρωτα νέος, έαν είδω, οίον που οίκει Χαρικλής ή που έστι Κριτίας; Ναὶ τά γε τοιαυτα, έφη ὁ Χαρικλής. ὁ δὲ Κριτίας, 'Αλλὰ τῶνδέ τοί 37 σε ἀπέχεσθαι, ἔφη, δεήσει, ὁ Σώκρατες, τῶν σκυτέων καὶ τῶν τεκτόνων καὶ τῶν χαλκέων καὶ γὰρ οίμαι αὐτούς ήδη κατατετρίφθαι διαθρυλουμένους ύπὸ σοῦ. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ τῶν ἐπομένων τούτοις του τε δικαίου καὶ τοῦ όσίου καὶ τῶν άλλων των τοιούτων; Ναὶ μὰ Δί, ἔφη ὁ Χαρικλής, καὶ τῶν βουκόλων γε · εἰ δὲ μή, φυλάττου όπως μη και συ έλάττους τας βούς ποιήσης. ἔνθα 38 καλ δήλον έγένετο ότι ἀπαγγελθέντος αὐτοῖς τοῦ περί τῶν βοῶν λόγου ἀργίζουτο τῶ Σωκράτει.

Similarly, an anecdote of Alcibiades will show his natural bent, and what he sought from Socrates.

Οία μεν οὖν ή συνουσία εγεγόνει Κριτία προς Σωκράτην καὶ ώς εἶχον προς ἀλλήλους, εἴρηται. φαίην δ' αν ε΄γωγε μηδενὶ μηδεμίαν εἶναι παίδευσιν 39 παρὰ τοῦ μὴ ἀρεσκοντος. Κριτίας δε καὶ 'Αλκιβιάδης οὐκ ἀρεσκοντος αὐτοῖς Σωκράτους ώμιλησάτην δυ χρόνον ώμιλείτην αὐτῷ, ἀλλ' εὐθὺς εξ ἀρχῆς

ώρμηκότε προεστάναι τῆς πόλεως. έτι γὰρ Σωκράτει συνόντες οὖκ ἄλλοις τισὶ μᾶλλον ἐπεχείρουν διαλέγεσθαι ἡ τοἰς μάλιστα πράττουσι τὰ πολιτικά. λέγεται γὰρ ᾿Αλκιβιάδην, πρὶν εἴκοσιν ἐτῶν εἶναι, Περικλεῖ, ἐπιτρόπφ μὲν ὅντι ἑαυτοῦ, προστάτη δὲ τῆς πόλεως, τοιάδε διαλεγθῆναι περὶ νόμων.

He draws out his guardian, Pericles, the famous statesman, to define law and legal right:

41 Είπε μοι, φάναι, & Περίκλεις, έχοις άν με διδά-

ξαι τί έστι νόμος; Πάντως δήπου, φάναι τόν Περικλέα. Δίδαξον δη προς των θεών, φάναι τον Αλκιβιάδην . ώς έγω ακούων τινών έπαινουμένων, ότι νόμιμοι ἄνδρες εἰσίν, οἶμαι μὴ ἃν δικαίως τοίτου τυχείν του έπαίνου τον μη είδότα τί έστι νό-42 μος. 'Αλλ' οὐδέν τι χαλεποῦ πράγματος ἐπιθυμεῖς, δ 'Αλκιβιίιδη, φάναι τον Περικλέα, βουλόμενος γνώναι τί έστι νόμος πάντες γάρ οὖτοι νόμοι είσίν, οθς τὸ πλήθος συνελθὸν καὶ δοκιμάσαν ἔγραψε, φράζον ἄ τε δεὶ ποιείν καὶ α μή. Πότερου δὲ τἀγαθὰ νομίσαν δεῖν ποιεῖν ἡ τὰ κακά; Τάγαθὰ νη Δία, φάναι, ὧ μειράκιον, τὰ δε κακὰ 43 $o\ddot{v}$. $\dot{E}\dot{a}_{\nu}$ $\delta\dot{\epsilon}$ $\mu\dot{\eta}$ $\tau\dot{o}$ $\pi\lambda\hat{\eta} heta_{0}$, $\dot{a}\lambda\lambda'$ $\ddot{\omega}\sigma\pi\epsilon\rho$ $\ddot{o}\pi o v$ $\ddot{o}\lambda v$ γαρχία ἐστίν, ὀλίγοι συνελθόντες γράψωσιν ὅτι χρή ποιείν, ταῦτα τί ἐστι; Πάντα, φάναι, ὅσα αν τὸ κρατούν της πόλεως βουλευσάμενον α χρη ποιείν γράψη, νόμος καλείται. Καὶ αν τύραννος οὐν κρα-

των της πόλεως γράψη τοις πολίταις α χρη ποιείν, και ταυτα νόμος έστί; Και οσα τύραννος άρχων,

φάναι, γράφει, καὶ ταῦτα νόμος καλεῖται.

then, force and illegality; and proceeds to entangle Pericles
in contradictions: who laughs it off.

Βία δέ, φάναι, καὶ ἀνομία τί ἐστιν, ὧ Περί- 44 κλεις: ἀρ' οὐγ ὅταν ὁ κρείττων τὸν ήττω μὴ πείσας, άλλα βιασάμενος αναγκάση ποιείν ὅ τι αν αὐτῷ δοκῆ; "Εμοιγε δοκεῖ, φάναι τὸν Περικλέα. Καὶ ὅσα ἄρα τύραννος μὴ πείσας τοὺς πολίτας άναγκάζει ποιείν γράφων, άνομία έστί; Δοκεί μοι, φάναι τὸν Περικλέα · ἀνατίθεμαι γὰρ τὸ ὅσα τύραννος μή πείσας γράφει νόμον είναι. "Όσα δὲ οί 45 ολίγοι τούς πολλούς μη πείσαντες, άλλα κρατούντες γράφουσι, πότερον βίαν φῶμεν ἡ μὴ φῶμεν είναι: Πάντα μοι δοκεί, φάναι τὸν Περικλέα, ὅσα τις μή πείσας ἀναγκάζει τινὰ ποιείν, εἴτε γράφων είτε μή, βία μᾶλλον ἡ νόμος είναι. Καὶ ὅσα ἄρα τὸ πῶν πληθος κρατοῦν τῶν τὰ χρήματα ἐχόντων γράφει μὴ πείσαν, βία μᾶλλον ἡ νόμος αν είη; Μάλα τοι, φάναι τὸν Περικλέα, ὁ ᾿Αλκιβιάδη, καὶ 46 ήμεις τηλικούτοι όντες δεινοί τὰ τοιαύτα ήμεν τοιαῦτα γὰρ καὶ ἐμελετώμεν καὶ ἐσοφιζόμεθα, οἶάπερ καὶ σὺ νῦν ἐμοὶ δοκεῖς μελετάν. τὸν δὲ ᾿Αλκιβιάδην φάναι Είθε σοι, & Περίκλεις, τότε συνεγενόμην, ότε δεινότατος σαυτού ταύτα ήσθα.

The cases of Critias and Alcibiades were peculiar and wholly exceptional.

Έπεὶ τοίνυν τάχιστα τῶν πολιτευομένων ὑπέλα- 47 βον κρείττονες εἶναι, Σωκράτει μὲν οὐκέτι προσήεσαν· οὕτε γὰρ αὐτοῖς ἄλλως ἤρεσκεν, εἴ τε προσέλ-

θοιεν, ύπερ ων ήμάρτανον ελεγχόμενοι ήχθοντο τα δε της πόλεως επραττον, ωνπερ ενεκεν και Σωκρά48 τει προσηλθον. άλλα Κρίτων τε Σωκράτους ην
δμιλητης και Χαιρεφων και Χαιρεκράτης και Έρμογένης και Σιμμίας και Κέβης και Φαιδώνδας και
άλλοι, οι έκείνω συνησαν ουχ ίνα δημηγορικοι η
δικανικοι γένοιντο, άλλ ίνα καλοί τε κάγαθοι γενόμενοι και οἴκω και οἰκεταις και οἰκείοις και φίλοις
και πόλει και πολίταις δύναιντο καλως χρησθαι.
και τούτων οὐδεις οὕτε νεωτερος οὕτε πρεσβύτερος
ων οὕτ ἐποίησε κακὸν οὐδεν οὕτ αιτίαν ἔσχεν.

- 'Socrates,' it was further alleged, 'taught contempt for parents and kinsfolk, and disregard for friends': this proceeded from the most palpable misunderstanding.
- *Αλλὰ Σωκράτης γ', ἔφη ὁ κατήγορος, τοὺς πατέρας προπηλακίζειν ἐδίδασκε, πείθων μὲν τοὺς συνόντας ἑαυτῷ σοφωτέρους ποιεῖν τῶν πατέρων, φάσκων δὲ κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι, τεκμηρίῳ τούτῳ χρώμενος, ὡς τὸν ἀμαθέστερον ὑπὸ τοῦ σοφωτέρου νόμιμον 50 εἴη δεδέσθαι. Σωκράτης δὲ τὸν μὲν ἀμαθίας ἔνεκα
- 50 εἴη δεδέσθαι. Σωκράτης δὲ τὸν μὲν ἀμαθίας ἔνεκα δεσμεύοντα δικαίως ἃν καὶ αὐτὸν ἤετο δεδέσθαι ὑπὸ τῶν ἐπισταμένων ἃ μὴ αὐτὸς ἐπίσταται· καὶ τῶν τοιούτων ἔνεκα πολλάκις ἐσκόπει τί διαφέρει μανίας ἀμαθία· καὶ τοὺς μὲν μαινομένους ἤετο συμφερόντως ἃν δεδέσθαι καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς φίλοις, τοὺς δὲ μὴ ἐπισταμένους τὰ δέοντα δικαίως ἃν τομανθάνειν παρὰ τῶν ἐπισταμένων. ἀλλὰ Σωκρά-

της γε, έφη ὁ κατήγορος, οὐ μόνον τοὺς πατέρας

ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς ἐποίει ἐν ἀτιμία εἶναι παρὰ τοῖς ἑαυτῷ συνοῦσι, λέγων ὡς οὔτε τοὺς κάμνοντας οὔτε τοὺς δικαζομένους οἱ συγγενεῖς ἀφελοῦσιν, ἀλλὰ τοὺς μὲν οἱ ἰατροί, τοὺς δὲ οἱ συνδικεῖν ἐπιστάμενοι. ἔφη δὲ καὶ περὶ τῶν 5² φίλων αὐτὸν λέγειν ὡς οὐδὲν ὄφελος εὔνους εἶναι, εἰ μὴ καὶ ἀφελεῖν δυνήσονται μόνους δὲ φάσκειν αὐτὸν ἀξίους εἶναι τιμῆς τοὺς εἰδότας τὰ δέοντα καὶ ἑρμηνεῦσαι δυναμένους ἀναπείθοντα οὖν τοὺς νέους αὐτὸν ὡς αὐτὸς εἴη σοφώτατός τε καὶ ἄλλους ἱκανώτατος ποιῆσαι σοφούς, οὕτω διατιθέναι τοὺς ἑαυτῷ συνόντας ὥστε μηδαμοῦ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἄλλους εἶναι πρὸς αὐτόν.

Other speeches, capable of similar perversion, will serve to show his real meaning: that 'senseless is worthless,' and usefulness is the basis of all true merit.

Έγὼ δ' αὐτὸν οἶδα μὲν καὶ περὶ πατέρων τε 53 καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν καὶ περὶ φίλων ταῦτα λέγοντα· καὶ πρὸς τούτοις γε δή, ὅτι τῆς ψυχῆς ἐξελθούσης, ἐν ἡ μόνη γίγνεται φρόνησις, τὸ σῶμα τοῦ οἰκειοτάτου ἀνθρώπου τὴν ταχίστην ἐξενέγκαντες ἀφανίζουσιν. ἔλεγε δὲ ὅτι καὶ ζῶν ἔκαστος 54 ἐαυτοῦ, ὁ πάντων μάλιστα φιλεῖ, τοῦ σώματος ὅτι ἀν ἀχρεῖον ἡ καὶ ἀνωφελές, αὐτός τε ἀφαιρεῖ καὶ ἄλλῳ παρέχει. αὐτοί τέ γε αὐτῶν ὄνυχάς τε καὶ τρίχας καὶ τύλους ἀφαιροῦσι καὶ τοῖς ἰατροῖς παρέχουσι μετὰ πόνων τε καὶ ἀλγηδόνων καὶ ἀποτέμνειν καὶ ἀποκάειν καὶ τούτου χάριν οἴονται δεῖν αὐτοῖς καὶ μισθὸν τίνειν· καὶ τὸ σίαλον ἐκ τοῦ

στόματος ἀποπτύουσιν ὡς δύνανται πορρωτάτω, διότι ὡφελεῖ μὲν οὐδὲν αὐτοὺς ἐνόν, βλάπτει δὲ 55 πολὺ μᾶλλον. ταῦτ' οὖν ἔλεγεν οὐ τὸν μὲν πατέρα ζῶντα κατορύττειν διδάσκων, ἑαυτὸν δὲ κατατέμνειν, ἀλλ' ἐπιδεικνύων ὅτι τὸ ἄφρον ἄτιμόν ἐστι, παρεκάλει ἐπιμελεῖσθαι τοῦ ὡς φρονιμώτατον εἶναι καὶ ὡφελιμώτατον, ὅπως, ἐάν τε ὑπὸ πατρὸς ἐαν τε ὑπὸ ἀδελφοῦ ἐάν τε ὑπ' ἄλλου τινὸς βούληται τιμᾶσθαι, μὴ τῷ οἰκεῖος εἶναι πιστεύων ἀμελῆ, ἀλλὰ πειρᾶται ὑφ' ὧν ἃν βούληται τιμᾶσθαι, τοὐτοις ὡφέλιμος εἶναι.

Yet another charge: 'he abused scriptural authority': this from Hesiod, said they, to justify villany;

56 "Εφη δ' αὐτὸν ὁ κατήγορος καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων ποιητῶν ἐκλεγόμενον τὰ πονηρότατα καὶ τούτοις μαρτυρίοις χρώμενον διδάσκειν τοὺς συνόντας κακούργους τε εἶναι καὶ τυραννικούς 'Ησιόδου μὲν τὸ

"Εργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος,

τοῦτο δὴ λέγειν αὐτὸν ὡς ὁ ποιητὴς κελεύει μηδενος ἔργου μήτ' ἀδίκου μήτ' αἰσχροῦ ἀπέχεσθαι, 57 ἀλλὰ καὶ ταῦτα ποιεῖν ἐπὶ τῷ κέρδει. Σωκράτης δ' ἐπεὶ διομολογήσαιτο τὸ μὲν ἐργάτην εἰναι ἀφέλιμόν τε ἀνθρώπῳ καὶ ἀγαθὸν εἰναι, τὸ δὲ ἀργὸν βλαβερόν τε καὶ κακόν, καὶ τὸ μὲν ἐργάζεσθαι ἀγαθόν, τὸ δ' ἀργεῖν κακόν, τοὺς μὲν ἀγαθόν τι ποιοῦντας ἐργάζεσθαί τε ἔφη καὶ ἐργάτας εἰναι, τοὺς δὲ κυβεύοντας ἤ τι ἄλλο πονηρὸν καὶ ἐπιζήμιον ποιοῦντας ἀργοὺς ἀπεκάλει. ἐκ δὲ τούτων ὀρθῶς ἄν ἔχοι τὸ

Εργον δ' οὐδέν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος.

and this from Homer, to encourage aristocratic overbearing;
a trait quite foreign to Socrates' nature.

τὸ δὲ 'Ομήρου ἔφη ὁ κατήγορος πολλάκις αὐτὸν 58 λέγειν, ὅτι 'Οδυσσεὺς

Όντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη, τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς. Δαιμόνι, οὔ σε ἔοικε κακὸν ὡς δειδίσσεσθαι, ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἴδρυε λαούς. ὁν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι βούωντά τ' ἐφεύροι, τὸν σκήπτρῳ ἔλάσασκεν ὁμοκλήσασκε τε μύθῳ. Δαιμόνι, ἀτρέμας ἦσο καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, οὖ σέο φέρτεροί εἰσι. σὰ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις, οὕτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὕτ' ἐνὶ βουλῆ.

ταύτα δη αὐτὸν ἐξηγεῖσθαι, ὡς ὁ ποιητης ἐπαινοιη παίεσθαι τοὺς δημότας καὶ πένητας. Σωκράτης 59 δ' οὐ ταῦτ' ἔλεγε, καὶ γὰρ ἐαυτὸν οὕτω γ' ἄν ὅετο δεῖν παίεσθαι, ἀλλ' ἔφη δεῖν τοὺς μήτε λόγω μήτ ἔργω ὡφελίμους, ὄντας μήτε στρατεύματι μήτε πόλει μήτε αὐτῷ τῷ δήμω, εἴ τι δέοι, βοηθεῖν ἰκανούς, ἄλλως τ' ἐὰν πρὸς τούτω καὶ θρασεῖς ὧσι, πάντα τρόπον κωλύεσθαι, κὰν πάνυ πλούσιοι τυγχάνωσιν ὄντες. ἀλλὰ Σωκράτης ς. 60 τὰναντία τούτων φανερὸς ἢν καὶ δημοτικὸς καὶ φιλάνθρωπος ὤν.

He who so generously spread the feast for poor and rich alike, deserves rank as a public benefactor.

Έκεινος γὰρ πολλούς ἐπιθυμητὰς καὶ ἀστούς καὶ ξένους λαβὼν οὐδένα πώποτε μισθὸν τῆς συνουσίας ἐπράξατο, ἀλλὰ πᾶσιν ἀφθόνως ἐπήρκει τῶν ἐαυτοῦ· ὧν τινες μικρὰ μέρη παρ' ἐκείνου προῖκα λα-

βόντες πολλοῦ τοῖς ἄλλοις ἐπώλουν, καὶ οὐκ ἦσαν ὅσπερ ἐκεῖνος δημοτικοί. τοῖς γὰρ μὴ ἔχουσι 61 χρήματα διδόναι οὐκ ἤθελον διαλέγεσθαι. ἀλλὰ Σωκράτης γε καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους κόσμον τῆ πόλει παρεῖχε, πολλῷ μᾶλλον ἡ Λίχας τῆ Λακεδαιμονίων, δς ὀνομαστὸς ἐπὶ τοὑτῷ γέγονε. Λίχας μὲν γὰρ ταῖς γυμνοπαιδίαις τοὺς ἐπιδημοῦντας ἐν Λακεδαίμονι ξένους ἐδείπνιζε, Σωκράτης δὲ διὰ παντὸς τοῦ βίου τὰ ἑαυτοῦ δαπανῶν τὰ μέγιστα πάντας τοὺς βουλομένους ἀφέλει · βελτίους γὰρ ποιῶν τοὺς συγγιγνομένους ἀπέπεμπεν.

Summing up: Socrates, guiltless before the law, deserved not the fate of the common criminal, but everlasting honor from the state: none more pious; none more virtuous and influential for good.

62 Ἐμοὶ μὲν δὴ Σωκράτης τοιοῦτος ῶν ἐδόκει τιμῆς ἄξιος εἶναι τῆ πόλει μᾶλλον ἡ θανάτου. καὶ κατὰ τοὺς νόμους δὲ σκοπῶν ἄν τις τοῦθ εὕροι. κατὰ γὰρ τοὺς νόμους, ἐάν τις φανερὸς γένηται κλέπτων ἡ λωποδυτῶν ἡ βαλαντιοτομῶν ἡ τοιχωρυχῶν ἡ ἀνδραποδιζόμενος ἡ ἱεροσυλῶν, τούτοις θάνατός ἐστιν ἡ ζημία· ὧν ἐκεῖνος πάντων ἀνθρώπων

63 πλείστον ἀπείχεν. ἀλλὰ μὴν τῆ πόλει γε οὔτε πολέμου κακῶς συμβάντος οὔτε στάσεως οὔτε προδοσίας οὔτε ἄλλου κακοῦ οὖδενὸς πώποτε αἴτιος ἐγένετο· οὐδὲ μὴν ἰδία γε οὐδένα πώποτε ἀνθρώπων οὔτε ἀγαθῶν ἀπεστέρησεν οὔτε κακοῖς περιέβαλεν, ἀλλ' οὐδ' αἰτίαν τῶν εἰρημένων οὐδενὸς τώποτ' ἔσχε. πῶς οὖν ἃν ἔνοχος εἴη τῆ γραφῆ;

δς ἀντὶ μὲν τοῦ μὴ νομίζειν θεούς, ὡς ἐν τῆ γραφῆ ἐγέγραπτο, φανερὸς ἢν θεραπεύων τοὺς θεοὺς μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, ἀντὶ δὲ τοῦ διαφθείρειν τοὺς νέους, ὁ δὴ ὁ γραψάμενος αὐτὸν ἢτιᾶτο, φανερὸς ἢν τῶν συνόντων τοὺς πονηρὰς ἐπιθυμίας ἔχοντας τούτων μὲν παύων, τῆς δὲ καλλίστης καὶ μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς, ἢ πολεις τε καὶ οἰκοι εὖ οἰκοῦσι, προτρέπων ἐπιθυμεῖν ταῦτα δὲ πράττων πῶς οὐ μεγάλης ἄξιος ἢν τιμῆς τῆ πόλει;

CHAPTER III.

THE POSITIVE PORTION OF THE RECOLLECTIONS HERE BEGINS. THE SOCRATIC DOCTRINE.

(1) His principles of religious faith and duty (EYEEBEIA): revelation the guide; the Gods know best;

'Ως δὲ δὴ καὶ ἀφελεῖν ἐδόκει μοι τοὺς συνόντας τ
τὰ μὲν ἔργῳ δεικνύων ἑαυτὸν οἶος ἢν, τὰ δὲ καὶ
διαλεγόμενος, τούτων δὴ γράψω ὁπόσα ἄν διαμνημονεύσω. τὰ μὲν τοίνυν πρὸς τοὺς θεοὺς φανερὸς
ἢν καὶ ποιῶν καὶ λέγων ἦπερ ἡ Πυθία ἀποκρίνεται τοῖς ἐρωτῶσι, πῶς δεῖ ποιεῖν ἡ περὶ θυσίας
ἡ περὶ προγόνων θεραπείας ἡ περὶ ἄλλου τινὸς
τῶν τοιούτων ἡ τε γὰρ Πυθία νόμῳ πόλεως ἀναιρεῖ ποιοῦντας εὐσεβῶς ᾶν ποιεῖν, Σωκράτης τε
οὕτω καὶ αὐτὸς ἐποίει καὶ τοῖς ἄλλοις παρήνει,
τοὺς δὲ ἄλλως πως ποιοῦντας περιέργους καὶ

2 ματαίους ἐνόμιζεν εἶναι. καὶ εὕχετο δὲ πρὸς τους θεοὺς ἀπλῶς τἀγαθὰ διδόναι, ὡς τοὺς θεοὺς κάλλιστα εἰδότας, ὁποῖα ἀγαθά ἐστι τοὺς δ' εὐχομέ νους χρυσίον ἡ ἀργύριον ἡ τυραννίδα ἡ ἄλλο τι τῶν τοιούτων οὐδὲν διάφορον ἐνόμιζεν εὕχεσθαι ἡ εἰ κυβείαν ἡ μάχην ἡ ἄλλο τι εὕχοιντο τῶν φανερῶς ἀδήλων ὅπως ἀποβήσοιτο.

They regard motive, not the magnitude of offerings; the divine will paramount.

3 Θυσίας δὲ θύων μικρὰς ἀπὸ μικρῶν οὐδὲν ἡγεῖτο μειοῦσθαι τῶν ἀπὸ πολλῶν καὶ μεγάλων πολλὰ καὶ μεγάλα θυόντων. οὔτε γὰρ τοῖς θεοῖς ἔφη καλῶς ἔχειν, εὶ ταῖς μεγάλαις θυσίαις μᾶλλον ἡ ταῖς μικραῖς ἔχαιρον πολλάκις γὰρ ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον ἡ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν εἶναι κεχαρισμένα οὔτ ἀν τοῖς ἀνθρώποις ἄξιον εἶναι ζῆν, εἰ τὰ παρὰ τῶν πονηρῶν μᾶλλον ἡν κεχαρισμένα τοῖς θεοῖς ἡ τὰ παρὰ τῶν χρηστῶν ἀλλὶ ἐνόμιζε τοὺς θεοὺς ταῖς παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων τιμαῖς μάλιστα χαίρειν. ἐπαινέτης δ' ἡν καὶ τοῦ ἔπους τούτου,

Καδδύναμιν δ' ἔρδειν ἱέρ' ἀθανάτοισι θεοίσι.

καὶ πρὸς φίλους δὲ καὶ ξένους καὶ πρὸς τὴν ἄλλην δίαιταν καλὴν ἔφη παραίνεσιν εἶναι τὴν Καδδύ
ναμιν ἔρδειν. εἰ δέ τι δόξειεν αὐτῷ σημαίνεσθαι παρὰ τῶν θεῶν, ἡττον ἂν ἐπείσθη παρὰ τὰ σημαινόμενα ποιῆσαι ἡ εἴ τις αὐτὸν ἔπειθεν όδοῦ λαβεῖν ἡγεμόνα τυφλὸν καὶ μὴ εἰδότα την όδὸν ἀντὶ

βλέποντος καὶ εἰδότος καὶ τῶν ἄλλων δὲ μωρίαν κατηγόρει, οἵτινες παρὰ τὰ ὑπὸ τῶν θεῶν σημαινόμενα ποιοῦσί τι, φυλαττόμενοι τὴν παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀδοξίαν. αὐτὸς δὲ πάντα τἀνθρώπινα ὑπερεώρα πρὸς τὴν παρὰ τῶν θεῶν συμβουλίαν.

(2) His principles of virtuous living (EPKPATEIA): 'eat to live, not live to eat'; excess deleterious to body, mind, and soul; his witty version of the Circean enchantment.

Διαίτη δὲ τήν τε ψυχὴν ἐπαίδευσε καὶ τὸ σῶμα, 5 ή γρώμενος αν τις, εί μή τι δαιμόνιον είη, θαρραλέως καὶ ἀσφαλώς διάγοι καὶ οὐκ αν ἀπορήσειε τοσαύτης δαπάνης. ούτω γὰρ εὐτελης ην ὥστ' ούκ οίδ' εἴ τις οὕτως αν ολίγα ἐργάζοιτο ὥστε μὴ λαμβάνειν τὰ Σωκράτει ἀρκοῦντα. σίτω μὲν γὰρ τοσούτω έγρητο όσον ήδέως ήσθιε καὶ έπὶ τοῦτο ούτω παρεσκευασμένος ήει ώστε την επιθυμίαν τοῦ σίτου όψον αὐτῶ εἶναι· ποτὸν δὲ πᾶν ήδὺ ἦν αὐτῷ διὰ τὸ μὴ πίνειν, εἰ μὴ διψώη. εἰ δέ ποτε 6 κληθείς έθελήσειεν έπὶ δείπνον έλθείν, δ τοίς πλείστοις έργωδέστατόν έστιν, ώστε φυλάξασθαι τὸ ύπερ τον κόρον εμπίπλασθαι, τοῦτο ραδίως πάνυ έφυλάττετο. τοίς δὲ μὴ δυναμένοις τοῦτο ποιείν συνεβούλευε φυλάττεσθαι τὰ πείθοντα μὴ πεινώντας ἐσθίειν μηδὲ διψώντας πίνειν καὶ γὰρ τὰ λυμαινόμενα γαστέρας καὶ κεφαλάς καὶ ψυχάς ταῦτ' ἔφη είναι. οἴεσθαι δ' ἔφη ἐπισκώπτων καὶ 7 την Κίρκην υς ποιείν τοιούτοις πολλοίς δειπνίζουσαν του δε 'Οδυσσέα Ερμού τε ύποθημοσύνη καὶ αὐτὸν ἐγκρατῆ ὄντα καὶ ἀποσχόμενοι τὸ ὑπὲρ

τὸν κόρον τῶν τοιούτων ἄπτεσθαι, διὰ τ**αῦτα οὐ**³ γενέσθαι ὖν. τοιαῦτα μὲν περὶ τούτων ἔπαιζεν
ἄμα σπουδάζων.

Licentiousness he reprobated in the severest terms: a case that fell under Xenophon's own notice.

'Αφροδισίων δὲ παρήνει τῶν καλῶν ἰσχυρῶς ἀπέχεσθαι· οὐ γὰρ ἔφη ράδιον είναι τῶν τοιούτων άπτόμενον σωφρονείν. ἀλλὰ καὶ Κριτόβουλόν ποτε τον Κρίτωνος πυθόμενος ότι εφίλησε τον 'Αλκιβιάδου υίὸν καλὸν ὄντα, παρόντος τοῦ Κριτοβούλου 9 ήρετο Εενοφώντα, Είπέ μοι, έφη, & Εενοφών, οὐ σύ Κριτόβουλον ενόμιζες είναι των σωφρονικών άνθρώπων μάλλον ή τῶν θρασέων καὶ τῶν προνοητικών μαλλον ή των ἀνοήτων τε καὶ ριψοκινδύνων; Πάνυ μεν οὖν, ἔφη ὁ Ξενοφων. Νῦν τοίνυν νόμιζε αὐτὸν θερμουργότατον είναι καὶ λεωργότατον. ούτος καν είς μαχαίρας κυβιστήσειε καν είς πύρ το άλοιτο. Καὶ τί δή, ἔφη ὁ Ξενοφῶν, ἰδὼν ποιοῦντα τοιαῦτα κατέγνωκας αὐτοῦ; Οὐ γὰρ οὕτος, ἔφη, ἐτόλμησε τὸν ἀλκιβιάδου υίὸν φιλῆσαι, ὄντα εὐπροσωπότατον καὶ ώραιότατον; 'Αλλ' εἰ μέντοι, έφη ὁ Ξενοφων, τοιοῦτόν ἐστι τὸ ριψοκίνδυνον έργον, καν έγω δοκώ μοι τον κίνδυνον τούτον ύπο-11 μείναι. ΄ Ω τλήμον, έφη ο Σωκράτης, καὶ τί αν οἴει παθεῖν καλὸν φιλήσας; ἄρ' οὐκ ἃν αὐτίκα μάλα δοῦλος μὲν εἶναι ἀντ' ελευθέρου, πολλὰ δὲ δαπανάν είς βλαβεράς ήδουάς, πολλήν δὲ ἀσχολίαν έχειν τοῦ ἐπιμεληθηναί τινος καλοῦ κάγαθοῦ, σπουδάζειν δ' ἀναγκασθήναι ἐφ' οίς οὐδ' ἄν μαινόμενος σπουδάσειεν; 'Ω 'Ηράκλεις, ἔφη ὁ Ἐενοφῶν, 12 ώς δεινήν τινα λέγεις δύναμιν τοῦ φιλήματος είναι.

Vice has a scorpion sting.

Καὶ τοῦτο, ἔφη ὁ Σωκράτης, θαυμάζεις; οὐκ οίσθα, έφη, ότι τὰ φαλάγγια, οὐδ' ἡμιωβολιαία τὸ μέγεθος ὄντα, προσαψάμενα μόνον τῶ στόματι ταίς τε όδύναις ἐπιτρίβει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοῦ φρονείν έξίστησι; Ναὶ μὰ Δί, ἔφη ὁ Εενοφών. ένίησι γάρ τι τὰ φαλάγγια κατὰ τὸ δῆγμα. ? Ω 13 μώρε, έφη ὁ Σωκράτης, τοὺς δὲ καλοὺς οὐκ οἴει φιλούντας ενιέναι τι, ότι σὰ οὰχ όρᾶς; οὰκ οἶσθ' ότι τοῦτο τὸ θηρίον, δ καλοῦσι καλὸν καὶ ώραῖον, τοσούτω δεινότερου έστι των φαλαγγίων, όσω έκεινα μεν άψάμενα, τοῦτο δε οὐδ' άπτόμενον ζεάν δε τις αὐτὸ θεᾶται,] ἐνίησί τι καὶ πάνυ πρόσωθεν τοιοῦτον ώστε μαίνεσθαι ποιείν; [ἴσως δὲ καὶ οἱ Ἐρωτες τοξόται διὰ τοῦτο καλοῦνται, ὅτι καὶ πρόσωθεν οί καλοὶ τιτρώσκουσιν.] ἀλλὰ συμβουλεύω σοι, & Ξενοφών, όπόταν ίδης τινά καλόν, φεύγειν προτροπάδην, σοὶ δ', ὁ Κριτόβουλε, συμβουλεύω ἀπενιαυτίσαι μόλις γὰρ ᾶν ἴσως ἐν τοσούτω χρόνω [τὸ δῆγμα] ὑγιὴς γένοιο. οὕτω δὴ καὶ ἀφροδισι- 14 άζειν τους μη ἀσφαλώς έχοντας προς ἀφροδίσια **ἄετο** χρηναι πρὸς τοιαῦτα, οία μη πάνυ μὲν δεομένου τοῦ σώματος οὐκ αν προσδέξαιτο ή ψυχή, δεομένου δε οὐκ αν πράγματα παρεχοι. αὐτὸς δε πρός ταθτα φανερός ήν οθτω παρεσκευασμένος ώστε βάον ἀπέχεσθαι των καλλίστων καλ ώραιστάτων η οί άλλοι των αισχίστων και αωροτάτων.

τ5 [περὶ μὲν δὴ βρώσεως καὶ πόσεως καὶ ἀφροδισίων οὕτω κατεσκευασμένος ἢν, καὶ ἤετο οὐδὲν ἂν ἦττον ἀρκούντως ἤδεσθαι τῶν πολλὰ ἐπὶ τούτοις πραγματευομένων, λυπεῖσθαι δὲ πολὺ ἔλαττον.]

CHAPTER IV.

Next, how Socrates practically enforced moral principles. Ch. IV., EYEBBIA.

Socrates not a mere guidepost, but a guide. His reproof of Aristodemus for irreligiousness. He introduces the famous Argument from Design to prove the divine existence.

Εἰ δέ τινες Σωκράτην νομίζουσιν, ὡς ἔνιοι γράφουσί τε καὶ λέγουσι περὶ αὐτοῦ τεκμαιρόμενοι, προτρέψασθαι μὲν ἀνθρώπους ἐπ' ἀρετὴν κράτιστον γεγονέναι, προαγαγεῖν δ' ἐπ' αὐτὴν οὐχ ἰκανόν, σκεψάμενοι μὴ μόνον ἃ ἐκεῖνος κολαστηρίου ἔνεκα τοὺς πάντ' οἰομένους εἰδέναι ἐρωτῶν ἤλεγχεν, ἀλλὰ καὶ ἃ λέγων συνημέρευε τοῖς συνδιατρίβουσι, δοκιμαζόντων εἰ ἰκανὸς ἦν βελτίους ποιεῖν τοὺς συνόντας. λέξω δὲ πρῶτον ἄ ποτε αὐτοῦ ἤκουσα περὶ τοῦ δαιμονίου διαλεγομένου πρὸς 'Αριστόδημον τὸν μικρὸν ἐπικαλούμενον. καταμαθὼν γὰρ αὐτὸν οὔτε θύοντα τοῖς θεοῖς οὔτε μαντικῆ χρώμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιούντων ταῦτα καταγελῶντα, Εἰπε μοι, ἔφη, ὧ 'Αριστόδημε, ἔστιν οὔστινας

ἀνθρώπους τεθαύμακας ἐπὶ σοφία; "Εγωγε, ἔφη. καὶ ὅς, Λέξον ἡμῖν, ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐπὶ ȝ μὲν τοίνυν ἐπῶν ποιήσει "Ομηρον ἔγωγε μάλιστα τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ διθυράμβω Μελανιππίδην, ἐπὶ δὲ τραγωδία Σοφοκλέα, ἐπὶ δὲ ἀνδριαντοποιία Πολύκλειτον, ἐπὶ δὲ ζωγραφία Ζεῦξιν. Πότερά 4 σοι δοκοῦσιν οἱ ἀπεργαζόμενοι εἴδωλα ἄφρονά τε καὶ ἀκίνητα ἀξιοθαυμαστότεροι εἶναι, ἡ οἱ ζῷα ἔμφρονά τε καὶ ἐνεργά; Πολὺ νὴ Δία οἱ ζῷα, εἴπερ γε μὴ τύχῃ τινί, ἀλλ' ἀπὸ γνώμης ταῦτα γίγνεται. Τῶν δὲ ἀτεκμάρτως ἐχόντων ὅτου ἔνεκά ἐστι καὶ τῶν φανερῶς ἐπ' ἀφελεία ὄντων, πότερα τύχης καὶ πότερα γνώμης ἔργα κρίνεις; Πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ἀφελεία γνηνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα.

Beneficent design seen in the human anatomy.

Οὔκουν δοκεῖ σοι ὁ ἐξ ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους ς ἐπ' ἀφελεία προσθεῖναι αὐτοῖς δι' ἄν αἰσθάνονται ἔκαστα, ὀφθαλμοὺς μὲν ὥσθ' ὁρᾶν τὰ ὁρατά, ὧτα δὲ ὥστ' ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὀσμῶν γε μήν, εἰ μὴ ρίνες προσετέθησαν, τὶ ἂν ἡμῖν ὄφελος ἢν; τἱς δ' ᾶν αἴσθησις ἢν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων γνώμων ἐνειργάσθη; πρὸς δὲ τούτοις οὐ δοκεῖ 6 σοι καὶ τόδε προνοίας ἔργοις ἐοικέναι, τὸ ἐπεὶ ἀσθενὴς μέν ἐστιν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρῶσαι, ὰ ὅταν μὲν αὐτῆ χρῆσθαί τι δέῃ, ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνφ συγκλείεται; ὡς δ' ᾶν μηδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἡθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι ὀφρύσι τε ἀπονεισῶσαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὡς

μηδ' ό ἐκ τῆς κεφαλῆς ίδρως κακουργῆ το δὲ τὴν ἀκοὴν δέχεσθαι μὲν πάσας φωνάς, ἐμπίπλασθαι δὲ μήποτε καὶ τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζώοις οἴους τέμνειν εἶναι, τοὺς δὲ γομφίους οἴους παρὰ τούτων δεξαμένους λεαίνειν καὶ στόμα μέν, δι' οὖ ὧν ἐπιθυμεῖ τὰ ζῷα εἰσπέμπεται, πλησίον ὀφθαλμῶν καὶ ρίνῶν καταθεῖναι ἐπεὶ δὲ τὰ ἀποχωροῦντα δυσχερῆ, ἀποστρέψαι τοὺς τούτων ὀχετοὺς καὶ ἀπενεγκεῖν ἡ δυνατὸν προσωτάτω ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ·

There is such positive evidence of a wise and good creator: further, that there exists a larger personal intelligence outside and above us, is not improbable.

ταθτα ούτω προνοητικώς πεπραγμένα ἀπορείς πότερα , τύχης η γνώμης ἔργα ἐστίν; Οὐ μὰ τὸν Δί, ἔφη, άλλ' ούτω γε σκοπουμένω πάνυ ἔοικε ταῦτα σοφοῦ τινος δημιουργού καὶ φιλοζώου τεχνήματι. Το δέ έμφυσαι μεν έρωτα της τεκνοποιίας, έμφυσαι δε ταις γειναμέναις έρωτα του έκτρέφειν, τοις δε τραφείσι μέγιστον μεν πόθον τοῦ ζην, μέγιστον δὲ φόβον τοῦ θανάτου; 'Αμέλει καὶ ταῦτα ἔοικε μη-8 χανήμασί τινος ζώα είναι βουλευσαμένου. Σύ δὲ σαυτον φρόνιμόν τι δοκείς έχειν; Έρωτα γ' οὐν καὶ ἀποκρινοῦμαι. "Αλλοθι δὲ οὐδαμοῦ οὐδὲν οἴει φρόνιμον εἶναι; καὶ ταῦτ' εἰδὼς ὅτι γῆς τε μικρον μέρος έν τῷ σώματι πολλής οὔσης ἔχεις καὶ ύγροῦ βραχὺ πολλοῦ ὄντος καὶ τῶν ἄλλων δήπου μεγάλων όντων έκάστου μικρον μέρος λαβόντι τὸ σῶμα συνήρμοσταί σοι · νοῦν δὲ μόνον ἄρα οὐδαμοῦ ὅντα σε εὐτυχῶς πως δοκεῖς συναρπάσαι, καὶ τάδε τὰ ὑπερμεγέθη καὶ πλῆθος ἄπειρα δι' ἀφροσύνην τινὰ οὕτως οἴει εὐτάκτως ἔχειν; Μὰ 9 Δι', οὐ γὰρ ὁρῶ τοὺς κυρίους, ὥσπερ τῶν ἐνθάδε γιγνομένων τοὺς δημιουργούς. Οὐδὲ γὰρ τὴν σαυτοῦ σύγε ψυχὴν ὁρậς, ἢ τοῦ σώματος κυρία ἐστίν ὅστε κατά γε τοῦτο ἔξεστί σοι λέγειν ὅτι οὐδὲν γνώμη, ἀλλὰ τύχη πάντα πράττεις.

The Gods reasonably expect man's worship: they testify their regard for him in various ways, — by his superiority to the brute in body;

Καὶ ὁ ᾿Αριστόδημος, Οὔτοι, ἔφη, ἐγώ, ὧ Σώ- 10 κρατες, ύπερορῶ τὸ δαιμονιον, ἀλλ' ἐκείνο μεγαλοπρεπέστερον ήγουμαι ή ώς της έμης θεραπείας προσδείσθαι. Οὐκοῦν, ἔφη, ὅσω μεγαλοπρεπέστε ρον άξιοι σε θεραπεύειν, τοσούτω μάλλον τιμητέον αὐτό. Εὖ ἴσθι, ἔφη, ὅτι εἰ νομίζοιμι θεοὺς ἀνθρώ- 11 πων τι φροντίζειν, οὐκ αν άμελοιην αὐτῶν. "Επειτ' ούκ οἴει φροντίζειν; οὶ πρῶτον μὲν μόνον τῶν ζώων ἄνθρωπον ὀρθὸν ἀνέστησαν· ἡ δὲ ὀρθότης καὶ προοράν πλέον ποιεί δύνασθαι καὶ τὰ ὕπερθεν μαλλον θέασθαι καὶ ήττον κακοπαθείν. [καὶ όψιν καὶ ἀκοὴν καὶ στόμα ἐνεποίησαν:] ἔπειτα τοῖς μὲν άλλοις έρπετοίς πόδας έδωκαν, οὶ τὸ πορεύεσθαι μόνον παρέχουσιν, ανθρώπω δὲ καὶ χείρας προσέθεσαν, αὶ τὰ πλείστα οίς εὐδαιμονέστεροι ἐκείνων έσμεν έξεργάζονται. και μην γλωττάν γε πάντων 12 των ζώων εχόντων μόνην την των ανθρώπων εποίησαν οίαν άλλοτε άλλαχη ψαύουσαν τοῦ στόματος

ἀρθροῦι τε τὴν φωνὴν καὶ σημαίνειν πάντα ἀλλήλοις ἃ βουλόμεθα. [τὸ δὲ καὶ τὰς τῶν ἀφροδισίων ἡδονὰς τοῖς μὲν ἄλλοις ζώοις δοῦναι περιγράψαντας τοῦ ἔτους χρόνον, ἡμῖν δὲ συνεχῶς μέχρι γήρως ταῦτα παρέχειν;]

By his spiritual and intellectual endowments;

13 Οὖ τοίνυν μόνον ἤρκεσε τῷ θεῷ τοῦ σώματος

έπιμεληθήναι, άλλ' ὅπερ μέγιστόν ἐστι, καὶ τὴν ψυχὴν κρατίστην τῷ ἀνθρώπω ἐνέφυσε. τίνος γαρ άλλου ζώου ψυχὴ πρῶτα μὲν θεῶν τῶν τὰ μέγιστα καὶ κάλλιστα συνταξάντων ήσθηται ότι εἰσί: τί δὲ φῦλον ἄλλο ἡ ἄνθρωποι θεούς θεραπεύουσι; ποία δὲ ψυχή της ἀνθρωπίνης ίκανωτέρα προφυλάττεσθαι ή λιμον ή δίψος ή ψύχη ή θάλπη ή νόσοις επικουρήσαι ή ρώμην ασκήσαι ή πρός μάθησιν ἐκπονήσαι, ἡ ὅσα αν ἀκούση ἡ ἴδη ἡ μάθη 14 ίκανωτέρα έστι διαμεμνησθαι; οὐ γάρ πάνυ σοι κατάδηλον ότι παρά τάλλα ζωα ωσπερ θεοί άνθρωποι βιοτεύουσι, φύσει καὶ τῷ σώματι καὶ τῆ ψυγή κρατιστεύοντες; οὔτε γάρ βοὸς αν έγων σωμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην ἐδύνατ' αν πράττειν ά έβούλετο, οὔθ' ὅσα χεῖρας ἔχει, ἄφρουα δ' ἐστί, πλέον οὐδεν ἔχει. σὰ δ' ἀμφοτέρων τῶν πλείστου άξίων τετυχηκώς οὐκ οἴει σου θεούς ἐπιμελεῖσθαι: άλλ' όταν τί ποιήσωσι, νομιείς αὐτούς σου φροντίζειν:

By according revelation to men: in whom they have implanted an innate sense of responsibility.

· Οταν πέμπωσιν, ὥσπερ σὺ φὴς πέμπειν αὐτούς,

συμβούλους ὅ τι χρὴ ποιεῖν καὶ μὴ ποιεῖν. "Όταν δὲ ᾿Αθηναίοις, ἔφη, πυνθανομένοις τι διὰ μαντικῆς φράζωσιν, οὐ καὶ σοὶ δοκεῖς φράζειν αὐτούς; οὐδ᾽ ὅταν τοῖς "Ελλησι τέρατα πέμποντες προσημαίνωσιν, οὐδ᾽ ὅταν πᾶσιν ἀνθρώποις, ἀλλὰ μόνον σὲ ἐξαιροῦντες ἐν ἀμελεία κατατίθενται; οἴει δ᾽ ἃν ι6 τοὺς θεοὺς τοῖς ἀνθρώποις δόξαν ἐμφῦσαι, ὡς ἱκανοί εἰσιν εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν, εἰ μὴ δυνατοὶ ἦσαν, καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐξαπατωμένους τὸν πάντα χρόνον οὐδέποτ᾽ ᾶν αἰσθέσθαι; οὐχ ὁρῷς ὅτι τὰ πολυχρονιώτατα καὶ σοφώτατα τῶν ἀνθρωπίνων, πόλεις καὶ ἔθνη, θεοσεβέστατά ἐστι καὶ αί φρονιμώταται ἡλικίαι θεῶν ἐπιμελέσταται;

The moral lesson: the universe has a soul; naught escapes the ken of the Infinite One.

'Ωγαθέ, ἔφη, κατάμαθε ὅτι καὶ ὁ σὸς νοῦς ἐνὼν τὸ σὸν σῶμα ὅπως βούλεται μεταχειρίζεται. οἴεσθαι οὖν χρὴ καὶ τὴν ἐν τῷ παντὶ φρόνησιν τὰ πάντα ὅπως ἃν αὐτῷ ἡδὺ ῷ, οὕτω τίθεσθαι, καὶ μὴ τὸ σὸν μὲν ὅμμα δύνασθαι ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι, τὸν δὲ τοῦ θεοῦ ὀφθαλμὸν ἀδύνατον εἶναι ἄμα πάντα ὁρᾶν, μηδὲ τὴν σὴν μὲν ψυχὴν καὶ περὶ τῶν ἐνθάδε καὶ περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτω καὶ ἐν Σικελία δύνασθαι φροντίζειν, τὴν δὲ τοῦ θεοῦ φρόνησιν μὴ ἰκανὴν εἶναι ἄμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι. ἡν μέντοι, ὥσπερ ἀνθρώπους θεραπεύων γιγνώσκεις τοὺς ἀντιθεραπεύειν ἐθέλοντας καὶ χαριζόμενος τοὺς ἀντιχαριζομένους, καὶ συμβουλευόμενος καταμανθάνεις τοὺς φρονίμους, οὕτω καὶ τῶν θεῶν πεῖραν

λαμβάνης θεραπεύων, εἴ τί σοι θελήσουσι περι τῶν ἀδήλων ἀνθρώποις συμβουλεύειν, γνώση τὸ θεῖον ὅτι τοσοῦτον καὶ τοιοῦτόν ἐστιν ὅσθ΄ ἄμα πάντα ὁρᾶν καὶ πάντα ἀκούειν καὶ πανταχοῦ 19 παρεῖναι καὶ ἄμα πάντων ἐπιμελεῖσθαι. ἐμοὶ μὲν οὖν ταῦτα λέγων οὐ μόνον τοὺς συνόντας ἐδόκει ποιεῖν, ὁπότε ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὁρῷντο, ἀπέχεσθαι τῶν ἀνοσίων τε καὶ ἀδίκων καὶ αἰσχρῶν, ἀλλὰ καὶ ὁπότε ἑν ἐρημία εἶεν, ἐπείπερ ἡγήσαιντο μηδὲν ἄν ποτε ὧν πράττοιεν θεοὺς διαλαθεῖν.

CHAPTER V.

CHS. V-VII., IN LIKE MANNER, ENFORCE EFKPATEIA.

Intemperance unfits one for being a general, a trustee, a servant even, or a companion.

Εὶ δὲ δὴ καὶ ἐγκράτεια καλόν τε κἀγαθὸν ἀνδρὶ κτῆμά ἐστιν, ἐπισκεψώμεθα εἴ τι προὐβίβαζε λέγων εἰς ταύτην τοιάδε· ¾ ἄνδρες, εἰ πολέμου ἡμῖν
γενομένου βουλοίμεθα ἐλέσθαι ἄνδρα ὑφ' οὖ μάλιστ' ἃν αὐτοὶ μὲν σωζοίμεθα, τοὺς δὲ πολεμίους
χειροίμεθα, ἄρ' ὅντιν' αἰσθανοίμεθα ἥττω γαστρὸς
ἢ οἴνου ἢ ἀφροδισίων ἢ πόνου ἢ ὕπνου, τοῦτον ἃν
αἰροίμεθα; καὶ πῶς ἃν οἰηθείημεν τὸν τοιοῦτον ἢ
ξήμᾶς σῶσαι ἢ τοὺς πολεμίους κρατῆσαι; εἰ δ' ἐπὶ

ημας σωσαι ή τούς πολεμίους κρατήσαι; εί δ' ἐπὶ τελευτή τοῦ βίου γενόμενοι βουλοίμεθα τῷ ἐπιτρέψαι ἡ παίδας ἄρρενας παιδεῦσαι ἡ θυγατέρας παρ

θένους διαφυλάξαι ή χρήματα διασώσαι, άρ' άξιόπιστον είς ταῦτα ἡγησόμεθα τὸν ἀκρατῆ; δούλφ δ' άκρατεί επιτρεψαιμεν αν η βοσκήματα η ταμιεία ή ἔργων ἐπιστασίαν; διάκονον δὲ καὶ ἀγοραστήν τοιοῦτον έθελήσαιμεν αν προίκα λαβείν; άλλα μην εί γε μηδε δούλον ακρατή δεξαίμεθ άν, 3 πως οὐκ ἄξιον αὐτόν γε φυλάξασθαι τοιοῦτον γενέσθαι; καὶ γὰρ οὐχ ὥσπερ οἱ πλεονέκται τῶν ἄλλων άφαιρούμενοι χρήματα έαυτούς δοκούσι πλουτίζειν, ούτως ὁ ἀκρατής τοῖς μὲν ἄλλοις βλαβερός, έαυτῷ δ' ἀφέλιμος, ἀλλὰ κακούργος μὲν τῶν ἄλλων, έαυτοῦ δὲ πολὺ κακουργότερος, εἴ γε κακουργότατόν έστι μη μόνον τον οίκον τον έαυτοῦ φθείρειν, άλλά καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν. ἐν συνουσία δὲ τίς 4 αν ήσθείη τω τοιούτω, ον είδείη τω όψω τε καί τώ οἴνω χαίροντα μάλλον ή τοῖς φίλοις, καὶ τὰς πόρνας άγαπωντα μάλλον ή τούς έταίρους;

Without the 'foundation-virtue,' no worthy attainment, but abject slavery: Socrates' life spoke as emphatically as his words.

Αρά γε οὐ χρὴ πάντα ἄνδρα, ἡγησάμενον τὴν ἐγκράτειαν ἀρετῆς εἶναι κρηπίδα, ταύτην πρῶτον ἐν τῆ ψυχῆ κατασκευάσασθαι; τίς γὰρ ἄνευ ταύ- 5 της ἡ μάθοι τι ἃν ἀγαθὸν ἡ μελετήσειεν ἀξιολόγως; ἡ τίς οὺκ ἃν ταῖς ἡδοναῖς δουλεύων αἰσχρῶς διατεθείη καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ νὴ τὴν "Ηραν ἐλευθέρω μὲν ἀνδρὶ εὐκτὸν εἶναι μὴ τυχεῖν δούλου τοιούτου, δουλεύοντα δὲ ταῖς τοιαύταις ἡδοναῖς ἰκετεύειν τοὺς θεοὺς δεσπο-

τῶν ἀγαθῶν τυχεῖν· οὕτως γὰρ ἃν μόνως ὁ τοιοῦ-6 τος σωθείη. τοιαῦτα δὲ λέγων ἔτι ἐγκρατέστερον τοῖς ἔργοις ἢ τοῖς λόγοις ἑαυτὸν ἐπεδείκνυεν· οἰ γὰρ μόνον τῶν διὰ τοῦ σώματος ἡδονῶν ἐκράτει, ἀλλὰ καὶ τῆς διὰ τῶν χρημάτων, νομίζων τὸν παρὰ τοῦ τυχόντος χρήματα λαμβάνοντα δεσπότην ἑαυτοῦ καθιστάναι καὶ δουλεύειν δουλείαν οὐδεμιᾶς ἦττον αἰσχράν.

CHAPTER VI.

He defends a simple mode of life against the reflections of Antiphon upon his asceticism: it secures independence;

*Αξιον δ΄ αὐτοῦ καὶ ἃ πρὸς 'Αντιφῶντα τὸν σοφιστὴν διελέχθη μὴ παραλιπεῖν. ὁ γὰρ 'Αντιφῶν ποτε βουλόμενος τοὺς συνουσιαστὰς αὐτοῦ παρελέσθαι προσελθῶν τῷ Σωκράτει παρόντων 2 αὐτῶν ἔλεξε τάδε ' ? Ω Σώκρατες, ἐγὼ μὲν ἄμην τοὺς φιλοσοφοῦντας εὐδαιμονεστέρους χρῆναι γίγνεσθαι σὺ δέ μοι δοκεῖς τἀναντία τῆς φιλοσοφίας ἀπολελαυκέναι. ζῆς γοῦν οῦτως ὡς οὐδ' ἄν εἰς δοῦλος ὑπὸ δεσπότη διαιτώμενος μείνειε σῖτά τε σιτῆ καὶ ποτὰ πίνεις τὰ φαυλότατα καὶ ἰμάτιον ἡμφίεσαι οὐ μόνον φαῦλον, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ θέρους τε καὶ χειμῶνος, ἀνυπόδητός τε καὶ ἀχίτων διατε-3 λεῖς. καὶ μὴν χρήματά γε οὐ λαμβάνεις, ἃ καὶ κτωμένους εὐφραίνει καὶ κεκτημένους ἐλευθεριώτερος

τε καὶ ήδιον ποιεί ζην. εἰ οὖν ὥσπερ καὶ τῶν άλλων έργων οι διδάσκαλοι τους μαθητάς μιμητάς έαυτων άποδεικνύουσιν, ούτω καὶ σὺ τοὺς συνόντας διαθήσεις, νόμιζε κακοδαιμονίας διδάσκαλος είναι. καὶ ὁ Σωκράτης πρὸς ταῦτα εἶπε. Δοκεῖς μοι, ω 4 Αντιφών, ύπειληφέναι με ούτως άνιαρώς ζην ώστε πέπεισμαι σὲ μᾶλλον ἀποθανεῖν ἃν ἐλέσθαι ἡ ζῆν ώσπερ έγώ. ἴθι οὖν ἐπισκεψώμεθα τί χαλεπὸν ήσθησαι τούμου βίου. πότερον ὅτι τοῖς μὲν λαμ- 5 Βάνουσιν ἀργύριον ἀναγκαῖόν ἐστιν ἀπεργάζεσθαι τοῦτο ἐφ' ὧ αν μισθὸν λαμβάνωσιν, ἐμοὶ δὲ μή λαμβάνοντι οὐκ ἀνάγκη διαλέγεσθαι & αν μη βούλωμαι; ή την δίαιτάν μου φαυλίζεις ώς ήττον μέν ύγιεινα έσθίοντος έμου ή σου, ήττον δε ίσχυν παρέχοντα; ή ώς χαλεπώτερα πορίσασθαι τὰ ἐμὰ διαιτήματα τῶν σῶν διὰ τὸ σπανιώτερά τε καὶ πολυτελέστερα είναι; ἡ ώς ἡδίω σοι ἃ σὺ παρασκευάζη όντα η έμοι α έγω; ούκ οίσθ' ότι ο μέν ηδιστα έσθίων ήκιστα όψου δείται, ό δὲ ήδιστα πίνων ηκιστα του μη παρόντος ἐπιθυμεῖ ποτοῦ; τά γε 6 μην ίμάτια οίσθ' ότι οί μεταβαλλόμενοι ψύχους καὶ θάλπους ένεκα μεταβάλλονται, καὶ ὑποδήματα ύποδοθνται όπως μη διὰ τὰ λυποθντα τοὺς πόδας κωλύωνται πορεύεσθαι. ήδη οθν ποτε ήσθου έμε ή διὰ ψύχος μᾶλλόν του ἔνδον μένοντα, ἡ διὰ θάλπος μαχόμενόν τω περί σκιᾶς, ή διὰ τὸ ἀλγεῖν τούς πόδας οὐ βαδίζοντα ὅπου αν βούλωμαι;

and develops manly vigor and self-reliance: to want least is nearest divine,

Οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ φύσει ἀσθενεστατοι τῷ σώ- γ

ματι μελετησαντες των ισχυροτάτων άμελησάντων κρείττους τε γίγνονται πρός αν μελετώσι και ράον αὐτὰ φέρουσιν; ἐμὲ δὲ ἄρα οὐκ οἴει τῷ σώματι άεὶ τὰ συντυγγάνοντα μελετῶντα καρτερεῖν πάντα 8 ράου φέρειν σοῦ μη μελετώντος; τοῦ δὲ μη δουλεύειν γαστρί μηδ' ύπνφ και λαγνεία οίει τι άλλο αἰτιώτερον είναι ἡ τὸ ἔτερα ἔχειν τούτων ἡδίω. ά οὐ μόνον ἐν χρεία ὄντα εὐφραίνει, ἀλλὰ καὶ έλπίδας παρέχουτα ώφελήσειν ἀεί; καὶ μὴν τοῦτό γε οἶσθα, ὅτι οἱ μὲν οἰόμενοι μηδὲν εὖ πράττειν ούκ εὐφραίνονται, οί δὲ ἡγούμενοι καλώς προχωρείν έαυτοίς ή γεωργίαν ή ναυκληρίαν ή ἄλλ' ὅ τι αν τυγχάνωσιν έργαζόμενοι, ώς εὖ πράττοντες εὐ 9 φραίνονται. οἴει οὖν ἀπὸ πάντων τούτων τοσαύτην ήδουην είναι όσην ἀπὸ τοῦ έαυτόν τε ηγείσθαι βελτίω γίγνεσθαι καὶ φίλους ἀμείνους κτᾶσθαι; [έγω τοίνυν διατελώ ταθτα νομίζων.] ἐὰν δὲ δὴ φίλους ή πόλιν ωφελείν δέη, ποτέρω ή πλείων σχολή τούτων ἐπιμελεῖσθαι, τῷ ὡς ἐγὼ νῦν ἡ τῷ ὡς σὺ μακαρίζεις διαιτωμένω; στρατεύοιτο δὲ πότερος αν ράον, ο μη δυνάμενος άνευ πολυτελούς διαίτης ζην η ι το παρου άρκοίη; εκπολιορκηθείη δε πότερος αν θαττον, ο των χαλεπωτάτων εύρειν δεόμενος η δ τοις ράστοις εντυγχάνειν άρκούντως 10 χρώμενος; ἔοικας, ὧ 'Αντιφῶν, τὴν εὐδαιμονίαν ολομένω τρυφήν καλ πολυτέλειαν είναι έγω δέ νομίζω τὸ μὲν μηδενὸς δείσθαι θείον είναι, τὸ δ' ώς έλαχίστων έγγυτάτω τοῦ θείου, καὶ τὸ μὲν θείον κράτιστον, τὸ δ' ἐγγυτάτω τοῦ θείου ἐγγυτάτω τοῦ κρατίστου.

That instruction valueless which merits no remuneration': it is beyond pecuniary estimate, rejoins Socrates, but brings its own fitting reward.

Πάλιν δέ ποτε ὁ ἀντιφων διαλεγόμενος τω Σω- 11 κράτει είπεν ' Ω Σώκρατες, ενώ τοί σε δίκαιον μεν νομίζω, σοφον δε ούδ' όπωστιούν · δοκείς δε μοι καὶ αὐτὸς τοῦτο γιγνώσκειν οὐδένα γοῦν τῆς συνουσίας ἀργύριον πράττη. καίτοι τό γε ίμάτιον ή την οίκίαν η άλλο τι ων κέκτησαι νομίζων άργυρίου άξιον είναι οὐδενὶ ᾶν μὴ ὅτι προῖκα δοίης, άλλ' οὐδ' ἔλαττον της άξιας λαβών. δηλον δη 12 ότι εί καὶ τὴν συνουσίαν ὤου τινὸς ἀξίαν είναι, καὶ ταύτης ἂν οὐκ ἔλαττον τῆς ἀξίας ἀργύριον έπράττου. δίκαιος μέν οὖν αν είης, ὅτι οὐκ έξαπατάς ἐπὶ πλεονεξία, σοφὸς δὲ οὐκ ἄν, μηδενός γε άξια ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Σωκράτης πρὸς ταῦτα 13 εἶπεν · 3 Ω 'Αντιφων, παρ' ήμιν νομίζεται τὴν ώραν καὶ τὴν σοφίαν όμοίως μὲν καλόν, όμοίως δὲ αἰσχρον διατίθεσθαι είναι. τήν τε γάρ ώραν έαν μέν τις άργυρίου πωλή τώ βουλομένω, πόρνον αὐτὸν ἀποκαλοῦσιν, ἐὰν δέ τις ον αν γνώ καλόν τε κάγαθον έραστην όντα, τούτον φίλον έαυτώ ποιηται, σώφρονα νομίζομεν· καὶ τὴν σοφίαν ώσαύτως τοὺς μεν άργυρίου τῷ βουλομένω πωλούντας σοφιστάς [ὥσπερ πόρνους] ἀποκαλοῦσιν, ὅστις δὲ ον ἀν γνώ εὐφυᾶ ὄντα διδάσκων ὅ τι ἄν ἔχη ἀγαθὸν φίλον ποιείται, τούτον νομίζομεν α τώ καλώ κάγαθώ πολίτη προσήκει, ταῦτα ποιείν. ἐγὰ δ' οὖν καὶ αὐ- 14 τός, & 'Αντιφών, ώσπερ άλλος τις ή ίππω άγαθώ

ἡ κυνὶ ἡ ὄρνιθι ήδεται, οὕτω καὶ ἔτι μᾶλλον ήδομαι φίλοις ἀγαθοῖς καὶ ἐάν τι ἔχω ἀγαθόν, διδάσκω, καὶ ἄλλοις συνίστημι παρ' ὧν ἃν ἡγῶμαι ὡφελήσεσθαί τι αὐτοὺς εἰς ἀρετήν. καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν, οὺς ἐκεῖνοι κατέλιπον ἐν βιβλίοις γράψαντες, ἀνελίττων κοινἡ σὺν τοῖς φίλοις διέρχομαι, καὶ ἄν τι ὁρῶμεν ἀγαθόν, ἐκλεγόμεθα καὶ μέγα νομίζομεν κέρδος, ἐὰν ἀλλήλοις ὡφέλιμοι γιγνώμεθα. ἐμοὶ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούοντι ἐδόκει αὐτός τε μακάριος εἶναι καὶ τοὺς ἀκούοντας ἐπὶ καλοκάγαθίαν ἄγειν.

15 Καὶ πάλιν ποτὲ τοῦ 'Αντιφῶντος ἐρομένου αὐτον πῶς ἄλλους μὲν ἡγοῖτο πολιτικοὺς ποιεῖν, αὐτὸς δὲ οὐ πράττοι τὰ πολιτικά, εἴπερ ἐπίσταιτο· Ποτέρως δ' ἄν, ἔφη, ὧ 'Αντιφῶν, μᾶλλον τὰ πολιτικὰ πράττοιμι, εἰ μόνος αὐτὰ πράττοιμι ἡ εἰ ἐπιμελοίμην τοῦ ὡς πλείστους ἱκανοὺς εἶναι πράττειν αὐτά;

CHAPTER VII.

How he rebuked arrogance: all false pretension ends in disaster and disgrace.

ι Ἐπισκεψώμεθα δέ, εἰ καὶ ἀλαζονείας ἀποτρέπων τοὺς συνόντας ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι προέτρεπεν : ἀεὶ γὰρ ἔλεγεν ὡς οὐκ εἴη καλλιων ὁδὸς ἐπ' εὐδοξίαν ἢ δι' ἦς ἄν τις ἀγαθὸς τοῦτο γένοιτο ὁ καὶ

2 δοκείν βούλοιτο. ὅτι δ΄ ἀληθῆ ἔλεγεν, ὧδ΄ ἐδίδασκεν Ἐνθυμώμεθα γάρ, ἔφη, εἴ τις μὴ ὧν ἀγαθὸς αὐλητὴς δοκείν βούλοιτο, τί ἂν αὐτῷ ποιητέον

είη. ἄρ' οὐ τὰ ἔξω τῆς τέχνης μιμητέον τοὺς ἀγαθούς αὐλητάς; καὶ πρώτον μεν ὅτι ἐκείνοι σκεύη τε καλά κέκτηνται καὶ ἀκολούθους πολλούς περιάγονται, καὶ τούτω ταῦτα ποιητέον ἔπειτα ὅτι έκείνους πολλοί έπαινούσι, καὶ τούτω πολλούς έπαινέτας παρασκευαστέον. άλλα μην έργον γε οὐδαμοῦ ληπτέον η εὐθὺς ἐλεγχθήσεται γελοίος ων καὶ οὐ μόνον αὐλητής κακός, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος άλαζών. καιτοι πολλά μέν δαπανών, μηδέν δ' ἀφελούμενος, πρὸς δὲ τούτοις κακοδοξών, πῶς ούκ ἐπιπόνως τε καὶ ἀλυσιτελώς καὶ κατανελάστως βιώσεται; ώς δ' αύτως εί τις βούλοιτο στρα- 3 τηγος άγαθος μη ων φαίνεσθαι ή κυβερνήτης, έννοώμεν τί αν αὐτώ συμβαίνοι. ἆρ' οὐκ ἄν, εἰ μὲν έπιθυμών του δοκείν ίκανὸς είναι ταθτα πράττειν μη δύναιτο πείθειν, τοῦτ' είη λυπηρόν, εί δὲ πείσειεν, ἔτι ἀθλιώτερον; δήλον γὰρ ὅτι κυβερνᾶν κατασταθείς ὁ μὴ ἐπιστάμενος ἡ στρατηγείν ἀπολέσειεν αν οθς ηκιστα βούλοιτο καὶ αὐτὸς αἰσχρώς άν και κακώς ἀπαλλάξειεν. ώσαύτως δὲ και τὸ 4 πλούσιον καὶ τὸ ἀνδρείον καὶ τὸ ἰσχυρὸν μὴ ὄντα δοκείν άλυσιτελές ἀπέφαινε προστάττεσθαι γὰρ αὐτοῖς ἔφη μείζω ἡ κατὰ δύναμιν, καὶ μὴ δύναμένους ταθτα ποιείν δοκοθντας ίκανοθο είναι συγγνώμης οὐκ αν τυγχάνειν. ἀπατεωνα δ' ἐκάλει οὐ 5 μικρον μέν, εί τις άργύριον ή σκεύος παρά του πειθοί λαβων άποστεροίη, πολύ δε μέγιστον όστις μηδενός άξιος ων έξηπατήκοι πείθων ως ίκανος είη της πόλεως ηγείσθαι. έμοι μεν οθν εδόκει και του άλαζονεύεσθαι ἀποτρέπειν τούς συνόντας τοιάδε διαλεγόμενος.

BOOK II. CHAPTER I.

- BOOK II. HAS TO DO WITH AIRAIOZYNH. CHAP. I. SHOWS HOW SELF-CONTROL (EFRPATEIA) IS ESSENTIAL TO THE CHARACTER OF THE UPRIGHT MAN AND LAW-ABIDING CITIZEN (O AIRAIOZ).
- Socrates leads Aristippus, a voluptuary, to assent to the rigorous discipline requisite in the training of a youth destined to rule.
- Έδόκει δέ μοι καὶ τοιαῦτα λέγων προτρέπειν τοὺς συνόντας ἀσκεῖν ἐγκράτειαν [πρὸς ἐπιθυμίαν] βρωτοῦ καὶ ποτοῦ καὶ λαγνείας καὶ ὕπνου καὶ ῥίγους καὶ θάλπους καὶ πόνου. γνοὺς δέ τινα τῶν συνόντων ἀκολαστοτέρως ἔχοντα πρὸς τὰ τοιαῦτα, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὡ ᾿Αρίστιππε, εἰ δέοι σε παιδεύειν παραλαβόντα δύο τῶν νέων, τὸν μὲν ὅπως ἱκανὸς ἔσται ἄρχειν, τὸν δ' ὅπως μηδ' ἀντιποιήσεται ἀρχῆς, πῶς ὰν ἑκάτερον παιδεύοις; βούλει σκοπῶμεν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς τροφῆς ὥσπερ ἀπὸ τῶν στοιχείων; καὶ ὁ ᾿Αρίστιππος ἔφη · Δοκεῖ γοῦν μοι ἡ τροφὴ ἀρχὴ εἶναι · οὐδὲ γὰρ ζώη γ' ἄν τις, εἰ μὴ τρέ-
 - Φοιτο. Οὐκοῦν τὸ μὲν βούλεσθαι σίτου ἄπτεσθαι, ὅταν ὥρα ἥκῃ, ἀμφοτέροις εἰκὸς παραγίγνεσθαι; Εἰκὸς γάρ, ἔφη. Τὸ οὖν προαιρεῖσθαι τὸ κατεπεῖγον μᾶλλον πράττειν ἡ τῆ γαστρὶ χαρίζεσθαι πότερον ἄν αὐτῶν ἐθίζοιμεν; Τὸν εἰς τὸ ἄρχειν, ἔφη, νὴ

Δία παιδευόμενου, ὅπως μὴ τὰ τῆς πόλεως ἄπρακτα γίγνηται παρά την έκείνου άργην. Οὐκοῦν. έφη, καὶ ὅταν πιείν βούλωνται, τὸ δύνασθαι διψώντα ἀνέχεσθαι τῷ αὐτῷ προσθετέον; Πάνυ μὲν ουν, έφη. Το δε ύπνου εγκρατή είναι, ώστε δύνα- 3 σθαι καὶ όψὲ κοιμηθήναι καὶ πρωὶ ἀναστήναι καὶ άγρυπνησαι, εί τι δέοι, ποτέρω αν προσθείημεν; Kai τοῦτο, ἔφη, τῷ $a\dot{v}$ τῷ. $T\ell$ δέ, ἔφη, τὸ \dot{a} φροδισίων έγκρατη είναι, ώστε μη διά ταῦτα κωλύεσθαι πράττειν, εἴ τι δέοι; Καὶ τοῦτο, ἔφη, τῶ αὐτώ. Τί δέ, τὸ μὴ φεύγειν τοὺς πόνους, ἀλλ' έθελοντην ύπομένειν, ποτέρω αν προσθείημεν; Καὶ τούτο, έφη, τώ ἄργειν παιδευομένω. Τί δέ, τὸ μαθείν, εἴ τι ἐπιτήδειόν ἐστι μάθημα πρὸς τὸ κρατείν των αντιπάλων, ποτέρω αν προσθείναι μάλλον πρέποι; Πολύ νη Δί, ἔφη, τῷ ἄρχειν παιδευομένω καὶ γὰρ τῶν ἄλλων οὐδὲν ὄφελος άνευ τῶν τοιούτων μαθημάτων.

Such a one would not be snared by appetite like silly animals. The future ruler should also inure himself to exposure and hardship.

Οὐκοῦν ὁ οὕτω πεπαιδευμένος ἦττον ἃν δοκεί 4 σοι ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων ἢ τὰ λοιπὰ ζῷα ἀλίσκεσθαι; τούτων γὰρ δήπου τὰ μὲν γαστρὶ δελεαζόμενα, καὶ μάλα ἔνια δυσωπούμενα, ὅμως τῇ ἐπιθυμία τοῦ φαγεῖν ἀγόμενα πρὸς τὸ δέλεαρ άλίσκεται, τὰ δὲ ποτῷ ἐνεδρεύεται. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ἄλλα ὑπὸ λαγνείας, οἷον οἵ τε ὄρτυγες καὶ οἱ πέρδικες, πρὸς τὴν τῆς θηλείας φωνὴν τῇ ἐπιθυ-

- μία καὶ τῆ ἐλπίδι τῶν ἀφροδισίων φερόμενοι καὶ έξιστάμενοι τοῦ τὰ δεινὰ ἀναλογίζεσθαι τοῖς θηρά-5 τροις έμπίπτουσι; Συνέφη καὶ ταῦτα. Οὐκοῦν δοκεί σοι αίσχρον είναι ανθρώπω ταυτά πάσχειν τοίς άφρονεστάτοις των θηρίων; ωσπερ οί μοιχοί είσέργονται είς τὰς είρκτάς, είδότες ὅτι κίνδυνος τῷ μοιχεύοντι α τε ο νόμος ἀπειλεῖ παθεῖν καὶ ἐνεδρευθήναι καὶ ληφθέντα υβρισθήναι καὶ τηλικούτων μεν επικειμένων τω μοιχεύοντι κακών τε καί αίσγρων, όντων δὲ πολλών των ἀπολυσόντων τῆς των αφροδισίων ἐπιθυμίας ἐν άδεία, ὅμως εἰς τὰ επικίνδυνα φέρεσθαι, άρ' οὐκ ήδη τοῦτο παντάπασι 6 κακοδαιμονώντός έστιν; "Εμοιγε δοκεί, έφη. Τὸ δὲ είναι μὲν τὰς ἀναγκαιοτάτας πλείστας πράξεις τοις ανθρώποις εν ύπαίθρω, οίον τάς τε πολεμικάς καὶ τὰς γεωργικὰς καὶ τῶν ἄλλων οὐ τὰς ἐλαχιστας, τούς δὲ πολλούς ἀγυμνάστως ἔγειν πρός τε ψύχη καὶ θάλπη, οὐ δοκεῖ σοι πολλή ἀμέλεια είναι; Συνέφη καὶ τοῦτο. Οὐκοῦν δοκεί σοι τὸν μέλλοντα ἄρχειν ἀσκείν δείν καὶ ταῦτα εὐπετῶς
 - 'Of the two classes, those thus fitted to rule and those totally unfit, to which will Aristippus attach himself?' He disdains all labor and responsibility, and inclines to the pleasantest life.

φέρειν: Πάνυ μεν ουν, έφη.

7 Οὐκοῦν εἰ τοὺς ἐγκρατεῖς τουτων ἀπάντων εἰς τοὺς ἀρχικοὺς τάττομεν, τοὺς ἀδυνάτους ταῦτα ποιεῖν εἰς τοὺς μηδ' ἀντιποιησομένους τοῦ ἄρχειν τάξομεν; Συνέφη καὶ τοῦτο. Τι οὖν; ἐπειδὴ καὶ

τούτων έκατέρου τοῦ φύλου τὴν τάξιν οἶσθα, ἤδη ποτ' ἐπεσκέψω είς ποτέραν τῶν τάξεων τούτων σαυτὸν δικαίως αν τάττοις; "Εγωγ', έφη ὁ 'Αρί- 8 στιππος, καὶ οὐδαμῶς γε τάττω ἐμαυτὸν εἰς τὴν των άρχειν βουλομένων τάξιν. καλ γάρ πάνυ μοι δοκεί ἄφρονος ἀνθρώπου είναι τὸ μεγάλου ἔργου όντος του έαυτω τὰ δέοντα παρασκευάζειν μή άρκεῖν τοῦτο, ἀλλὰ προσαναθέσθαι τὸ καὶ τοῖς άλλοις πολίταις ὧν δέονται πορίζειν καὶ έαυτῶ μέν πολλά ων βούλεται έλλείπειν, της δὲ πόλεως προεστώτα, έαν μη πάντα όσα η πόλις βούλεται, καταπράττη, τούτου δίκην ύπέγειν, τούτο πώς οὐ πολλή άφροσύνη έστί; και γάρ άξιοῦσιν αἱ πόλεις 9 τοίς ἄρχουσιν ὥσπερ έγὼ τοίς οἰκέταις χρησθαι. έγώ τε γάρ ἀξιῶ τοὺς θεράποντας ἐμοὶ μὲν ἄφθονα τὰ ἐπιτήδεια παρασκευάζειν, αὐτοὺς δὲ μηδενὸς τούτων ἄπτεσθαι, αί τε πόλεις οἴονται χρῆναι τοὺς άρχοντας έαυταις μέν ώς πλείστα άγαθά πορίζειν, αὐτοὺς δὲ πάντων τούτων ἀπέχεσθαι. ἐγὼ οὖν τούς μέν βουλομένους πολλά πράγματα έγειν αύτοίς τε καὶ ἄλλοις παρέχειν οὕτως αν παιδεύσας είς τούς άρχικούς καταστήσαιμι έμαυτόν γε μέντοι τάττω είς τους βουλομένους ή ράστά τε καὶ ήδιστα Βιοτεύειν.

'Which life the pleasanter, that of ruler or of ruled?' He will take a middle course: but society acknowledges the two classes only.

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· Βούλει οὖν καὶ τοῦτο σκε- ιο ψώμεθα, πότεροι ἥδιον ζῶσιν, οἱ ἄρχοντες ἡ οἱ

άρχόμενοι; Πάνυ μέν οὖν, ἔφη. Πρῶτον μέν τοίνυν των έθνων ων ήμεις ἴσμεν, έν μεν τη Ασία Πέρσαι μεν ἄρχουσιν, ἄρχονται δε Σύροι καὶ Φρύγες καὶ Λυδοί · ἐν δὲ τῆ Εὐρώπη Σκύθαι μὲν ἄργουσι, Μαιώται δὲ ἄρχονται ἐν δὲ τῆ Λιβύη Καρχηδόνιοι μεν ἄρχουσι, Λίβυες δε ἄρχονται. τούτων οὖν ποτέρους ήδιον οἴει ζην; ἡ τῶν Ελλήνων, έν οίς καὶ αὐτὸς εί, πότεροί σοι δοκοθσιν 11 ήδιον, οί κρατούντες ή οί κρατούμενοι, ζην; 'Αλλ' έγω τοι, έφη ὁ 'Αρίστιππος, οὐδὲ είς τὴν δουλείαν αὖ έμαυτὸν τάττω, ἀλλ' εἶναί τίς μοι δοκεῖ μέση τούτων όδός, ην πειρωμαι βαδίζειν, ούτε δι' άρχης ούτε διὰ δουλείας, ἀλλὰ δι' ἐλευθερίας, ήπερ 12 μάλιστα πρὸς εὐδαιμονίαν ἄγει. 'Αλλ' εἰ μέν, έφη ὁ Σωκράτης, ὥσπερ οὔτε δι' ἀρχῆς οὔτε διὰ δουλείας ή όδὸς αὕτη φέρει, οὕτως μηδὲ δι' ανθρώπων, ίσως αν τι λέγοις εί μέντοι εν ανθρώποις ων μήτε ἄρχειν ἀξιώσεις μήτε ἄρχεσθαι μηδέ τούς ἄρχοντας έκων θεραπεύσεις, οίμαί σε οράν ώς ἐπίστανται οἱ κρείττονες τοὺς ήττονας καὶ κοινή καὶ ίδια κλαίοντας καθίσαντες δούλοις χρή-13 σθαι. ἡ λανθάνουσί σε οἱ ἄλλων σπειράντων καὶ φυτευσάντων τόν τε σίτον τέμνοντες καὶ δενδροκοποθυτες και πάντα τρόπου πολιορκοθυτες τούς ήττονας καὶ μὴ θέλοντας θεραπεύειν, έως αν πείσωσιν έλέσθαι δουλεύειν ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν τοίς κρείττοσι; καὶ ίδία αὖ οἱ ἀνδρεῖοι καὶ δυνατοί τούς ἀνάνδρους καὶ ἀδυνάτους οὐκ οἶσθα ὅτι καταδουλωσάμενοι καρπουνται;

He proposes to rove and renounce all citizenship: but thus he will lose all protection of his person and his rights, — perhaps be forced into slavery.

'Αλλ' ἐγώ τοι, ἔφη, ἵνα μὴ πάσχω ταῦτα, οὐδ' είς πολιτείαν έμαυτον κατακλείω, άλλα ξένος πανταχοῦ εἰμι. καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη. Τοῦτο μέντοι 14 ήδη λέγεις δεινον πάλαισμα. τούς γάρ ξένους, έξ ού ο τε Σίνις καὶ ο Σκείρων καὶ ο Προκρούστης ἀπέθανον, οὐδεὶς ἔτι ἀδικεῖ · ἀλλὰ νῦν οἱ μὲν πολιτευόμενοι έν ταις πατρίσι και νόμους τίθενται, ίνα μη άδικωνται, καὶ φίλους πρὸς τοῖς ἀναγκαίοις καλουμένοις άλλους κτώνται βοηθούς καὶ ταῖς πόλεσιν ἐρύματα περιβάλλονται καὶ ὅπλα κτῶνται, οίς ἀμύνονται τοὺς ἀδικοῦντας, καὶ πρὸς τούτοις άλλους έξωθεν συμμάχους κατασκευάζονται καὶ οί μεν πάντα ταθτα κεκτημένοι δμως άδικοθνται. σὺ δὲ οὐδὲν μὲν τούτων ἔχων, ἐν δὲ ταῖς ὁδοῖς, 15 ένθα πλείστοι άδικοῦνται, πολύν χρόνον διατρίβων, είς όποίαν δ' αν πόλιν άφίκη, των πολιτών πάντων ήττων ὢν καὶ τοιοῦτος οίοις μάλιστα ἐπιτίθενται οί βουλόμενοι άδικείν, όμως διά τὸ ξένος είναι οὐκ ἂν οἴει ἀδικηθῆναι; ἢ διότι αἱ πόλεις σοι κηρύττουσιν ἀσφάλειαν καὶ προσιόντι καὶ ἀπιόντι, θαρρείς; ή διότι και δούλος αν οίει τοιούτος είναι οίος μηδενὶ δεσπότη λυσιτελείν; τίς γὰρ αν ἐθέλοι άνθρωπον έν οἰκία ἔχειν πονεῖν μὲν μηδὲν ἐθέλουτα, τη δὲ πολυτελεστάτη διαίτη χαίρουτα; σκεψώμεθα δὲ καὶ τοῦτο, πῶς οἱ δεσπόται τοῖς ι6 τοιούτοις οἰκέταις γρώνται. άρα οὐ τὴν μὲν λα

γνείαν αὐτῶν τῷ λιμῷ σωφρονίζουσι; κλέπτειν δὲ κωλύουσιν ἀποκλείοντες ὅθεν ἄν τι λαβεῖν ἢ; τοῦ δὲ δραπετεύειν δεσμοῖς ἀπείργουσι; τὴν ἀργίαν δὲ πληγαῖς ἐξαναγκάζουσιν; ἢ σὺ πῶς ποιεῖς, ὅταν τῶν οἰκετῶν τινα τοιοῦτον ὄντα καταμανθάνης; τολ Κολαζω, ἔφη, πᾶσι κακοῖς, ἔως ἃν δουλεύειν ἀναγκάσω.

Rigorous self-subjection, he rejoins, is not essentially different.

Yes: in the fact that it is voluntary; noble purpose sweetens toil.

'Αλλά γάρ, & Σώκρατες, οί είς την βασιλικήν

τέχνην παιδευόμενοι, ην δοκείς μοι σύ νομίζειν εύδαιμονίαν είναι, τί διαφέρουσι τῶν ἐξ ἀνάγκης κακοπαθούντων, εί γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ τάλλα παντα μοχθήσουσιν έκόντες; έγω μεν γάρ οὐκ οἶδ' ὅτι διαφέρει τὸ αὐτὸ δέρμα ἐκόντα ἡ ἄκοντα μαστιγοῦσθαι ή όλως τὸ αὐτὸ σῶμα πᾶσι τοῖς τοιούτοις έκουτα ή ἄκουτα πολιορκείσθαι, ἄλλο γε ή άφροσύνη πρόσεστι τῶ θέλοντι τὰ λυπηρὰ ὑπομένειν. 18 Τί δέ, & Αρίστιππε, δ Σωκράτης έφη, οὐ δοκεῖ σοι τῶν τοιούτων διαφέρειν τὰ ἐκούσια τῶν ἀκουσίων, ή ό μεν έκων πεινών φάγοι αν όπότε βούλοιτο καὶ ὁ ἐκὼν διψῶν πίοι καὶ τάλλα ώσαύτως, τῷ δ' ἐξ ἀνάγκης ταῦτα πάσχοντι οὐκ ἔξεστιν όπόταν βούληται παύεσθαι; ἔπειτα ὁ μὲν έκουσίως ταλαιπωρών έπ' άγαθη έλπίδι πονών εὐφραίνεται, οίον οί τὰ θηρία θηρώντες έλπίδι τοῦ λήψεσθαι το ήδέως μοχθούσι. καὶ τὰ μὲν τοιαύτα ἄθλα τῶν

πόνων μικροῦ τινος ἄξιά ἐστι· τοὺς δὲ πονοῦντας, ἵνα φίλους ἀγαθοὺς κτήσωνται ἡ ὅπως ἐχθροὺς χειρώσονται, ἡ ἵνα δυνατοὶ γενόμενοι καὶ τοῖς σώμασι καὶ ταῖς ψυχαῖς καὶ τὸν ἑαυτῶν οἶκον καλῶς οἰκῶσι καὶ τοὺς φίλους εὖ ποιῶσι καὶ τὴν πατρίδα εὐεργετῶσι, πῶς οὐκ οἴεσθαι χρὴ τούτους καὶ πονεῖν ἡδέως εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ ζῆν εὐφραινομένους, ἀγαμένους μὲν ἑαυτούς, ἐπαινουμένους δὲ καὶ ζηλουμένους ὑπὸ τῶν ἄλλων;

Finally, effort is the price of every worthy attainment: so testify the poets;

"Ετι δὲ αἱ μὲν ἡραδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παρα- το χρῆμα ἡδοναὶ οὖτε σώματι εὐεξίαν ἱκαναί εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, ὡς φασιν οἱ γυμνασταί, οὕτε ψυχῆ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν, αἱ δὲ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι τῶν καλῶν τε κἀγαθῶν ἔργων ἐξικνεῖσθαι ποιοῦσιν, ὡς φασιν οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες. λέγει δέ που καὶ Ἡσίοδος:

Τῆν μὲν γὰρ κακότητα καὶ ἴλαδὸν ἔστιν ελέσθαι ρηιδίως λείη μὲν όδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει. τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν ἀθάνατοι · μακρὸς δὲ καὶ ὅρθιος οἴμος ἐς αὐτὴν καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον · ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἴκηαι, ρηιδίη δὴ ἔπειτα πελει, χαλεπή περ ἐοῦσα.

μαρτυρεί δὲ καὶ Ἐπίχαρμος ἐν τῷδε •

Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγάθ οἱ θεοί.

[καὶ ἐν ἄλλφ δὲ τόπφ φησίν.

*Ω πονηρέ, μὴ τὰ μαλακὰ μῶσο, μὴ τὰ σκλήρ' ἔχης.]

And Prodicus, the moralist, in his famous allegory, "Hercules at the Forks of the Road." The vision of two maidens.

21 Καὶ Πρόδικος δὲ ὁ σοφὸς ἐν τῷ συγγράμματι τω περί 'Ηρακλέους, όπερ δη καὶ πλείστοις ἐπιδείκυυται, ώσαύτως περί της άρετης ἀποφαίνεται, ὧδέ πως λέγων, όσα έγω μέμνημαι. φησί γάρ 'Ηρακλέα, ἐπεὶ ἐκ παίδων εἰς ήβην ώρματο, ἐν ἡ οί νέοι ήδη αὐτοκράτορες γιγνόμενοι δηλοῦσιν, εἴτε τὴν δι' άρετης όδον τρέψονται έπι τον βίον είτε την διά κακίας, έξελθόντα είς ήσυγίαν καθησθαι άπο-22 ρούντα ποτέραν των όδων τράπηται και φανήναι αὐτῶ δύο γυναῖκας προσιέναι μεγάλας, τὴν μὲν έτέραν εὐπρεπη τε ίδεῖν καὶ ἐλευθέριον φύσει, κεκοσμημένην τὸ μὲν σῶμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὅμματα αίδοι, τὸ δὲ σχημα σωφροσύνη, ἐσθητι δὲ λευκή, την δ' έτέραν τεθραμμένην μεν είς πολυσαρκίαν τε καὶ άπαλότητα, κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν γρῶμα ώστε λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέραν τοῦ ὄντος δοκείν φαίνεσθαι, τὸ δὲ σχημα ὅστε δοκείν ὀρθοτέραν της φύσεως είναι, τὰ δὲ ὅμματα ἔγειν ἀναπεπταμένα, ἐσθητα δὲ ἐξ ἡς αν μάλιστα ωρα διαλάμποι, κατασκοπείσθαι δὲ θαμὰ έαυτήν, ἐπισκοπείν δὲ καὶ εί τις άλλος αὐτὴν θεᾶται, πολλάκις δὲ καὶ εἰς την έαυτης σκιάν ἀποβλέπειν.

The more forward offers lavish allurements; but her name is Vice.

13 'Ως δ' εγένοντο πλησιαίτερον τοῦ 'Ηρακλέους, τὴν μεν πρόσθεν ἡηθεισαν ιέναι τὸν αὐτὸν τρόπον, τὴν

δ' έτέραν φθάσαι βουλομένην προσδραμείν τώ 'Ηρακλεί καὶ εἰπείν· 'Ορώ σε, & 'Ηράκλεις, ἀπορούντα ποίαν όδον έπὶ τον βίον τράπη, έὰν οὖν έμε φίλην ποιησάμενος, έπὶ τὴν ἡδίστην τε καὶ ράστην όδον ἄξω σε, καὶ των μεν τερπνων οὐδενος άγευστος έση, των δε γαλεπων άπειρος διαβιώση. πρώτον μέν γάρ οὐ πολέμων οὐδὲ πραγμάτων φρον- 24 τιείς, άλλα σκοπούμενος διέση τί αν κεχαρισμένον η σιτίον η ποτὸν εύροις, η τί αν ιδών η τί ἀκούσας τερφθείης, ή τίνων αν δοφραινόμενος ή άπτόμενος ήσθείης, τίσι δὲ παιδικοῖς δμιλών μάλιστ' αν εὐφρανθείης, καὶ πῶς αν μαλακώτατα καθεύδοις, καὶ πῶς ἄν ἀπονώτατα τούτων πάντων τυγχάνοις. έαν δέ ποτε γένηταί τις υποψία σπάνεως ἀφ' •ων 25 έσται ταῦτα, οὐ φόβος μή σε ἀγάγω ἐπὶ τὸ πονούντα καὶ ταλαιπωρούντα τῷ σώματι καὶ τῆ ψυχή ταῦτα πορίζεσθαι, ἀλλ' οἶς αν οἱ ἄλλοι έργάζωνται, τούτοις σὺ χρήση, οὐδενὸς ἀπεχόμενος όθεν αν δυνατόν ή τι κερδάναι. πανταχόθεν γάρ ώφελείσθαι τοίς έμοι συνούσιν έξουσίαν έγω παρέχω. καὶ ὁ Ἡρακλης ἀκούσας ταῦτα, ἢ γύναι, 26 έφη, ὄνομα δέ σοι τί ἐστιν; ἡ δέ, Οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, έφη, καλοῦσί με Εὐδαιμονίαν, οί δὲ μισοῦντές με υποκοριζόμενοι ονομάζουσι Κακίαν.

The other with modesty but earnest sincerity declares the divine statute, — no good without toil.

Καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἐτέρα γυνὴ προσελθοῦσα εἶπε· τη Καὶ ἐγὰ ἤκω πρὸς σέ, ἄ Ἡράκλεις, εἰδυῖα τοὺς γεννήσαντάς σε καὶ τὴν φύσιν τὴν σὴν ἐν τῷ παι-

δεία καταμαθούσα · έξ ων έλπίζω, εἰ τὴν πρὸς έμὲ όδον τράποιο, σφόδρ' άν σε των καλών καὶ σεμνών άναθον ἐργάτην γενέσθαι καὶ ἐμὲ ἔτι πολύ ἐντιμοτέραν καὶ ἐπ' ἀγαθοῖς διαπρεπεστέραν φανήναι. ούκ έξαπατήσω δέ σε προοιμίοις ήδονης, άλλ' ήπερ οί θεοί διέθεσαν τὰ όντα διηγήσομαι μετ' άληθείας. 18 των γαρ όντων αγαθών καὶ καλών οὐδεν ἄι ευ πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις · ἀλλ" είτε τους θεους ίλεως είναι σοι βούλει, θεραπευτέον τούς θεούς, είτε ύπο φίλων εθέλεις άγαπασθαι, τούς φίλους εὐεργετητέον, εἴτε ὑπό τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ἀφελητέον, εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῆ θαυμάζεσθαι, τὴν Ελλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν, εἴτε γην βούλει σοι καρπούς ἀφθόνους φέρειν, την γην θεραπευτέον, είτε ἀπὸ βοσκημάτων οίει δείν πλουτίζεσθαι, των βοσκημάτων ἐπιμελητέον, εἴτε διὰ πολέμου όρμας αὔξεσθαι καὶ βούλει δύνασθαι τούς τε φίλους έλευθερούν καὶ τούς έχθρούς χειρούσθαι, τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτάς τε παρὰ τῶν ἐπισταμένων μαθητέον καὶ ὅπως αὐταῖς δεῖ χρῆσθαι ἀσκητέον εί δε και τώ σώματι βούλει δυνατός είναι, τη γνώμη ύπηρετείν έθιστέον τὸ σώμα καὶ γυμναστέον σύν πόνοις καὶ ίδρῶτι.

The denunciation of Vice.

29 Καὶ ἡ Κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὡς φησι Πρόδικος Ἐυνοεῖς, ὡ Ἡράκλεις, ὡς χαλεπὴν καὶ μακρὰν ὁδὸν ἐπὶ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνή σοι αὕτη διηγεῖται; ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ

την ευδαιμονίαν άξω σε. καὶ ή Αρετή είπεν 30 'Ω τλήμον, τί δὲ σὰ ἀγαθὸν ἔχεις; ἡ τί ἡδὰ οἶσθα μηδέν τούτων ένεκα πράττειν έθέλουσα; ήτις οὐδέ την των ηδέων επιθυμίαν αναμένεις, άλλα πρίν ἐπιθυμῆσαι πάντων ἐμπίπλασαι, πρὶν μὲν πεινῆν έσθίουσα, πρίν δε διψήν πίνουσα, καὶ ίνα μεν ήδεως φάγης, οψοποιούς μηχανωμένη, ίνα δὲ ήδέως πίης, οίνους τε πολυτελείς παρασκευάζη και του θέρους γιόνα περιθέουσα ζητείς, ίνα δὲ καθυπνώσης ήδέως, οὐ μόνον τὰς στρωμνὰς μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας και τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζη· οὐ γὰρ διὰ τὸ πονείν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδεν έχειν ὅ τι ποιῆς ὕπνου ἐπιθυμεῖς. τὰ δ' άφροδίσια πρὸ τοῦ δεῖσθαι ἀναγκάζεις, πάντα μηγανωμένη καὶ γυναιξὶ τοῖς ἀνδράσι χρωμένη ούτω γάρ παιδεύεις τούς σεαυτής φίλους, τής μέν νυκτός ύβρίζουσα, της δ' ημέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα. ἀθάνατος δὲ οὖσα ἐκ θεῶν μὲν ἀπέρρι- 32 ψαι, ύπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάζη· τοῦ δὲ πάντων ήδίστου ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτής ἀνήκοος εί, και του πάντων ήδίστου θεάματος άθέατος. οὐδὲν γὰρ πώποτε σεαυτής ἔργον καλὸν τεθέασαι. τίς δ' ἄν σοι λεγούση τι πιστεύσειε; τίς δ' αν δεομένη τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἡ τίς ἄν εὖ φρονῶν τοῦ σοῦ θιάσου τολμήσειεν είναι; οὶ νέοι μεν όντες τοίς σώμασιν αδύνατοί είσι, πρεσβύτεροι δέ γενόμενοι ταις ψυχαις ανόητοι, απόνως μεν λιπαροί δια νεότητος τρεφόμενοι, έπιπόνως δε αύχμηροί διά γήρως περώντες, τοίς μέν πεπραγμένοις αἰσχυνόμενοι, τοίς δὲ πραττομένοις βαρυνόμενοι, τὰ μὲν ήδέα ἐν

τη νεότητι διαδραμόντες, τὰ δὲ χαλεπὰ εἰς τὸ γηρας ἀποθέμενοι.

The praise of Virtue.

32 Έγω δε σύνειμι μεν θεοίς, σύνειμι δε ανθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς ἔργον δὲ καλὸν οὔτε θεῖον οὔτ' ἀνθρώπινον χωρίς έμου γίγνεται. τιμώμαι δὲ μάλιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις οίς προσήκει, άγαπητή μέν συνεργός τεχνίταις, πιστη δε φύλαξ οἴκων δεσπόταις, εὐμενης δε παραστάτις οἰκέταις, ἀγαθή δὲ συλλήπτρια τῶν ἐν εἰρήνη πόνων, βεβαία δὲ τῶν ἐν πολέμφ σύμμαχος 33 έργων, ἀρίστη δὲ φιλίας κοινωνός. ἔστι δὲ τοῖς μεν έμοις φίλοις ήδεια μεν και απράγμων σίτων καὶ ποτῶν ἀπόλαυσις · ἀνέχουται γὰρ ἔως ἂν ἐπιθυμήσωσιν αὐτῶν. ὕπνος δ' αὐτοῖς πάρεστιν ήδίων ή τοις ἀμόχθοις, και οὔτε ἀπολείποντες αὐτὸν ἄχθονται οὔτε διὰ τοῦτον μεθιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν. καὶ οί μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοις χαίρουσιν, οί δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαίς αγάλλουται, καὶ ήδέως μεν των παλαιών πράξεων μέμνηνται, εὖ δὲ τὰς παρούσας ἥδονται πράττοντες, δι' έμε φίλοι μεν θεοίς όντες, άγαπητοί δὲ φίλοις, τίμιοι δὲ πατρίσιν. ὅταν δ' ἔλθη τὸ πεπρωμένου τέλος, οὐ μετὰ λήθης ἄτιμοι κείνται, άλλα μετά μυήμης του άει χρόνου ύμνούμενοι θάλλουσι. τοιαῦτά σοι, ὧ παῖ τοκέων ἀγαθών Ἡράκλεις, έξεστι διαπονησαμένω την μακαριστοτάτην 34 εὐδαιμονίαν κεκτήσθαι. οὕτω πως διώκει Πρόδικος την ὑπ' 'Αρετής 'Ηρακλέους παίδευσιν ἐκόσμησε

μεντοι τὰς γνώμας ἔτι μεγαλειοτέροις ρήμασιν ή έγω νυν. σοι δ' ουν άξιον, ω 'Αρίστιππε, τούτων ένθυμουμένω πειρασθαί τι καὶ τῶν εἰς τὸν μέλλουτα γρόνον τοῦ βίου Φροντίζειν.

CHAPTER II.

CHS. II-X. TREAT OF SPECIFIC PHASES OF AIKAIOZYNE: CH. II., OF FILIAL PIETY.

Socrates reproves his son Lamprocles for disrespect toward his mother, Xanthippe: leads him to confess that ingratitude is a sin, — the greater the favor, the greater the fault.

Αἰσθόμενος δέ ποτε Λαμπροκλέα, τὸν πρεσβυ- ι τατον υίον αὐτοῦ, πρὸς τὴν μητέρα χαλεπαίνοντα, Είπέ μοι, έφη, ὁ παῖ, οἶσθά τινας ἀνθρώπους ἀγαρίστους καλουμένους; Καὶ μάλα, έφη ὁ νεανίσκος. Καταμεμάθηκας οθν τούς τί ποιοθντας τὸ ὄνομα τούτο ἀποκαλούσιν; "Εγωγ', ἔφη: τούς γὰρ εὖ παθόντας, όταν δυνάμενοι χάριν ἀποδοῦναι μη ἀποδώσιν, ἀχαρίστους καλοῦσιν. Οὐκοῦν δοκοῦσί σοι έν τοῖς ἀδίκοις καταλογίζεσθαι τοὺς ἀχαρίστους; "Εμοιγε, έφη. "Ηδη δέ ποτ' έσκέψω εί άρα, ώσπερ 2 το ανδραποδίζεσθαι τους μεν φίλους άδικον είναι δοκεί, τους δε πολεμίους δίκαιον, και το άχαριστείν Κρ. 15 πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἄδικόν ἐστι, πρὸς δὲ τοὺς πολεμίους δίκαιον; Καὶ μάλα, έφη καὶ δοκεί μοι, ύδ' οῦ ἄν τις εὖ παθών εἴτε φίλου εἴτε πολεμίου

3 μὴ πειράται χάριν ἀποδιδόναι, ἄδικος εἶναι. Οὐκοῦν εἴ γ' οὕτως ἔχει τοῦτο, εἰλικρινής τις ἄν εἴη ἀδικία ἡ ἀχαριστία; συνωμολόγει. Οὐκοῦν ὅσω ἄν τις μείζω ἀγαθὰ παθὼν μὴ ἀποδιδῷ χάριν, τοσούτω ἀδικώτερος ἂν εἴη; συνέφη καὶ τοῦτο.

No greater obligation conceivable than that of child to parent,—for life, nurture, education.

Τίνας ούν, έφη, ύπὸ τίνων ευροιμεν αν μείζω εὐεργετημένους ή παίδας ύπο γονέων; οὺς οἱ γονείς έκ μεν ουκ όντων εποίησαν είναι, τοσαθτα δέ καλά ίδειν και τοσούτων άγαθών μετασχείν όσα οί θεοί παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις · α δη καὶ ούτως ήμιν δοκεί παντὸς ἄξια είναι ὅστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν καὶ αί πόλεις έπὶ τοῖς μεγίστοις άδικήμασι ζημίαν θάνατον πεποιήκασιν, ώς οὐκ αν μείζονος κακοῦ φόβω την « ἀδικίαν παύσαντες. καὶ μὴν οὐ τῶν γε ἀφροδισίων ένεκα παιδοποιείσθαι τους ανθρώπους ύπολαμβάνεις, έπεὶ τούτου γε τῶν ἀπολυσόντων μεσταὶ μὲν αί ὁδοί, μεστὰ δὲ τὰ οἰκήματα. φανεροί δ' έσμεν και σκοπούμενοι έξ όποίων αν γυναικών βέλτιστα ήμιν τέκνα γένοιτο, αίς συνελθόντες τεκ-5 νοποιούμεθα. καὶ ὁ μέν γε ἀνὴρ τήν τε συντεκνοποιήσουσαν έαυτώ τρέφει καὶ τοῖς μέλλουσιν έσεσθαι παισί προπαρασκευάζει πάντα όσα αν οιηται συνοίσειν αὐτοῖς πρὸς τὸν βίον, καὶ ταῦτα ώς αν δύνηται πλείστα · ή δε γυνή ύποδεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο, βαρυνομένη τε καὶ κινδυνεύουσα περί του βίου, καὶ μεταδιδούσα της τροφής ή καὶ αὐτὴ τρέφεται, καὶ σὰν πολλῷ πόνῷ διενεγκοῦσα καὶ τεκοῦσα τρέφει τε καὶ ἐπιμελεῖται, οὕτε προπεπονθυῖα οὐδὲν ἀγαθὸν οὕτε γιγνῶσκον τὸ βρέφος ὑφ' ὅτου εὖ πάσχει, οὐδὲ σημαίνειν δυνάμενον ὅτου δεῖται, ἀλλ' αὐτὴ στοχαζομένη τά τε συμφέροντα καὶ κεχαρισμένα πειρᾶται ἐκπληροῦν, καὶ τρέφει πολὺν χρόνον καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὑπομένουσα πουεῖν, οὐκ εἰδυῖα τίνα τούτων χάριν ἀπολήψεται. καὶ οὐκ ἀρκεῖ θρέψαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπειδὰν δό- 6 ξωσιν ἱκανοὶ εἶναι οἱ παῖδες μανθάνειν τι, ἃ μὲν ἄν αὐτοὶ ἔχωσιν οἱ γονεῖς ἀγαθὰ πρὸς τὸν βίον διδάσκουσιν, ἃ δ' ἃν οἴωνται ἄλλον ἱκανώτερον εἶναι διδάξαι, πέμπουσι πρὸς τοῦτον δαπανῶντες, καὶ ἐπιμελοῦνται πάντα ποιοῦντες ὅπως οἱ παῖδες αὐτοῖς γένωνται ὡς δυνατὸν βέλτιστοι.

Any harshness of temper a trifle compared with a mother's sufferings and annoyances; and is superficial, while her full, deep love is attested by her vigils and her prayers.

Πρὸς ταῦτα ὁ νεανίσκος εἶπεν · 'Αλλά τοι εἶ καὶ η πάντα ταῦτα πεποίηκε καὶ ἄλλα τούτων πολλαπλάσια, οὐδεὶς ἄν δύναιτο αὐτῆς ἀνασχέσθαι τὴν χαλεπότητα. καὶ ὁ Σωκράτης, Πότερα δέ, ἔφη, οἴει θηρίου ἀγριότητα δυσφορωτέραν εἶναι ἡ μητρός; 'Εγὼ μὲν οἶμαι, ἔφη, τῆς μητρὸς τῆς γε τοιαύτης. "Ηδη πώποτε οὖν ἡ δακοῦσα κακόν τί σοι ἔδωκεν ἡ λακτίσασα, οἶα ὑπὸ θηρίων ἤδη πολλοὶ ἔπαθον; 'Αλλὰ νὴ Δι', ἔφη, λέγει ἃ οὐκ ἄν 8 τις ἐπὶ τῷ βίω παντὶ βούλοιτο ἀκοῦσαι. Σὰ δὲ πόσα, ἔφη ὁ Σωκράτης, οἴει ταύτη [δυσάνεκτα] καὶ

τη φωνή και τοις έργοις έκ παιδίου δυσκολαίνων καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς πράγματα παρασχείν, πόσα δε λυπήσαι κάμνων; 'Αλλ' οὐδεπώποτε αὐτήν, ἔφη, 9 οὔτ' εἶπα οὔτ' ἐποίησα οὐδὲν ἐφ' ὧ ήσχύνθη. Τι δέ: οἴει, ἔφη, γαλεπώτερον εἶναί σοι ἀκούειν ὧι αύτη λέγει ή τοις υποκριταίς, όταν έν ταις τραγωδίαις άλλήλους τὰ ἔσχατα λέγωσιν; 'Αλλ', οίμαι, έπειδη ούκ οιονται των λεγόντων ούτε τον έλέγχοντα ελέγχειν ίνα ζημιώση, ούτε τον ἀπειλούντα άπειλείν ίνα κακόν τι ποιήση, ραδίως φέρουσι. Σύ δ' εὖ εἰδώς ὅτι ἃ λέγει σοι ἡ μήτηρ, οὐ μόνον ούδεν κακόν νοούσα λέγει, άλλά καὶ βουλομένη σοι άγαθὰ είναι ὅσα οὐδενὶ ἄλλω, χαλεπαίνεις; ἡ νομίζεις κακόνουν την μητέρα σοι είναι; Οὐ δητα, το έφη, τοῦτό γε οὐκ οἴομαι. καὶ ὁ Σωκράτης, Οὐκοῦν, ἔφη, σὰ ταύτην, εὔνουν τέ σοι οὖσαν καὶ έπιμελομένην ώς μάλιστα δύναται κάμνοντος, όπως ύγιαίνης τε καὶ ὅπως τῶν ἐπιτηδείων μηδενὸς ἐνδεὴς έση, καὶ πρὸς τούτοις πολλὰ τοῖς θεοῖς εὐχομένην άγαθὰ ὑπὲρ σοῦ καὶ εὐχὰς ἀποδιδοῦσαν, γαλεπήν είναι φής; έγω μεν οίμαι, εί τοιαύτην μη δύνασαι φέρειν μητέρα, τάγαθά σε οὐ δύνασθαι φέρειν.

Duty to a parent a supreme one. Remissness in this the only form of ingratitude of which the laws take cognisance; from such an ingrate the Gods avert their favor; and men regard him with mistrust.

τι Εἰπὲ δέ μοι, ἔφη, πότερον ἄλλον τινὰ οἴει δεῖν θεραπεύειν; ἡ παρεσκεύασαι μηδενὶ ἀνθρώπων πευρᾶσθαι ἀρέσκειν, μηδὲ πείθεσθαι μήτε στρατηγώ

μήτε ἄλλφ ἄρχοντι; Ναὶ μὰ Δί' ἔγωγε, ἔφη. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ τῷ γείτονι βούλει 12 σὺ ἀρέσκειν, ἵνα σοι καὶ πῦρ ἐναύη, ὅταν τούτου δέη, καὶ ἀγαθοῦ τέ σοι γίγνηται συλλήπτωρ καί, αν τι σφαλλόμενος τύχης, εὐνοϊκῶς ἐγγύθεν βοηθή σοι; "Εγωγε, έφη. Τί δέ; συνοδοιπόρον ή σύμπλουν η εί τω άλλω εντυγχάνοις, οὐδεν άν σοι διαφέροι φίλον η έχθρον γενέσθαι, η και της παρά τούτων εύνοίας οίει δείν επιμελείσθαι; "Εγωγε, έφη. Είτα τούτων μεν επιμελείσθαι παρεσκεύασαι, την 13 δὲ μητέρα τὴν πάντων μάλιστά σε φιλοῦσαν οὐκ οἴει δεῖν θεραπεύειν; οὐκ οἶσθ' ὅτι καὶ ἡ πόλις άλλης μεν αγαριστίας οὐδεμιᾶς ἐπιμελεῖται οὐδὲ δικάζει, άλλα περιορά τους εθ πεπουθότας χάριν ούκ ἀποδιδόντας, ἐὰν δέ τις γονέας μὴ θεραπεύη, τούτω δίκην τε έπιτίθησι καὶ ἀποδοκιμάζουσα οὐκ έὰ ἄρχειν τοῦτον, ὡς οὕτε αν τὰ ἱερὰ εὐσεβῶς θυόμενα ύπερ της πόλεως τούτου θύοντος οὔτε ἄλλο καλώς και δικαίως οὐδεν αν τούτου πράξαντος; καὶ νη Δία ἐάν τις τῶν γονέων τελευτησάντων τοὺς τάφους μη κοσμή, και τοῦτο έξετάζει ή πόλις έν ταις των άρχόντων δοκιμασίαις. σύ οὖν, ω παι, 14 έαν σωφρονής, τούς μεν θεούς παραιτήση συγγνώμονάς σοι είναι, εί τι παρημέληκας της μητρός, μή σε καὶ οὖτοι νομίσαντες ἀχάριστον εἶναι οὖκ ἐθελήσωσιν εὖ ποιείν, τοὺς δὲ ἀνθρώπους φυλάξη μή σε αἰσθόμενοι τῶν γονέων ἀμελοῦντα πάντες ἀτιμάσωσιν, είτα εν ερημία φίλων αναφανής. εί γάρ σε ύπολάβοιεν πρὸς τοὺς γονεῖς ἀχάριστον εἶναι, οὐδεὶς αν νομίσειεν εὐ σε ποιήσας χάριν ἀπολήψεσθαι.

Cran i

CHAPTER III.

CH. III. TREATS OF THE FRATERNAL RELATION AND DUTIES.

Socrates exhorts Chaerecrates to seek a reconciliation with his brother Chaerephon: a brother an inestimable treasure, and naturally one's best friend.

ι Χαιρεφώντα δέ ποτε καὶ Χαιρεκράτην, άδελφω μεν όντε άλλήλοιν, εαυτώ δε γνωρίμω, αἰσθόμενος διαφερομένω, ίδων του Χαιρεκράτην, Είπέ μοι, έφη, & Χαιρέκρατες, οὐ δήπου καὶ σὺ εἶ τῶν τοιούτων ανθρώπων οὶ χρησιμώτερον νομίζουσι χρήματα η άδελφούς; καὶ ταῦτα τῶν μὲν ἀφρόνων οντων, του δε φρονίμου, και των μεν βοηθείας δεομένων, τοῦ δὲ βοηθεῖν δυναμένου, καὶ πρὸς τούτοις 2 των μεν πλειόνων υπαρχύντων, του δε ενός. θαυμαστον δε καὶ τοῦτο, εἴ τις τοὺς μεν ἀδελφούς ζημίαν ήγειται, ὅτι οὐ καὶ τὰ τῶν ἀδελφῶν κέκτηται, τούς δὲ πολίτας οὐχ ἡγεῖται ζημίαν, ὅτι οὐ καὶ τὰ τῶν πολιτῶν ἔχει, ἀλλ' ἐνταῦθα μὲν δύνανται λογίζεσθαι ότι κρείττον σύν πολλοίς οἰκοῦντα ἀσφαλώς τάρκουντα έχειν ή μόνον διαιτώμενον τὰ τῶν πολιτῶν ἐπικινδύνως πάντα κεκτῆσθαι, ἐπὶ δὲ τῶν 3 άδελφων τὸ αὐτὸ τοῦτο ἀγνοοῦσι. καὶ οἰκέτας μὲν οί δυνάμενοι ωνούνται, ίνα συνεργούς έχωσι, καὶ φίλους κτώνται ώς βοηθών δεόμενοι, τών δ' άδελφων άμελουσιν, ώσπερ έκ πολιτων μέν γιγνομέ-4 νους φίλους, έξ άδελφων δε ού γιγνομένους. μην πρὸς φιλίαν μέγα μὲν ὑπάρχει τὸ ἐκ τῶν αὐτῶν φῦναι, μέγα δὲ τὸ ὁμοῦ τραφῆναι, ἐπεὶ καὶ τοῖς θηρίοις πόθος τις ἐγγίγνεται τῶν συντρόφων πρὸς δὲ τούτοις καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τιμῶσί τε μᾶλλον τοὺς συναδέλφους ὄντας τῶν ἀναδέλφων καὶ ἦττον τούτοις ἐπιτίθενται.

Chaerecrates despairs of realising this in his case.

Καὶ ὁ Χαιρεκράτης εἶπεν· 'Αλλ' εἰ μέν, ὁ Σω- 5 κρατες, μη μέγα είη το διάφορον, ίσως αν δέοι φέρειν τὸν ἀδελφὸν καὶ μὴ μικρῶν ἔνεκα φεύγειν. άγαθον γάρ, ώσπερ και σύ λέγεις, άδελφος ών οίον δεί όπότε μέντοι παντός ενδέοι καὶ παν τὸ έναντιώτατον είη, τί αν τις επιχειροίη τοίς άδυνάτοις; καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· Πότερα δέ, ὁ Χαιρέκρατες, 6 ούδενὶ ἀρέσαι δύναται Χαιρεφών, ὥσπερ οὐδὲ σοί, ή έστιν οίς καὶ πάνυ ἀρέσκει; Διὰ τοῦτο γάρ τοι, έφη, & Σώκρατες, ἄξιόν ἐστιν ἐμοὶ μισεῖν αὐτόν, ότι άλλοις μεν ἀρέσκειν δύναται, έμοι δε όπου αν παρή πανταχού καὶ ἔργω καὶ λόγω ζημία μαλλον ή ωφέλειά έστιν. Αρ' οὖν, έφη δ Σωκρά- 7 της, ώσπερ ίππος τω ανεπιστήμονι μέν, έγχειρούντι δε χρησθαι ζημία έστίν, ούτω καὶ άδελφός, όταν τις αὐτῷ μὴ ἐπιστάμενος ἐγχειρῆ χρῆσθαι, ζημία ἐστί; Πῶς δ' αν ἐγώ, ἔφη ὁ Χαι- 8 ρεκράτης, ἀνεπιστήμων είην ἀδελφῷ χρῆσθαι, έπιστάμενός γε καὶ εὐ λέγειν τὸν εὖ λέγοντα καὶ εὐ ποιείν τὸν εὖ ποιοῦντα; τὸν μέντοι καὶ λόγφ καὶ ἔργω πειρώμενον έμε ἀνιᾶν οὐκ ᾶν δυναίμην ούτ' εὐ λέγειν ούτ' εὖ ποιείν, ἀλλ' οὐδὲ πειράтонас.

The end is all-worthy, and the means are simple.

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη. Θαυμαστά γε λέγεις, δ Χαιρέκρατες, εὶ κύνα μέν, εἴ σοι ἢν ἐπὶ προβάτοις έπιτήδειος ών καὶ τούς μέν ποιμένας ήσπάζετο, σοὶ δὲ προσιόντι ἐγαλέπαινεν, ἀμελήσας ἄν τοῦ ὀργίζεσθαι ἐπειοῶ εὖ ποιήσας πραύνειν αὐτόν, τὸν δὲ άδελφον φής μεν μέγα αν άγαθον είναι όντα προς σε οίον δεί, επίστασθαι δε όμολογων καὶ ευ ποιείν καὶ εὐ λέγειν οὐκ ἐπιγειρεῖς μηγανᾶσθαι ὅπως σοι ὡς 10 βέλτιστος ή. καὶ ὁ Χαιρεκράτης, Δέδοικα, ἔφη, ὧ Σώκρατες, μη οὐκ έγω έγω τοσαύτην σοφίαν ώστε Χαιρεφώντα ποιήσαι πρὸς έμε οίον δεί. Καὶ μὴν οὐδέν γε ποικίλον, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὐδὲ καινὸν δεῖ ἐπ' αὐτόν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, μηχανᾶσθαι, οίς δὲ καὶ σὺ ἐπίστασαι αὐτὸς οἴομαι ἂν αὐτὸν άλόντα περὶ ιι πολλοῦ ποιεῖσθαί σε. Οὐκ ἂν φθάνοις, ἔφη, λέγων, εί τι ήσθησαί με φίλτρον ἐπιστάμενον, δ ἐγω είδως λέληθα έμαυτόν. Λέγε δή μοι, ἔφη, εἴ τινα των γνωρίμων βούλοιο κατεργάσασθαι, όπότε θύοι. καλείν σε έπὶ δείπνον, τί αν ποιοίης; Δήλον ότι κατάρχοιμι αν του αυτός, ότε θύοιμι, καλείν ἐκεί-12 νον. Εί δε βούλοιο των φίλων τινά προτρέψασθαι, όπότε ἀποδημοίης, ἐπιμελεῖσθαι τῶν σῶν, τί αν ποιοίης; Δήλον ότι πρότερος αν έγχειροίην έπι-13 μελείσθαι των εκείνου, όπότε ἀποδημοίη. Εἰ δὲ βούλοιο ξένον ποιήσαι υποδέχεσθαι σεαυτόν, όπότε έλθοις είς την έκείνου, τί αν ποιοίης; Δηλον ότι καὶ τοῦτον πρότερος ὑποδεχοίμην ἄν, ὁπότε ἔλθοι 'Αθήναζε καὶ εἴ γε βουλοίμην αὐτὸν προθυμεῖσθαι διαπράττειν μοι έφ' α ήκοιμι, δήλον ότι και τούτο δέοι αν πρότερον αὐτὸι ἐκείνω ποιείν.

Chaerecrates is moved to make the first advances.

Πάντ' ἄρα σύγε τὰ ἐν ἀνθρώποις φίλτρα ἐπι- τι στάμενος πάλαι ἀπεκρύπτου ή ὀκνεῖς, ἔφη, ἄρξαι, μη αίσγρος φανής, έαν πρότερος τον άδελφον εξ ποιής; καὶ μὴν πλείστου γε δοκεί ἀνὴρ ἐπαίνου άξιος είναι, δς αν φθάνη τούς μεν πολεμίους κακώς ποιών, τούς δὲ φίλους εὐεργετών. εἰ μὲν οὖν ἐδόκει μοι Χαιρεφών ήγεμονικώτερος είναι σου πρός την φιλίαν ταύτην, ἐκείνον αν ἐπειρώμην πείθειν πρότερον έγχειρείν τῷ σὲ φίλον ποιείσθαι νῦν δέ μοι σύ δοκείς ήγουμενος μάλλον αν έξεργάζεσθαι τούτο. καὶ ὁ Χαιρεκράτης εἶπεν Ατοπα λέγεις, ω 15 Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, ὅς γε κελεύεις έμε νεώτερον όντα καθηγείσθαι καίτοι τούτου γε παρά πᾶσιν ἀνθρώποις τἀναντία νομίζεται, τὸν πρεσβύτερον ήγεισθαι παντός καὶ έργου καὶ λόγου. Πῶς; ἔφη ὁ Σωκράτης οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχω- 16 ρήσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρω συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ καθήμενον ὑπαναστῆναι, καὶ κοίτη μαλακή τιμήσαι, καὶ λόγων ὑπείξαι; ωγαθέ, μη ὄκνει, ἔφη, ἀλλ' ἐγχείρει τὸν ἄνδρα καταπραΰνειν· καὶ πάνυ ταχύ σοι ὑπακούσεται. οὐχ όρᾶς ώς φιλότιμός ἐστι καὶ ἐλευθέριος; τὰ μὲν γαρ πονηρα ανθρώπια οὐκ αν άλλως μαλλον έλοις ή εί δοίης τι, τούς δὲ καλούς κάγαθούς ἀνθρώπους προσφιλώς χρώμενος μάλιστ' αν κατεργάσαιο.

The result cannot be worse than the present state, which is more deplorable than if the twin-members of the body should quarrel.

Καὶ ὁ Χαιρεκράτης εἶπεν· Ἐὰν οὖν ἐμοῦ ταῦτα 17

αλλήλοιν.

ποιούντος έκείνος μηδέν βελτίων γίγνηται; Τί γάρ άλλο, έφη ὁ Σωκράτης, ἡ κινδυνεύσεις ἐπιδείξαι σύ μεν χρηστός τε καὶ φιλάδελφος είναι, εκείνος δὲ φαῦλός τε καὶ οὐκ ἄξιος εὐεργεσίας; ἀλλ' οὐδεν οίμαι τούτων ἔσεσθαι νομίζω γάρ αὐτόν, έπειδαν αἴσθηταί σε προκαλούμενον έαυτον είς τον άγῶνα τοῦτον, πάνυ φιλονεικήσειν, ὅπως περιγένη-18 ταί σου καὶ λόγφ καὶ ἔργω εὖ ποιῶν. νῦν μὲν γὰρ ούτως, έφη, διάκεισθον, ὥσπερ εἰ τὼ χείρε, ἃς ὁ θεὸς ἐπὶ τῶ συλλαμβάνειν ἀλλήλοιν ἐποίησεν, ἀφεμένω τούτου τράποιντο πρός τὸ διακωλύειν άλλήλω, ή εἰ τὼ πόδε θεία μοίρα πεποιημένω πρὸς τὸ συνεργείν ἀλλήλοιν ἀμελήσαντε τούτου ἐμποδίτο ζοιεν άλλήλω. οὐκ αν πολλή άμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ἀφελεία πεποιημένοις ἐπὶ βλάβη χρησθαι; καὶ μὴν ἀδελφώ γε, ώς ἐμοὶ δοκεί, ὁ θεὸς ἐποίησεν ἐπὶ μείζονι ἀφελεία ἀλλήλοιν ή χειρέ τε καὶ πόδε καὶ ὀφθαλμὼ καὶ τάλλα ὅσα άδελφὰ ἔφυσεν ἀνθρώποις. χείρες μὲν γάρ, εἰ δέοι αὐτὰς τὰ πλέον ὀργυιᾶς διέχοντα ἄμα ποιῆσαι, ούκ αν δύναιντο πόδες δε ούδ' αν έπὶ τὰ όργυιὰν διέχοντα έλθοιεν ἄμα· ὀφθαλμοὶ δὲ οἱ καὶ δοκοῦντες έπὶ πλεῖστον έξικνεῖσθαι οὐδ' ἄν τῶν ἔτι έγγυτέρω όντων τὰ ἔμπροσθεν ἄμα καὶ τὰ ὅπισθεν ίδειν δύναιντο άδελφω δε φίλω όντε καὶ πολύ διεστώτε πράττετον αμα και έπ' ώφελεία

CHAPTER IV.

CHS. IV-X. TREAT OF FRIENDSHIP: CH. IV., OF THE VALUE OF FRIENDS.

The remissness of men generally in this matter.

"Ηκουσα δέ ποτε αὐτοῦ καὶ περὶ φίλων διαλεγο- 1 μένου, έξ ων έμοιγε εδόκει μάλιστ' αν τις ώφελείσθαι πρός φίλων κτήσιν τε καὶ χρείαν. τοῦτο μέν γαρ δή πολλών έφη ακούειν, ώς πάντων κτημάτων κράτιστον είη φίλος σαφής καὶ ἀγαθός ἐπιμελομένους δὲ παντὸς μᾶλλον ὁρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς ἡ φίλων κτήσεως. καὶ γὰρ οἰκίας καὶ ἀγρούς καὶ 2 ανδράποδα καὶ βοσκήματα καὶ σκεύη κτωμένους τε έπιμελως όραν έφη και τα όντα σώζειν πειρωμένους, φίλον δέ, δ μέγιστον άγαθον είναί φασιν, όραν έφη τούς πολλούς ούτε όπως κτήσονται Φροντίζοντας ούτε όπως οι όντες έαυτοίς σώζωνται. άλλα και καμνόντων φίλων τε και οίκετων δράν τι- 3 νας έφη τοίς μεν οικέταις και ιατρούς εισάγοντας καὶ τάλλα τὰ πρὸς ὑγίειαν ἐπιμελῶς παρασκευάζοντας, των δε φίλων ολιγωρούντας, αποθανόντων τε άμφοτέρων έπὶ μὲν τοῖς οἰκέταις άχθομένους τε καὶ ζημίαν ήγουμένους, ἐπὶ δὲ τοῖς φίλοις οὐδὲν οιομένους έλαττοῦσθαι, καὶ τῶν μὲν ἄλλων κτημάτων οὐδεν εωντας άθεράπευτον οὐδ' άνεπίσκεπτον, των δε φίλων επιμελείας δεομένων άμελουντας. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁρᾶν ἔφη τοὺς πολλοὺς τῶν 4 μεν άλλων κτημάτων καὶ πάνυ πολλών αὐτοίς

δυτων τὸ πλήθος εἰδότας, τῶν δὲ φίλων ὀλύγων ὅντων οὐ μόνον τὸ πλήθος ἀγνοοῦντας, ἀλλὰ καὶ τοῖς πυνθανομένοις τοῦτο καταλέγειν ἐγχειρήσαντας οῦς ἐν τοῖς φίλοις ἔθεσαν, πάλιν τούτους ἀνατίθεσαι τοσοῦτον αὐτοὺς τῶν φίλων φροντίζειν.

No better investment than friends.

- 5 Καίτοι πρὸς ποῖον κτῆμα τῶν ἄλλων παραβαλλόμενος φίλος ἀγαθὸς οὐκ ἃν πολλῷ κρείττων φανείη; ποῖος γὰρ ἵππος ἢ ποῖον ζεῦγος οὕτω χρήσιμον ὥσπερ ὁ χρηστὸς φίλος; ποῖον δὲ ἀνδράποδον οὕτως εὔνουν καὶ παραμόνιμον; ἢ ποῖον 6 ἄλλο κτῆμα οὕτω πάγχρηστον; ὁ γὰρ ἀγαθὸς φί-
- 6 ἄλλο κτήμα οὕτω πάγχρηστον; ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἐαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλλείπον τῷ φίλω καὶ τῆς τῶν ἰδίων κατασκευῆς καὶ τῶν κοινῶν πράξεων, καὶ ἄν τέ τινα εὖ ποιῆσαι δέῃ, συνεπισχύει, ἄν τέ τις φόβος ταράττῃ, συμβοηθεῖ τὰ μὲν συναναλίσκων, τὰ δὲ συμπράττων, καὶ τὰ μὲν συμπείθων, τὰ δὲ βιαζόμενος, καὶ εὖ μὲν πράττοντας πλεῖστα εὐφραίνων, σφαλλομένους δὲ πλεῖστα τἐπανορθῶν. ὰ δὲ αἴ τε χεῖρες ἑκάστω ὑπηρετοῦσι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ προορῶσι καὶ τὰ ὧτα προακούουσι καὶ οἱ πόδες διανύτουσι, τούτων φίλος εὐεργε
 - τας πλείστα εὐφραίνων, σφαλλομένους δὲ πλείστα ἐπανορθῶν. ἃ δὲ αἴ τε χείρες ἑκάστω ὑπηρετοῦσι καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ προορῶσι καὶ τὰ ὧτα προακούουσι καὶ οἱ πόδες διανύτουσι, τούτων φίλος εὐεργετῶν οὐδενὸς λείπεται πολλάκις δὲ ἃ πρὸ αὐτοῦ τις ἡ οὐκ ἐξειργάσατο ἡ οὐκ εἶδεν ἡ οὐκ ἤκουσεν ἡ οὐ διήνυσε, ταῦθ' ὁ φίλος πρὸ τοῦ φίλου ἐξήρκεσεν. ἀλλ' ὅμως ἔνιοι δένδρα μὲν πειρῶνται θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν, τοῦ δὲ παμφορωτάτου κτήματος, ὁ καλεῖται φίλος, ἀργῶς καὶ ἀνειμένως οἱ πλείστοι ἐπιμέλονται.

CHAPTER V.

CH. V. SUGGESTS THE DUTIES OF FRIENDS.

Socrates rebukes an instance of culpable neglect.

"Ηκουσα δέ ποτε καὶ ἄλλον αὐτοῦ λόγον, δς 1 έδόκει μοι προτρέπειν τον ακούοντα έξετάζειν έαυτόν, οπόσου τοίς φίλοις άξιος είη. ίδων γάρ τινα τῶν συνόντων ἀμελοῦντα φίλου πενία πιεζομένου ήρετο 'Αντισθένη έναντίον τοῦ άμελοῦντος αὐτοῦ καὶ άλλων πολλών, 'Αρ', έφη, & 'Αντίσθενες, είσί τι- 2 νες άξιαι φίλων, ώσπερ οἰκετών; τών γαρ οἰκετών ό μέν που δυοίν μναίν άξιός έστιν, ό δὲ οὐδ' ήμιμυαίου, ὁ δὲ πέντε μυῶν, ὁ δὲ καὶ δέκα Νικίας δὲ δ Νικηράτου λέγεται έπιστάτην είς τάργύρεια πρίασθαι ταλάντου. σκοπούμαι δή τούτο, έφη, εί άρα **ἄσπερ τῶν οἰκετῶν, οὕτω καὶ τῶν Φίλων εἰσὶν** άξίαι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ 'Αντισθένης · ἐγὰ γοῦν 3 βουλοίμην αν τον μέν τινα φίλον μοι είναι μαλλον η δύο μνας, τὸν δ' οὐδ' αν ημιμναίου προτιμησαίμην, τὸν δὲ καὶ πρὸ δέκα μνῶν έλοίμην ἄν, τὸν δὲ πρὸ πάντων χρημάτων καὶ πόνων πριαίμην αν φίλον μοι είναι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, εἴ γε 4 ταῦτα τοιαῦτά ἐστι, καλῶς αν ἔχοι ἐξετάζειν τινα εαυτόν, πόσου άρα τυγχάνει τοις φίλοις άξιος ών, καὶ πειράσθαι ώς πλείστου ἄξιος είναι, ἵνα ήττον αὐτὸν οἱ Φίλοι προδιδώσιν. ἐγὼ γάρ τοι, ἔφη, πολλάκις ἀκούω τοῦ μέν, ὅτι προὔδωκεν αὐτὸν φίλος ἀνήρ, τοῦ δ', ὅτι μνᾶν ἀνθ' ἑαυτοῦ μᾶλλον

5 είλετο ἀνήρ, δυ ὤετο φίλου είναι. τὰ τοιαῦτα πάντα σκοπῶ μὴ ὥσπερ ὅταν τις οἰκέτην πονηρὸν πωλῆ καὶ ἀποδιδῶται τοῦ εὐρόντος, οὕτω καὶ τὸν πονηρὸν φίλον, ὅταν ἐξῆ τὸ πλέον τῆς ἀξίας λαβεῖν, ἐπαγωγὸν ἢ ἀποδίδοσθαι. τοὺς δὲ χρηστοὺς οὕτε οἰκέτας πάνυ τι πωλουμένους ὁρῶ οὕτε φίλους προδιδομένους.

CHAPTER VI.

CH. VI. DISCUSSES THE ACQUISITION OF FRIENDS

Socrates instructs Critobulus: those only to be selected who are virtuous and upright, and of tried fidelity.

1 'Εδόκει δέ μοι καὶ εἰς τὸ δοκιμάζειν φίλους ὁποίους ἄξιον κτᾶσθαι φρενοῦν τοιάδε λέγων Εἰπέ μοι, ἔφη, ἄ Κριτόβουλε, εἰ δεοίμεθα φίλου ἀγαθοῦ, πῶς ἄν ἐπιχειροίημεν σκοπεῖν; ἄρα πρῶτον μὲν ζητητέον, ὅστις ἄρχει γαστρός τε καὶ φιλοποσίας καὶ λαγνείας καὶ ὕπνου καὶ ἀργίας; ὁ γὰρ ὑπὸ τούτων κρατούμενος οὕτ' αὐτὸς ἑαυτῷ δύναιτ' ἄν οὕτε φίλῳ τὰ δέοντα πράττειν. Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη. Οὐκοῦν τοῦ μὲν ὑπὸ τούτων ἀρχομένου ἀφεκτέον δοκεῖ σοι εἶναι; Πάνυ μὲν οῦν, ἔφη. Τὶ γάρ; ἔφη, ὅστις δαπανηρὸς ῶν μὴ αὐτάρκης ἐστίν, ἀλλ' ἀεὶ τῶν πλησίον δεῖται καὶ λαμβάνων μὲν μὴ δύναται ἀποδιδόναι, μὴ λαμβάνων δὲ τὸν μὴ διδόντα μισεῖ, οὐ δοκεῖ σοι καὶ οὖτος χαλεπὸς φίλος εἶναι; Πάνυ γ', ἔφη. Οὐκοῦν ἀφεκτέον καὶ

τούτου; 'Αφεκτέον μέντοι, έφη. Τί γάρ; ὅστις 3 γρηματίζεσθαι μεν δύναται, πολλών δε γρημάτων έπιθυμεί και διά τοῦτο δυσσύμβολός έστι και λαμβάνων μεν ήδεται, ἀποδιδόναι δε μη βούλεται: Έμοὶ μὲν δοκεί, ἔφη, οὖτος ἔτι πονηρότερος ἐκείνου είναι. Τί δ'; ὅστις διὰ τὸν ἔρωτα τοῦ χρηματί- 4 ζεσθαι μηδέ πρὸς εν άλλο σχολήν ποιείται ή όπόθεν αὐτὸς κερδανεί; 'Αφεκτέον καὶ τούτου, ώς έμοι δοκεί · ἀνωφελής γὰρ ἂν είη τῷ χρωμένω. Τί δέ; όστις στασιώδης τέ έστι καὶ θέλων πολλούς τοίς φίλοις έχθροὺς παρέχειν; Φευκτέον νη Δία καὶ τούτον. Εί δέ τις τούτων μέν των κακών μηδέν έχοι, εὐ δὲ πάσχων ἀνέχεται, μηδὲν φροντίζων τοῦ άντευεργετείν; 'Ανωφελής αν είη και ούτος. άλλα ποίου, & Σώκρατες, ἐπιχειρήσομεν Φίλον ποιείσθαι; Οίμαι μέν, δστις τάναντία τούτων έγκρατής 5 μέν έστι των διά τοῦ σώματος ήδονων, εύνους δέ καὶ εὐσύμβολος ὧν τυγχάνει καὶ φιλόνικος πρὸς τὸ μὴ ἐλλείπεσθαι εὖ ποιῶν τοὺς εὐεργετοῦντας αὐτόν, ώστε λυσιτελείν τοίς χρωμένοις. Πώς οὐν 6 άν ταῦτα δοκιμάσαιμεν, ὁ Σώκρατες, πρὸ τοῦ χρησθαι: Τούς μεν άνδριαντοποιούς, έφη, δοκιμάζομεν οὐ τοῖς λόγοις αὐτῶν τεκμαιρόμενοι, ἀλλ' δν αν ορώμεν τους πρόσθεν ανδριάντας καλώς είργασμένον, τούτφ πιστεύομεν καὶ τοὺς λοιποὺς εὖ ποιήσειν. Καὶ ἄνδρα δὴ λέγεις, ἔφη, δς αν τοὺς φίλους γ τούς πρόσθεν εὐ ποιῶν φαίνηται, δήλον εἶναι καὶ τούς υστερον εθεργετήσοντα; Καὶ γὰρ ἵπποις, ἔφη, δυ δυ όρω τοίς πρόσθεν καλώς χρώμενον, τούτον καν άλλοις οίμαι καλώς χρησθαι.

The Gods approving, how they are to be won.

8 Είεν, έφη δς δ' αν ήμιν άξιος φιλίας δοκή εξναι, πώς χρη φίλον τοῦτον ποιείσθαι; Πρώτον μέν, ἔφη, τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἐπισκεπτέον, εἰ συμβουλεύουσιν αὐτὸν φίλον ποιεῖσθαι. Τί οὖν; ἔφη, ον αν ήμεν τε δοκή και οί θεοί μη εναντιώνται, έγεις ο είπειν όπως οὖτος θηρατέος; Μὰ Δί', ἔφη, οὐ κατὰ πόδας ώσπερ ο λαγώς, οὐδ' ἀπάτη ώσπερ αί ὅρνιθες, οὐδὲ βία ὥσπερ οἱ κάπροι. ἄκοντα γὰρ φίλον έλειν ἐργώδες · χαλεπὸν δὲ καὶ δήσαντα κατέχειν ώσπερ δούλον· έχθροὶ γὰρ μᾶλλον ἡ φίλοι γίγνοντο ται οἱ τοιαῦτα πάσχοντες. Φίλοι δὲ πῶς; ἔφη. Είναι μέν τινάς φασιν ἐπωδάς, ας οἱ ἐπιστάμενοι έπάδοντες οίς αν βούλωνται φίλους αὐτούς ποιούνται, είναι δε καὶ φίλτρα, οίς οἱ ἐπιστάμενοι πρὸς οθς αν βούλωνται γρώμενοι φιλούνται ύπ' αὐτών. ιι Πόθεν οὖν, ἔφη, ταῦτα μάθοιμεν ἄν; Α μὲν αί Σειρήνες ἐπήδον τῶ 'Οδυσσεῖ, ἤκουσας 'Ομήρου, ων έστιν άρχη τοιάδε τις.

Δεῦρ' ἄγε δή, πολύαιν' 'Οδυσεῦ, μέγα κῦδος 'Αχαιῶν.

Ταύτην οὖν, ἔφη, τὴν ἐπφδήν, ὧ Σώκρατες, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις αἱ Σειρῆνες ἐπάδουσαι κατεῖχον, ὅστε μὴ ἀπιέναι ἀπ' αὐτῶν τοὺς ἐπασθέντας; Οὕκ, ἀλλὰ τοῖς ἐπ' ἀρετῆ φιλοτιμουμένοις 12 οὕτως ἐπῆδον. Σχεδόν τι λέγεις τοιαῦτα χρῆναι ἑκάστφ ἐπάδειν οἶα μὴ νομιεῖ ἀκούων τὸν ἐπαινοῦντα καταγελῶντα λέγειν. οὕτω μὲν γὰρ ἐχθίων τ' ἄν εἴη καὶ ἀπελαύνοι τοὺς ἀνθρώπους ἀφ' ἑαυτοῦ, εἰ τὸν εἰδότα ὅτι μικρός τε καὶ αἰσχρὸς καὶ

ἀσθενής ἐστιν, ἐπαινοίη λέγων ὅτι καλός τε καὶ μέγας καὶ ἰσχυρός ἐστιν. ἄλλας δέ τινας οἶσθα ἐπωδάς; Οὕκ, ἀλλ' ἤκουσα μὲν ὅτι Περικλῆς πολ- 13 λὰς ἐπίσταιτο, ἃς ἐπάδων τῆ πόλει ἐποίει αὐτὴν φιλεῖν αὐτόν. Θεμιστοκλῆς δὲ πῶς ἐποίησε τὴν πόλιν φιλεῖν αὐτόν; Μὰ Δί' οὐκ ἐπάδων, ἀλλὰ περιάψας τι ἀγαθὸν αὐτῆ.

Virtue alone produces perfect congeniality.

Δοκείς μοι λέγειν, & Σώκρατες, ώς εί μέλλοιμεν 14 άγαθόν τινα κτήσεσθαι φίλον, αὐτοὺς ἡμᾶς ἀγαθούς δεί γενέσθαι λέγειν τε καὶ πράττειν. Σύ δ' φου, έφη ὁ Σωκράτης, οδόν τ' είναι καὶ πονηρον όντα χρηστούς φίλους κτήσασθαι; Έώρων γάρ, 15 έφη ὁ Κριτόβουλος, ῥήτοράς τε φαύλους ἀγαθοῖς δημηγόροις φίλους όντας καὶ στρατηγείν οὐχ ίκανούς πάνυ στρατηγικοίς ανδράσιν έταίρους. 'Αρ' 16 ουν, έφη, καί, περὶ ου διαλεγόμεθα, οἰσθά τινας οι άνωφελείς όντες ώφελίμους δύνανται φίλους ποιεῖσθαι; Μὰ Δί' οὐ δῆτ', ἔφη· ἀλλ' εἰ ἀδύνατόν έστι πονηρον όντα καλούς κάγαθούς φίλους κτήσασθαι, ἐκεῖνο ήδη μέλει μοι, εἰ ἔστιν αὐτὸν καλὸν κάγαθον γενόμενον έξ έτοίμου τοῖς καλοῖς κάγαθοίς φίλον είναι. "Ο ταράττει σε, & Κριτόβουλε, 17 ότι πολλάκις ἄνδρας καὶ τὰ καλὰ πράττοντας καὶ των αἰσχρων ἀπεχομένους ὁρᾶς ἀντὶ τοῦ φίλους είναι στασιάζοντας άλλήλοις καὶ χαλεπώτερον χρωμένους των μηδενος άξίων άνθρώπων. Καὶ οὐ 18 μόνον γ', έφη ὁ Κριτόβουλος, οἱ ἰδιῶται τοῦτο ποιοῦσιν, άλλὰ καὶ πόλεις αἱ τῶν τε καλῶν μάλιστα

έπιμελόμεναι καὶ τὰ αἰσχρὰ ἤκιστα προσιέμεναι 19 πολλάκις πολεμικώς έγουσι πρὸς άλλήλας. ά λογιζόμενος πάνυ ἀθύμως έχω πρὸς τὴν τῶν φίλων κτήσιν ούτε γάρ τους πονηρούς όρω φίλους άλλήλοις δυναμένους είναι πως γάρ αν ή αχάριστοι ή αμελείς ή πλεονέκται ή απιστοι ή ακρατείς ανθρωποι δύναιντο φίλοι γενέσθαι; οί μεν οὖν πονηροί πάντως έμοιγε δοκοθσιν άλλήλοις έχθροι μαλλον ή 20 φίλοι πεφυκέναι. άλλὰ μήν, ὥσπερ σὰ λέγεις, οὐδ άν τοίς χρηστοίς οί πονηροί ποτε συναρμόσειαν είς φιλίαν πώς γάρ οί τὰ πονηρὰ ποιούντες τοίς τὰ τοιαῦτα μισοῦσι φίλοι γένοιντ' ἄν; εἰ δὲ δὴ καὶ οἱ ἀρετὴν ἀσκοῦντες στασιάζουσί τε περὶ τοῦ πρωτεύειν έν ταις πόλεσι και φθονούντες έαυτοις μισούσιν άλλήλους, τίνες έτι φίλοι έσονται καὶ έν τίσιν ανθρώποις εύνοια καὶ πίστις έσται:

There are contending motives in man's nature: but friendship prevails to secure harmony of feeling and of action.

21 'Αλλ' ἔχει μέν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ποικίλως πως ταῦτα, ὧ Κριτόβουλε. φύσει γὰρ ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν φιλικά δέονταί τε γὰρ ἀλλήλων καὶ ἐλεοῦσι καὶ σωνεργοῦντες ὡφελοῦσι καὶ τοῦτο συνιέντες χάριν ἔχουσιν ἀλλήλοις τὰ δὲ πολεμικά τά τε γὰρ αὐτὰ καλὰ καὶ ἡδέα νομίζοντες ὑπὲρ τούτων μάχονται καὶ διχογνωμονοῦντες ἐναντιοῦνται. πολεμικὸν δὲ καὶ ἔρ ς καὶ ὀργή καὶ δυσμενὲς μὲν ὁ τοῦ πλεονεκτεῖν ἔρως, μισητὸν δὲ ὁ ὁ Φθόνος. ἀλλ' ὅμως διὰ τούτων πάντων ἡ φιλία διαδνομένη συνάπτει τοὺς καλούς τε κἀγαθούς. διὰ

γαρ την άρετην αίρουνται μέν ανευ πόνου τα μέτρια κεκτήσθαι μάλλον ή διὰ πολέμου πάντων κυριεύειν, καὶ δύνανται πεινώντες καὶ διψώντες άλύπως σίτου καὶ ποτοῦ κοινωνείν, καὶ τοῖς τῶν ώραίων άφροδισίοις ήδόμενοι έγκαρτερείν, ώστε μή λυπείν οθς μή προσήκει δύνανται δε καὶ χρημά- 23 των οὐ μόνον τοῦ πλεονεκτεῖν ἀπεχόμενοι νομίμως κοινωνείν, άλλα και έπαρκείν άλλήλοις δύνανται δέ καὶ τὴν ἔριν οὐ μόνον ἀλύπως, ἀλλὰ καὶ συμφερόντως άλλήλοις διατίθεσθαι, καὶ τὴν ὀργὴν κωλύειν είς τὸ μεταμελησόμενον προϊέναι. τὸν δὲ Φθόνον παντάπασιν άφαιροῦσι τὰ μὲν ξαυτῶν ἀγαθὰ τοῖς φίλοις οἰκεῖα παρέχοντες, τὰ δὲ τῶν φίλων ἐαυτῶν νομίζοντες, πώς οὖν οὖκ εἰκὸς τοὺς καλοὺς κάγα- 4 θούς καὶ τῶν πολιτικῶν τιμῶν μὴ μόνον ἀβλαβείς, άλλα και ώφελίμους άλλήλοις κοινωνούς είναι; οί μέν γὰρ ἐπιθυμοῦντες ἐν ταῖς πόλεσι τιμᾶσθαί τε καὶ ἄρχειν, ίνα έξουσίαν έχωσι χρήματά τε κλέπτειν καὶ ἀνθρώπους βιάζεσθαι καὶ ἡδυπαθεῖν, άδικοί τε καὶ πονηροί αν είεν καὶ ἀδύνατοι ἄλλω συναρμόσαι. εί δέ τις έν πόλει τιμασθαι βουλόμενος, 25 όπως αὐτός τε μη άδικηται καὶ τοῖς φίλοις τὰ δίκαια Βοηθείν δύνηται, καὶ ἄρξας ἀγαθόν τι ποιείν τὴν τατρίδα πειράται, διὰ τί ὁ τοιοῦτος ἄλλφ τοιούτφ ούκ αν δύναιτο συναρμόσαι; πότερον τούς φίλους ωφελείν μετά των καλών κάγαθων ήττον δυνήσεται; ή την πόλιν εὐεργετεῖν ἀδυνατώτερος ἔσται καλούς κάγαθούς έχων συνεργούς; άλλά καὶ έν 26 τοίς γυμνικοίς ἀγῶσι δῆλόν ἐστιν ὅτι, εἰ ἐξῆν τοίς κρατίστοις συνθεμένους έπὶ τοὺς χείρους ἰέναι,

πάντας αν τους ἀγωνας ουτοι ἐνίκων και πάντα τὰ ἀθλα ουτοι ἐλάμβανον. ἐπεὶ ουν ἐκεῖ μὲν οὐκ ἐωσι τουτο ποιεῖν, ἐν δὲ τοῖς πολιτικοῖς, ἐν οις οἱ καλοὶ κἀγαθοὶ κρατιστεύουσιν, οὐδεὶς κωλύει μεθ' ου ἄν τις βούληται τὴν πόλιν εὐεργετεῖν, πως οὐ λυσιτελεῖ τοὺς βελτίστους φίλους κτησάμενον πολιτεύεσθαι, τούτοις κοινωνοῖς καὶ συνεργοῖς τῶν πράξεων μᾶλλον ἡ ἀνταγωνισταῖς χρώμενον; ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνο δῆλον, ὅτι καν πολεμῆ τίς τινι, συμμάχων δεήσεται, καὶ τούτων πλειόνων, ἐὰν καλοῖς κάγαθοῖς ἀντιτάττηται. καὶ μὴν οἱ συμμαχεῖν ἐθέλοντες εὐ ποιητέοι, ἵνα θέλωσι προθυμεῖσθαι. πολὺ δὲ κρεῖττον τοὺς βελτίστους ἐλάττονας εὐ ποιεῖν ἡ τοὺς χείρονας πλείονας ὄντας· οἱ γὰρ πονηροὶ πολὺ πλειόνων εὐεργεσιῶν ἡ οἱ χρηστοὶ δέονται.

Socrates playfully alludes to his own 'passionate nature,' and proposes by honorable means to assist Critobulus in the hunt after friends.

28 'Αλλὰ θαρρῶν, ἔφη, ὡ Κριτόβουλε, πειρῶ ἀγαθὸς γίγνεσθαι, καὶ τοιοῦτος γενόμενος θηρᾶν ἐπιχείρει τοὺς καλούς τε κάγαθούς. ἴσως δ' ἄν τί σοι κάγὰ συλλαβεῖν εἰς τὴν τῶν καλῶν τε κάγαθῶν θήραν ἔχοιμι διὰ τὸ ἐρωτικὸς εἶναι. δεινῶς γὰρ ὧν ἄν ἐπιθυμήσω ἀνθρώπων ὅλος ὥρμημαι ἐπὶ τὸ φιλῶν τε αὐτοὺς ἀντιφιλεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν καὶ ποθῶν ἀντιποθεῖσθαι καὶ ἐπιθυμῶν συνεῖναι καὶ ἀντεσησον, ὅταν ἐπιθυμήσης φιλίαν πρός τινας ποιεῖσθαι. μὴ οὖν ἀποκρύπτου με οῖς ἄν βούλοιο φίλος

γενέσθαι· διὰ γὰρ τὸ ἐπιμελεῖσθαι τοῦ ἀρέσαι τῶ

άρεσκουτί μοι οὐκ ἀπείρως οἶμαι ἔχειν πρὸς θήραν άνθρώπων. καὶ ὁ Κριτόβουλος ἔφη· Καὶ μήν, ὁ 30 Σώκρατες, τούτων έγω των μαθημάτων πάλαι έπιθυμῶ ἄλλως τε καὶ εἰ έξαρκέσει μοι ή αὐτὴ ἐπιστήμη έπὶ τοὺς ἀγαθοὺς τὰς ψυχὰς καὶ ἐπὶ τοὺς καλούς τὰ σώματα. καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· 'Αλλ', 31 δ Κριτόβουλε, οὐκ ἔνεστιν ἐν τῆ ἐμῆ ἐπιστήμη τὸ τὰς χείρας προσφέροντα ποιείν ὑπομένειν τοὺς καλούς. πέπεισμαι δὲ καὶ ἀπὸ τῆς Σκύλλης διὰ τούτο φεύγειν τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι τὰς γείρας αὐτοῖς προσέφερε τὰς δέ γε Σειρηνας, ὅτι τὰς γείρας οὐδενὶ προσέφερον, ἀλλὰ πᾶσι πόρρωθεν έπηδον, πάντας φασίν ύπομένειν καὶ ἀκούοντας αὐτων κηλείσθαι. καὶ ὁ Κριτόβουλος ἔφη· 'Ως οὐ 32 προσοίσοντος τας χειρας, εί τι έχεις αγαθον είς φίλων κτήσιν, δίδασκε. Οὐδὲ τὸ στόμα οὖν, ἔφη ό Σωκράτης, πρὸς τὸ στόμα προσοίσεις; Θάρρει ἔφη ὁ Κριτόβουλος οὐδὲ γὰρ τὸ στόμα προσοίσω οὐδενί, ἐὰν μὴ καλὸς ἢ. Εὐθύς, ἔφη, σύγε, ἀ Κριτόβουλε, τούναντίον του συμφέροντος είρηκας. οί μέν γάρ καλοί τὰ τοιαῦτα οὐχ ὑπομένουσιν, οἱ δὲ αίσχροι και ήδέως προσίενται, νομίζοντες διά τὴν ψυχὴν καλοί καλείσθαι. καὶ ὁ Κριτόβουλος ἔφη. 31 'Ως τούς μεν καλούς φιλήσοντός μου, τούς δ' άγαθούς καταφιλήσοντος, θαρρών δίδασκε τών φίλων τὰ θηρατικά.

He will give Critobulus a hearty introduction, but will not flatter.

Καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· "Οταν οὖν, ὧ Κριτόβουλε, φίλος τινὶ βούλη γενέσθαι, ἐάσεις με κατει-

πείν σου πρὸς αὐτόν, ὅτι ἄγασαί τε αὐτοῦ καὶ έπιθυμείς φίλος αὐτοῦ είναι; Κατηγόρει, ἔφη ὁ Κριτόβουλος οὐδένα γὰρ οίδα μισοῦντα τοὺς ἐπαι 34 νούντας. 'Εάν δέ σου προσκατηγορήσω, έφη, ότι διὰ τὸ ἄγασθαι αὐτοῦ καὶ εὐνοϊκῶς ἔχεις πρὸς αὐτόν, άρα μη διαβάλλεσθαι δόξεις ὑπ' ἐμοῦ; 'Αλλὰ καὶ αὐτῶ μοι, ἔφη, ἐγγίγνεται εὔνοια πρὸς οθς αν 35 ύπολάβω εὐνοϊκῶς ἔχειν πρὸς ἐμέ. Ταῦτα μὲν δή, έφη ὁ Σωκράτης, ἐξέσται μοι λέγειν περὶ σοῦ πρὸς οθς αν βούλη φίλους ποιήσασθαι εάν δέ μοι έτι έξουσίαν δώς λέγειν περί σοῦ, ὅτι ἐπιμελής τε τών φίλων εί και οὐδενι ούτω χαίρεις ώς φίλοις άγαθοίς καὶ ἐπί τε τοίς καλοίς ἔργοις τῶν φίλων αγάλλη οὐχ ήττον ή ἐπὶ τοῖς σαυτοῦ καὶ ἐπὶ τοῖς άγαθοίς των φίλων χαίρεις οὐδεν ήττον ή επί τοίς σαυτού, όπως τε ταύτα γίγνηται τοίς φίλοις οὐκ ἀποκάμνεις μηχανώμενος, καὶ ὅτι ἔγνωκας ἀνδρὸς άρετὴν είναι νικάν τοὺς μέν φίλους εὖ ποιοῦντα, τοὺς δ' ἐχθροὺς κακῶς, πάνυ ἂν οἶμαί σοι ἐπιτή-36 δειον είναι με σύνθηρον των άγαθων φίλων. Τί ουν, έφη ὁ Κριτόβουλος, έμοι τούτο λέγεις, ὤσπερ οὐκ ἐπὶ σοὶ ον ὅ τι αν βούλη περὶ ἐμοῦ λέγειν; Μὰ Δί' ούχ, ώς ποτε έγω 'Ασπασίας ήκουσα· έφη γάρ τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας μετὰ μὲν ἀληθείας τάγαθά διαγγελλούσας δεινάς είναι συνάγειν ανθρώπους είς κηδείαν, ψευδομένας δ' οὐκ ἐθέλειν έπαινείν τούς γάρ έξαπατηθέντας άμα μισείν άλλήλους τε καὶ τὴν προμνησαμένην. α δὴ καὶ ἐγω πεισθείς ὀρθώς έχειν ήγουμαι οὐκ ἐξείναί μοι περί σοῦ λέγειν ἐπαινοῦντι οὐδὲν ὅτι αν μη ἀληθεύω.

Candor and sincerity are essentials of friendship: 'Be what you would seem.'

Σύ μεν ἄρα, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, τοιοῦτός μοι 37 φίλος εί, & Σώκρατες, οίος, αν μέν τι αὐτὸς έχω έπιτήδειον είς τὸ φίλους κτήσασθαι, συλλαμβάνειν μοι εί δὲ μή, οὐκ ἂν ἐθέλοις πλάσας τι εἰπεῖν έπὶ τῆ ἐμῆ ἀφελεία. Πότερα δ' ἄν, ἔφη ὁ Σωκράτης, & Κριτόβουλε, δοκώ σοι μάλλον ἀφελείν σε τὰ ψευδή ἐπαινῶν ἡ πείθων πειρᾶσθαί σε ἀγαθὸν άνδρα γενέσθαι; εί δὲ μή φανερον ούτω σοι, ἐκ 38 τωνδε σκέψαι εί γάρ σε βουλόμενος φίλον ποιήσαι ναυκλήρω Ψευδόμενος έπαινοίην, φάσκων άγαθον είναι κυβερνήτην, ο δέ μοι πεισθείς ἐπιτρέψειέ σοι την ναθν μη έπισταμένω κυβερναν, έχεις τινά έλπίδα μη αν σαυτόν τε και την ναθν απολέσαι; η εί σοι πείσαιμι κοινή την πόλιν ψευδόμενος ώς αν στρατηγικώ τε καί δικαστικώ και πολιτικώ έαυτην έπιτρέψαι, τί αν οίει σεαυτον και την πόλιν ύπο σοῦ παθεῖν; ἡ εἴ τινας ἰδία τῶν πολιτῶν πείσαιμι ψευδόμενος ώς όντι οἰκονομικώ τε καὶ ἐπιμελεῖ τὰ έαυτων επιτρέψαι, άρ' οὐκ αν πείραν διδούς αμα τε βλαβερός είης καὶ καταγέλαστος φαίνοιο; άλλά 39 συντομωτάτη τε καὶ ἀσφαλεστάτη καὶ καλλίστη όδός, & Κριτόβουλε, ὅ τι ἀν βούλη δοκεῖν ἀγαθὸς είναι, τούτο καὶ γενέσθαι ἀγαθὸν πειράσθαι. ὅσαι δ' έν ανθρώποις άρεταὶ λέγονται, σκοπούμενος εύρήσεις πάσας μαθήσει τε καὶ μελέτη αὐξανομένας. έγω μεν ούν, & Κριτόβουλε, ούτως οίμαι δείν ήμας θηράν· εί δὲ σύ πως ἄλλως γιγνώσκεις, δίδασκε.

καὶ ὁ Κριτόβουλος, 'Αλλ' αἰσχυνοίμην ἄν, ἔφη, ὁ Σώκρατες, ἀντιλέγων τούτοις οὔτε γὰρ καλὰ οὔτε ἀληθῆ λέγοιμ' ἄν.

CHAPTER VII.

CHS. VII-X. SHOW HOW SOCRATES EXEMPLIFIED AND
APPLIED THE FOREGOING PRECEPTS.

He directs Aristarchus how to provide for a large family of dependent females in hard times: give them suitable employment.

- Καὶ μὴν τὰς ἀπορίας γε τῶν φίλων τὰς μὲν δι' ἄγνοιαν ἐπειρᾶτο γνώμη ἀκεῖσθαι, τὰς δὲ δι' ἔνδειαν διδάσκων κατὰ δύναμιν ἀλλήλοις ἐπαρκεῖν. ἐρῶ δὲ καὶ ἐν τούτοις ἃ σύνοιδα αὐτῷ. 'Αρίσταρχον γάρ ποτε ὁρῶν σκυθρωπῶς ἔχοντα, 'Εοικας, ἔφη, ὧ 'Αρίσταρχε, βαρέως φέρειν τι. χρὴ δὲ τοῦ βάρους τοῖς φίλοις μεταδιδόναι· ἴσως γὰρ ἄν τί
- 2 σε καὶ ἡμεῖς κουφίσαιμεν. καὶ ὁ ᾿Αρίσταρχος, ᾿Αλλὰ μήν, ἔφη, ὧ Σώκρατες, ἐν πολλῆ γέ εἰμι ἀπορία. ἐπεὶ γὰρ ἐστασίασεν ἡ πόλις, πολλῶν φυγόντων εἰς τὸν Πειραιᾶ, συνεληλύθασιν ὡς ἐμὲ καταλελειμμέναι ἀδελφαί τε καὶ ἀδελφιδαῖ καὶ ἀνεψιαὶ τοσαῦται ὥστ᾽ εἶναι ἐν τῆ οἰκία τέτταρας καὶ δέκα τοὺς ἐλευθέρους. λαμβάνομεν δὲ οὔτε ἐκ τῆς γῆς οὐδέν · οἱ γὰρ ἐναντίοι κρατοῦσιν αὐτῆς · οὕτ᾽ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν · ὀλιγανθρωπία γὰρ ἐν τῷ ἄστει γέγονε. τὰ ἔπιπλα δὲ οὐδεὶς ἀνεῖται, οὐδὲ δανεί-

Ят

σασθαι οὐδαμόθεν έστιν άργύριον, άλλα πρότερον άν τίς μοι δοκεί ἐν τῆ ὁδῷ ζητῶν εύρεῖν ἡ δανειζόμενος λαβείν. χαλεπον μεν ουν έστιν, ω Σώκρατες, τούς οἰκείους περιοράν ἀπολλυμένους, ἀδύνατον δέ τοσούτους τρέφειν έν τοιούτοις πράγμασιν. άκούσας οθυ ταθτα ό Σωκράτης, Τί ποτέ έστιν, έφη, 3 ότι Κεράμων μεν πολλούς τρέφων ου μόνον έαυτώ τε καλ τούτοις τάπιτήδεια δύναται παρέχειν, άλλά καὶ περιποιείται τοσαύτα ώστε καὶ πλουτείν, σὸ δὲ πολλούς τρέφων δέδοικας μη δι' ἔνδειαν των ἐπιτηδείων ἄπαντες ἀπόλησθε; "Οτι νη Δί', ἔφη, δ μεν δούλους τρέφει, έγω δ' έλευθέρους. Καὶ πότε- 4 ρον, έφη, τούς παρά σοὶ έλευθέρους οἴει βελτίους είναι ή τους παρά Κεράμωνι δούλους; Έγω μέν οίμαι, έφη, τούς παρ' έμοι έλευθέρους. Οὔκουν, έφη, αἰσχρὸν τὸν μὲν ἀπὸ τῶν πονηροτέρων εὐπορείν, σε δε πολλώ βελτίους έχοντα εν άπορία είναι; Νη Δί', ἔφη · ὁ μὲν γὰρ τεχνίτας τρέφει, ἐγὼ δ' ελευθερίως πεπαιδευμένους. 'Αρ' οὖν, ἔφη, τεχνιταί ς είσιν οἱ χρήσιμόν τι ποιεῖν ἐπιστάμενοι; Μάλιστά γ', έφη. Οὐκοῦν χρήσιμά γ' ἄλφιτα; Σφόδρα γε. Τί δ' ἄρτοι; Οὐδὲν ἦττον. Τί γάρ; ἔφη, ιμάτιά τε ἀνδρεῖα καὶ γυναικεῖα καὶ χιτωνίσκοι καὶ χλαμύδες καὶ έξωμίδες; Σφόδρα γ', έφη, καὶ πάντα ταῦτα χρήσιμα. "Επειτα, ἔφη, οἱ παρὰ σοὶ τούτων οὐδεν επίστανται ποιείν; Πάντα μεν οὖν, ώς έγωμαι. Είτ' οὐκ οἶσθ' ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν τούτων, 6 άλφιτοποιίας, Ναυσικύδης οὐ μόνον έαυτόν τε καλ τούς οἰκέτας τρέφει, άλλά πρὸς τούτοις καὶ ὖς πολλάς και βούς, και περιποιείται τοσαύτα ώστε

καὶ τῆ πόλει πολλάκις λειτουργεῖν, ἀπὸ δὲ ἀρτοποιίας Κύρηβος τήν τε οἰκίαν πᾶσαν διατρέφει καὶ ζῆ δαψιλῶς, Δημέας δ' ὁ Κολλυτεὺς ἀπὸ χλαμυδουργίας, Μένων δ' ἀπὸ χλανιδοποιίας, Μεγαρέων δ' οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας διατρέφονται; Νὴ Δἶ, ἔφη· οὖτοι μὲν γὰρ ἀνούμενοι βαρβάρους ἀνθρώπους ἔχουσιν, ὥστ' ἀναγκάζειν ἐργάζεσθαι ἃ καλῶς ἔχει· ἐγὰ δ' ἐλευθέρους τε καὶ συγγενεῖς.

Labor is ennobling, and promotes happiness.

7 "Επειτ', έφη, ὅτι ἐλεύθεροί τ' εἰσὶ καὶ συγγενεῖς σοι, οἴει χρηναι αὐτοὺς μηδεν ἄλλο ποιείν η έσθίειν καὶ καθεύδειν; πότερον καὶ τῶν ἄλλων έλευθέρων τούς ούτω ζώντας άμεινον διάγοντας όρας και μάλλον εὐδαιμονίζεις ή τους α ἐπίστανται χρήσιμα πρὸς τὸν βίον τούτων ἐπιμελομένους; ή την μεν άργίαν και την άμελειαν αισθάνη τοις άνθρώποις πρός τε τὸ μαθεῖν α προσήκει ἐπίστασθαι καὶ πρὸς τὸ μνημονεύειν α αν μάθωσι καὶ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν τε καὶ ἰσχύειν τοῖς σώμασι καὶ πρὸς τὸ κτήσασθαί τε καὶ σώζειν τὰ χρήσιμα πρὸς του βίου ἀφέλιμα όντα, την δ' ἐργασίαν καὶ την ε έπιμέλειαν οὐδὲν χρήσιμα; ἔμαθον δὲ ἃ φὴς αὐτὰς έπίστασθαι πότερον ώς οὔτε χρήσιμα όντα πρὸς τον βίον ούτε ποιήσουσαι αυτών ουδέν, ή τουναντίον ώς καὶ ἐπιμελησόμεναι τούτων καὶ ἀφεληθησόμεναι ἀπ' αὐτῶν; ποτέρως γὰρ ἄν μᾶλλον ἄνθρωποι σωφρονοίεν, άργοθντες, ή των χρησίμων έπιμελόμενοι; ποτέρως δ' αν δικαιότεροι είεν, εί έργάζοιντο η εί άργουντες βουλεύοιντο περί των

έπιτηδείων; άλλα και νυν μέν, ώς έγώμαι, ούτε ο σὺ ἐκείνας φιλεῖς οὕτ' ἐκείναι σέ, σὺ μὲν ἡγούμενος αὐτὰς ἐπιζημίους είναι σεαυτώ, ἐκεῖναι δὲ σὲ ὁρῶσαι άχθόμενον εφ' έαυταίς. Εκ δε τούτων κίνδυνος μείζω τε ἀπέχθειαν γίγνεσθαι καὶ τὴν προγεγονυίαν γάριν μειοθοθαι. ἐὰν δὲ προστατήσης ὅπως ένεργοί ωσι, σὺ μὲν ἐκείνας φιλήσεις ὁρῶν ὡφελίμους σεαυτώ ούσας, εκείναι δε σε αγαπήσουσιν αίσθόμεναι χαίροντα αὐταῖς, τῶν δὲ προγεγονυιῶν εὐεργεσιῶν ἥδιον μεμνημένοι τὴν ἀπ' ἐκείνων χάριν αὐξήσετε καὶ ἐκ τούτων φιλικώτερόν τε καὶ οἰκειότερον άλλήλοις έξετε. εί μεν τοίνυν αίσχρόν τι 10 έμελλον ἐργάσεσθαι, θάνατον ἀντ' αὐτοῦ προαιρετέον ην · νῦν δὲ ἃ μὲν δοκεῖ κάλλιστα καὶ πρεπωδέστατα γυναιξίν είναι έπίστανται, ώς ξοικε. πάντες δὲ α ἐπίστανται ράστά τε καὶ τάχιστα καὶ κάλλιστα καὶ ήδιστα ἐργάζονται. μὴ οὖν ὄκνει, έφη, ταῦτα εἰσηγεῖσθαι αὐταῖς, α σοί τε λυσιτελήσει κάκείναις, καί, ώς είκος, ήδέως ύπακούσονται.

Aristarchus accedes, and the experiment proves a brilliant success.

Αλλὰ νὴ τοὺς θεούς, ἔφη ὁ ᾿Αρίσταρχος, οὕτως ικ μοι δοκεῖς καλῶς λέγειν, ικ Σωκρατες, ικστε πρόσθεν μὲν οὐ προσιέμην δανείσασθαι, εἰδὰς ὅτι ἀναλώσας ὁ ἄν λάβω οὐχ ἔξω ἀποδοῦναι, νῦν δέ μοι δοκῶ εἰς ἔργων ἀφορμὴν ὑπομενεῖν αὐτὸ ποιῆσαι.

Έκ τούτων δὲ ἐπορίσθη μὲν ἀφορμή, ἐωνήθη δὲ τὰ ἔρια, καὶ ἐργαζόμεναι μὲν ἠρίστων, ἐργασάμεναι δὲ ἐδείπνουν, ἱλαραὶ δὲ ἀντὶ σκυθρωπῶν ἦσαν, καὶ ἀντὶ

ύφορωμένων έαυτους ήδέως άλλήλους έώρων, και αί μεν ώς κηδεμόνα εφίλουν, ό δε ώς ώφελίμους ήγάπα. τέλος δὲ ἐλθών πρὸς τὸν Σωκράτην χαίρων διηγείτο ταῦτά τε καὶ ὅτι αἰτιῶνται αὐτὸν μόνον τῶν 13 έν τη οἰκία ἀργὸν ἐσθίειν. καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη. Είτ' οὐ λέγεις αὐταῖς τὸν τοῦ κυνὸς λόγον; φασὶ γάρ, ὅτε φωνήεντα ην τὰ ζώα, την οίν πρὸς τὸν δεσπότην είπειν Θαυμαστόν ποιείς, δς ήμιν μεν ταῖς καὶ ἔριά σοι καὶ ἄρνας καὶ τυρὸν παρεχούσαις οὐδεν δίδως ὅτι ἀν μὴ ἐκ τῆς γῆς λάβωμεν, τῶ δὲ κυνί, δς οὐδὲν τοιοῦτό σοι παρέχει, μεταδίδως 14 οὖπερ αὐτὸς ἔχεις σίτου. τὸν κύνα οὖν ἀκούσαντα είπειν· Ναι μὰ Δί'· ἐγὰ γάρ είμι ὁ και ύμᾶς αὐτὰς σώζων, ὥστε μήτε ὑπ' ἀνθρώπων κλέπτεσθαι μήτε ύπὸ λύκων άρπάζεσθαι, ἐπεὶ ὑμεῖς γε, εὶ μὴ ἐγὼ προφυλάττοιμι ὑμᾶς, οὐδ' ἄν νέμεσθαι δύναισθε, φοβούμεναι μη ἀπόλησθε. οῦτω δη λέγεται καὶ τὰ πρόβατα συγχωρήσαι τὸν κύνα προτιμάσθαι. καὶ σὺ οὖν ἐκείναις λέγε ὅτι ἀντὶ κυνὸς εὶ φύλαξ καὶ ἐπιμελητής, καὶ διὰ σὲ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς άδικούμεναι άσφαλῶς τε καὶ ἡδέως ἐργαζόμεναι ζώσιν.

CHAPTER VIII.

Socrates urges Eutherus, who had been unfortunate, to seek some employment better suited to his advancing years than manual labor: accountability to another no degradation.

· 'Αλλον δέ ποτε ἀρχαῖον ἐταῖρον διὰ χρόνου ἰδών, Πόθεν, ἔφη, Εὔθηρε, φαίνη; 'Υπὸ μὲν τὴν

κατάλυσιν τοῦ πολέμου, ἔφη, ὁ Σώκρατες, ἐκ τῆς ἀποδημίας, νυνὶ μέντοι αὐτόθεν. ἐπειδή γὰρ ἀφηρέθην μεν τὰ ἐν τῆ ὑπερορία κτήματα, ἐν δὲ τῆ 'Αττική ὁ πατήρ μοι οὐδὲν κατέλιπεν, ἀναγκάζομαι νῦν ἐπιδημήσας τῷ σώματι ἐργαζόμενος τὰ έπιτήδεια πορίζεσθαι. δοκεί δέ μοι τοῦτο κρείττον είναι ή δείσθαί τινος ανθρώπων, άλλως τε καὶ μηδεν έχοντα εφ' ότφ αν δανειζοίμην. Και πόσον αν 2 χρόνον οἴει σοι, ἔφη, τὸ σῶμα ίκανὸν εἶναι μισθοῦ τὰ ἐπιτήδεια ἐργάζεσθαι; Μὰ τὸν Δί, ἔφη, οὐ πολύν χρόνον. Καὶ μήν, ἔφη, ὅταν γε πρεσβύτερος γένη, δήλον ότι δαπάνης μεν δεήση, μισθον δε οὐδείς σοι ἐθελήσει τῶν τοῦ σώματος ἔργων διδόναι. 'Αληθή λέγεις, έφη. Οὐκοῦν, έφη, κρεῖττόν 3 έστιν αὐτόθεν τοῖς τοιούτοις τῶν ἔργων ἐπιτίθεσθαι α και πρεσβυτέρω γενομένω ἐπαρκέσει, και προσελθόντα τω των πλείονα χρήματα κεκτημένων, τῶ δεομένω τοῦ συνεπιμελησομένου, ἔργων τε έπιστατούντα καὶ συγκομίζοντα τοὺς καρποὺς καὶ συμφυλάττοντα την οὐσίαν ωφελοῦντα ἀντωφελείσθαι. Χαλεπως αν, έφη, έγω, ω Σωκρατες, δου- 4 λείαν ὑπομείναιμι. Καὶ μὴν οί γε ἐν ταῖς πόλεσι προστατεύοντες καὶ τῶν δημοσίων ἐπιμελόμενοι οὐ δουλοπρεπέστεροι ενεκα τούτου, άλλ' ελευθεριώτεροι νομίζονται. "Όλως, ἔφη, ὁ Σώκρατες, τὸ ὑπαί- 5 τιον είναι τινι οὐ πάνυ προσίεμαι. Καὶ μήν, ἔφη, Εὔθηρε, οὐ πάνυ γε ῥάδιον ἐστιν εύρεῖν ἔργον ἐφ' ο ουκ αν τις αιτίαν έχοι. χαλεπον γάρ ούτω τι ποιήσαι ώστε μηδέν άμαρτείν, χαλεπόν δέ καὶ άναμαρτήτως τι ποιήσαντα μη άγνώμονι κριτή περιτυχείν · ἐπεὶ καὶ οίς νῦν ἐργάζεσθαι Φὴς θαυμάζω εἰ ο ῥάδιόν ἐστιν ἀνέγκλητον διαγίγνεσθαι. χρὴ οὖν πειρασθαι τοὺς φιλαιτίους φεύγειν καὶ τοὺς εὐγνώμονας διώκειν καὶ τῶν πραγμάτων ὅσα μὲν δύνασα ποιεῖν ὑπομένειν, ὅσα δὲ μὴ δύνασαι Φυλάττεσθαι, ὅτι δ' αν πράττης, τούτου ὡς κάλλιστα καὶ προθυμότατα ἐπιμελεῖσθαι. οὕτω γὰρ ῆκιστ' αν μέν σε οἰμαι ἐν αἰτία εἶναι, μάλιστα δὲ τῆ ἀπορία βοήθειαν εὐρεῖν, ῥῷστα δὲ καὶ ἀκινδυνότατα ζῆν καὶ εἰς τὸ γῆρας διαρκέστατα.

CHAPTER IX.

Socrates commends Archedemus to the attention of Crito, a wealthy man much annoyed by sycophants.

1 Οἶδα δέ ποτε αὐτὸν καὶ Κρίτωνος ἀκούσαντα ὡς χαλεπὸν ὁ βίος ᾿Αθήνησιν εἴη ἀνδρὶ βουλομένω τὰ ἑαυτοῦ πράττειν. Νῦν γάρ, ἔφη, ἐμέ τινες εἰς δίκας ἄγουσιν, οὐχ ὅτι ἀδικοῦνται ὑπ᾽ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ὅτι νομίζουσιν ἥδιον ἄν με ἀργύριον τελέσαι ἡ πράγματα ἔχειν. καὶ ὁ Σωκράτης, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὡ Κρίτων, κύνας δὲ τρέφεις, ἵνα σοι τοὺς λύκους ἀπὸ τῶν προβάτων ἀπερύκωσι; Καὶ μάλα, ἔφη μᾶλλον γάρ μοι λυσιτελεῖ τρέφειν ἡ μή. Οὐκ ἀν οὖν θρέψαις καὶ ἄνδρα ὅστις ἐθέλοι τε καὶ δύναιτό σου ἀπερύκειν τοὺς ἐπιχειροῦντας ἀδικεῖν σε; Ἡδέως γ᾽ ἄν, ἔφη, εἰ μὴ φοβοίμην ὅπως μὴ 3 ἐπ᾽ αὐτόν με τράποιτο. Τί δ᾽; ἔφη, οὐχ ὁρậς ὅτι πολλῷ ἥδιόν ἐστι χαριζόμενον οἵφ σοὶ ἀνδρὶ ἡ

ἀπεχθόμενον ὡφελεῖσθαι; εὖ ἴσθι ὅτι εἰσὶν ἐνθάδε τῶν τοιούτων ἀνδρῶν οι πάνυ ἃν φιλοτιμηθεῖεν φίλο σοι χρῆσθαι.

Καὶ ἐκ τούτων ἀνευρίσκουσιν ᾿Αρχέδημον, πάνυ 4 μὲν ἱκανὸν εἰπεῖν τε καὶ πρᾶξαι, πένητα δέ· οὐ γὰρ ἢν οἶος ἀπὸ παντὸς κερδαίνειν, ἀλλὰ φιλόχρηστός τε καὶ ἔφη ρῷστον εἶναι ἀπὸ τῶν συκοφαντῶν λαμβάνειν. τούτω οὖν ὁ Κρίτων, ὁπότε συγκομίζοι ἢ σῖτον ἢ ἔλαιον ἢ οἶνον ἢ ἔρια ἤ τι ἄλλο τῶν ἐν ἀγρῷ γιγνομένων χρησίμων πρὸς τὸν βίον, ἀφελῶν ἂν ἔδωκε, καὶ ὁπότε θύοι, ἐκάλει καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα ἐπεμελεῖτο.

Archedemus renders good service, and in turn wins great esteem.

Νομίσας δὲ ὁ ᾿Αρχέδημος ἀποστροφήν οἱ τὸν ς Κρίτωνος οἰκον μάλα περιεῖπεν αὐτόν. καὶ εὐθὺς τῶν συκοφαντούντων τὸν Κρίτωνα ἀνευρίσκει πολλὰ μὲν ἀδικήματα, πολλοὺς δ᾽ ἐχθρούς, καὶ αὐτῶν τινα προσεκαλεῖτο εἰς δίκην δημοσίαν, ἐν τρ αὐτὸν ἔδει κριθῆναι ὅ τι δεῖ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. ὁ δὲ συνειδὼς αὐτῷ πολλὰ καὶ πονηρὰ πάντ᾽ 6 ἐποίει ὥστε ἀπαλλαγῆναι τοῦ ᾿Αρχεδήμου. ὁ δὲ ᾿Αρχέδημος οὐκ ἀπηλλάττετο, ἔως τόν τε Κρίτωνα ἀφῆκε καὶ αὐτῷ χρήματα ἔδωκεν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο γ τε καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὁ ᾿Αρχέδημος διεπράξατο, ἤδη τότε, ὥσπερ ὅταν νομεὺς ἀγαθὸν κύνα ἔχη, καὶ οἱ ἄλλοι νομεῖς βούλονται πλησίον αὐτοῦ τὰς ἀγέλας ἱστάναι, ἵνα τοῦ κυνὸς ἀπολαύωσιν, οὕτω δὴ καὶ Κείτωνος πολλοὶ τῶν φίλων ἐδέοντο καὶ σφίσι

8 παρέχειν φύλακα τὸν ᾿Αρχέδημον. ὁ δὲ ᾿Αρχέδημος τῷ Κρίτωνι ἡδέως ἐχαρίζετο, καὶ οὐχ ὅτι μόνος ὁ Κρίτων ἐν ἡσυχίᾳ ἢν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ. εἰ δέ τις αὐτῷ τούτων οἷς ἀπήχθετο ὀνειδίζοι ὡς ὑπὸ Κρίτωνος ὡφελούμενος κολακεύοι αὐτόν, Πότερον οὖν, ἔφη ὁ ᾿Αρχέδημος, αἰσχρόν ἐστιν εὐεργετούμενον ὑπὸ χρηστῶν ἀνθρώπων καὶ ἀντευεργετοῦντα τοὺς μὲν τοιούτους φίλους ποιεῖσθαι, τοῖς δὲ πονηροῖς διαφέρεσθαι, ἢ τοὺς μὲν καλοὺς κἀγαθοὺς ἀδικεῖν πειρώμενον ἐχθροὺς ποιεῖσθαι, τοῖς δὲ πονηροῖς συνεργοῦντα πειρᾶσθαι φίλους ποιεῖσθαι καὶ χρῆσθαι τούτοις ἀντ᾽ ἐκείνων; ἐκ δὲ τούτου εἷς τε τῶν Κρίτωνος φίλων ᾿Αρχέδημος ἢν καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Κρίτωνος φίλων ἐτιμᾶτο.

CHAPTER X.

At the suggestion of Socrates Diodorus finds in Hermogenes, though poor, a worthy and valuable friend.

Ο δία δὲ καὶ Διοδώρφ αὐτὸν ἑταίρφ ὄντι τοιάδε διαλεχθέντα· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὧ Διόδωρε, ἄν τίς σοι τῶν οἰκετῶν ἀποδρᾶ, ἐπιμελῆ ὅπως ἀνασώση;

2 Καὶ ἄλλους γε νη Δί, ἔφη, παρακαλῶ σῶστρα τούτου ἀνακηρύττων. Τί γάρ; ἔφη, ἐάν τίς σοι κάμνη τῶν οἰκετῶν, τούτου ἐπιμελῆ καὶ παρακαλεῖς ἰατρούς, ὅπως μη ἀποθάνη; Σφόδρα γ', ἔφη. Εἰ δέ τίς σοι τῶν γνωρίμων, ἔφη, πολὺ τῶν οἰκετῶν χρησιμώτερος ὧν κινδυνεύοι δι' ἔνδειαν ἀπολέσθαι, οὐκ

οίει σοι άξιον είναι έπιμεληθήναι όπως διασωθή: καὶ μὴν οἶσθά γε ὅτι οῦκ ἀγνώμων ἐστὶν Ερμογέ- 3 νης αἰσγύνοιτο δ' ἄν, εἰ ἀφελούμενος ὑπὸ σοῦ μή άντωφελοίη σε. καίτοι τὸ ύπηρέτην έκόντα τε καὶ εύνουν καὶ παραμόνιμον καὶ τὸ κελευόμενον ίκανὸν οντα ποιείν έγειν, καὶ μη μόνον τὸ κελευόμενον ίκανὸν ὄντα ποιείν, ἀλλὰ δυνάμενον καὶ ἀφ' έαυτοῦ γρήσιμον είναι καὶ προνοείν καὶ προβουλεύεσθαι, πολλών οἰκετών οἶμαι ἀντάξιον εἶναι. οἱ μέντοι 4 άγαθοὶ οἰκονόμοι, ὅταν τὸ πολλοῦ ἄξιον μικροῦ ἐξή πρίασθαι, τότε φασὶ δείν ὢνείσθαι. νῦν δὲ διὰ τὰ πράγματα εὐωνοτάτους ἔστι φίλους ἀγαθοὺς κτήσασθαι. καὶ ὁ Διόδωρος, 'Αλλὰ καλῶς γε, ἔφη, ς λέγεις, & Σώκρατες, καὶ κέλευσον έλθειν ώς έμε τον Ερμογένην. Μὰ Δί, ἔφη, οὐκ ἔγωγε. νομίζω γάρ ούτε σοὶ κάλλιον είναι τὸ καλέσαι ἐκείνον τοῦ αὐτὸν έλθεῖν πρὸς ἐκεῖνον οὔτ' ἐκείνω μεῖζον ἀγαθὸν τὸ πραχθηναι ταῦτα ἡ σοί. οὕτω δη 6 ό Διόδωρος ἄχετο πρὸς τὸν Ερμογένην, καὶ οὐ πολύ τελέσας έκτήσατο φίλον, δς έργον είχε σκοπείν ὅ τι αν ἡ λέγων ἡ πράττων ἀφελοίη τε καὶ εὐφραίνοι Διόδωρον.

BOOK III. CHAPTER I.

CHS. I-VII. CONCERN ANAPEIA. CH. I. TREATS OF THE QUALIFICATIONS AND DUTIES OF A GENERAL.

Socrates sends a young aspirant for military honors to obtain the needful instruction, and examines him on his return.

- Τ΄ Ότι δὲ τοὺς ὀρεγομένους τῶν καλῶν ἐπιμελεῖς ὧν ὀρέγοιντο ποιῶν ἀφέλει, νῦν τοῦτο διηγήσομαι. ἀκούσας γάρ ποτε Διονυσόδωρον εἰς τὴν πόλιν ἤκειν ἐπαγγελλόμενον στρατηγεῖν διδάξειν, ἔλεξε πρός τινα τῶν συνόντων, δυ ἢσθάνετο βουλόμενον
- 2 τῆς τιμῆς ταύτης ἐν τῆ πόλει τυγχάνειν Αἰσχρὸν μέντοι, ὧ νεανία, τὸν βουλόμενον ἐν τῆ πόλει στρατηγεῖν, ἐξὸν τοῦτο μαθεῖν, ἀμελῆσαι αὐτοῦ και δικαίως ἃν οὖτος ὑπὸ τῆς πόλεως ζημιοῖτο πολὺ μᾶλλον ἢ εἴ τις ἀνδριάντας ἐργολαβοίη μὴ μεμαθη-
- 3 κως ἀνδριαντοποιείν. ὅλης γὰρ τῆς πόλεως ἐν τοῖς πολεμικοῖς κινδύνοις ἐπιτρεπομένης τῷ στρατηγώ, μεγάλα τά τε ἀγαθὰ κατορθοῦντος αὐτοῦ καὶ τὰ κακὰ διαμαρτάνοντος εἰκὸς γίγνεσθαι. πῶς οὖν οὐκ ἂν δικαίως ὁ τοῦ μὲν μανθάνειν τοῦτο ἀμελῶν, τοῦ δὲ αἰρεθῆναι ἐπιμελόμενος ζημιοῖτο; τοιαῦτα μὲν
- 4 δη λέγων ἔπεισεν αὐτὸν ἐλθόντα μανθάνειν. ἐπεὶ δὲ μεμαθηκῶς ἡκε, προσέπαιζεν αὐτῷ λέγων · Οὐ δοκεῖ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ "Ομηρος τὸν 'Αγαμέμνονα γεραρὸν ἔφη εἶναι, καὶ ὅδε στρατηγεῖν

μαθών γεραρώτερος φαίνεσθαι; καὶ γὰρ ὅσπερ ὁ κιθαρίζειν μαθών, καὶ ἐὰν μὴ κιθαρίζη, κιθαριστής ἐστι, καὶ ὁ μαθών ἰᾶσθαι, κᾶν μὴ ἰατρεύη, ὅμως ἰατρός ἐστιν, οὕτω καὶ ὅδε ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρονοῦ διατελεῖ στρατηγὸς ὤν, κᾶν μηδεὶς αὐτὸν ἔληται. ὁ δὲ μὴ ἐπιστάμενος οὕτε στρατηγὸς οὕτε ἰατρός ἐστιν, οὐδ' ἐὰν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἰρεθῆ. ἀτάρ, ἔφη, ἵνα καὶ ἐὰν ἡμῶν τις ἡ ταξιαρχῷ ἡ λο- 5 χαγῆ σοι, ἐπιστημονέστεροι τῶν πολεμικῶν ὤμεν, λέξον ἡμῖν, πόθεν ἤρξατό σε διδάσκειν τὴν στρατηγίαν. καὶ ὅς, Ἐκ τοῦ αὐτοῦ, ἔφη, εἰς ὅπερ καὶ ἐτελεύτα· τὰ γὰρ τακτικὰ ἐμέ γε καὶ ἄλλο οὐδὲν ἐδίδαξεν.

Tactics but one of the essentials to good generalship.

'Αλλὰ μήν, ἔφη ὁ Σωκράτης, τοῦτό γε πολλοστὸν 6 μέρος ἐστὶ στρατηγίας. καὶ γὰρ παρασκευαστικον τῶν εἰς τὸν πόλεμον τὸν στρατηγὸν εἶναι χρὴ καὶ ποριστικὸν τῶν ἐπιτηδείων τοῖς στρατιώταις καὶ μηχανικὸν καὶ ἐργαστικὸν καὶ ἐπιμελῆ καὶ καρτερικὸν καὶ ἀγχίνουν καὶ φιλόφρονά τε καὶ ὑμὸν καὶ ἀπλοῦν τε καὶ ἐπίβουλον καὶ φυλακτικόν τε καὶ κλέπτην καὶ προετικὸν καὶ ἄρπαγα καὶ φιλόδωρον καὶ πλεονέκτην καὶ ἀσφαλῆ καὶ ἐπιθετικόν, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ φύσει καὶ ἐπιστήμῃ δεῖ τὸν εὖ στρατηγήσοντα ἔχειν. καλὸν δὲ καὶ τὸ τακτι- 7 κὸν εἶναι· πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα τεταγμένον ἀτάκτου, ὥσπερ λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος ἀτάκτως μὲν ἐρριμμένα οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν, ἐπειδὰν δὲ ταχθῆ κάτω μὲν καὶ ἐπιπολῆς τὰ

μήτε σηπόμενα μήτε τηκόμενα, οί τε λίθοι και δ κέραμος, ἐν μέσω δὲ αἴ τε πλίνθοι καὶ τὰ ξύλα, ὅσπερ έν οἰκοδομία συντίθενται, τότε γίγνεται πολλοῦ 8 ἄξιον κτήμα οἰκία. 'Αλλά πάνυ, ἔφη ὁ νεανίσκος, όμοιον, & Σώκρατες, είρηκας. καὶ γάρ έν τῷ πολέμφ τους ἀρίστους δεῖ πρώτους τάττειν καὶ τελευταίους, εν μέσφ δὲ τοὺς χειρίστους, ἵνα ὑπὸ μὲν 9 των άγωνται, ὑπὸ δὲ των ωθωνται. Εἰ μὲν τοίνυν, έφη, καὶ διαγιγνώσκειν σε τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακούς εδίδαξεν εί δε μή, τί σοι όφελος ων έμαθες: οὐδὲ γὰρ εἴ σε ἀργύριον ἐκέλευσε πρῶτον μὲν καὶ τελευταίον τὸ κάλλιστον τάττειν, ἐν μέσφ δὲ τὸ χείριστον, μη διδάξας διαγιγνώσκειν τό τε καλον καί τὸ κίβδηλου, οὐδὲν ἄν σοι ὅφελος ἦν. 'Αλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἐδίδαξεν· ἄστε αὐτοὺς αν ήμας δέοι το τούς τε άγαθούς και τούς κακούς κρίνειν. Τί οθν ού σκοποθμεν, έφη, πως αν αθτων μη διαμαρτάνοιμεν; Βούλομαι, έφη ὁ νεανίσκος. Οὐκοῦν, έφη, εί μεν άργύριον δέοι άρπάζειν, τούς φιλαργυρωτάτους πρώτους καθιστάντες όρθως αν τάττοιμεν; "Εμοιγε δοκεί. Τί δὲ τοὺς κινδυνεύειν μέλλοντας; ἄρα τοὺς φιλοτιμοτάτους προτακτέου; Ούτοι γουν είσιν, έφη, οί ένεκα επαίνου κινδυνεύειν εθέλοντες. οὐ τοίνυν οὖτοί γε ἄδηλοι, ἄλλ' ἐπιφανεῖς πανταχοῦ ὄντες ιι εὐεύρετοι αν είεν. 'Ατάρ, ἔφη, πότερά σε τάττειν μόνον εδίδαξεν ή καὶ όπη καὶ όπως χρηστέον εκάστω των ταγμάτων; Οὐ πάνυ, ἔφη. Καὶ μὴν πολλά γ' ἐστί, πρὸς ἃ οὖτε τάττειν οὔτε ἄγειν ώσαύτως προσήκει. 'Αλλά μὰ Δί', ἔφη, οὐ διεσαφήνιζε ταθτα. Νη Δί', έφη, πάλιν τοίνυν έλθων ἐπανερώτα ἡν γὰρ ἐπίστηται καὶ μὴ ἀναιδὴς ἢ, αἰσχυνεῖται ἀργύριον εἰληφῶς ἐνδεᾶ σε ἀποπέμψασθαι.

CHAPTER II.

A CONVERSATION OF SOCRATES WITH A GENERAL-ELECT.

A general should constantly regard the welfare of his troops, not less than military success.

Ἐντυχῶν δέ ποτε στρατηγεῖν ἡρημένω τω, Τοῦ ι ἔνεκεν, ἔφη, "Ομηρον οἴει τὸν 'Αγαμέμνονα προσαγορεῦσαι ποιμένα λαῶν; ἀρά γε ὅτι ὥσπερ τὸν ποιμένα δεῖ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως σῶαί τε ἔσονται αἱ οἶες καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσι, καὶ οῦ ἔνεκα τρέφονται, τοῦτο ἔσται, οὕτω καὶ τὸν στρατηγὸν ἐπιμελεῖσθαι δεῖ ὅπως σῶοί τε οἱ στρατιῶται ἔσονται καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἔξουσι, καὶ οῦ ἔνεκα στρατεύονται, τοῦτο ἔσται; στρατεύονται δέ, ἵνα κρατοῦντες τῶν πολεμίων εὐδαιμονέστεροι ιοτιν. ἡ τί δήποτε 2 οῦτως ἐπήνεσε τὸν 'Αγαμέμνονα εἰπών'

'Αμφότερου, βασιλεύς τ' άγαθὸς κρατερός τ' αλχμητής;

ἄρά γε ὅτι αἰχμητής τε κρατερὸς ἄν εἴη, οὐκ εἰ μόνος αὐτὸς εὖ ἀγωνίζοιτο πρὸς τοὺς πολεμίους, ἀλλ' εἰ καὶ παντὶ τῷ στρατοπέδω τούτου αἴτιος εἴη, καὶ βασιλεὺς ἀγαθός, οὐκ εἰ μόνου τοῦ ἐαυτοῦ βίου καλῶς προεστήκοι, ἀλλ' εἰ καὶ ὧν βασιλεύοι, τούτοις εὐδαιμονίας αἴτιος εἴη; καὶ γὰρ 3

βασιλεὺς αἰρεῖται οὐχ ἵνα έαυτοῦ καλῶς ἐπιμελῆται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἑλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσι καὶ στρατεύονται δὲ πάντες, ἵνα ὁ βίος αὐτοῖς ὡς βέλτιστος ἢ, καὶ στρατηγοὺς αἰροῦνται τούτου ἔνεκα, ἵνα πρὸς τοῦτο αὐτοῖς ἡγεμόνες ὧσι. δεῖ οὖν τὸν στρατηγοῦντα τοῦτο παρασκευάζειν τοῖς ἐλομένοις αὐτὸν στρατηγόν καὶ γὰρ οὔτε κάλλιον τούτου ἄλλο ῥάδιον εὐρεῖν οὔτε αἴσχιον τοῦ ἐναντίου. καὶ οὕτως ἐπισκοπῶν τίς εἴη ἀγαθοῦ ἡγεμόνος ἀρετή, τὰ μὲν ἄλλα περιήρει, κατέλειπε δὲ τὸ εὐδαίμονας ποιεῖν ὧν ἃν ἡγῆται.

CHAPTER III.

A TALK ON THE DUTIES OF A CAVALRY COMMANDER.

He should pay minute personal attention to the condition and training of the horses, and the drilling of the men.

Καὶ ἱππαρχεῖν δέ τινι ἡρημένφ οἶδά ποτε αὐτὸν τοιάδε διαλεχθέντα· "Εχοις ἄν, ἔφη, ὧ νεανία, εἰπεῖν ἡμῖν, ὅτου ἔνεκα ἐπεθύμησας ἱππαρχεῖν; οὐ γὰρ δὴ τοῦ πρῶτος τῶν ἰππέων ἐλαύνειν· καὶ γὰρ οἱ ἱπποτοξόται τούτου γε ἀξιοῦνται· προελαύνουσι γοῦν καὶ τῶν ἱππάρχων. 'Αληθῆ λέγεις, ἔφη. 'Αλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ γνωσθῆναί γε· ἐπεὶ καὶ οἱ μαινόμενοί γε ὑπὸ πάντων γιγνώσκονται. 'Αλη-2 θές, ἔφη, καὶ τοῦτο λέγεις. 'Αλλ' ἄρα ὅτι τὸ ἰππικὸν οἴει ἂν τῆ πόλει βέλτιον ποιήσας παραδοῦναι,

καὶ εἴ τις χρεία γίγνοιτο ἱππέων, τούτων ἡγούμενος άγαθοῦ τινος αἴτιος γενέσθαι τῆ πόλει; Καὶ μάλα, ἔφη. Καὶ ἔστι νε νη Δί, ἔφη ὁ Σωκράτης. καλόν, έὰν δύνη ταῦτα ποιῆσαι. ή δὲ ἀρχή που έφ' ην ηρησαι ίππων τε καὶ αμβατών έστιν. "Εστι γάρ οὖν, ἔφη. "Ιθι δὴ λέξον ἡμῖν τοῦτο 3 πρώτον, όπως διανοή τούς εππους βελτίους ποιήσαι: καὶ ὅς, ᾿Αλλὰ τοῦτο μέν, ἔφη, οὐκ ἐμὸν οἶμαι τὸ ἔργον εἶναι, ἀλλὰ ἰδία ἕκαστον δεῖν τοῦ έαυτοῦ ἵππου ἐπιμελεῖσθαι. Ἐὰν οὖν, ἔφη ὁ Σω- 4 κράτης, παρέχωνταί σοι τούς ἵππους οί μεν ούτως κακόποδας ή κακοσκελείς ή ασθενείς, οί δε ούτως άτρόφους ώστε μη δύνασθαι άκολουθείν, οί δε ούτως άναγώγους ώστε μη μένειν όπου αν συ τάξης, οί δὲ ούτως λακτιστάς ώστε μηδὲ τάξαι δυνατὸν είναι, τί σοι τοῦ ἱππικοῦ ὄφελος ἔσται; ἡ πῶς δυνήση τοιούτων ήγούμενος άγαθόν τι ποιήσαι την πόλιν; καὶ ὅς, ᾿Αλλὰ καλῶς τε λέγεις, ἔφη, καὶ πειράσομαι των ίππων είς το δυνατον επιμελείσθαι. Τί δέ; τοὺς ἐππέας οὐκ ἐπιχειρήσεις, ἔφη, ς βελτίονας ποιήσαι; "Εγωγ', έφη. Οὐκοῦν πρῶτον μεν άναβατικωτέρους έπι τους ίππους ποιήσεις αυτούς: Δεῖ γοῦν, ἔφη· καὶ γὰρ εἴ τις αὐτῶν καταπέσοι, μαλλον αν ούτω σώζοιτο. Τί γάρ; εάν που 6 κινδυνεύειν δέη, πότερον ἐπάγειν τοὺς πολεμίους έπὶ τὴν ἄμμον κελεύσεις, ἔνθαπερ εἰώθατε ἱππεύειν, ή πειράση τὰς μελέτας ἐν τοιούτοις ποιείσθαι γωρίοις, έν οίοισπερ οἱ πόλεμοι γίγνονται; Βέλτιον γούν, έφη. Τί γάρ; του βάλλειν ώς πλείστους γ άπο των ίππων ἐπιμέλειάν τινα ποιήση; Βέλτιον

γοῦν, ἔφη, καὶ τοῦτο. Θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς τῶν ἱππέων καὶ ἐξοργίζειν πρὸς τοὺς πολεμίους, ἄπερ ἀλκιμωτέρους ποιεῖ, διανενόησαι; Εἰ δὲ μή, ἀλλὰ νῦν γε πειράσομαι, ἔφη.

He should make apparent to his troops the advantages of perfect discipline. Oratorical ability very useful.

8 "Όπως δέ σοι πείθωνται οι ίππεις, πεφρόντικάς τι: ἄνευ γὰρ δὴ τούτου οὖτε ἵππων οὔτε ἱππέων άγαθων καὶ ἀλκίμων οὐδὲν ὄφελος. ᾿Αληθῆ λέγεις, έφη· άλλὰ πῶς ἄν τις μάλιστα, ὁ Σώκραο τες, έπὶ τοῦτο αὐτοὺς προτρέψαιτο; Ἐκεῖνο μὲν δήπου οίσθα, ότι ἐν παντὶ πράγματι οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα έθέλουσι πείθεσθαι οθς αν ήγωνται βελτίστους είναι. καὶ γὰρ ἐν νόσφ δν αν ήγωνται ιατρικώτατον είναι, τούτω μάλιστα πείθονται, καὶ ἐν πλώ, ον αν κυβερνητικώτατον, καὶ έν γεωργία, δυ αν γεωργικώτατου. Καὶ μάλα, έφη. Οὐκοῦν εἰκός, ἔφη, καὶ ἐν ἱππικῆ δς ἂν μάλιστα είδως φαίνηται ά δεί ποιείν, τούτω μάλιστα έθέτο λειν τούς άλλους πείθεσθαι. Έλν ούν, έφη, έγώ, ἇ Σώκρατες, βέλτιστος ὢν αὐτῶν δηλος ὧ, ἀρκέσει μοι τοῦτο εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἐμοί; Ἐάν γε πρὸς τούτω, ἔφη, διδάξης αὐτοὺς ὡς τὸ πείθεσθαί σοι κάλλιόν τε καὶ σωτηριώτερον αὐτοῖς ἔσται. Πῶς οὖν, ἔφη, τοῦτο διδάξω; Πολύ νὴ Δί', έφη, ράον ή εί σοι δέοι διδάσκειν ώς τὰ κακὰ τι των άγαθων άμείνω καὶ λυσιτελέστερά έστι. Λέγεις, έφη, σὺ τὸν ἵππαρχον πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπιμελείσθαι δείν καὶ τοῦ λέγειν δύνασθαι: Σὸ δ'

οδου, έφη, χρηναι σιωπή ίππαρχείν; η οὐκ έντεθύμησαι ότι όσα τε νόμω μεμαθήκαμεν κάλλιστα όντα, δι' ὧν γε ζην ἐπιστάμεθα, ταῦτα πάντα διὰ λόγου έμάθομεν, καὶ εἴ τι ἄλλο καλὸν μανθάνει τις μάθημα, διὰ λόγου μανθάνει, καὶ οἱ ἄριστα διδάσκοντες μάλιστα λόγω χρώνται, καὶ οἱ τὰ σπουδαιότατα μάλιστα ἐπιστάμενοι κάλλιστα διαλέγονται; ή τόδε οὐκ ἐντεθύμησαι, ώς ὅταν γε 12 χορὸς είς ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως γίγνηται, ὥσπερ ό είς Δήλον πεμπόμενος, ούδεις άλλοθεν ούδαμόθεν τούτω εφάμιλλος γίγνεται, οὐδε εὐανδρία εν ἄλλη πόλει όμοία τη ενθάδε συνάγεται: 'Αληθη λέγεις, έφη. 'Αλλά μὴν οὔτε εὐφωνία τοσούτον διαφέρου- 13 σιν 'Αθηναίοι των άλλων ούτε σωμάτων μεγέθει καὶ ρώμη ὅσον φιλοτιμία, ήπερ μάλιστα παροξύνει πρὸς τὰ καλὰ καὶ ἔντιμα. 'Αληθές, ἔφη, καὶ τοῦτο. Οὐκοῦν οἴει, ἔφη, καὶ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ ἐν- 14 θάδε εί τις επιμεληθείη, ώς πολύ αν και τούτω διενέγκοιεν των άλλων ὅπλων τε καὶ ἵππων παρασκευή καὶ εὐταξία καὶ τῷ έτοίμως κινδυνεύειν πρὸς τοὺς πολεμίους, εἰ νομίσειαν ταῦτα ποιοῦντες επαίνου καὶ τιμής τεύξεσθαι; Εἰκός γε, έφη. Μη τοίνυν ὅκνει, ἔφη, ἀλλὰ πειρῶ τοὺς 15 άνδρας έπὶ ταῦτα προτρέπειν, ἀφ' ὧν αὐτός τε ώφελήση καὶ οἱ ἄλλοι πολίται διὰ σέ. 'Αλλὰ νη Δία πειράσομαι, έφη.

CHAPTER IV.

SOCRATES CONSOLES NICOMACHIDES.

To his complaint that one wholly without military experience had been elected general over him, Socrates rejoins:
Antisthenes has an admirable record in civil affairs?

'Ιδών δέ ποτε Νικομαχίδην έξ άρχαιρεσιών άπιόντα ήρετο Τίνες, & Νικομαχίδη, στρατηγοί ήρηνται; καὶ ὅς, Οὐ γάρ, ἔφη, ὧ Σώκρατες, τοιοῦτοί είσιν 'Αθηναίοι, ώστε έμε μεν ούχ είλοντο, δς έκ καταλόγου στρατευόμενος κατατέτριμμαι καὶ λοχαγῶν καὶ ταξιαρχῶν καὶ τραύματα ὑπὸ τῶν πολεμίων τοσαθτα έχω· ἄμα δὲ τὰς οὐλὰς τῶν τραυμάτων ἀπογυμνούμενος ἐπεδείκνυεν 'Αντισθένην δέ, ἔφη, είλουτο, του ούτε όπλίτην πω στρατευσάμενον έν τε τοίς ίππεθσιν οὐδεν περίβλεπτον ποιήσαντα έπιστάμενόν τε άλλο οὐδὲν ἢ χρήματα συλλέγειν; 2 Οὔκουν, ἔφη ὁ Σωκράτης, τοῦτο μὲν ἀγαθόν, εἴ γε τοις στρατιώταις ίκανὸς έσται τὰ ἐπιτήδεια πορίζειν; Καὶ γὰρ οἱ ἔμποροι, ἔφη ὁ Νικομαχίδης, χρήματα συλλέγειν ίκανοί είσιν άλλ' οὐχ ἔνεκα 3 τούτου καὶ στρατηγεῖν δύναιντ' ἄν. καὶ ὁ Σωκράτης έφη· 'Αλλά καὶ φιλόνικος 'Αντισθένης έστίν, δ στρατηγώ προσείναι επιτήδειόν εστιν οὐχ δράς ότι καὶ ὁσάκις κεχορήγηκε, πασι τοῖς χοροῖς νενίκηκε; Μά Δί', έφη ὁ Νικομαχίδης, άλλ' οὐδεν δμοιόν έστι χορού τε καὶ στρατεύματος προεστάναι. καὶ μήν, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὐδὲ ώδης γε ὁ Αντισθένης οὐδε χορών διδασκαλίας έμπειρος ών όμως ἐγένετο ἰκανὸς εὐρεῖν τοὺς κρατίστους ταῦτα. Καὶ ἐν τῆ στρατιὰ οὖν, ἔφη ὁ Νικομαχίδης, ἄλλους μὲν εὐρήσει τοὺς τάξοντας ἀνθ' ἑαυτοῦ, ἄλλους δὲ τοὺς μαχουμένους. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, 5 ἐάν γε καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς τοὺς κρατίστους, ὅσπερ ἐν τοῖς χορικοῖς, ἐξευρίσκη τε καὶ προαιρῆ ται, εἰκότως ἃν καὶ τούτου νικηφόρος εἴη· καὶ δαπανῶν δ' αὐτὸν εἰκὸς μᾶλλον ἃν ἐθέλειν εἰς τὴν σὺν ὅλη τῆ πόλει τῶν πολεμικῶν νίκην ἡ εἰς τὴν σὺν τῆ φυλῆ τῶν χορικῶν.

'And the characteristics of a successful leader are the same in every sphere.'

Λέγεις σύ, έφη, & Σώκρατες, ώς τοῦ αὐτοῦ ἀν- 6 δρός έστι χορηγείν τε καλώς καὶ στρατηγείν; Λέγω έγωγ', έφη, ώς ότου ἄν τις προστατεύη, έὰν γιγνώσκη τε ών δεί και ταῦτα πορίζεσθαι δύνηται, άγαθὸς ᾶν εἴη προστάτης, εἴτε χοροῦ εἴτε οἴκου εἴτε πόλεως είτε στρατεύματος προστατεύοι. καὶ ό γ Νικομαγίδης, Μα Δί, έφη, ω Σωκρατες, οὐκ αν ποτε ώμην εγώ σου ακούσαι ώς οί αγαθοί οίκονόμοι ἀγαθοί στρατηγοί αν είεν. "Ιθι δή, έφη, έξ ετάσωμεν τὰ ἔργα ἐκατέρου αὐτῶν, ἵνα εἰδῶμεν πότερον τὰ αὐτά ἐστιν ἡ διαφέρει τι. Πάνυ γε, έφη. Οὐκοῦν, ἔφη, τὸ μὲν τοὺς ἀρχομένους κατη- 8 κόους τε καὶ εὐπειθεῖς έαυτοῖς παρασκευάζειν άμφοτέρων ἐστὶν ἔργον; Καὶ μάλα, ἔφη. Τί δέ; τὸ προστάττειν εκαστα τοίς επιτηδείοις πράττειν; Καὶ τοῦτ', ἔφη. Καὶ μὴν τὸ τοὺς κακοὺς κολάζειν καὶ τούς ἀγαθούς τιμᾶν ἀμφοτέροις οίμαι προσ-

9 ήκειν. Πάνυ μεν ουν, έφη. Το δε τους υπηκόους εὐμενεῖς ποιεῖσθαι πῶς οὐ καλὸν ἀμφοτέροις; Καὶ τουτ', έφη. Συμμάχους δὲ καὶ βοηθούς προσάγε. σθαι δοκεί σοι συμφέρειν άμφοτέροις ἢ οὔ; Πάνυ μεν οὖν, έφη. 'Αλλά φυλακτικούς τῶν ὄντων οὐκ άμφοτέρους είναι προσήκει; Σφόδρα γ', έφη. Οὐκοῦν καὶ ἐπιμελεῖς καὶ φιλοπόνους ἀμφοτέρους εἶναι ιο προσήκει περὶ τὰ αὐτῶν ἔργα; Ταῦτα μέν, ἔφη, πάντα όμοίως ἀμφοτέρων ἐστίν, ἀλλὰ τὸ μάχεσθαι οὐκέτι ἀμφοτέρων. 'Αλλ' ἐχθροί γέ τοι ἀμφοτέροις γίγνονται; Καὶ μάλα, ἔφη, τοῦτό γε. Οὐκοῦν τὸ περιγενέσθαι τούτων άμφοτέροις συμφέρει; Πάνυ γ', έφη· ἀλλ' ἐκείνο παρίης, ἃν δέη μάχεσθαι, τί ώφελήσει ή οἰκονομική; Ἐνταῦθα δήπου καὶ πλεῖστον, έφη· ὁ γὰρ ἀγαθὸς οἰκονόμος, εἰδώς ὅτι οὐδεν οὕτω λυσιτελές τε καὶ κερδαλέον ἐστὶν ώς τὸ μαχόμενον τοὺς πολεμίους νικᾶν, οὐδὲ οὕτως άλυσιτελές τε καὶ ζημιώδες ώς τὸ ήττᾶσθαι, προθύμως μέν τὰ πρὸς τὸ νικᾶν συμφέροντα ζητήσει καὶ παρασκευάσεται, ἐπιμελῶς δὲ τὰ πρὸς τὸ ήττᾶσθαι φέροντα σκέψεται καὶ φυλάξεται, ένεργῶς δ', αν την παρασκευην όρα νικητικήν οδσαν, μαχείται, ούν ήκιστα δὲ τούτων, ἐὰν ἀπαράσκευος ή, φυλά-12 ξεται συνάπτειν μάγην. μη καταφρόνει, έφη, δ Νικομαχίδη, των οἰκονομικών ἀνδρών ή γάρ των ίδίων ἐπιμέλεια πλήθει μόνον διαφέρει τῆς τῶν κοινων, τὰ δ' ἄλλα παραπλήσια ἔχει, τὸ δὲ μέγιστον, ότι ούτε άνευ ανθρώπων ούδετέρα γίγνεται ούτε δι άλλων μεν άνθρώπων τὰ ίδια πράττεται, δι' άλλων δὲ τὰ κοινά · οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις οἰ τῶν κοινῶν ἐπιμελόμενοι χρῶνται ἢ οἶσπερ οἱ τὰ ἴδια οἰκονομοῦντες · οἶς οἱ ἐπιστάμενοι χρῆσθαι καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ κοινὰ καλῶς πράττουσιν, οἱ δὲ μὴ ἐπιστάμενοι ἀμφοτέρωθι πλημμελοῦσι.

CHAPTER V.

SOCRATES DISCUSSES WITH PERICLES, THE YOUNGER, THE CAUSES AND REMEDIES OF THE DECLINE OF ATHENIAN POWER.

The Athenians are in no way inferior to their antagonists; and recent defeat should only add caution.

Περικλεί δέ ποτε τῶ τοῦ πάνυ Περικλέους υίῶ ι διαλεγόμενος, Έγω τοι, έφη, & Περίκλεις, έλπίδα έχω σοῦ στρατηγήσαντος ἀμείνω τε καὶ ἐνδοξοτέραν την πόλιν είς τὰ πολεμικὰ ἔσεσθαι καὶ τῶν πολεμίων κρατήσειν. καὶ ὁ Περικλής, Βουλοίμην άν, έφη, & Σώκρατες, à λέγεις όπως δὲ ταῦτα γένοιτ' ἄν, οὐ δύναμαι γνῶναι. Βούλει οὖν, ἔφη ό Σωκράτης, διαλογιζόμενοι περί αὐτῶν ἐπισκοπῶμεν όπου ήδη το δυνατόν έστι; Βούλομαι, έφη. Οὐκοῦν οἰσθα, ἔφη, ὅτι πλήθει μὲν οὐδὲν μείους 2 είσιν 'Αθηναίοι Βοιωτών; Οίδα γάρ, έφη. Σώματα δὲ ἀγαθὰ καὶ καλὰ πότερον ἐκ Βοιωτῶν οἴει πλείω αν ἐκλεχθηναι η ἐξ 'Αθηναίων; Οὐδὲ ταύτη μοι δοκούσι λείπεσθαι. Εύμενεστέρους δὲ ποτέρους έαυτοίς είναι νομίζεις; 'Αθηναίους έγωγε. Βοιωτών μέν γάρ πολλοί πλεονεκτουμενοι ύπὸ

Θηβαίων δυσμενώς αὐτοῖς ἔχουσιν, 'Αθήνησι δὲ 3 οὐδὲν ὁρῶ τοιοῦτον. 'Αλλὰ μὴν φιλοτιμότατοί γε καὶ μεγαλοφρονέστατοι πάντων εἰσίν· ἄπερ οὐχ ηκιστα παροξύνει κινδυνεύειν ύπερ εύδοξίας τε καί πατρίδος. Οὐδὲ ἐν τούτοις ᾿Αθηναῖοι μεμπτοί. Καὶ μὴν προγόνων γε καλὰ ἔργα οὐκ ἔστιν οίς μείζω καὶ πλείω ὑπάρχει ἡ ᾿Αθηναίοις · ῷ πολλοὶ έπαιρόμενοι προτρέπονταί τε άρετης ἐπιμελεῖσθαι 4 καὶ ἄλκιμοι γίγνεσθαι. Ταῦτα μὲν ἀληθη λέγεις πάντα, & Σώκρατες · άλλ' δρᾶς ὅτι ἀφ' οδ ή τε σὺν Τολμίδη των γιλίων εν Λεβαδεία συμφορά εγένετο καὶ ή μεθ' Ίπποκράτους ἐπὶ Δηλίω, ἐκ τουτων τεταπείνωται μεν ή των 'Αθηναίων δόξα προς τους Βοιωτούς, ἐπῆρται δὲ τὸ τῶν Θηβαίων Φρόνημα προς τους 'Αθηναίους, ώστε Βοιωτοί μέν, οί πρόσθεν οὐδ' ἐν τῆ ἑαυτῶν τολμῶντες 'Αθηναίοις ἄνευ Λακεδαιμονίων τε καὶ των άλλων Πελοποννησίων άντιτάττεσθαι, νῦν ἀπειλοῦσιν αὐτοὶ καθ' αὐτοὺς έμβαλείν είς την 'Αττικήν, 'Αθηναίοι δέ, οί πρότερον [ότε Βοιωτοί μόνοι ἐγένοντο] πορθούντες την Βοιωτίαν, φοβούνται μη Βοιωτοί δηώσωσι την ς 'Αττικήν. καὶ ὁ Σωκράτης, 'Αλλ' αἰσθάνομαι μέν, ἔφη, ταῦτα οὕτως ἔχοντα· δοκεῖ δέ μοι ἀνδρὶ ἀγαθῶ ἄρχοντι νῦν εὐαρεστοτέρως διακεῖσθαι ή πόλις. τὸ μὲν γὰρ θάρρος ἀμέλειάν τε καὶ ῥαθυμίαν καὶ ἀπείθειαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐ-6 τακτοτέρους ποιεί. τεκμήραιο δ' αν τοῦτο καὶ άπὸ τῶν ἐν ταῖς ναυσίν· ὅταν μὲν γὰρ δήπου μηδεν φοβώνται, μεστοί είσιν ἀταξίας, ἔστ' αν δε ή χειμώνα ἡ πολεμίους δείσωσιν, οὐ μόνον τὰ κελευόμενα πάντα ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ σιγώσι καραδοκοῦντες τὰ προσταχθησόμενα, ὅσπερ χορευταί.

The record of their ancestors should stimulate them. This degeneracy begotten of too great prosperity.

'Αλλὰ μήν, ἔφη ὁ Περικλής, εἴ γε νῦν μάλιστα γ πείθοιντο, ώρα αν είη λέγειν πώς αν αὐτοὺς προτρεψαίμεθα πάλιν ἀνερασθήναι της ἀργαίας ἀρετης τε καὶ εὐκλείας καὶ εὐδαιμονίας. Οὐκοῦν, ἔφη 8 ό Σωκράτης, εἰ μὲν ἐβουλόμεθα χρημάτων αὐτοὺς ών οἱ ἄλλοι εἶχον ἀντιποιεῖσθαι, ἀποδεικύντες αὐτοῖς ταῦτα πατρωά τε ὄντα καὶ προσήκοντα μάλιστ' αν ούτως αὐτούς ἐξορμώμεν ἀντέχεσθαι τούτων επεί δε του μετ' άρετης πρωτεύειν αὐτούς έπιμελείσθαι βουλόμεθα, τοῦτ' αὖ δεικτέον ἐκ παλαιού μάλιστα προσήκον αὐτοῖς καὶ ὡς τούτου ἐπιμελόμενοι πάντων αν είεν κράτιστοι. Πώς οὖν αν 9 τοῦτο διδάσκοιμεν; Οίμαι μέν, εἰ τούς γε παλαιοτάτους ων ἀκούομεν προγόνους αὐτῶν ἀναμιμνήσκοιμεν αὐτοὺς ἀκηκοότας ἀρίστους γεγονέναι. 'Αρα 10 λέγεις την των θεών κρίσιν, ην οί περί Κέκροπα δι' άρετην έκριναν; Λέγω γάρ, καὶ την Ἐρεχθέως γε τροφήν και γένεσιν, και τον πόλεμον τον έπ' έκείνου γενόμενον πρός τους έκ της έχομένης ήπείρου πάσης, καὶ τὸν ἐφ΄ Ἡρακλειδῶν πρὸς τοὺς ἐν Πελοποννήσφ, καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ Θησέως πολεμηθέντας, εν οίς πασιν εκείνοι δήλοι γεγόνασι των καθ' έαυτους ανθρώπων αριστεύσαντες εί δε βού- 11 λει, α υστερον οι εκείνων μεν απόγονοι, ου πολύ

δὲ πρὸ ἡμῶν γεγονότες ἔπραξαν, τὰ μὲν αὐτοὶ καθ' αύτους άγωνιζόμενοι πρός τους κυριεύοντας της τε 'Ασίας πάσης καὶ της Εὐρώπης μέγρι Μακεδονίας καὶ πλείστην τῶν προγεγονότων δύναμιν καὶ άφορμην κεκτημένους καὶ μέγιστα έργα κατειργασμένους, τὰ δὲ καὶ μετὰ Πελοποννησίων ἀριστεύοντες καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν οἱ δὴ καὶ λέγονται πολύ διενεγκείν των καθ' αύτους άνθρώ-12 πων. Λέγονται γάρ, ἔφη. Τοιγαροῦν πολλών μὲν μεταναστάσεων έν τη Έλλάδι γεγουυιών διέμειναν έν τη ξαυτών, πολλοί δὲ ὑπὲρ δικαίων ἀντιλέγοντες ἐπέτρεπον ἐκείνοις, πολλοὶ δὲ ὑπὸ κρειττόνων 13 ύβριζόμενοι κατέφευγον πρὸς ἐκείνους. καὶ ὁ Περι κλής, Καὶ θαυμάζω γ', έφη, & Σώκρατες, ή πόλις όπως ποτ' έπὶ τὸ χείρον ἔκλινεν. Έγὰ μέν, ἔφη, οίμαι, ὁ Σωκράτης, ὥσπερ καὶ ἀθληταί τινες διὰ τὸ πολὺ ὑπερενεγκεῖν καὶ κρατιστεῦσαι καταρραθυμήσαντες ύστερίζουσι των άντιπάλων, ούτω καὶ 'Αθηναίους πολύ διενεγκόντας άμελησαι έαυτών καὶ διὰ τοῦτο χείρους γεγονέναι.

The remedy a return to old ways: no reason for despair even in the present chaotic condition of affairs.

14 Νῦν οὖν, ἔφη, τί ἂν ποιοῦντες ἀναλάβοιεν τὴν ἀρχαίαν ἀρετήν; καὶ ὁ Σωκράτης · Οὐδὲν ἀπόκρυφον δοκεῖ μοι εἶναι, ἀλλ' εἰ μὲν ἐξευρόντες τὰ τῶν προγόνων ἐπιτηδεύματα μηδὲν χεῖρον ἐκείνων ἐπιτηδεύοιεν, οὐδὲν ἂν χείρους ἐκείνων γενέσθαι · εἰ δὲ μή, τούς γε νῦν πρωτεύοντας μιμούμενοι καὶ τούτοις τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύοντες, ὁμοίως μὲν τοῖς αὐτοῖς

χρώμενοι οὐδεν αν χείρους εκείνων είεν, εί δ' επιμελέστερον, καὶ βελτίους. Λέγεις, έφη, πόρρω που ις είναι τη πόλει την καλοκάγαθίαν. πότε γάρ ούτως 'Αθηναίοι ώσπερ Λακεδαιμόνιοι ή πρεσβυτέρους αίδέσονται, οὶ ἀπὸ τῶν πατέρων ἄργονται καταφρονείν τών γεραιτέρων, ή σωμασκήσουσιν ούτως, οί οὐ μόνον αὐτοὶ εὐεξίας ἀμελοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιμελομένων καταγελώσι: πότε δε ούτω πείσονται 16 τοίς ἄρχουσιν, οἱ καὶ ἀγάλλονται ἐπὶ τῷ καταφρονείν των ἀρχόντων, ή πότε ούτως όμονοήσουσιν, οί γε αντί μέν τοῦ συνεργείν ξαυτοίς τὰ συμφέροντα έπηρεάζουσιν άλλήλοις καὶ φθονούσιν έαυτοίς μάλλον ή τοις άλλοις ανθρώποις, μάλιστα δὲ πάντων έν τε ταις ίδιαις συνόδοις και ταις κοιναις διαφέρονται και πλείστας δίκας άλλήλοις δικάζονται και προαιρούνται μάλλον ούτω κερδαίνειν ἀπ' ἀλλήλων ή συνωφελούντες αύτούς, τοίς δε κοινοίς ώσπερ άλλοτρίοις χρώμενοι περί τούτων αὖ μάχονται καὶ ταίς είς τὰ τοιαῦτα δυνάμεσι μάλιστα χαίρουσιν; έξ ων πολλή μεν άτηρία και κακία τη πόλει εμφύ- 17 εται, πολλή δὲ ἔχθρα καὶ μῖσος ἀλλήλων τοῖς πολίταις έγγίγνεται, δι' à έγωγε μάλα φοβούμαι άεὶ μή τι μείζον ή ώστε φέρειν δύνασθαι κακὸν τή πόλει συμβή. Μηδαμώς, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὁ 18 Περικλεις, ούτως ήγου ανηκέστω πονηρία νοσείν 'Αθηναίους. οὐχ ὁρᾶς ὡς εὕτακτοι μέν εἰσιν ἐν τοίς ναυτικοίς, εὐτάκτως δ' ἐν τοίς γυμνικοίς ἀγῶσι πείθονται τοις επιστάταις, οὐδένων δε καταδεέστερον έν τοις χοροίς ύπηρετουσι τοις διδασκάλοις; Τοῦτο γάρ τοι, έφη, καὶ θαυμαστόν έστι, τὸ τοὺς 19

μὲν τοιούτους πειθαρχεῖν τοῖς ἐφεστῶσι, τοὺς δὲ ὁπλίτας καὶ τοὺς ἱππεῖς, οῖ δοκοῦσι καλοκάγαθία προκεκρίσθαι τῶν πολιτῶν, ἀπειθεστάτους εἶναι τάντων. καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· 'Η δὲ ἐν 'Αρείφ πάγφ βουλή, ὧ Περίκλεις, οὐκ ἐκ τῶν δεδοκιμασμένων καθίσταται; Καὶ μάλα, ἔφη. Οἶσθα οὖν τινας, ἔφη, κάλλιον ἡ νομιμώτερον ἡ σεμνότερον ἡ δικαιότερον τάς τε δίκας δικάζοντας καὶ τἄλλα πάντα πράττοντας; Οὐ μέμφομαι, ἔφη, τούτοις. Οὐ τοίνυν, ἔφη, δεῖ ἀθυμεῖν ὡς οὐκ εὐτάκτων ὄντων 'Αθηναίων.

The imperative need of a special military education for commanders. The natural defences of Attica excellent.

21 Καὶ μὴν. ἔν γε τοῖς στρατιωτικοῖς, ἔφη, ἔνθα μάλιστα δεῖ σωφρονεῖν τε καὶ εὐτακτεῖν καὶ πειθαρχεῖν, οὐδενὶ τούτων προσέχουσιν. "Ισως γάρ, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐν τούτοις οἱ ἥκιστα ἐπιστάμενοι ἄρχουσιν αὐτῶν. οὐχ ὁρᾶς ὅτι κιθαριστῶν μὲν καὶ χορευτῶν καὶ ὀρχηστῶν οὐδὲ εἶς ἐπιχειρεῖ ἄρχειν μὴ ἐπιστάμενος οὐδὲ παλαιστῶν οὐδὲ παγκρατιαστῶν; ἀλλὰ πάντες οἱ τούτων ἄρχοντες ἔχουσι δεῖξαι ὁπόθεν ἔμαθον ταῦτα ἐφ' οἷς ἐφεστᾶσι τῶν δὲ στρατηγῶν οἱ πλεῖστοι αὐτοσχεδιάζουσιν.

11 οὐ μέντοι σέ γε τοιοῦτον ἐγὰ νομίζα εἶναι, ἀλλ' οἶμαί σε οὐδὲν ἦττον ἔχειν εἰπεῖν ὁπότε στρατηγεῖν ἢ ὁπότε παλαίειν ἤρξω μανθάνειν καὶ πολλὰ μὲν οἶμαί σε τῶν πατρώων στρατηγημάτων παρειληφότα διασώζειν, πολλὰ δὲ πανταχόθεν συνηχέναι, ὁπόθεν οἷόν τε ἢν μαθεῖν τι ἀφέλιμον εἰς 3 στρατηγίαν. οἶμαι δέ σε πολλὰ μεριμνᾶν, ὅπως μὴ

λαθης σεαυτὸν ἀγνοῶν τι τῶν εἰς στρατηγίαν ἀφελίμων, καὶ ἐάν τι τοιοῦτον αἴσθη σεαυτὸν μὴ είδότα, ζητείν τους επισταμένους ταυτα, ούτε δώρων οὔτε χαρίτων φειδόμενον, ὅπως μάθης παρ' αὐτων α μη επίστασαι και συνεργούς άγαθούς έγης. καὶ ὁ Περικλής, Οὐ λανθάνεις με, ὁ Σώκρατες, 24 έφη, ὅτι οὐδ' οἰόμενός με τούτων ἐπιμελεῖσθαι ταῦτα λέγεις, ἀλλ' ἐγχειρῶν με διδάσκειν ὅτι τὸν μέλλοντα στρατηγείν τούτων άπάντων ἐπιμελείσθαι δεί. όμολογώ μέντοι κάγώ σοι ταῦτα. Τοῦτο 25 δ', έφη, ὁ Περίκλεις, κατανενόηκας ὅτι πρόκειται της γώρας ημών όρη μεγάλα, καθήκοντα έπὶ την Βοιωτίαν, δι' ών είς την χώραν εἴσοδοι στεναί τε καὶ προσάντεις εἰσί, καὶ ὅτι μέση διέζωσται ὅρεσιν έρυμνοίς; Καὶ μάλα, έφη. Τί δέ; ἐκείνο ἀκήκοας, 26 ότι Μυσοί και Πισίδαι έν τη βασιλέως χώρα κατέγοντες έρυμνα πάνυ χωρία καὶ κούφως ώπλισμένοι δύνανται πολλά μέν την βασιλέως χώραν καταθέοντες κακοποιείν, αὐτοὶ δὲ ζῆν ἐλεύθεροι; Καὶ τοῦτό γ', ἔφη, ἀκούω. 'Αθηναίους δ' οὐκ ἃν οἴει, 27 έφη, μέχρι της έλαφρας ήλικίας ώπλισμένους κουφοτέροις ὅπλοις καὶ τὰ προκείμενα τῆς χώρας ὄρη κατέγοντας βλαβερούς μέν τοῖς πολεμίοις είναι, μεγάλην δὲ προβολήν τοῖς πολίταις τῆς χώρας κατεσκευάσθαι; καὶ ὁ Περικλής, Πάντ' οἶμαι, ἔφη, δ Σώκρατες, καὶ ταῦτα χρήσιμα είναι. Εἰ τοίνυν, 28 έφη ὁ Σωκράτης, ἀρέσκει σοι ταῦτα, ἐπιχείρει αὐτοίς, ο άριστε ότι μεν γάρ αν τούτων καταπράξης, καὶ σοὶ καλὸν ἔσται καὶ τῆ πόλει ἀγαθόν. έὰν δέ τι αὐτῶν ἀδυνατής, οὔτε τὴν πόλιν βλάψεις ούτε σαυτον καταισχυνείς.

CHAPTER VI.

How Socrates interposed to divert young Glauco from his political aspirations.

Socrates praises his aim, but gently makes apparent his lack of qualification.

Ι Γλαύκωνα δὲ τὸν 'Αρίστωνος, ὅτ' ἐπεχείρει δημηγορείν, επιθυμών προστατεύειν της πόλεως οὐδέπω είκοσιν έτη γεγονώς, των άλλων οἰκείων τε καὶ φίλων οὐδεὶς εδύνατο παῦσαι ελκόμενον τε ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ καταγέλαστον όντα. Σωκράτης δέ εύνους ων αυτώ διά τε Χαρμίδην τον Γλαύκωνος 2 καὶ διὰ Πλάτωνα μόνος ἔπαυσεν. ἐντυχών γὰρ αὐτῷ πρῶτον μὲν εἰς τὸ ἐθελῆσαι ἀκούειν τοιάδε λέξας κατέσχεν 3 Γλαύκων, έφη, προστατεύειν ήμιν διανενόησαι της πόλεως; "Εγωγ', έφη, & Σώκρατες. Νη Δί, έφη, καλον γάρ, είπερ τι καὶ άλλο των έν ανθρώποις. δήλον γαρ ότι έαν τουτο διαπράξη, δυνατός μεν έση αυτός τυγχάνειν ότου αν έπιθυμής, ίκανος δε τούς φίλους ώφελειν, έπαρείς δὲ τὸν πατρώον οἶκον, αὐξήσεις δὲ τὴν πατρίδα, ονομαστός δ' έση πρώτον μέν έν τη πόλει, έπειτα έν τη Έλλάδι, ίσως δὲ ώσπερ Θεμιστοκλής καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ὅπου δ' αν ἢς, πανταχοῦ ι περίβλεπτος έση. ταθτ' οθν ακούων ο Γλαύκων έμεγαλύνετο καὶ ήδέως παρέμενε. μετὰ δὲ ταῦτα ό Σωκράτης, Οὐκοῦν, ἔφη, τοῦτο μέν, ὁ Γλαύκων, δήλον ότι είπερ τιμάσθαι βούλει, ώφελητέα σοι

ή πόλις ἐστί; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πρὸς θεῶν, έφη, μη τοίνυν ἀποκρύψη, ἀλλ' εἶπον ημίν ἐκ τίνος ἄρξη τὴν πόλιν εὐεργετείν. ἐπεὶ δὲ ὁ Γλαύκων 4 διεσιώπησεν, ως αν τότε σκοπών οπόθεν αργοιτο. Αρ', έφη ὁ Σωκράτης, ὥσπερ φίλου οἰκον εἰ αὐξησαι βούλοιο, πλουσιώτερον αὐτὸν ἐπιχειροίης αν ποιείν, ούτω καὶ τὴν πόλιν πειράση πλουσιωτέραν ποιησαι; Πάνυ μεν ουν, έφη. Ουκούν πλουσιω- 5 τέρα γ' αν είη προσόδων αὐτη πλειόνων γενομένων; Εἰκὸς γοῦν, ἔφη. Λέξον δή, ἔφη, ἐκ τίνων νῦν αί πρόσοδοι τη πόλει καὶ πόσαι τινές εἰσι; δηλον γάρ ὅτι ἔσκεψαι, ἵνα εἰ μέν τινες αὐτῶν ἐνδεῶς έχουσιν, έκπληρώσης, εί δὲ παραλείπονται, προσπορίσης. 'Αλλά μὰ Δί', ἔφη ὁ Γλαύκων, ταῦτά γε οὐκ ἐπέσκεμμαι. 'Αλλ' εἰ τοῦτο, ἔφη, παρέλι- 6 πες, τάς γε δαπάνας της πόλεως ημίν εἰπέ· δηλον γάρ ὅτι καὶ τούτων τὰς περιττὰς ἀφαιρεῖν διανοεῖ. 'Αλλά μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδὲ πρὸς ταῦτά πω ἐσχόλασα. Οὐκοῦν, ἔφη, τὸ μὲν πλουσιωτέραν τὴν πόλιν ποιείν ἀναβαλούμεθα· πῶς γὰρ οἶόν τε μὴ είδότα γε τὰ ἀναλώματα καὶ τὰς προσόδους ἐπιμεληθήναι τούτων;

War especially requires a very intricate knowledge of public resources.

'Αλλ', & Σώκρατες, ἔφη ὁ Γλαύκων, δυνατόν η ἐστι καὶ ἀπὸ πολεμίων τὴν πόλιν πλουτίζειν. Νὴ Δία σφόδρα γ', ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐάν τις αὐτῶν κρείττων ἢ· ἥττων δὲ ὢν καὶ τὰ ὄντα προσαποβάλοι ἄν. 'Αληθῆ λέγεις, ἔφη. Οὐκοῦν, ἔφη, τόν γε 8

βουλευσόμενον προς ούστινας δεί πολεμείν, τήν τε της πόλεως δύναμιν και την των έναντίων είδεναι δεί, ίνα έὰν μὲν ή τῆς πόλεως κρείττων ή, συμβουλεύη ἐπιχειρείν τῷ πολέμφ, ἐὰν δὲ ἡ τῶν ἐναντίων, ο εὐλαβεῖσθαι πείθη. 'Ορθῶς λέγεις, ἔφη. Πρῶτον μεν τοίνυν, έφη, λέξον ήμεν της πόλεως τήν τε πεζικήν και την ναυτικήν δύναμιν, είτα την των έναντίων. 'Αλλά μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐκ ἃν ἔχοιμί σοι ούτω γε ἀπὸ στόματος εἰπεῖν. 'Αλλ' εἰ γέγραπταί σοι, ἔνεγκε, ἔφη· πάνυ γὰρ ἡδέως αν τοῦτο ἀκούσαιμι. 'Αλλὰ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδὲ το γέγραπταί μοί πω. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ περὶ πολέμου συμβουλεύειν τήν γε πρώτην έπισχήσομεν. ζσως γάρ καὶ διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν ἄρτι ἀρχόμενος της προστατείας ούπω έξήτακας. άλλά τοι περί γε φυλακής τής χώρας οίδ' ὅτι ἤδη σοι μεμέληκε, καὶ οἰσθα ὁπόσαι τε φυλακαὶ ἐπίκαιροί εἰσι καὶ ὁπόσαι μή, καὶ ὁπόσοι τε φρουροὶ ίκανοί είσι καὶ ὁπόσοι μή εἰσι καὶ τὰς μὲν ἐπικαίρους φυλακας συμβουλεύσεις μείζονας ποιείν, τας δὲ περιττι τὰς ἀφαιρεῖν. Νη Δί', ἔφη ὁ Γλαύκων, ἀπάσας μεν οὖν ἔγωγε ἔνεκά γε τοῦ οὕτως αὐτὰς φυλάττεσθαι ώστε κλέπτεσθαι τὰ ἐκ τῆς χώρας. Ἐὰν δέ τις ἀφέλη γ', ἔφη, τὰς φυλακάς, οὐκ οἴει καὶ άρπάζειν έξουσίαν έσεσθαι τώ βουλομένω; ἀτάρ, ἔφη, πότερον έλθων αὐτὸς ἐξήτακας τοῦτο, ἡ πῶς οἶσθα ότι κακώς φυλάττονται; Εἰκάζω, ἔφη. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ περὶ τούτων, ὅταν μηκέτι εἰκάζωμεν, άλλ' ήδη είδωμεν, τότε συμβουλεύσομεν; "Ισως, 12 έφη ὁ Γλαύκων, βέλτιον. Είς γε μήν, έφη, τάργύρεια οίδ' ότι οὐκ ἀφίξαι, ὥστ' ἔχειν εἰπεῖν διότι νῦν ἐλάττω ἡ πρόσθεν προσέρχεται αὐτόθεν. Οἰ γὰρ οὖν ἐλήλυθα, ἔφη. Καὶ γὰρ νὴ Δί', ἔφη ὁ Σωκράτης, λέγεται βαρὺ τὸ χωρίον εἶναι, ὥστε ὅταν περὶ τούτου δέη συμβουλεύειν, αὕτη σοι ἡ πρόφασις ἀρκέσει. Σκώπτομαι, ἔφη ὁ Γλαύκων. 'Αλλ' ἐκείνου γέ τοι, ἔφη, οἶδ' ὅτι οὐκ ἡμέ- 13 ληκας, ἀλλ' ἔσκεψαι, πόσον χρόνον ἱκανός ἐστιν ὁ ἐκ τῆς χώρας γιγνόμενος σῖτος διατρέφειν τὴν πόλιν καὶ πόσου εἰς τὸν ἐνιαυτὸν προσδεῖται, ἵνα μὴ τούτου γε λάθη σέ ποτε ἡ πόλις ἐνδεὴς γενομένη, ἀλλ' εἰδὼς ἔχης ὑπὲρ τῶν ἀναγκαίων συμβουλεύων τῆ πόλει βοηθεῖν τε καὶ σώζειν αὐτήν. Λέγεις, ἔφη ὁ Γλαύκων, παμμέγεθες πρᾶγμα, εἴ γε καὶ τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθαι δεήσει.

Success not attainable without careful previous training.

'Αλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, οὐδ' ἄν τὸν ἑαυ- 14 τοῦ ποτε οἶκον καλῶς τις οἰκήσειεν, εἰ μὴ πάντα μὲν εἴσεται ὧν προσδεῖται, πάντων δὲ ἐπιμελόμενος ἐκπληρώσει. ἀλλ' ἐπεὶ ἡ μὲν πόλις ἐκ πλειόνων ἢ μυρίων οἰκιῶν συνέστηκε, χαλεπὸν δ' ἐστὶν ἄμα τοσούτων οἴκων ἐπιμελεῖσθαι, πῶς οὐχ ἔνα τὸν τοῦ θείου πρῶτον ἐπειράθης αὐξῆσαι; δεῖται δέ. κἄν μὲν τοῦτον δύνη, καὶ πλείοσιν ἐπιχειρήσεις ἔνα δὲ μὴ δυνάμενος ἀφελῆσαι πῶς ᾶν πολλούς γε δυνηθείης; ὥσπερ εἴ τις εν τάλαντον μὴ δύναιτο φέρειν, πῶς οὐ φανερὸν ὅτι πλείω γε φέρειν οὐδ' ἐπιχειρητέον αὐτῷ; 'Αλλ' ἔγωγ', ἔφη 15 ὁ Γλαύκων, ἀφελοίην ᾶν τὸν τοῦ θείου οἶκον, εἴ μοι ἐθέλοι πείθεσθαι. Εἶτα, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸν θεῖον οὖ δυνάμενος πείθειν 'Αθηναίους πάντας μετὰ

τοῦ θείου νομίζεις δυνήσεσθαι ποιήσαι πείθεσθαι 16 σοι: Φυλάττου, έφη, & Γλαύκων, ὅπως μὴ τοῦ εὐδοξεῖν ἐπιθυμῶν εἰς τοὐναντίον ἔλθης. ἡ οὐγ όρας ώς σφαλερόν έστι τὸ α μη οἰδέ τις, ταῦτα ή λέγειν ή πράττειν; ενθυμοῦ δὲ τῶν ἄλλων, ὅσους οίσθα τοιούτους, οίοι φαίνονται καὶ λέγοντες & μή ζσασι καὶ πράττοντες, πότερά σοι δοκοῦσιν ἐπὶ τοίς τοιούτοις ἐπαίνου μᾶλλον ἡ ψόγου τυγχάνειν καὶ πότερον θαυμάζεσθαι μᾶλλον ἢ καταφρονεῖ-17 σθαι· ἐνθυμοῦ δὲ καὶ τῶν εἰδότων ὅ τι τε λέγουσι καὶ ὅ τι ποιοῦσι, καί, ὡς ἐγὼ νομίζω, εύρήσεις ἐν πᾶσιν ἔργοις τοὺς μὲν εὐδοκιμοῦντάς τε καλ θαυμαζομένους έκ τῶν μάλιστα ἐπισταμένων οντας, τους δε κακοδοξούντάς τε καὶ καταφρονου-18 μένους εκ των αμαθεστάτων. εἰ οὖν ἐπιθυμεῖς εὐδοκιμεῖν τε καὶ θαυμάζεσθαι ἐν τῆ πόλει, πειρῶ κατεργάσασθαι ώς μάλιστα τὸ εἰδέναι α βούλει πράττειν έὰν γὰρ τούτω διενεγκών τῶν ἄλλων ἐπιχειρής τὰ τής πόλεως πράττειν, οὐκ ἂν θαυμάσαιμι, εί πάνυ βαδίως τύχοις ών επιθυμείς.

CHAPTER VII.

CHARMIDES, ON THE OTHER HAND, SOCRATES URGES TO DEVOTE HIMSELF TO POLITICS.

One of such marked talent owes the duty alike to himself and to the state, and should lay aside all hesitancy.

1 Χαρμίδην δὲ τὸν Γλαύκωνος ὁρῶν ἀξιόλογον μὲν ἄνδρα ὄντα καὶ πολλῷ δυνατώτερον τῶν τὰ πολι-

τικά τότε πραττόντων, όκνοῦντα δὲ προσιέναι τῶ δήμω και των της πόλεως πραγμάτων ἐπιμελείσθαι, Είπέ μοι, έφη, & Χαρμίδη, εἴ τις ίκανὸς ὢν τούς στεφανίτας άγωνας νικάν καὶ διὰ τοῦτο αὐτός τε τιμάσθαι καὶ τὴν πατρίδα ἐν τῆ Ἑλλάδι εὐδοκιμωτέραν ποιείν μη θέλοι ἀγωνίζεσθαι, ποίον τινα τουτον νομίζοις αν τον ανδρα είναι; Δήλον ότι, έφη, μαλακόν τε καὶ δειλόν. Εἰ δέ τις, έφη, 2 δυνατός ών των της πόλεως πραγμάτων ἐπιμελόμενος τήν τε πόλιν αύξειν καὶ αυτός διὰ τοῦτο τιμάσθαι ὀκνοίη δή τοῦτο πράττειν, οὐκ ἃν εἰκότως δειλός νομίζοιτο; "Ισως, ἔφη· ἀτὰρ πρὸς τί με ταῦτ' ἐρωτᾶς; "Οτι, ἔφη, οἶμαί σε δυνατὸν ὅντα οκνείν επιμελείσθαι, και ταύτα ων ανάγκη σοι μετέχειν πολίτη γε όντι. Την δε εμην δύναμιν, έφη 3 ό Χαρμίδης, ἐν ποίω ἔργω καταμαθών ταῦτά μου καταγιγνώσκεις; Έν ταις συνουσίαις, έφη, αίς σύνει τοίς τὰ της πόλεως πράττουσι καὶ γὰρ ὅταν τι ἀνακοινῶνταί σοι, όρῶ σε καλῶς συμβουλεύοντα καὶ ὅταν τι άμαρτάνωσιν, ὀρθῶς ἐπιτιμῶντα. Οὐ 4 ταυτόν έστιν, έφη, & Σώκρατες, ίδία τε διαλέγεσθαι καὶ ἐν τῶ πλήθει ἀγωνίζεσθαι. Καὶ μήν, ἔφη, ὅ γε ἀριθμεῖν δυνάμενος οὐδὲν ἦττον ἐν τώ πλήθει ή μόνος άριθμεί και οί κατά μόνας άριστα κιθαρίζοντες ούτοι καὶ ἐν τῷ πλήθει κρατιστεύουσιν. Αίδω δε καὶ φόβον, έφη, οὐχ ὁρῶς ἔμφυτά 5 τε ἀνθρώποις όντα καὶ πολλώ μάλλον ἐν τοῖς δγλοις ή εν ταίς ίδίαις όμιλίαις παριστάμενα; Καί σέ γε διδάξων, έφη, ὥρμημαι, ὅτι οὖτε τοὺς φρονιμωτάτους αιδούμενος ούτε τούς ισχυροτάτους φοβούμενος έν τοις άφρονεστάτοις τε καὶ ἀσθενεστάτοις

ο αἰσχύνη λέγειν. πότερον γὰρ τοὺς κυαφεῖς αὐτῶν ή τούς σκυτείς ή τούς τέκτουας ή τούς χαλκείς ή τούς γεωργούς ή τούς έμπόρους ή τούς έν τη άγορα μεταβαλλομένους καὶ φροντίζοντας ότι ελάττονος πριάμενοι πλείονος ἀποδώνται αἰσχύνη; ἐκ γὰρ 7 τούτων απάντων ή έκκλησία συνίσταται. τί δὲ οίει διαφέρειν δ σὺ ποιείς η των ἀσκητών ὅντα κρείττω τους ιδιώτας φοβείσθαι; συ γάρ τοις πρωτεύουσιν έν τη πόλει, ων ένιοι καταφρονοῦσί σου, ραδίως διαλεγόμενος, καὶ τῶν ἐπιμελομένων τοῦ τῆ πόλει διαλέγεσθαι πολύ περιών, έν τοις μηδεπώποτε φροντίσασι των πολιτικών μηδέ σου καταπεφρονηκόσιν όκνεις λέγειν, δεδιώς μη καταγελασθής. 8 Τί δ'; έφη, οὐ δοκοῦσί σοι πολλάκις οἱ ἐν τῆ ἐκκλησία των ὀρθώς λεγόντων καταγελάν; Καὶ γὰρ οί έτεροι, έφη· διὸ καὶ θαυμάζω σου, εἰ ἐκείνους, όταν τοῦτο ποιῶσι, ραδίως χειρούμενος τούτοις μηδένα τρόπον οίει δυνήσεσθαι προσενεχθήναι. 9 ώγαθέ, μὴ ἀγνόει σεαυτὸν μηδὲ ἀμάρτανε ἃ οί πλείστοι άμαρτάνουσιν· οί γάρ πολλοί ώρμηκότες έπὶ τὸ σκοπεῖν τὰ τῶν ἄλλων πράγματα οὐ τρέπονται έπὶ τὸ έαυτοὺς έξετάζειν. μὴ οὖν ἀπορραθύμει τούτου, ἀλλὰ διατείνου μᾶλλον πρὸς τὸ σαυτώ προσέχειν καλ μη αμέλει τών της πόλεως, εί τι δυνατόν έστι διά σε βέλτιον έχειν. τούτων γάρ καλώς έχόντων ου μόνον οι άλλοι πολίται, άλλὰ καὶ οί σοὶ φίλοι καὶ αὐτὸς σὰ οὐκ ἐλάχιστα ωφελήση.

CHAPTER VIII.

THE REMAINDER OF BOOK III. HAS RELATION TO XODIA CHS. VIII-IX. ARE OF A SPECULATIVE CAST; CHS. X-XIV., OF A PRACTICAL NATURE.

A discussion with Aristippus on the good and the beautiful: practically these are relative terms, coterminous also, and have their basis in adaptation to an end, — in the useful.

'Αριστίππου δὲ ἐπιχειροῦντος ἐλέγχειν τὸν Σω- 1 κράτην, ωσπερ αὐτὸς ὑπ' ἐκείνου τὸ πρότερον ηλέγχετο, βουλόμενος τούς συνόντας ώφελείν ό Σωκράτης ἀπεκρίνατο οὐχ ὅσπερ οἱ φυλαττόμενοι μή πη ὁ λόγος ἐπαλλαχθῆ, ἀλλ' ὡς ἄν πε πεισμένοι μάλιστα πράττειν τὰ δέοντα. ὁ μὲν 3 γαρ αὐτὸν ήρετο εἴ τι εἰδείη ἀγαθόν, ἵνα εἴ τι εἴποι των τοιούτων, οίον η σιτίον η ποτον η χρήματα ή ύγίειαν ή ρώμην ή τόλμαν, δεικνύοι δή τούτο κακὸν ἐνίστε ὄν. ὁ δὲ εἰδώς ὅτι, ἐάν τι ἐνογλη ημάς, δεόμεθα του παύσοντος, απεκρίνατο ήπερ καὶ ποιείν κράτιστον· ³Αρά γε, έφη, έρωτας 3 με εἴ τι οἶδα πυρετοῦ ἀγαθόν; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. 'Αλλ' ὀφθαλμίας; Οὐδὲ τοῦτο. 'Αλλὰ λιμοῦ; Οὐδὲ λιμοῦ. 'Αλλά μήν, ἔφη, εἴ γ' ἐρωτᾶς με εἴ τι ἀγαθὸν οίδα ὁ μηδενὸς ἀγαθόν ἐστιν, οὕτ' οίδα, έφη, ούτε δέομαι.

Πάλων δὲ τοῦ ᾿Αριστίππου ἐρωτῶντος αὐτὸν εἴ 4 τι εἰδείη καλόν, Καὶ πολλά, ἔφη. ᾿Αρ᾽ οὖν, ἔφη,

πάντα δμοια άλλήλοις; 'Ως οδόν τε μεν οδν, έφη, άνομοιότατα ένια. Πῶς οὖν, έφη, τὸ τῷ καλῷ ἀνόμοιον καλὸν αν εἴη; "Οτι νη Δί', ἔφη, ἔστι μὲν τῶ καλῷ πρὸς δρόμον ἀνθρώπω ἄλλος ἀνόμοιος καλὸς πρὸς πάλην, ἔστι δὲ ἀσπὶς καλὴ πρὸς τὸ προβάλλεσθαι ως ένι ανομοιοτάτη τω ακοντίω 5 καλώ πρὸς τὸ σφόδρα τε καὶ ταχὺ φέρεσθαι. Οὐδεν διαφερόντως, έφη, αποκρίνη μοι ή ότε σε ήρώτησα εἴ τι ἀγαθὸν εἰδείης. Σὸ δ' οἴει, ἔφη, ἄλλο μεν αγαθόν, άλλο δε καλον είναι; ούκ οίσθ' ότι πρὸς ταὐτὰ πάντα καλά τε κάγαθά ἐστι: πρῶτον μεν γάρ ή άρετη οὐ πρὸς ἄλλα μεν ἀγαθόν, πρὸς άλλα δὲ καλόν ἐστιν· ἔπειτα οἱ ἄνθρωποι τὸ αὐτό τε καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ καλοί τε κάγαθοὶ λέγονται. πρὸς τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων καλά τε κάγαθὰ φαίνεται, πρὸς ταὐτὰ δὲ καὶ τάλλα πάντα οίς ἄνθρωποι χρώνται, καλά τε κά-6 γαθὰ νομίζεται, πρὸς ἄπερ ἂν εὔχρηστα ἢ. 'Αρ' οὖν, ἔφη, καὶ κόφινος κοπροφόρος καλόν ἐστι; Νή Δί', ἔφη, καὶ χρυση γε ἀσπὶς αἰσχρόν, ἐὰν πρὸς τὰ ἐαυτῶν ἔργα ὁ μὲν καλῶς πεποιημένος ἢ, ἡ δὲ κακώς. Λέγεις σύ, έφη, καλά τε καὶ αἰσχρὰ τὰ η αὐτὰ εἶναι; Καὶ νὴ Δί' ἔγωγ', ἔφη, ἀγαθά τε καὶ κακά πολλάκις γάρ τό τε λιμοῦ ἀγαθὸν πυρετοῦ κακόν έστι καὶ τὸ πυρετοῦ ἀγαθὸν λιμοῦ κακόν έστι πολλάκις δὲ τὸ μὲν πρὸς δρόμον καλὸν πρὸς πάλην αἰσχρόν, τὸ δὲ πρὸς πάλην καλὸν πρὸς δρόμον αἰσχρόν· πάντα γὰρ ἀγαθὰ μὲν καὶ καλά έστι πρὸς α αν εθ έχη, κακά δὲ καὶ αἰσχρά πρὸς α αν κακώς.

These principles applied to architecture.

Καὶ οἰκίας δὲ λέγων τὰς αὐτὰς καλάς τε είναι 8 καὶ χρησίμους παιδεύειν έμοις έδόκει οίας χρη οίκοδομεῖσθαι. ἐπεσκόπει δὲ ὧδε· Αρά γε τὸν μέλλοντα οἰκίαν οἵαν χρὴ ἔχειν τοῦτο δεῖ μηχανᾶσθαι, όπως ήδίστη τε ενδιαιτασθαι καὶ χρησιμωτάτη έσται; τούτου δε όμολογουμένου, Οὐκοῦν ήδὺ μεν ο θέρους ψυχεινήν έχειν, ήδὸ δὲ χειμώνος ἀλεεινήν; έπειδή δὲ καὶ τοῦτο συμφαίεν, Οὐκοῦν ἐν ταίς προς μεσημβρίαν βλεπούσαις οἰκίαις τοῦ μεν γειμώνος ὁ ήλιος εἰς τὰς παστάδας ὑπολάμπει, τοῦ δὲ θέρους ύπερ ήμων αὐτων καὶ των στεγών πορευόμενος σκιάν παρέχει. οὐκοῦν εἴ γε καλώς ἔχει ταῦτα ούτω γίγνεσθαι, οἰκοδομεῖν δεῖ ὑψηλότερα μὲν τὰ πρός μεσημβρίαν, ίνα ό χειμερινός ήλιος μη άποκλείηται, χθαμαλώτερα δὲ τὰ πρὸς ἄρκτον, ίνα οί ψυχροί μὴ ἐμπίπτωσιν ἄνεμοι· ώς δὲ συνελόντι το εἰπεῖν, ὅποι πάσας ὥρας αὐτός τε ἂν ἤδιστα καταφεύγοι καὶ τὰ ὄντα ἀσφαλέστατα τίθοιτο, αύτη αν εἰκότως ήδίστη τε καὶ καλλίστη οἴκησις εἴη. γραφαί δὲ καὶ ποικιλίαι πλείονας εὐφροσύνας ἀποστερούσιν ή παρέχουσι. ναοίς γε μήν καί βωμοίς χώραν έφη είναι πρεπωδεστάτην ήτις έμφανεστάτη οδοα ἀστιβεστάτη είη· ήδὸ μεν γὰρ ἰδόντας προσεύξασθαι, ήδύ δὲ άγνῶς ἔχοντας προσιέναι.

CHAPTER IX.

DEFINITION AND ELUCIDATION OF SOME ETHICAL TERMS

ANAPEIA may be developed; 2041A the essence of every form of virtue.

- Πάλιν δὲ ἐρωτώμενος, ἡ ἀνδρεία πότερον εἴη διδακτὸν ἢ φυσικόν, Οἶμαι μέν, ἔφη, ὥσπερ σῶμα σώματος ἰσχυρότερον πρὸς τοὺς πόνους φύεται, οὕτω καὶ ψυχὴν ψυχῆς ἐρρωμενεστέραν πρὸς τὰ δεινὰ φύσει γίγνεσθαι. ὁρῶ γὰρ ἐν τοῖς αὐτοῖς νόμοις τε καὶ ἔθεσι τρεφομένους πολὺ διαφέροντας
- 2 ἀλλήλων τόλμη. νομίζω μέντοι πᾶσαν φύσιν μαθήσει καὶ μελέτη πρὸς ἀνδρείαν αὔξεσθαι. δῆλον μὲν γὰρ ὅτι Σκύθαι καὶ Θρᾶκες οὐκ ἄν τολμήσειαν ἀσπίδας καὶ δόρατα λαβόντες Λακεδαιμονίοις διαμάχεσθαι φανερὸν δὲ ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὔτ ἀν Θραξὶ πέλταις καὶ ἀκοντίοις οὔτε Σκύθαις τόξοις ἐθέλοιεν ἄν διαγωνίζεσθαι
- 3 τόξοις ἐθέλοιεν ἄν διαγωνίζεσθαι. ὁρῶ δ' ἔγωγε καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων ὁμοίως καὶ φύσει διαφέροντας ἀλλήλων τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπιμελεία πολὺ ἐπιδιδόντας. ἐκ δὲ τούτων δῆλόν ἐστιν ὅτι πάντας χρὴ καὶ τοὺς εὐφυεστέρους καὶ τοὺς ἀμβλυτέρους τὴν φύσιν ἐν οἷς ἄν ἀξιόλογοι βούλωνται γενέσθαι, ταῦτα καὶ μανθάνειν καὶ μελετᾶν.
- 4 Σοφίαν δὲ καὶ σωφροσύνην οὐ διώριζεν, ἀλλὰ τῷ τὰ μὲν καλά τε κἀγαθὰ γιγνώσκοντα χρῆσθαι αὐτοῖς καὶ τῷ τὰ αἰσχρὰ εἰδότα ἐυλαβεῖσθαι σοφόν τε καὶ σώφρονα ἔκρινε. προσερωτώμενος δὲ

εί τούς ἐπισταμένους μὲν α δεῖ πράττειν, ποιούντας δὲ τάναντία σοφούς τε καὶ ἐγκρατεῖς είναι νομίζοι, Οὐδέν γε μᾶλλον, ἔφη, ἡ ἀσόφους τε καὶ άκρατείς πάντας γάρ οίμαι προαιρουμένους έκ των ενδεχομένων α οιονται συμφορώτατα αυτοίς είναι, ταῦτα πράττειν. νομίζω οὖν τοὺς μη ὀρθῶς πράττοντας οὔτε σοφούς οὔτε σώφρονας εἶναι. ἔφη δὲ καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν ς άρετην σοφίαν είναι. τά τε γάρ δίκαια καὶ πάντα όσα ἀρετή πράττεται, καλά τε καὶ ἀγαθὰ εἶναι. καὶ οὖτ' ἄν τοὺς ταῦτα εἰδότας ἄλλο ἀντὶ τούτων οὐδὲν προελέσθαι οὖτε τοὺς μὴ ἐπισταμένους δύνασθαι πράττειν, άλλά καὶ έὰν ἐγχειρῶσιν, άμαρτάνειν. ούτω καλ τὰ καλά τε καλ άγαθὰ τοὺς μέν σοφούς πράττειν, τούς δὲ μὴ σοφούς οὐ δύνασθαι, άλλὰ καὶ ἐὰν ἐγχειρῶσιν, άμαρτάνειν. ἐπεὶ οὖν τά τε δίκαια καὶ τἆλλα καλά τε καὶ ἀγαθὰ πάντα άρετη πράττεται, δηλον είναι ότι καλ δικαιοσύνη καὶ ή ἄλλη πᾶσα ἀρετὴ σοφία ἐστι.

Of madness (MANIA); envy; idleness.

Μανίαν γε μὴν ἐναντίον μὲν ἔφη εἶναι σοφία, οὐ 6 μέντοι γε τὴν ἀνεπιστημοσύνην μανίαν ἐνόμιζε. τὸ δὲ ἀγνοεῖν ἑαυτὸν καὶ ἃ μὴ οἶδε δοξάζειν τε καὶ οἴεσθαι γιγνώσκειν ἐγγυτάτω μανίας ἐλογίζετο εἶναι. τοὺς μέντοι πολλοὺς ἔφη ἃ μὲν οἱ πλεῖστοι ἀγνοοῦσι, τοὺς διημαρτηκότας τούτων οὐ φάσκειν μαίνεσθαι, τοὺς δὲ διημαρτηκότας ὧν οἱ πολλοὶ γιγνώσκουσι μαινομένους καλεῖν ἐάν τε γ γάρ τις μέγας οὕτως οἴηται εἶναι ὧστε κύπτειν τὰς

πύλας τοῦ τείχους διεξιών, ἐάν τε οὕτως ἰσχυρὸς ὅστ' ἐπιχειρεῖν οἰκίας αἴρεσθαι ἡ ἄλλω τω ἐπιτίθεσθαι τῶν πᾶσι δήλων ὅτι ἀδύνατά ἐστι, τοῦτον μαίνεσθαι φάσκειν τοὺς δὲ μικρῶν διαμαρτάνοντας οὐ δοκεῖν τοῖς πολλοῖς μαίνεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ τὴν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν ἔρωτα καλοῦσιν, οὕτω καὶ τὴν μεγάλην παράνοιαν μανίαν αὐτοὺς καλεῖν.

8 Φθόνον δὲ σκοπῶν ὅτι εἴη, λύπην μέν τινα ἐξεύρισκεν αὐτὸν ὄντα, οὔτε μέντοι τὴν ἐπὶ φίλων ἀτυχίαις οὔτε τὴν ἐπὶ ἐχθρῶν εὐτυχίαις γιγνομένην, ἀλλὰ μόνους ἔφη φθονεῖν τοὺς ἐπὶ ταῖς τῶν φίλων εὐπραξίαις ἀνιωμένους. θαυμαζόντων δέ τινων εἴ τις φιλῶν τινα ἐπὶ τῆ εὐπραξία αὐτοῦ λυποῖτο, ὑπεμίμνησκεν ὅτι πολλοὶ οὕτω πρός τινας ἔχουσιν ὥστε κακῶς μὲν πράττοντας μὴ δύνασθαι περιορᾶν, ἀλλὰ βοηθεῖν ἀτυχοῦσιν, εὐτυχούντων δὲ λυπεῖσθαι. τοῦτο μέντοι φρονίμω μὲν ἀνδρὶ οὐκ ἄν συμβῆναι, τοὺς ἤλιθίους δὲ ἀεὶ πάσχειν αὐτό.

9 Σχολην δὲ σκοπῶν τι εἴη, ποιοῦντας μέν τι τοὺς πλείστους εὐρίσκειν ἔφη· καὶ γὰρ τοὺς πεττεύοντας καὶ τοὺς γελωτοποιοῦντας ποιεῖν τι, πάντας δὲ τοὐτους ἔφη σχολάζειν· ἐξεῖναι γὰρ αὐτοῖς ἰέναι πράξοντας τὰ βελτίω τούτων. ἀπὸ μέντοι τῶν βελτιόνων ἐπὶ τὰ χείρω ἰέναι οὐδένα σχολάζειν· εἰ δὲ τις ἴοι, τοῦτον ἀσχολίας αὐτῷ οὔσης κακῶς ἔφη τοῦτο πράττειν.

Of true royalty; and of true prosperity.

το Βασιλείς δε καὶ ἄρχοντας οὐ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας ἔφη είναι οὐδε τοὺς ὑπὸ τῶν τυχόντων αἰ-

ρεθέντας οὐδὲ τοὺς κλήρω λαγόντας οὐδὲ τοὺς βιασαμένους οὐδὲ τοὺς ἐξαπατήσαντας, ἀλλὰ τοὺς έπισταμένους ἄρχειν. ὁπότε γάρ τις ὁμολογήσειε τι τοῦ μὲν ἄρχοντος είναι τὸ προστάττειν ὅ τι χρὴ ποιείν, του δε άρχομένου το πείθεσθαι, επεδείκυυεν εν τε νηλ τον μεν επιστάμενον άρχοντα, τον δὲ ναύκληρον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῆ νηὶ πάντας πειθομένους τω έπισταμένω, καὶ ἐν γεωργία τούς κεκτημένους άγρούς, καὶ ἐν νόσω τοὺς νοσοῦντας, καὶ ἐν σωμασκία τοὺς σωμασκοῦντας, καὶ τοὺς άλλους πάντας οίς υπάρχει τι ἐπιμελείας δεόμενον, άν μεν αυτοί ήγωνται επίστασθαι επιμελεισθαι εί δὲ μή, τοῖς ἐπισταμένοις οὐ μόνον παροῦσι πειθομένους, άλλὰ καὶ ἀπόντας μεταπεμπομένους, ὅπως έκείνοις πειθόμενοι τὰ δέοντα πράττωσιν έν δὲ ταλασία καὶ τὰς γυναῖκας ἐπεδείκνυεν ἀρχούσας των ἀνδρων διὰ τὸ τὰς μὲν εἰδέναι ὅπως χρὴ ταλασιουργείν, τούς δὲ μὴ εἰδέναι. εἰ δέ τις πρὸς 13 ταθτα λέγοι ὅτι τῷ τυράννῷ ἔξεστι μὴ πείθεσθαι τοῦς ὀρθώς λέγουσι, Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, ἐξείη μη πείθεσθαι, επικειμένης γε ζημίας, εάν τις τώ εὐ λέγοντι μη πείθηται; ἐν ις γὰρ ἄν τις πράγματι μὴ πείθηται τῷ εὖ λέγοντι, ἄμαρτήσεται δήπου, άμαρτάνων δὲ ζημιωθήσεται. εἰ δὲ φαίη 13 τις τῷ τυράννφ έξειναι καὶ ἀποκτείναι τὸν εὖ φρονούντα, Τὸν δὲ ἀποκτείνοντα, ἔφη, τοὺς κρατίστους τῶν συμμάχων οἴει ἀζήμιον γίγνεσθαι ἡ ώς ἔτυχε ζημιοῦσθαι; πότερα γὰρ ἄν μᾶλλον οἴει σώζεσθαι τὸν τοῦτο ποιοῦντα ἡ οὕτω καὶ τάχιστ' αν απολέσθαι:

14 Έρομένου δέ τινος αὐτὸν τί δοκοίη αὐτῷ κράτιστον ἀνδρὶ ἐπιτήδευμα εἶναι, ἀπεκρίνατο, Εὐπραξία. ἐρομένου δὲ πάλιν εἰ καὶ τὴν εὐτυχίαν ἐπιτήδευμα νομίζοι εἶναι, Πᾶν μὲν οὖν τοὐναντίον ἔγωγ, ἔφη, τύχην καὶ πρᾶξιν ἡγοῦμαι τὸ μὲν γὰρ μὴ ζητοῦντα ἐπιτυχεῖν τινι τῶν δεόντων εὐτυχίαν οἶμαι εἶναι, τὸ δὲ μαθόντα τε καὶ μελετήσαντά τι εὐ ποιεῖν εὐπραξίαν νομίζω, καὶ οἱ τοῦτο ἐπιτηδεύτος δὸ καὶ θεοφιλεστάτους ἔφη εἶναι ἐν μὲν γεωργία τοὺς τὰ γεωργικὰ εὖ πράττοντας, ἐν δ᾽ ἰατρεία τοὺς τὰ ἰατρικά, ἐν δὲ πολιτεία τοὺς τὰ πολιτικά τὸν δὲ μηδὲν εὖ πράττοντα οὕτε χρήσιμον οὐδὲν ἔφη εἶναι οὕτε θεοφιλῆ.

CHAPTER X.

How Socrates dispensed much practical wisdom: conversations with artists.

- First, with Parrhasius: the highest art does not simply copy Nature, but deduces an ideal. How inward character can be portrayed.
- Αλλὰ μὴν καὶ εἴ ποτε τῶν τὰς τέχνας ἐχόντων καὶ ἐργασίας ἔνεκα χρωμένων αὐταῖς διαλέγοιτό τινι, καὶ τούτοις ἀφέλιμος ἢν. εἰσελθῶν μὲν γάρ ποτε πρὸς Παρράσιον τὸν ζωγράφον καὶ διαλεγόμενος αὐτῷ, ᾿Αρα, ἔφη, ὧ Παρράσιε, γραφική ἐστιν

ή είκασία των όρωμένων; τὰ γοῦν κοίλα καὶ τὰ ύψηλα και τα σκοτεινά και τα φωτεινά και τα σκληρά καὶ τὰ μαλακὰ καὶ τὰ τραχέα καὶ τὰ λεία καὶ τὰ νέα καὶ τὰ παλαιὰ σώματα διὰ τῶν χρωμάτων ἀπεικάζοντες ἐκμιμεῖσθε. 'Αληθη λέγεις, έφη. Καὶ μὴν τά γε καλὰ εἴδη ἀφομοιοῦντες, 2 έπειδή οὐ ράδιον ένὶ ἀνθρώπω περιτυχεῖν ἄμεμπτα πάντα ἔχοντι, ἐκ πολλῶν συνάγοντες τὰ ἐξ ἐκάστου κάλλιστα ούτως όλα τὰ σώματα καλὰ ποιείτε φαίνεσθαι. Ποιούμεν γάρ, έφη, ούτω. Τί γάρ; 3 έφη, τὸ πιθανώτατον καὶ ἥδιστον καὶ φιλικώτατον καὶ ποθεινότατον καὶ ἐρασμιώτατον ἀπομιμεῖσθε της ψυχης ήθος; ή οὐδὲ μιμητόν ἐστι τοῦτο; Πῶς γὰρ ἄν, ἔφη, μιμητὸν εἴη, ὁ Σώκρατες, δ μήτε συμμετρίαν μήτε χρώμα μήτε ων σύ είπας άρτι μηδεν έχει μηδε όλως όρατον έστιν; 'Αρ' οὖν, 4 έφη, γίγνεται εν ανθρώπω το τε φιλοφρόνως καί τὸ ἐχθρῶς βλέπειν πρός τινας; "Εμοιγε δοκεί, έφη. Οὐκοῦν τοῦτό γε μιμητὸν ἐν τοῖς ὄμμασι; Καὶ μάλα, ἔφη. Ἐπὶ δὲ τοῖς τῶν φίλων ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς ὁμοίως σοι δοκοῦσιν ἔχειν τὰ πρόσωπα οί τε φροντίζοντες καὶ οί μή; Μὰ Δί' οὐ δητα, έφη επι μεν γάρ τοις άγαθοις φαιδροί, επι δὲ τοῖς κακοῖς σκυθρωποὶ γίγνονται. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ ταῦτα δυνατὸν ἀπεικάζειν; Καὶ μάλα, ἔφη. 'Αλλά μὴν καὶ τὸ μεγαλοπρεπές τε καὶ ἐλευθέριον 5 καὶ τὸ ταπεινόν τε καὶ ἀνελεύθερον καὶ τὸ σωφρονικόν τε καὶ φρόνιμον καὶ τὸ ὑβριστικόν τε καὶ άπειρόκαλον και δια του προσώπου και δια των σχημάτων καὶ έστώτων καὶ κινουμένων ἀνθρώπων

διαφαίνει. 'Αληθη λέγεις, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ ταῦτα μιμητά; Καὶ μάλα, ἔφη. Πότερον οὖν, ἔφη, νομίζεις ἥδιον ὁρᾶν τοὺς ἀνθρώπους δι' ὧν τὰ καλά τε καὶ ἀγαθὰ καὶ ἀγαπητὰ ἤθη φαίνεται ἢ δι' ὧν τὰ αἰσχρά τε καὶ πονηρὰ καὶ μισητά; Πολὺ νὴ Δί', ἔφη, διαφέρει, ὧ Σώκρατες.

In sculpture, the artist's ideal to make the stone live.

6 Πρὸς δὲ Κλείτωνα τὸν ἀνδριαντοποιὸν εἰσελθών ποτε καὶ διαλεγόμενος αὐτῶ, "Οτι μέν, ἔφη, δ Κλείτων, άλλοίους ποιείς δρομείς τε καί παλαιστάς καὶ πύκτας καὶ παγκρατιαστάς, ὁρῶ τε καὶ οίδα· δ δὲ μάλιστα ψυχαγωγεί διὰ τῆς ὄψεως τοὺς ἀνθρώπους, τὸ ζωτικὸν φαίνεσθαι, πῶς τοῦτο 7 ένεργάζη τοις ανδριασιν; έπει δε απορών ο Κλείτων οὐ ταχὺ ἀπεκρίνατο, ᾿Αρ᾽, ἔφη, τοῖς τῶν ζώντων είδεσιν άπεικάζων τὸ ἔργον ζωτικωτέρους ποιείς φαίνεσθαι τοὺς ἀνδριάντας; Καὶ μάλα, ἔφη. Οὐκοῦν τά τε ὑπὸ τῶν σχημάτων κατασπώμενα καὶ τάνασπώμενα έν τοις σώμασι καὶ τὰ συμπιεζόμενα καὶ τὰ διελκόμενα καὶ τὰ ἐντεινόμενα καὶ τὰ ἀνιέμενα ἀπεικάζων ὁμοιότερά τε τοῖς ἀληθινοῖς καὶ πιθανώτερα ποιείς φαίνεσθαι; Πάνυ μέν ουν, 8 έφη. Τὸ δὲ καὶ τὰ πάθη τῶν ποιοῦντων τι σωμάτων ἀπομιμεῖσθαι οὐ ποιεί τινα τέρψιν τοῖς θεωμένοις; Εἰκὸς γοῦν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τῶν μὲν μαχομένων άπειλητικά τὰ όμματα ἀπεικαστέον, των δε νενικηκότων ευφραινομένων ή όψις μιμητέα; Σφόδρα γ', ἔφη. Δεῖ ἄρα, ἐφη, τὸν ἀνδριαντοποιον τὰ τῆς ψυχῆς ἔργα τῷ εἴδει προσεικάζειν. A talk with an armorer on the essentials of a good corselet.

Πρὸς δὲ Πιστίαν τὸν θωρακοποιὸν εἰσελθών, ο επιδείξαντος αὐτοῦ τῶ Σωκράτει θώρακας εὖ εἰργασμένους, Νη την "Ηραν, ἔφη, καλόν γε, ὁ Πιστία, τὸ εξρημα τὸ τὰ μὲν δεόμενα σκέπης τοῦ ἀνθρώπου σκεπάζειν τὸν θώρακα, ταῖς δὲ χερσὶ μὴ κωλύειν χρησθαι. ἀτάρ, ἔφη, λέξον μοι, ὧ Πιστία, 10 διά τί οὔτ' ἰσχυροτέρους οὔτε πολυτελεστέρους τῶν άλλων ποιών τούς θώρακας πλείονος πωλείς; "Οτι, εφη, & Σώκρατες, ευρυθμοτέρους ποιώ. Τον δè ουθμόν, έφη, πότερα μέτρω η σταθμώ επιδεικνύων πλείονος τιμά; οὐ γὰρ δὴ ἴσους γε πάντας οὐδὲ ομοίους οίμαι σε ποιείν, εί γε άρμόττοντας ποιείς. 'Αλλά νη Δί', έφη, ποιώ· οὐδεν γάρ ὄφελός έστι θώρακος ἄνευ τούτου. Οὔκουν, ἔφη, σώματά γε π άνθρώπων τὰ μὲν εὔρυθμά ἐστι, τὰ δὲ ἄρρυθμα; Πάνυ μεν οὖν, ἔφη. Πῶς οὖν, ἔφη, τῷ ἀρρύθμω σώματι άρμόττοντα τὸν θώρακα εὔρυθμον ποιεῖς; 'Ωσπερ καὶ άρμόττοντα, ἔφη· ὁ άρμόττων γάρ έστιν εὔρυθμος. Δοκεῖς μοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, τὸ 12 εύρυθμον οὐ καθ' έαυτὸ λέγειν, άλλὰ πρὸς τὸν χρώμενον ωσπερ αν εί φαίης ασπίδα, δ αν άρμόττη, τούτω εὔρυθμον εἶναι, καὶ χλαμύδα καὶ τάλλα ωσαύτως ἔοικεν ἔχειν τῷ σῷ λόγῳ. ἴσως δὲ 13 καὶ ἄλλο τι οὐ μικρον ἀγαθον τῷ άρμόττειν πρόσεστι. Δίδαξον, έφη, & Σώκρατες, εί τι έχεις. *Ηττον, έφη, τω βάρει πιέζουσιν οι άρμόττοντες των αναρμόστων τον αυτον σταθμον έχοντες. οί μεν γαρ ανάρμοστοι ή όλοι εκ των ώμων κρεμά-

μενοι ή καὶ ἄλλο τι τοῦ σώματος σφόδρα πιέζοντες δύσφοροι καὶ χαλεποὶ γίγνονται οἱ δὲ άρμόττοντες, διειλημμένοι το βάρος το μεν ύπο των κλειδων καὶ ἐπωμίδων, τὸ δ' ὑπὸ των ὤμων, τὸ δὲ ύπὸ τοῦ στήθους, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ νώτου, τὸ δὲ ὑπὸ της γαστρός, ολίγου δείν ου φορήματι, άλλά 14 προσθήματι ἐοίκασιν. Εἴρηκας, ἔφη, αὐτὸ δί όπερ έγωγε τὰ ἐμὰ ἔργα πλείστου ἄξια νομίζω είναι ένιοι μέντοι τούς ποικίλους καὶ τούς ἐπιχρύσους θώρακας μάλλον ωνούνται. 'Αλλά μήν, έφη, εί γε διὰ ταῦτα μη άρμόττοντας ώνοῦνται, κακὸν έμοιγε δοκούσι ποικίλον τε καὶ ἐπίχρυσον ἀνεί-15 σθαι. ἀτάρ, ἔφη, τοῦ σώματος μὴ μένοντος, ἀλλά τοτε μεν κυρτουμένου, τοτε δε δρθουμένου, πως αν άκριβεῖς θώρακες άρμόττοιεν; Οὐδαμῶς, ἔφη. Λέγεις, έφη, άρμόττειν ου τους ακριβείς, άλλα τους μή λυπουντας έν τη χρεία. Αὐτός, έφη, τοῦτο λέγεις, & Σώκρατες, καὶ πάνυ ὀρθῶς ἀποδέχη.

CHAPTER XI.

A VISIT TO THEODOTA, AN ETAIPA.

They find the famous beauty sitting for a painter: and surrounded by luxury.

Τυναικὸς δέ ποτε οὔσης ἐν τῆ πόλει καλῆς, ἢ ὅνομα ἢν Θεοδότη, καὶ οἴας συνεῖναι τῷ πείθοντι, μνησθέντος αὐτῆς τῶν παρόντων τινός, καὶ εἰπόντος ὅτι κρεῖττον εἴη λόγου τὸ κάλλος τῆς γυναι-

κος, καὶ ζωγράφους φήσαντος εἰσιέναι πρὸς αὐτὴν ἀπεικασομένους, οίς ἐκείνην ἐπιδεικνύειν ἐαυτης ὅσα καλώς έχοι, Ίτέον αν είη θεασομένους, έφη ό Σωκράτης ου γάρ δη ακούσασί γε το λόγου κρείττον έστι καταμαθείν. καὶ ὁ διηγησάμενος, Οὐκ αν φθάνοιτ', έφη, ἀκολουθοῦντες. οὕτω μὲν δὴ πορευ- 2 θέντες πρός την Θεοδότην, και καταλαβόντες ζωγράφω τινὶ παρεστηκυΐαν έθεάσαντο. παυσαμένου δὲ τοῦ ζωγράφου, 'Ω ἄνδρες, ἔφη ὁ Σωκράτης, πότερον ήμας δει μαλλον Θεοδότη χάριν έχειν, ότι ήμιν τὸ κάλλος έαυτης ἐπέδειξεν, ή ταύτην ήμιν, ότι εθεασάμεθα; ἀρ' εἰ μὲν ταύτη ὡφελιμωτέρα έστιν ή ἐπίδειξις, ταύτην ήμιν χάριν ἐκτέον, εί δὲ ήμιν ή θέα, ήμας ταύτη; εἰπόντος δέ τινος ὅτι δί- 3 καια λέγοι, Οὐκοῦν, ἔφη, αὕτη μὲν ἤδη τε τὸν παρ' ήμων έπαινον κερδαίνει καὶ ἐπειδάν εἰς πλείους διαγγείλωμεν, πλείω ἀφελήσεται· ήμεις δὲ ήδη τε δυ έθεασάμεθα έπιθυμούμεν ἄψασθαι καὶ ἄπιμεν ύποκνιζόμενοι, καὶ ἀπελθόντες ποθήσομεν. ἐκ δὲ 4 τοίτων είκὸς ήμας μεν θεραπεύειν, ταύτην δε θεραπεύεσθαι. καὶ ή Θεοδότη, Νη Δί', ἔφη, εἰ τοίνυν ταθθ' ούτως έχει, έμε αν δέοι υμίν της θέας χάριν έγειν. ἐκ δὲ τούτου ὁ Σωκράτης ὁρῶν αὐτήν τε πολυτελώς κεκοσμημένην καὶ μητέρα παρούσαν αὐτη ἐν ἐσθητι καὶ θεραπεία οὐ τη τυχούση, καὶ θεραπαίνας πολλάς καὶ εὐειδεῖς, καὶ οὐδὲ ταύτας ημελημένως έχούσας, καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν οἰκίαν άφθόνως κατεσκευασμένην, Είπε μοι, έφη, & Θεοδότη, ἔστι σοι ἀγρός; Οὐκ ἔμοιγ', ἔφη 'Αλλ' ἄρα οίκία προσόδους έγουσα; Ούδε οίκία, έφη. 'Αλλά

μὴ χειροτέχναι τινές; Οὐδὲ χειροτέχναι, ἔφη. Πόθεν οὖν, ἔφη, τἀπιτήδεια ἔχεις; Ἐάν τις, ἔφη, φίλος μοι γενόμενος εὖ ποιεῖν ἐθέλη, οὖτός μοι
βίος ἐστί. Νὴ τὴν "Ηραν, ἔφη, ὡ Θεοδότη, καλόν γε τὸ κτῆμα, καὶ πολλῷ κρεῖττον ἢ οἰῶν τε καὶ αἰγῶν καὶ βοῶν φίλων ἀγέλην κεκτῆσθαι.

Socrates playfully suggests the best way of setting her nets for friends.

'Ατάρ, έφη, πότερον τη τύχη επιτρέπεις, εάν τίς σοι φίλος ὥσπερ μυῖα πρόσπτηται, ἡ καὶ αὐτή τι 6 μηχανά; Πως δ' ἄν, ἔφη, ἐγω τούτου μηχανὴν ευροιμι; Πολύ νη Δί, ἔφη, προσηκόντως μᾶλλον ή αί φάλαγγες οίσθα γάρ ώς ἐκείναι θηρώσι τὰ πρὸς τὸν βίον ἀράχνια γὰρ δήπου λεπτὰ ὑφηνάμεναι ὅ τι αν ἐνταῦθα ἐμπέση τούτω τροφή χρων-7 ται. Καὶ έμοὶ οὖν, έφη, συμβουλεύεις ὑφήνασθαί τι θήρατρον; Οὐ γὰρ δὴ οὕτω γε ἀτέχνως οἴεσθαι γρή τὸ πλείστου ἄξιον ἄγρευμα φίλους θηράσειν. ούχ όρας ότι και το μικρού άξιον τούς λαγώς θη-8 ρώντες πολλά τεχνάζουσιν; ὅτι μὲν γὰρ τῆς νυκτὸς νέμονται, κύνας νυκτερευτικάς πορισάμενοι ταύταις αὐτοὺς θηρῶσιν ὅτι δὲ μεθ' ἡμέραν ἀποδιδράσκουσιν, άλλας κτώνται κύνας, αίτινες ή αν έκ της νομης είς την εύνην άπέλθωσι, τη όσμη αίσθανόμεναι εύρίσκουσιν αὐτούς. ὅτι δὲ ποδώκεις είσλυ ώστε καλ έκ τοῦ φανεροῦ τρέχοντες ἀποφεύγειν, άλλας αὐ κύνας ταχείας παρασκευάζονται, ίνα κατά πόδας άλίσκωνται· ότι δὲ καὶ ταύτας αυτών τινες ἀποφεύγουσι, δίκτυα ίστασιν είς τὰς

άτραπούς, ή φεύγουσιν, ίν' είς ταῦτα εμπίπτοντες συμποδίζωνται. Τίνι οὖν, ἔφη, τοιούτω φίλους αν 9 έγω θηρώην; 'Εάν νη Δί', έφη, άντι κυνός κτήση όστις σοι ίχνεύων μέν τους φιλοκάλους καὶ πλουσίους εύρήσει, εύρων δε μηγανήσεται όπως εμβάλη αὐτοὺς εἰς τὰ σὰ δίκτυα. Καὶ ποῖα, ἔφη, ἐγὼ δί- το κτυα έχω; "Εν μέν δήπου, έφη, καὶ μάλα εὖ περιπλεκόμενου, τὸ σῶμα· ἐν δὲ τούτω ψυχήν, ἦ καταμανθάνεις καὶ ώς αν εμβλέπουσα χαρίζοιο, καὶ ότι αν λέγουσα εὐφραίνοις, καὶ ὅτι δεῖ τὸν μὲν έπιμελόμενον ἀσμένως ὑποδέχεσθαι, τὸν δ' ἐντρυφωντα ἀποκλείειν, καὶ ἀρρωστήσαντός γε φίλου φροντιστικώς ἐπισκέψασθαι, καὶ καλόν τι πράξαντος σφόδρα συνησθήναι, καὶ τῶ σφόδρα σοῦ φροντίζοντι όλη τη ψυχή κεχαρίσθαι. φιλείν γε μήν εὐ οἰδ' ὅτι ἐπίστασαι οὐ μόνον μαλακῶς, ἀλλὰ καὶ εὐνοϊκώς καὶ ὅτι ἀρεστοί σοί εἰσιν οἱ φίλοι, οίδ' ότι οὐ λόγω ἀλλ' ἔργω ἀναπείθεις. Μὰ τὸν Δί', ἔφη ή Θεοδότη, ἐγὼ τούτων οὐδὲν μηχανῶμαι. Καὶ μήν, έφη, πολύ διαφέρει τὸ κατὰ φύσιν τε 11 καὶ ὀρθῶς ἀνθρώπω προσφέρεσθαι. καὶ γὰρ δὴ βία μεν ουτ' αν ελοις ουτε κατάσχοις φίλον, εὐεργεσία δὲ καὶ ήδονη τὸ θηρίον τοῦτο άλώσιμόν τε καὶ παραμόνιμόν ἐστιν. 'Αληθη λέγεις, ἔφη.

He adds practical advice: and after some witty passes the interview ends.

Δεῖ τοίνυν, ἔφη, πρῶτον μὲν τοὺς φροντίζοντάς 12 σου τοιαθτα άξιοθν οία ποιοθσιν αθτοίς μικρότατα μελήσει έπειτα δε αὐτὴν ἀμείβεσθαι χαριζομένην

τον αὐτον τρόπον. οὕτω γὰρ ἃν μάλιστα φίλοι γίγνοιντο καὶ πλεῖστον χρόνον φιλοῖεν καὶ μέγιστα εἰκονετοῖεν και μέγιστα

- 13 εὐεργετοῖεν. χαρίζοιο δ΄ αν μάλιστα, εἰ δεομένοις δωροῖο τὰ παρὰ σεαυτῆς. ὁρῷς γὰρ ὅτι καὶ τῶν βρωμάτων τὰ ἥδιστα, ἐὰν μέν τις προσφέρη πρὶν ἐπιθυμεῖν, ἀηδῆ φαίνεται, κεκορεσμένοις δὲ καὶ βδελυγμίαν παρέχει· ἐὰν δέ τις προσφέρη λιμὸν ἐμποιήσας, κὰν φαυλότερα ἦ, πάνυ ἡδέα φαίνεται.
- 14 Πῶς οὖν ἄν, ἔφη, ἐγὰ λιμὸν ἐμποιεῖν τῷ τῶν παρ' ἐμοὶ δυναίμην; Εἰ νὴ Δί', ἔφη, πρῶτον μὲν τοῖς κεκορεσμένοις μήτε προσφέροις μήτε ὑπομιμνήσκοις, ἔως ἃν τῆς πλησμονῆς παυσάμενοι πάλιν δέωνται, ἔπειτα τοὺς δεομένους ὑπομιμνήσκοις ὡς κοσμιωτάτη τε ὁμιλία καὶ τῷ μὴ φαίνεσθαι βουλομένη χαρίζεσθαι, καὶ διαφεύγουσα, ἔως ἂν ὡς μάλιστα δεηθῶσι· τηνικαῦτα γὰρ πολὺ διαφέρει τὰ
- 15 αὐτὰ δῶρα ἡ πρὶν ἐπιθυμῆσαι διδόναι. καὶ ἡ Θεοδότη, Τί οὖν οὐ σύ μοι, ἔφη, ὧ Σώκρατες, ἐγένου συνθηρατὴς τῶν φίλων; Ἐάν γε νὴ Δί', ἔφη, πείθης με σύ. Πῶς οὖν ἄν, ἔφη, πείσαιμί σε; Ζητήσεις, ἔφη, τοῦτο αὐτὴ καὶ μηχανήση, ἐάν τί μου
- τ6 δέη. Εἴσιθι τοίνυν, ἔφη, θαμινά. καὶ ὁ Σωκράτης ἐπισκώπτων τὴν αὐτοῦ ἀπραγμοσύνην, ᾿Αλλ', ὁ Θεοδότη, ἔφη, οὐ πάνυ μοι ῥάδιόν ἐστι σχολάσαι· καὶ γὰρ ἴδια πράγματα πολλὰ καὶ δημόσια παρέχει μοι ἀσχολίαν· εἰσὶ δὲ καὶ φίλαι μοι, αῖ οὕτε ἡμέρας οὕτε νυκτὸς ἀφ' αῦτῶν ἐάσουσί με ἀπιέναι, φίλτρα τε μανθάνουσαι παρ' ἐμοῦ καὶ τρ ἐπφδάς. Ἐπίστασαι γάρ, ἔφη, καὶ ταῦτα, ὁ Σώκρατες; ᾿Αλλὰ διὰ τί οἴει, ἔφη, ᾿Απολλόδωρόν

τε τόνδε και 'Αντισθένην οὐδέποτέ μου ἀπολείπεσθαι; διὰ τί δὲ καὶ Κέβητα καὶ Σιμμίαν Θήβηθεν παραγύγνεσθαι: εὖ ἴσθι ὅτι ταῦτα οὐκ ἄνευ πολλών φίλτρων τε καὶ ἐπωδών καὶ ἰύγγων ἐστί. Χρήσον τοίνυν μοι, έφη, την ἴυγγα, ἵνα ἐπὶ σοὶ 18 πρώτον έλκω αὐτήν. 'Αλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ αὐτὸς Ελκεσθαι πρὸς σὲ βούλομαι, ἀλλὰ σὲ πρὸς έμε πορεύεσθαι. 'Αλλά πορεύσομαι, έφη μόνον ύποδέχου. 'Αλλ' ύποδέξομαί σε, έφη, έαν μή τις φιλωτέρα σου ἔνδον η.

CHAPTER XII.

SOCRATES IMPRESSES UPON EPIGENES THE IMPORTANCE OF PHYSICAL CULTURE.

It not only makes stalwart and efficient soldiers, but also promotes health of body and vigor of mind.

Έπιγένην δὲ τῶν συνόντων τινά, νέον τε ὄντα : καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἔχοντα, ἰδών, 'Ως ἰδιωτικῶς, έφη, τὸ σῶμα ἔχεις, ἀ Ἐπίγενες. καὶ ὅς, Ἰδιώτης γάρ, έφη, εἰμί, ὧ Σώκρατες. Οὐδέν γε μαλλον, έφη, των έν 'Ολυμπία μελλόντων άγωνίζευθαι ή δοκεί σοι μικρός είναι ό περί τής ψυχής πρός τους πολεμίους άγων, δυ 'Αθηναίοι θήσουσιν, όταν τύχωσι; καὶ μὴν οὐκ ὀλίγοι μὲν 2 διά την του σώματος καχεξίαν ἀποθνήσκουσί τε έν τοίς πολεμικοίς κινδύνοις και αισχρώς σώζονται. πολλοί δὲ δι' αὐτὸ τοῦτο ζῶντές τε άλίσκονται καὶ

άλόντες ήτοι δουλεύουσι τον λοιπον βίον, έαν ούτω τύγωσι, την χαλεπωτάτην δουλείαν, ή είς τας άνάγκας τὰς ἀλγεινοτάτας ἐμπεσόντες καὶ ἐκτίσαντες ένίστε πλείω των ύπαρχόντων αὐτοῖς τὸν λοιπον βίον ενδεείς των αναγκαίων όντες και κακοπαθούντες διαζώσι πολλοί δὲ δόξαν αἰσχράν κτώνται διὰ τὴν τοῦ σώματος ἀδυναμίαν δοκοῦντες 3 ἀποδειλιᾶν. ἡ καταφρονείς των ἐπιτιμίων τής καγεξίας τούτων καὶ ραδίως αν οἴει φέρειν τὰ τοιαῦτα; καὶ μὴν οἶμαί γε πολλώ ῥάω καὶ ἡδίω τούτων είναι à δεί ύπομένειν τον ἐπιμελόμενον τῆς τοῦ σώματος εὐεξίας. ἡ ὑγιεινότερόν τε καὶ εἰς τάλλα χρησιμώτερον νομίζεις είναι την καχεξίαν της εὐεξίας; η των διὰ την εὐεξίαν γιγνομένων 4 καταφρονείς; καὶ μὴν πάντα γε τάναντία συμβαίνει τοίς εὖ τὰ σώματα ἔχουσιν ἡ τοίς κακῶς. καὶ γάρ ύγιαίνουσον οί τὰ σώματα εὖ ἔχοντες καὶ ίσχύουσι καὶ πολλοὶ μὲν διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πολεμικών αγώνων σώζονταί τε εύσχημόνως καὶ τὰ δεινά πάντα διαφεύγουσι, πολλοί δε φίλοις τε βοηθοῦσι καὶ τὴν πατρίδα εὐεργετοῦσι καὶ διὰ ταῦτα γάριτός τε άξιοθνται καὶ δόξαν μεγάλην κτώνται καὶ τιμών καλλίστων τυγχάνουσι καὶ διὰ ταῦτα τόν τε λοιπον βίον ήδιον καὶ κάλλιον διαζώσι καὶ τοίς έαυτών παισί καλλίους άφορμάς είς του βίου ς καταλείπουσιν. οὐτοι χρη ὅτι ἡ πόλις οὐκ ἀσκεῖ δημοσία τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, διὰ τοῦτο καὶ ἰδία άμελείν, άλλα μηδέν ήττον έπιμελείσθαι. ευ γάρ ἴσθι ὅτι οὐδὲ ἐν ἄλλφ οὐδενὶ ἀγῶνι οὐδὲ ἐν πράξει οὐδεμιὰ μεῖον έξεις διὰ τὸ βέλτιον τὸ σῶμα

παρεσκευάσθαι πρὸς πάντα γὰρ ὅσα πράττουσιν ανθρωποι, χρήσιμον το σωμά έστιν έν πάσαις δέ ταίς του σώματος γρείαις πολύ διαφέρει ώς βέλτιστα τὸ σῶμα ἔχειν ἐπεὶ καὶ ἐν ῷ δοκεῖς ἐλαχί- 6 στην σώματος χρείαν είναι, έν τῶ διανοείσθαι, τίς ούκ οίδεν ότι καὶ έν τούτω πολλοὶ μεγάλα σφάλλονται διὰ τὸ μὴ ὑγιαίνειν τὸ σῶμα; καὶ λήθη δὲ καὶ ἀθυμία καὶ δυσκολία καὶ μανία πολλάκις πολλοίς διὰ τὴν τοῦ σώματος καχεξίαν εἰς τὴν διάνοιαν έμπίπτουσιν ούτως ώστε καὶ τὰς ἐπιστήμας ἐκβάλλειν. τοῖς δὲ τὰ σώματα εὖ ἔχουσι 7 πολλή ἀσφάλεια καὶ οὐδεὶς κίνδυνος διά γε την τοῦ σώματος καχεξίαν τοιοῦτόν τι παθείν, εἰκὸς δὲ μάλλον πρός τὰ ἐναντία τῶν διὰ τὴν καγεξίαν γιγνομένων την εὐεξίαν γρήσιμον είναι. καίτοι τών γε τοίς είρημένοις έναντίων ένεκα τί οὐκ ἄν τις νούν έχων υπομείνειεν; αισχρον δε και το διά 8 την αμέλειαν γηράναι, πρίν ίδειν έαυτον ποίος αν κάλλιστος και κράτιστος τω σώματι γένοιτο. ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιν ἰδεῖν ἀμελοῦντα· οὐ γὰρ έθέλει αὐτόματα γίγνεσθαι.

CHAPTER XIII.

VARIOUS ANECDOTES WHICH ILLUSTRATE SOCRATES' GOOD SENSE IN COMMON MATTERS.

'Οργιζομένου δέ ποτέ τινος, ότι προσειπών τινα : γαίρειν οὐκ ἀντιπροσερρήθη, Γελοΐον, ἔφη, τὸ εἰ

μὲν τὸ σῶμα κάκιον ἔχοντι ἀπήντησάς τφ, μὴ ἀν ὀργίζεσθαι, ὅτι δὲ τὴν ψυχὴν ἀγροικοτέρως διακει-

μένφ περιέτυχες, τοῦτό σε λυπεῖν.

2 "Αλλου δε λέγοντος ὅτι ἀηδῶς ἐσθίοι, 'Ακουμενός, ἔφη, τούτου φάρμακον ἀγαθὸν διδάσκει. ἐρομένου δέ, Ποῖον; Παύσασθαι ἐσθίοντα, ἔφη· καὶ ἤδιόν τε καὶ εὐτελέστερον καὶ ὑγιεινότερον διάξειν παυσάμενον.

- 3 "Αλλου δ' αὐ λέγοντος ὅτι θερμὸν εἴη παρ' ἑαυτῷ τὸ ὕδωρ ὁ πίνοι, "Όταν ἄρ', ἔφη, βούλη θερμῷ λούσασθαι, ἔτοιμον ἔσται σοι. 'Αλλὰ ψυχρόν, ἔφη, ἐστὶν ὥστε λούσασθαι. 'Αρ' οὖν, ἔφη, καὶ οἱ οἰκέται σου ἄχθονται πίνοντές τε αὐτὸ καὶ λουόμενοι αὐτῷ; Μὰ τὸν Δί', ἔφη· ἀλλὰ καὶ πολλάκις τεθαύμακα ὡς ἡδέως αὐτῷ πρὸς ἀμφότερα ταῦτα χρῶνται. Πότερον δέ, ἔφη, τὸ παρὰ σοὶ ὕδωρ θερμότερον πιεῖν ἐστιν ἡ τὸ ἐν 'Ασκληπιοῦ; Τὸ ἐν 'Ασκληπιοῦ, ἔφη. Πότερον δὲ λούσασθαι ψυχρότερον, τὸ παρὰ σοὶ ἡ τὸ ἐν 'Αμφιαράου; Τὸ ἐν 'Αμφιαράου, ἔφη. Ένθυμοῦ οὖν, ἔφη, ὅτι κινδυνεύεις δυσαρεστότερος εἶναι τῶν τε οἰκετῶν καὶ τῶν ἀρρωστούντων.
- Κολάσαντος δέ τινος ισχυρώς ἀκόλουθον, ἤρετο τί χαλεπαίνοι τῷ θεράποντι. "Οτι, ἔφη, ὀψοφαγίστατός τε ὢν βλακότατός ἐστι καὶ φιλαργυρώτατος ὢν ἀργότατος. "Ηδη ποτὲ οὖν ἐπεσκέψω πότερος πλειόνων πληγών δεῖται, σὺ ἡ ὁ θεράπων;
- 5 Φοβουμένου δέ τινος τὴν εἰς 'Ολυμπίαν ὁδόν, Τί, ἔφη, φοβῆ τὴν πορείαν; οὐ καὶ οἴκοι σχεδὸν ὅλην τὴν ἡμέραν περιπατεῖς; καὶ ἐκεῖσε πο-

ρευόμενος περιπατήσας άριστήσεις, περιπατήσας δειπνήσεις και άναπαύση. οὐκ οἶσθα ὅτι εἰ έκτείναις τους περιπάτους ους έν πέντε ή εξ ήμέραις περιπατείς, ραδίως αν 'Αθήνηθεν είς 'Ολυμπίαν ἀφίκοιο; χαριέστερον δὲ καὶ προεξορμαν ήμέρα μιᾶ μᾶλλον ἡ ύστερίζειν. τὸ μὲν γὰρ άναγκάζεσθαι περαιτέρω τοῦ μετρίου μηκύνειν τὰς όδους χαλεπόν, τὸ δὲ μιὰ ἡμέρα πλείονας πορευθηναι πολλην ραστώνην παρέχει. κρείττον οθν έν

τη όρμη σπεύδειν ή έν τη όδώ.

*Αλλου δε λέγοντος ώς παρετάθη μακράν όδον 6 πορευθείς, ήρετο αὐτὸν εἰ καὶ φορτίον έφερε. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη, ἀλλὰ τὸ ἱμάτιον. Μόνος δ' έπορεύου, έφη, ή και ἀκόλουθός σοι ήκολούθει: 'Ηκολούθει, έφη. Πότερον κενός, έφη, ή φέρων τι; Φέρων νη Δί', ἔφη, τά τε στρώματα καὶ τάλλα σκεύη. Καὶ πῶς, ἔφη, ἀπήλλαχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ; Έμοι μεν δοκείν, έφη, βέλτιον έμου. Τί ουν; έφη, εἰ τὸ ἐκείνου φορτίον ἔδει σε φέρειν, πῶς αν οίει διατεθήναι; Κακώς νη Δί', έφη· μάλλον δέ οὐδ' αν ήδυνήθην κομίσαι. Τὸ οὖν τοσούτω ἦττον τοῦ παιδὸς δύνασθαι πονείν πῶς ἠσκημένου δοκεί σοι ανδρός είναι;

CHAPTER XIV.

SOCRATES' IDEAS OF TABLE-ETIQUETTE, AND OF DIET.

'Οπότε δὲ τῶν συνιόντων ἐπὶ δεῖπνον οἱ μὲν 1 μικρου όψου, οί δὲ πολύ φέροιεν, ἐκέλευεν ὁ Σωκράτης τον παίδα το μικρον ή είς το κοινον τιθέναι ή διανέμειν έκάστω το μέρος. οι οὖν το πολύ φέροντες ήσχύνοντο τό τε μη κοινωνείν τοῦ είς το κοινον τιθεμένου καὶ το μη ἀντιτιθέναι το ἑαυτών. ἐτίθεσαν οὖν καὶ το ἑαυτών εἰς το κοινόν καὶ ἐπεὶ οὐδὲν πλέον εἶχον τών μικρον φερομένων, ἐπαύοντο πολλοῦ ὀψωνοῦντες.

2 Καταμαθών δέ ποτε τών συνδειπνούντων τινά τοῦ μεν σίτου πεπαυμένου, τὸ δὲ ὄψον αὐτὸ καθ' αύτο ἐσθίοντα, λόγου ὄντος περὶ ὀνομάτων, ἔφ' οίω έργω έκαστον είη, Έχοιμεν αν, έφη, & ανδρες, είπείν, ἐπὶ ποίφ ποτὲ ἔργφ ἄνθρωπος ὀψοφάγος καλείται; έσθίουσι μεν γάρ δη πάντες έπὶ τώ σίτω όψον, όταν παρή· άλλ' οὐκ οἶμαί πω ἐπὶ τούτω γε όψοφάγοι καλούνται. Οὐ γὰρ οὐν, ἔφη 3 τις των παρόντων. Τί γάρ; ἔφη, ἐάν τις ἄνευ τοῦ σίτου τὸ ὄψον αὐτὸ ἐσθίη μὴ ἀσκήσεως, ἀλλ' ήδονης ένεκα, πότερον όψοφάγος είναι δοκεί ή ου; Σχολή γ' ἄν, ἔφη, ἄλλος τις ὀψοφάγος είη. καὶ τις άλλος των παρόντων, Ο δὲ μικρώ σίτω, ἔφη, πολύ ὄψον ἐπεσθίων; Ἐμοὶ μέν, ἔφη ὁ Σωκράτης, καὶ ούτος δοκεί δικαίως αν όψοφάγος καλείσθαι. καὶ ὅταν γε οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς θεοῖς εἔχωνται πολυκαρπίαν, εἰκότως αν οὖτος πολυοψίαν εὔχοιτο. 4 ταθτα δέ τοθ Σωκράτους εἰπόντος, νομίσας ὁ νεανίσκος εἰς αὐτὸν εἰρῆσθαι τὰ λεχθέντα τὸ μὲν ὄψον οὐκ ἐπαύσατο ἐσθίων, ἄρτον δὲ προσέλαβε. καὶ ό Σωκράτης καταμαθών, Παρατηρείτ', έφη, τοῦτον οί πλησίοι, όπότερα τῷ σίτψ ὄψφ ἢ τῷ ὄψφ σίτφ χρήσεται.

"Αλλον δέ ποτε των συνδείπνων ίδων έπι τω ένι ς ψωμῶ πλειόνων όψων γευόμενον, 'Αρα γένοιτ' ἄν, έφη, πολυτελεστέρα όψοποιία ἡ μᾶλλον τὰ όψα λυμαινομένη ή ην όψοποιείται ό αμα πολλά ἐσθίων καὶ ἄμα παντοδαπὰ ἡδύσματα εἰς τὸ στόμα λαμβάνων: πλείω μέν γε τῶν ὀψοποιῶν συμμιγυυων πολυτελέστερα ποιεί; α δε έκεινοι μη συμμιγνύουσιν ώς οὐγ άρμόττοντα, ό συμμιγνύων, είπερ έκεινοι όρθως ποιούσιν, άμαρτάνει τε καί καταλύει την τέχνην αὐτῶν. καίτοι πῶς οὐ γε- 6 λοίον έστι παρασκευάζεσθαι μέν όψοποιούς τούς άριστα ἐπισταμένους, αὐτὸν δὲ μηδ' ἀντιποιούμενον της τέχνης ταύτης τὰ ὑπ' ἐκείνων ποιούμενα μετατιθέναι; καὶ ἄλλο δέ τι προσγίγνεται τῶ ἄμα πολλά ἐσθίειν ἐθισθέντι· μὴ παρόντων γὰρ πολλών μειονεκτείν ἄν τι δοκοίη ποθών τὸ σύνηθες. ό δὲ συνεθισθεὶς τὸν ἔνα ψωμὸν ένὶ ὄψω προπέμπειν, ότε μη παρείη πολλά, δύναιτ' αν άλύπως τῷ ένὶ χρησθαι.

"Ελεγε δε και ώς το εύωχεισθαι εν τη 'Αθη- 7 ναίων γλώττη εσθίειν καλοίτο το δε ευ προσκείσθαι εφη επί τῷ ταῦτα εσθίειν α μήτε την ψυχην μήτε το σῶμα λυποίη μηδε δυσεύρετα είη ωστε και το εὐωχεισθαι τοις κοσμίως διαιτωμένοις ἀνε-

τίθει.

BOOK IV. CHAPTER I.

BOOK IV. SETS FORTH THE SOCRATIC METHOD.

CH. I. EXPLAINS ON WHAT PRINCIPLES HE CHOSE AND
TAUGHT HIS DISCIPLES.

The qualities he sought.

Ούτω δὲ Σωκράτης ην ἐν παντὶ πράγματι καὶ πάντα τρόπον ὼφέλιμος, ὥστε σκοπουμένω τῷ καὶ μετρίως αἰσθανομένω φανερον είναι ότι οὐδεν ἀφελιμώτερον ην του Σωκράτει συνείναι και μετ' έκείνου διατρίβειν όπουοῦν καὶ ἐν ότφοῦν πράγματι. έπεὶ καὶ τὸ ἐκείνου μεμνησθαι μη παρόντος οὐ μικρά ωφέλει τους είωθότας τε αὐτῷ συνείναι καὶ άποδεχομένους έκείνου. και γαρ παίζων οὐδεν ήττον ή σπουδάζων έλυσιτέλει τοίς συνδιατρίβουσι. ι πολλάκις γὰρ ἔφη μὲν ἄν τινος ἐρᾶν, φανερὸς δ' ην οὐ τῶν τὰ σώματα πρὸς ὥραν, ἀλλὰ τῶν τὰς ψυχάς πρός άρετην εὖ πεφυκότων έφιέμενος. έτεκμαίρετο δὲ τὰς ἀγαθὰς φύσεις ἐκ τοῦ ταχύ τε μανθάνειν οίς προσέχοιεν καὶ μνημονεύειν à μάθοιεν καὶ ἐπιθυμεῖν τῶν μαθημάτων πάντων δι' ών έστιν οἰκίαν τε καλώς οἰκεῖν καὶ πόλιν καὶ τὸ όλον ανθρώποις τε καὶ τοῖς ανθρωπίνοις πράγμασιν εὐ χρησθαι τοὺς γὰρ τοιούτους ἡγεῖτο παιδευθέντας οὐκ αν μόνον αὐτούς τε εὐδαίμονας εἶναι καὶ τούς έαυτων οίκους καλώς οίκειν, άλλα και άλλους άνθρώπους και πόλεις δύνασθαι εὐδαίμονας ποιείν.

The measures applied were adapted to individual cases.

Οὐ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἐπὶ πάντας ἤει, ἀλλὰ 3 τούς μεν οιομένους φύσει άγαθούς είναι, μαθήσεως δὲ καταφρονούντας ἐδίδασκεν ὅτι αἱ ἄρισται δοκοῦσαι είναι φύσεις μάλιστα παιδείας δέονται, έπιδεικυύων των τε ίππων τούς εὐφυεστάτους θυμοειδείς τε καὶ σφοδρούς ὄντας, εἰ μὲν ἐκ νέων δαμασθεῖεν, εύχρηστοτάτους καὶ ἀρίστους γιγνομένους, εἰ δὲ άδάμαστοι γένοιντο, δυσκαθεκτοτάτους καὶ φαυλοτάτους καὶ τῶν κυνῶν τῶν εὐφυεστάτων, φιλοπόνων τε ούσων καὶ ἐπιθετικών τοῖς θηρίοις, τὰς μὲν καλώς άχθείσας άρίστας γίγνεσθαι πρός τὰς θήρας καλ χρησιμωτάτας, άναγώγους δὲ γιγνομένας ματαίους τε καὶ μανιώδεις καὶ δυσπειθεστάτας. όμοίως 4 δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς εὐφυεστάτους, ἐρρωμενεστάτους τε ταίς ψυχαίς όντας καὶ έξεργαστικωτάτους ών αν έγχειρωσι, παιδευθέντας μέν καί μαθόντας à δεί πράττειν ἀρίστους τε καὶ ώφελιμωτάτους γίγνεσθαι· πλείστα γὰρ καὶ μέγιστα ἀγαθὰ έργάζεσθαι άπαιδεύτους δὲ καὶ ἀμαθεῖς γενομένους κακίστους τε καὶ βλαβερωτάτους γίγνεσθαι. κρίνειν γαρ οὐκ ἐπισταμένους α δεῖ πράττειν πολλάκις πουπροίς επιγειρείν πράγμασι, μεγαλείους δε καί σφοδρούς όντας δυσκαθέκτους τε καὶ δυσαποτρέπτους είναι· διὸ πλείστα καὶ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι. τούς δ' έπὶ πλούτω μέγα φρονούντας καὶ νομίζον- 5 τας οὐδεν προσδεῖσθαι παιδείας, εξαρκέσειν δε σφίσι τὸν πλοῦτον οἰομένους πρὸς τὸ διαπράττεσθαί τε ὅτι ἂν βούλωνται καὶ τιμᾶσθαι ὑπὸ τῶν

ἀνθρώπων, ἐφρένου λέγων ὅτι μῶρος μὲν εἴη, εἴ τις οἴεται μὴ μαθὼν τά τε ἀφέλιμα καὶ τὰ βλαβερὰ τῶν πραγμάτων διαγνώσεσθαι, μῶρος δ΄, εἴ τις μὴ διαγιγνώσκων μὲν ταῦτα, διὰ δὲ τὸν πλοῦτον ὅ τι ἄν βούληται ποριζόμενος οἴεται δυνήσεσθαι τὰ συμφέροντα πράττειν, ἡλίθιος δ΄, εἴ τις μὴ δυνάμενος τὰ συμφέροντα πράττειν εὖ τε πράττειν οἴεται καὶ τὰ πρὸς τὸν βίον αὐτῷ ἡ καλῶς ἡ ἰκανῶς παρεσκευάσθαι, ἡλίθιος δὲ καὶ εἴ τις οἴεται διὰ τὸν πλοῦτον μηδὲν ἐπιστάμενος δόξειν τι ἀγαθὸς εἰναι ἡ μηδὲν ἀγαθὸς εἰναι δοκῶν εὐδοκιμήσειν.

CHAPTER II.

ILLUSTRATION OF THE COURSE PURSUED: THE CASE OF THE CONCEITED EUTHYDEMUS, CHS. II-III., V-VI.

How Socrates gained his attention: shows the absurdity of supposing that no special education is needful for statesmanship.

Τοῖς δὲ νομίζουσι παιδείας τε τῆς ἀρίστης τετυχηκέναι καὶ μέγα φρονοῦσιν ἐπὶ σοφία ὡς προσεφέρετο, νῦν διηγήσομαι. καταμαθῶν γὰρ Εὐθύδημον τὸν καλὸν γράμματα πολλὰ συνειλεγμένον ποιητῶν τε καὶ σοφιστῶν τῶν εὐδοκιμωτάτων, καὶ ἐκ τούτων ἤδη τε νομίζοντα διαφέρειν τῶν ἡλικιωτῶν ἐν σοφία καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχοντα πάντων διοίσειν τῷ δύνασθαι λέγειν τε καὶ πράττειν, πρῶτον μέν, αἰσθανόμενος αὐτὸν διὰ νεότητα οὔπω εἰς τὴν ἀγο

ραν εἰσιόντα, εἰ δέ τι βούλοιτο διαπράξασθαι, καθίζοντα είς ήνιοποιείον τι των έγγυς της άγορας, είς τούτο και αὐτὸς ἤει τῶν μεθ' ἑαυτοῦ τινας έχων. καὶ πρώτον μὲν πυνθανομένου τινὸς πότε- 2 ρου Θεμιστοκλής διά συνουσίαν τινός τών σοφών ή φύσει τοσούτον διήνεγκε των πολιτών ώστε πρός έκεινον ἀποβλέπειν την πόλιν, ὁπότε σπουδαίου άνδρος δεηθείη, ο Σωκράτης βουλόμενος κινείν τον Εὐθύδημον εὔηθες ἔφη εἶναι τὸ οἴεσθαι τὰς μὲν ολίγου άξίας τέχνας μη γίγνεσθαι σπουδαίους ανευ διδασκάλων ίκανων, τὸ δὲ προεστάναι πόλεως. πάντων ἔργων μέγιστον ὄν, ἀπὸ ταὐτομάτου παραγίγνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις. πάλιν δέ ποτε παρόν- 3 τος τοῦ Εὐθυδήμου, ὁρῶν αὐτὸν ἀποχωροῦντα τῆς συνεδρίας καὶ φυλαττόμενον μὴ δόξη τὸν Σωκράτην θαυμάζειν έπὶ σοφία, "Οτι μέν, έφη, ω ἄνδρες, Εὐθύδημος ούτοσὶ ἐν ἡλικία γενόμενος, τῆς πόλεως λόγον περί τινος προτιθείσης, οὐκ ἀφέξεται τοῦ συμβουλεύειν, εὐδηλόν ἐστιν ἐξ ὧν ἐπιτηδεύει· δοκεῖ δέ μοι καλον προοίμιον των δημηγοριών παρασκευάσασθαι φυλαττόμενος μη δόξη μανθάνειν τι παρά του. δήλον γὰρ ὅτι λέγειν ἀρχόμενος ὧδε προοιμιάσεται Παρ' οὐδενὸς μὲν πώποτε, ὁ ἄν- 4 δρες 'Αθηναίοι, οὐδεν ἔμαθον οὐδ' ἀκούων τινάς είναι λέγειν τε καὶ πράττειν ίκανοὺς εζήτησα τούτοις έντυχεῖν οὐδ' ἐπεμελήθην τοῦ διδάσκαλόν τινά μοι γενέσθαι των ἐπισταμένων, ἀλλὰ καὶ τάναντία · διατετέλεκα γαρ φεύγων οὐ μόνον τὸ μανθάνειν τι παρά τινος, άλλὰ καὶ τὸ δόξαι. ὅμως δὲ ότι αν από ταυτομάτου επίη μοι, συμβουλεύσω ύμιν.

While such training is so essential in all other arts and professions.

5 'Αρμόσειε δ' αν ούτω προοιμιάζεσθαι καὶ τοῖς βουλομένοις παρά της πόλεως ιατρικου έργου λαβείν· ἐπιτήδειόν γ' αν αὐτοῖς εἴη τοῦ λόγου ἄρχεσθαι έντεῦθεν. Παρ' οὐδενὸς μεν πώποτε, ὁ ἄνδρες 'Αθηναίοι, την ιατρικήν τέχνην έμαθον οὐδ' εζήτησα διδάσκαλον έμαυτῷ γενέσθαι τῶν ἰατρῶν οὐδένα• διατετέλεκα γαρ φυλαττόμενος οὐ μόνον τὸ μαθεῖν τι παρὰ τῶν ἰατρῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ δόξαι μεμαθηκέναι την τέχνην ταύτην. ὅμως δέ μοι τὸ ἰατρικον έργον δότε πειράσομαι γαρ έν υμιν αποκινδυνεύων μανθάνειν. πάντες οθν οί παρόντες έγέλασαν έπὶ τῷ 6 προοιμίω. ἐπεὶ δὲ φανερὸς ην ὁ Εὐθύδημος ήδη μὲν οίς ὁ Σωκράτης λέγοι προσέχων, ἔτι δὲ φυλαττόμενος αὐτός τι φθέγγεσθαι καὶ νομίζων τῆ σιωπή σωφροσύνης δόξαν περιβάλλεσθαι, τότε ὁ Σωκράτης βουλόμενος αὐτὸν παθσαι τούτου, Θαυμαστὸν γάρ, έφη, τί ποτε οί βουλόμενοι κιθαρίζειν ἡ αὐλεῖν ἡ ίππεύειν η άλλο τι των τοιούτων ίκανοί γενέσθαι πειρώνται ώς συνεχέστατα ποιείν ὅ τι αν βούλωνται δυνατοί γενέσθαι, καὶ οὐ καθ' έαυτούς, άλλά παρά τοις άρίστοις δοκούσιν είναι, πάντα ποιούντες καὶ ὑπομένοντες ἔνεκα τοῦ μηδὲν ἄνευ τῆς έκείνων γνώμης ποιείν, ώς οὐκ αν άλλως ἀξιόλογοι γενόμενοι των δε βουλομένων δυνατών γενέσθαι λέγειν τε καὶ πράττειν τὰ πολιτικὰ νομίζουσί τινες άνευ παρασκευής καὶ ἐπιμελείας αὐτόματοι 7 έξαίφνης δυνατοί ταῦτα ποιείν ἔσεσθαι. καίτοι γε τοσούτω ταθτα ἐκείνων δυσκατεργαστότερα φαίνεται, ὅσωπερ πλειόνων περὶ ταθτα πραγματευομένων ἐλάττους οἱ κατεργαζόμενοι γίγνονται. δῆλονουν ὅτι καὶ ἐπιμελείας δέονται πλείονος καὶ ἰσχυροτέρας οἱ τούτων ἐφιέμενοι ἡ οἱ ἐκείνων.

Socrates at length visits him: commends his collection of a fine library; and ascertains his ambition.

Κατ' άρχὰς μὲν οὖν ἀκούοντος Εὐθυδήμου τοι- 8 ούτους λόγους έλεγε Σωκράτης ως δ' ήσθετο αὐτὸν έτοιμότερον ὑπομένοντα, ὅτε διαλέγοιτο, καὶ προθυμότερον ἀκούοντα, μόνος ἢλθεν εἰς τὸ ἡνιυποιείον παρακαθεζομένου δ' αὐτῷ τοῦ Εὐθυδήμου, Είπε μοι, έφη, & Ευθύδημε, τω όντι, ωσπερ έγω άκούω, πολλά γράμματα συνήχας τών λεγομένων σοφων ανδρων γεγονέναι; Καὶ ὁ Εὐθύδημος, Νή τὸν Δί, ἔφη, ὁ Σώκρατες καὶ ἔτι γε συνάγω, έως αν κτήσωμαι ώς αν δύνωμαι πλείστα. Νής την "Ηραν, έφη ὁ Σωκράτης, ἄγαμαί γέ σου, διότι ούκ άργυρίου καὶ χρυσίου προείλου θησαυρούς κεκτήσθαι μάλλον ή σοφίας δήλον γάρ ότι νομίζεις άργύριον καὶ χρυσίον οὐδὲν βελτίους ποιείν τους ανθρώπους, τας δὲ τῶν σοφῶν ανδρῶν γνώμας άρετη πλουτίζειν τούς κεκτημένους. καί ό Εὐθύδημος ἔχαιρεν ἀκούων ταῦτα, νομίζων δοκείν τω Σωκράτει ὀρθώς μετιέναι τὴν σοφίαν. ό δὲ καταμαθών αὐτὸν ἡσθέντα τῷ ἐπαίνῳ τούτῳ, ις Τί δὲ δὴ βουλόμενος ἀγαθὸς γενέσθαι, ἔφη, ὁ Εὐθύδημε, συλλέγεις τὰ γράμματα; ἐπεὶ δὲ διεσιώπησεν ὁ Εὐθύδημος σκοπών ὅτι ἀποκρίναιτο,

πάλιν ὁ Σωκράτης, Αρα μη ιατρός; έφη πολλά γάρ καὶ ἰατρών ἐστι συγγράμματα. καὶ ὁ Εὐθύδημος, Μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἔγωγε. 'Αλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι; γνωμονικοῦ γὰρ ἀνδρὸς καὶ τοῦτο δεῖ. Οὔκουν ἔγωγ', ἔφη. 'Αλλὰ μὴ γεωμέτρης επιθυμείς, έφη, γενέσθαι άγαθός, ώσπερ ό Θεόδωρος; Οὐδὲ γεωμέτρης, ἔφη. 'Αλλὰ μὴ άστρολόγος, έφη, βούλει γενέσθαι; 'Ως δὲ καὶ τοῦτο ήρνεῖτο, 'Αλλὰ μη ρανρωδός; ἔφη· καὶ γὰρ τὰ 'Ομήρου σέ φασιν ἔπη πάντα κεκτῆσθαι. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη· τοὺς γάρ τοι ραψωδοὺς οίδα τὰ μὲν ἔπη ἀκριβοῦντας, αὐτοὺς δὲ πάνυ ἡλιθίους ιι όντας. καὶ ὁ Σωκράτης ἔφη· Οὐ δήπου, ὁ Εὐθύδημε, ταύτης της άρετης έφίεσαι δι' ην άνθρωποι πολιτικοί γίγνονται καὶ οἰκονομικοὶ καὶ ἄρχειν ίκανοὶ καὶ ἀφέλιμοι τοῖς τε ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ έαυτοις; και ό Ευθύδημος, Σφόδρα γ', έφη, & Σώκρατες, ταύτης της άρετης δέομαι.

The statesman must understand right and wrong: Euthydemus is asked to catalogue various acts; and finds that circumstances alter cases.

Νη Δί', ἔφη ὁ Σωκράτης, τῆς καλλίστης ἀρετῆς καὶ μεγίστης ἐφίεσαι τέχνης ἔστι γὰρ τῶν βασιλέων αὕτη καὶ καλεῖται βασιλική. ἀτάρ, ἔφη, κατανενόηκας εἰ οἶόν τέ ἐστι μὴ ὄντα δίκαιον ἀγαθὸν ταῦτα γενέσθαι; Καὶ μάλα, ἔφη, καὶ οὖχ οἶόν τέ γε ἄνευ δικαιοσύνης ἀγαθὸν πολίτην γενέσθαι.

Τί οὖν; ἔφη, σὰ δὴ τοῦτο κατείργασαι; Οἶμαί γ', ἔφη, ὧ Σώκρατες, οὐδενὸς ἀν ἦττον φανῆναι δί-

καιος. 'Αρ' οὖν, ἔφη, τῶν δικαίων ἔστιν ἔργα ωσπερ των τεκτόνων; "Εστι μέντοι, έφη. Αρ' οὖν, ἔφη, ὥσπερ οἱ τέκτονες ἔγουσι τὰ ἐαυτῶν έργα ἐπιδείξαι, ούτως οἱ δίκαιοι τὰ αὐτῶν ἔχοιεν αν διεξηγήσασθαι; Μη ουν, έφη ὁ Εὐθύδημος, οὐ δύνωμαι έγω τὰ τῆς δικαιοσύνης ἔργα έξηγήσασθαι; καὶ νη Δί' ἔγωγε τὰ τῆς ἀδικίας ἐπεὶ οὐκ ολίγα ἔστι καθ' ἐκάστην ἡμέραν τοιαῦτα ὁρᾶν τε καὶ ἀκούειν. Βούλει οὖν, ἔφη ὁ Σωκράτης, γράψω- 13 μεν ένταυθὶ μεν δέλτα, ένταυθὶ δὲ ἄλφα; εἶτα ὅτι μεν αν δοκή ήμιν της δικαιοσύνης έργον είναι, πρὸς τὸ δέλτα θῶμεν, ὅτι δ' αν τῆς ἀδικίας, πρὸς τὸ ἄλφα: Εἴ τί σοι δοκεῖ, ἔφη, προσδεῖν τούτων, ποίει ταῦτα. καὶ ὁ Σωκράτης γράψας ὅσπερ εἶ- 14 πεν, Οὐκοῦν, ἔφη, ἔστιν ἐν ἀνθρώποις τὸ ψεύδεσθαι: "Εστι μέντοι, ἔφη. Ποτέρωσε οὖν, ἔφη, θωμεν τούτο; Δήλου, έφη, ὅτι πρὸς τὴν ἀδικίαν. Οὐκοῦν, ἔφη, καὶ τὸ ἐξαπατᾶν ἔστι; Καὶ μάλα, έφη. Τοῦτο οὖν ποτέρωσε θῶμεν; Καὶ τοῦτο δῆλον ότι, έφη, πρὸς τὴν ἀδικίαν. Τί δὲ τὸ κακουργείν; Καὶ τοῦτο, έφη. Τὸ δὲ ἀνδραποδίζεσθαι; Καὶ τοῦτο. Πρὸς δὲ τῆ δικαιοσύνη οὐδὲν ἡμῖν τούτων κείσεται, & Εὐθύδημε; Δεινὸν γὰρ αν είη, έφη. Τί δ'; εάν τις στρατηγός αίρεθείς άδι- 15 κόν τε καὶ έχθραν πόλιν έξανδραποδίσηται, φήσομεν τοῦτον ἀδικεῖν; Οὐ δῆτα, ἔφη. Δίκαια δὲ ποιείν οὐ φήσομεν; Καὶ μάλα. Τί δ'; ἐὰν έξαπατά πολεμών αὐτοίς; Δίκαιον, ἔφη, καὶ τοῦτο. Έαν δὲ κλέπτη τε καὶ άρπάζη τὰ τούτων, οὐ δίκαια ποιήσει: Καὶ μάλα, έφη · άλλ' έγώ σε τὰ

πρώτον ύπελάμβανον πρὸς τοὺς φίλους μόνον ταῦτα ἐρωτᾶν. Οὐκοῦν, ἔφη, ὅσα πρὸς τῆ ἀδικία ἐθήκαμεν, ταῦτα καὶ πρὸς τῆ δικαιοσύνη θετέον ἂν 16 εἴη; "Εοικεν, ἔφη. Βούλει οὖν, ἔφη, ταῦτα οὕτω θέντες διορισώμεθα πάλιν πρὸς μὲν τοὺς πολεμίους δίκαιον εἶναι τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, πρὸς δὲ τοὺς φίλους ἄδικον, ἀλλὰ δεῖν πρός γε τούτους ὡς ἀπλούστατον εἶναι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος.

By further inconsistencies to be reconciled, Euthydemus becomes hopelessly muddled.

17 Τί οὖν; ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐάν τις στρατηγὸς όρων άθύμως έχον τὸ στράτευμα ψευσάμενος φήση συμμάχους προσιέναι, καὶ τῷ ψεύδει τούτω παύση της άθυμίας τούς στρατιώτας, ποτέρωθι την άπάτην ταύτην θήσομεν; Δοκεί μοι, έφη, πρὸς τὴν δικαιοσύνην. 'Εάν δέ τις υίον ξαυτοῦ δεόμενον φαρμακείας καὶ μὴ προσιέμενον φάρμακον έξαπατήσας ώς σιτίον τὸ φάρμακον δώ, καὶ τώ ψεύδει χρησάμενος ούτως ύγια ποιήση, ταύτην αυ την απάτην ποι θετέον; Δοκεί μοι, έφη, και ταύτην είς τὸ αὐτό. Τί δ'; ἐάν τις, ἐν ἀθυμία ὄντος φίλου, δείσας μὴ διαχρήσηται έαυτόν, κλέψη ἡ άρπάση η ξίφος η άλλο τι τοιοῦτον, τοῦτο αὖ ποτέρωσε θετέον; Καὶ τοῦτο νὴ Δί, ἔφη, πρὸς τὴν δικαιο-18 σύνην. Λέγεις, έφη, σὰ οὐδὲ πρὸς τοὺς φίλους άπαντα δείν άπλοίζεσθαι; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη· άλλα μετατίθεμαι τα είρημένα, είπερ έξεστι. Δεί γέ τοι, έφη ὁ Σωκράτης, έξειναι πολύ μαλλον ή μή 19 δρθώς τιθέναι. των δε δή τους φίλους εξαπατών

των ἐπὶ βλάβη, ἵνα μηδὲ τοῦτο παραλίπωμεν άσκεπτον, πότερος αδικώτερός έστιν, ο έκων ή ό ἄκων; 'Αλλ', ὧ Σώκρατες, οὐκέτι μὲν ἔγωγε πιστεύω οίς ἀποκρίνομαι καὶ γὰρ τὰ πρόσθεν πάντα νθν ἄλλως έχειν δοκεί μοι ή ώς έγω τότε ζωην όμως δε ειρήσθω μοι άδικώτερον είναι τον έκόντα ψευδόμενον τοῦ ἄκοντος. Δοκεί δέ σοι μά- 20 θησις καὶ ἐπιστήμη τοῦ δικαίου εἶναι ὥσπερ τῶν γραμμάτων; "Εμοιγε. Πότερον δε γραμματικώτερου κρίνεις, δς αν έκων μη δρθώς γράφη και άναγιγνώσκη ή δς αν άκων; 'Ος αν έκων, έγωγε · δύναιτο γαρ άν, όπότε βούλοιτο, καὶ ὀρθώς αὐτὰ ποιείν. Ούκοθν ό μεν εκών μη δρθώς γράφων γραμματικὸς αν είη, ὁ δὲ ἄκων ἀγράμματος; Πῶς γὰρ ου; Τὰ δίκαια δὲ πότερον ὁ έκων ψευδόμενος καὶ έξαπατών οίδεν ή ό ἄκων; Δήλον ὅτι ὁ ἐκών. Οὐκοῦν γραμματικώτερον μέν τὸν ἐπιστάμενον γράμματα τοῦ μὴ ἐπισταμένου φὴς εἶναι; Nal. Δικαιότερον δε του επιστάμενου τὰ δίκαια τοῦ μὴ έπισταμένου; Φαίνομαι· δοκῶ δέ μοι καὶ ταῦτα ούκ οίδ' όπως λέγειν. Τί δὲ δή, δς αν βουλόμενος 21 τάληθη λέγειν μηδέποτε τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν λέγη, ἀλλ' όδόν τε Φράζων την αὐτην τοτε μεν πρὸς ἔω, τοτὲ δὲ πρὸς ἐσπέραν Φράζη καὶ λογισμον ἀποφαινόμενος τον αὐτον τοτε μεν πλείω, τοτε δ' ελάττω ἀποφαίνηται, τί σοι δοκεί ὁ τοιοῦτος: Δήλος νη Δί είναι ὅτι α ἄετο εἰδέναι οὐκ Pisev.

- Yet culture consists not in the mastery of a trade, but in such understanding of what is noble and right. The famous Delphic inscription emphasizes self-knowledge.
- 22 Οἶσθα δέ τινας ἀνδραποδώδεις καλουμένους; Έγωγε. Πότερον διὰ σοφίαν ἢ δι' ἀμαθίαν; Δῆλον ὅτι δι' ἀμαθίαν. ᾿Αρ' οὖν διὰ τὴν τοῦ χαλκεύειν ἀμαθίαν τοῦ ὀνόματος τούτου τυγχάνουσιν;
 Οὖ δῆτα. ᾿Αλλ' ἄρα διὰ τὴν τοῦ τεκταίνεσθαι;
 Οὖδὲ διὰ ταύτην. ᾿Αλλὰ διὰ τὴν τοῦ σκυτεύειν;
 Οὖδὲ δι' ἐν τούτων, ἔφη, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον·
 οἱ γὰρ πλεῖστοι τῶν γε τὰ τοιαῦτα ἐπισταμένων
 ἀνδραποδώδεις εἰσίν. ᾿Αρ' οὖν τῶν τὰ καλὰ καὶ
 ἀγαθὰ καὶ δίκαια μὴ εἰδότων τὸ ὄνομα τοῦτ' ἐστίν;
- 23 "Εμοιγε δοκεῖ, ἔφη. Οὐκοῦν δεῖ παντὶ τρόπῳ διατειναμένους φεύγειν ὅπως μὴ ἀνδράποδα ὧμεν. 'Αλλὰ νὴ τοὺς θεούς, ἔφη, ὧ Σώκρατες, πάνυ ἤμην φιλοσοφεῖν φιλοσοφίαν δι' ἡς ἃν μάλιστα ἐνόμιζον παιδευθῆναι τὰ προσηκοντα ἀνδρὶ καλοκάγαθίας ὀρεγομένῳ ' νῦν δὲ πῶς οἴει με ἀθύμως ἔχειν ὁρῶντα ἐμαυτὸν διὰ μὲν τὰ προπεπονημένα οὐδὲ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνεσθαι δυνάμενον ὑπὲρ' ὧν μάλιστα χρὴ εἰδέναι, ἄλλην δὲ ὁδὸν οὐδεμίαν
- 24 ἔχοντα ἡν ἃν πορευόμενος βελτίων γενοίμην; καὶ ο Σωκράτης, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὧ Εὐθύδημε, εἰς Δελφοὺς δὲ ἤδη πώποτε ἀφίκου; Καὶ δίς γε νὴ Δί', ἔφη. Κατέμαθες οὖν πρὸς τῷ ναῷ που γεγραμμένον τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ; "Εγωγε. Πότερον οὖν οὖδέν σοι τοῦ γράμματος ἐμέλησεν, ἡ προσέσχες τε καὶ ἐπεχείρησας σαυτὸν ἐπισκοπεῖν ὅστις εἴης;

Μὰ Δί οὐ δῆτα, ἔφη. καὶ γὰρ δὴ πάνυ τοῦτό γε ῷμην εἰδέναι σχολῆ γὰρ ἄν ἄλλο τι ἤδειν, εἴ γε μηδ' ἐμαυτὸν ἐγίγνωσκον. Πότερα δέ σοι δοκεῖ 25 γιγνώσκειν ἑαυτὸν ὅστις τοὔνομα τὸ ἑαυτοῦ μόνον οἰδεν, ἢ ὅστις, ὥσπερ οἱ τοὺς ἵππους ὧνούμενοι οὐ πρότερον οἴονται γιγνώσκειν ὃν ἂν βούλωνται γνῶναι, πρὶν ἃν ἐπισκέψωνται πότερον εὐπειθής ἐστιν ἢ δυσπειθὴς καὶ πότερον ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενὴς καὶ πότερον ταχὺς ἢ βραδύς, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὴν τοῦ ἵππου χρείαν ἐπιτήδειά τε καὶ ἀνεπιτήδεια ὅπως ἔχει, οὕτως ὁ ἑαυτὸν ἐπισκεψάμενος ὁποῖός ἐστι πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην χρείαν, ἔγνωκε τὴν αὐτοῦ δύναμιν; Οῦτως ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὁ μὴ εἰδὼς τὴν αῦτοῦ δύναμιν ἀγνοεῖν ἑαυτόν.

A proper knowledge of self and one's powers secures the highest success and prosperity.

Ἐκεῖνο δὲ οὐ φανερόν, ἔφη, ὅτι διὰ μὲν τὸ εἰ- το δέναι ἑαυτοὺς πλεῖστα ἀγαθὰ πάσχουσιν ἄνθρωποι, διὰ δὲ τὸ ἐψεῦσθαι ἑαυτῶν πλεῖστα κακά; οἱ μὲν γὰρ εἰδότες ἑαυτοὺς τά τε ἐπιτήδεια ἑαυτοῖς ἴσασι καὶ διαγιγνώσκουσιν ἄ τε δύνανται καὶ ἃ μή· καὶ ἃ μὲν ἐπίστανται πράττοντες πορίζονταί τε ὧν δέονται καὶ εὖ πράττουσιν, ὧν δὲ μὴ ἐπίστανται ἀπεχόμενοι ἀναμάρτητοι γίγνονται καὶ διαφεύγουσι τὸ κακῶς πράττειν· διὰ τοῦτο δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους δυνάμενοι δοκιμάζειν καὶ διὰ τῆς τῶν ἄλλων χρείας τά τε ἀγαθὰ πορίζονται καὶ τὰ κακὰ φυλάττονται. οἱ δὲ μὴ εἰδότες, ἀλλὰ 27

διεψευσμένοι της έαυτων δυνάμεως πρός τε τούς άλλους ανθρώπους καὶ τάλλα ανθρώπινα πράγματα όμοίως διάκεινται, καὶ οὔτε ὧν δέονται ἴσασιν οὔτε ότι πράττουσιν ούτε οίς χρώνται, άλλα πάντων τούτων διαμαρτάνοντες των τε άγαθων ἀποτυγγά-28 νουσι καὶ τοῖς κακοῖς περιπίπτουσι. καὶ οί μέν είδότες ὅτι ποιοῦσιν, ἐπιτυγχάνοντες ὧν πράττουσιν, εὐδοξοί τε καὶ τίμιοι γίγνονται καὶ οἴ τε ομοιοι τούτοις ήδέως χρώνται, οί τε ἀποτυγχάνοντες τῶν πραγμάτων ἐπιθυμοῦσι τούτους ὑπὲρ αύτῶν βουλεύεσθαι, καὶ προΐστασθαί τε αύτῶν τούτους, καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν ἀγαθῶν ἐν τούτοις ἔχουσι, καὶ διὰ πάντα ταῦτα πάντων μάλιστα 29 τούτους ἀγαπῶσιν. οἱ δὲ μὴ εἰδότες ὅ τι ποιοῦσι, κακώς δὲ αίρούμενοι, καὶ οίς αν ἐπιχειρήσωσιν άποτυγχάνοντες, οὐ μόνον ἐν αὐτοῖς τούτοις ζημιοῦνταί τε καὶ κολάζονται, ἀλλὰ καὶ ἀδοξοῦσι διὰ ταθτα καὶ καταγέλαστοι γίγνονται, καὶ καταφρονούμενοι καὶ ἀτιμαζόμενοι ζώσιν. όρᾶς δὲ καὶ τών πόλεων ὅτι ὅσαι ἀν ἀγνοήσασαι τὴν ἐαυτῶν δύναμιν κρείττοσι πολεμήσωσιν, αί μεν ανάστατοι γίγνονται, αί δ' έξ έλευθέρων δούλαι.

Self-culture may begin with a study of what are things good and things evil: which terms appear to be not constant.

30 Καὶ ὁ Εὐθύδημος, 'Ως πάνυ μοι δοκοῦν, ἔφη, ἄ Σώκρατες, περὶ πολλοῦ ποιητέον εἶναι τὸ ἑαυτὸν γυγνώσκειν, οὕτως ἴσθι· ὁπόθεν δὲ χρὴ ἄρξασθαι ἐπισκοπεῖν ἑαυτον, τοῦτο πρὸς σὲ ἀποβλέπω εἴ 31 μοι ἐθελήσαις ἃν ἐξηγήσασθαι. Οὐκοῦν, ἔφη

ό Σωκράτης, τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ὁποῖά έστι, πάντως που γιγνώσκεις. Νη Δί', έφη· εί γαρ μηδέ ταῦτα οίδα, καὶ τῶν ἀνδραπόδων φαυλότερος αν είην. "Ιθι δή, έφη, καὶ ἐμοὶ ἐξήγησαι αὐτά. 'Αλλ' οὐ γαλεπόν, ἔφη· πρῶτον μὲν γὰρ αὐτὸ τὸ ύγιαίνειν ἀγαθὸν είναι νομίζω, τὸ δὲ νοσείν κακόν έπειτα καὶ τὰ αἴτια έκατέρου αὐτῶν καὶ ποτὰ καὶ βρωτὰ καὶ ἐπιτηδεύματα τὰ μὲν πρὸς τὸ ὑγιαίνειν φέροντα ἀγαθά, τὰ δὲ πρὸς τὸ νοσείν κακά. Οὔκουν, ἔφη, καὶ τὸ ὑγιαίνειν καὶ 32 τὸ νοσείν, ὅταν μὲν ἀγαθοῦ τινος αἴτια γίγνηται, άγαθὰ ἄν εἴη, ὅταν δὲ κακοῦ, κακά; Πότε δ' ἄν, ἔφη, τὸ μὲν ὑγιαίνειν κακοῦ αἴτιον γένοιτο, τὸ δὲ νοσείν ἀγαθοῦ; "Όταν νὴ Δί', ἔφη, στρατείας τε αἰσχρᾶς καὶ ναυτιλίας βλαβερᾶς καὶ ἄλλων πολλών τοιούτων οί μεν δια ρώμην μετασχόντες ἀπόλωνται, οί δὲ δι' ἀσθένειαν ἀπολειφθέντες σωθῶσιν. 'Αληθη λέγεις άλλ' ὁρᾶς, ἔφη, ὅτι καὶ των ωφελίμων οι μεν δια ρώμην μετέχουσιν, οι δε δι' ἀσθένειαν ἀπολείπονται. Ταῦτα οὖν, ἔφη, ποτὲ μεν ώφελουντα, ποτε δε βλάπτοντα μάλλον άγαθά ἡ κακά ἐστιν; Οὐδὲν μὰ Δία φαίνεται κατά γε τοῦτον τὸν λόγον.

Not even knowledge, nor yet prosperity, an invariable good.

'Αλλ' ή γέ τοι σοφία, ὦ Σώκρατες, ἀναμφισβη- 33 τήτως άγαθόν έστιν. ποίον γάρ άν τις πράγμα οὐ βέλτιον πράττοι σοφός ὢν ἢ ἀμαθής; Τί δαί; τὸν Δαίδαλον, ἔφη, οὐκ ἀκήκοας ὅτι ληφθεὶς ὑπὸ Μίνω δια την σοφίαν ηναγκάζετο εκείνω δουλεύειν

καὶ τῆς τε πατρίδος ἄμα καὶ τῆς ἐλευθερίας ἐστερήθη, καὶ ἐπιχειρῶν ἀποδιδράσκειν μετὰ τοῦ υίοῦ τόν τε παίδα ἀπώλεσε καὶ αὐτὸς οὐκ ἠδυνήθη σωθῆναι, ἀλλ' ἀπενεχθεὶς εἰς τοὺς βαρβάρους πάλιν ἐκεῖ ἐδούλευε; Λέγεται νὴ Δί', ἔφη, ταῦτα. Τὰ δὲ Παλαμήδους οὐκ ἀκήκοας πάθη; τοῦτον γὰρ δὴ πάντες ὑμνοῦσιν ὡς διὰ σοφίαν φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ 'Οδυσσέως ἀπόλλυται. Λέγεται καὶ ταῦτα, ἔφη. "Αλλους δὲ πόσους οἴει διὰ σοφίαν ἀνασπάστους

- 34 πρὸς βασιλέα γεγονέναι καὶ ἐκεῖ δουλεύειν; Κινδυνεύει, ἔφη, ὧ Σώκρατες, ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν. Εἴ γε μή τις αὐτό, ἔφη, ὧ Εὐθύδημε, ἐξ ἀμφιλόγων ἀγαθῶν συντιθείη. Τἰ δ᾽ ἄν, ἔφη, τῶν εὐδαιμονικῶν ἀμφίλογον εἴη; Οὐδέν, ἔφη, εἴ γε μὴ προσθήσομεν αὐτῷ κάλλος ἡ ἀσχὺν ἡ πλοῦτον ἡ δόξαν ἡ καὶ τι ἄλλο τῶν τοιούτων. ᾿Αλλὰ νὴ Δία προσθήσομεν, ἔφη· πῶς
- 35 γὰρ ἄν τις ἄνευ τούτων εὐδαιμονοίη; Νὴ Δί', ἔφη, προσθήσομεν ἄρα, ἐξ ὧν πολλὰ καὶ χαλεπὰ συμβαίνει τοῖς ἀνθρώποις πολλοὶ μὲν γὰρ διὰ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῖς ὡραίοις παρακεκινηκότων διαφθείρονται, πολλοὶ δὲ διὰ τὴν ἰσχὺν μείζοσιν ἔργοις ἐπιχειροῦντες οὐ μικροῖς κακοῖς περιπίπτουσι, πολλοὶ δὲ διὰ τὸν πλοῦτον διαθρυπτόμενοί τε καὶ ἐπιβουλευόμενοι ἀπόλλυνται, πολλοὶ δὲ διὰ δόξαν καὶ πολιτικὴν δύναμιν μεγάλα κακὰ πεπόνος
- 36 θασιν. 'Αλλὰ μήν, ἔφη, εἴ γε μηδὲ τὸ εὐδαιμονεῖν ἐπαινῶν ὀρθῶς λέγω, ὁμολογῶ μηδ' ὅτι πρὸς τοὺς θεοὺς εὕχεσθαι χρὴ εἰδέναι. 'Αλλὰ ταῦτα μέν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἴσως διὰ τὸ σφόδρα πιστεύειν εἰδέναι οὐδ' ἔσκεψαι.

The statesman must also understand the principles of government and economics. Euthydemus is thoroughly humbled, but not disheartened.

έπεὶ δὲ πόλεως δημοκρατουμένης παρασκευάζη προεστάναι, δήλον ὅτι δημοκρατίαν γε οἰσθα τί ἐστι. Πάντως δήπου, έφη. Δοκεί οὖν σοι δυνατὸν είναι 37 δημοκρατίαν είδέναι μη είδότα δήμον: Μά Δί' οὐκ ἔμοιγε. Καὶ δῆμον ἄρ' οἶσθα τί ἐστιν: Οἶμαι έγωγε. Καὶ τί νομίζεις δήμον είναι; Τοὺς πένητας των πολιτων έγωγε. Καὶ τοὺς πένητας $αρα οἶσθα; Πῶς γὰρ οὕ; <math>^{3}Aρ$ οὖν καὶ τοὺς πλουσίους οἶσθα: Οὐδέν γε ήττον ἡ καὶ τοὺς πέυητας. Ποίους δε πένητας καὶ ποίους πλουσίους καλείς; Τούς μέν, οίμαι, μή ίκανα έχοντας είς α δεί τελείν πένητας, τούς δὲ πλείω τῶν ίκανῶν πλουσίους. Καταμεμάθηκας οὖν ὅτι ἐνίοις μὲν 38 πάνυ ολίγα έχουσιν οὐ μόνον άρκεῖ ταῦτα, άλλά καὶ περιποιούνται ἀπ' αὐτῶν, ἐνίοις δὲ πάνυ πολλὰ ούχ ίκανά έστι; Καὶ νη Δί, έφη ὁ Εὐθύδημος, ορθώς γάρ με ἀναμιμνήσκεις, οίδα γάρ καὶ τυράννους τινάς, οί δι' ἔνδειαν ὥσπερ οί ἀπορώτατοι άναγκάζονται άδικείν. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σωκράτης, 39 εί γε ταυτα ούτως έχει, τούς μεν τυράννους είς τον δήμου θήσομευ, τους δε ολίγα κεκτημένους, εαν οίκονομικοί ώσιν, είς τούς πλουσίους. και ὁ Εὐθύδημος έφη: 'Αναγκάζει με καὶ ταῦτα δμολογεῖν δήλον ὅτι ἡ ἐμὴ φαυλότης · καὶ φροντίζω, μὴ κράτιστον ή μοι σιγάν· κινδυνεύω γάρ άπλως οὐδεν είδεναι. καὶ πάνυ ἀθύμως ἔχων ἀπῆλθε καὶ καταφρονήσας έαυτοῦ καὶ νομίσας τῷ ὄντι ἀνδράποδον το εἶναι. πολλοὶ μὲν οὖν τῶν οὕτω διατεθεντων ὑπὸ Σωκράτους οὐκέτι αὐτῷ προσήεσαν, οῦς καὶ βλακοτέρους ἐνόμιζεν· ὁ δὲ Εὐθύδημος ὑπέλαβεν οὐκ ἄν ἄλλως ἀνὴρ ἀξιόλογος γενέσθαι, εἰ μὴ ὅτι μάλιστα Σωκράτει συνείη· καὶ οὐκ ἀπελείπετο ἔτι αὐτοῦ, εἰ μή τι ἀναγκαῖον εἴη· ἔνια δὲ καὶ ἐμιμεῖτο ὧν ἐκεῖνος ἐπετήδευεν. ὁ δὶ ὡς ἔγνω αὐτὸν οῦτως ἔχοντα, ἥκιστα μὲν διετάραττεν, ἀπλούστατα δὲ καὶ σαφέστατα ἐξηγεῖτο ἄ τε ἐνόμιζεν εἰδέναι δεῖν καὶ ἐπιτηδεύειν κράτιστα εἶναι.

CHAPTER III

CHS. III-VII. EXHIBIT ANEW THE VIRTUES SOCRATES SOUGHT TO INCULCATE, WITH ILLUSTRATIONS OF THE MEANS EMPLOYED. FIRST, HE WOULD MAKE HIS FOLLOWERS RELIGIOUS (ΣΩΦΡΟΝΑΣ ΠΕΡΙ ΘΕΟΥΣ).

He points out to Euthydemus the manifold blessings which the Gods confer upon man.

το μεν ουν λεκτικούς καὶ πρακτικούς καὶ μηχανικούς γίγνεσθαι τοῦς συνόντας οὐκ ἔσπευδεν, ἀλλὰ πρότερον τούτων ὥετο χρῆναι σωφροσύνην αὐτοῖς ἐγγενέσθαι. τοὺς γὰρ ἄνευ τοῦ σωφρονεῖν ταῦτα δυναμένους ἀδικωτέρους τε καὶ δυνατωτέρους κακυργεῖν ἐνόμιζεν εἶναι. πρῶτον μὲν δὴ περὶ θεοὺς ἐπειρᾶτο σώφρονας ποιεῖν τοὺς συνόντας. ἄλλοι

μεν οθν αθτώ πρός άλλους ούτως όμιλοθντι παραγενόμενοι διηγούντο - έγω δέ, ότε προς Εὐθύδημον τοιάδε διελέγετο, παρεγενόμην. Είπέ μοι, έφη, & 3 Εὐθύδημε, ήδη ποτέ σοι ἐπηλθεν ἐνθυμηθηναι ώς έπιμελώς οί θεοί ών οι άνθρωποι δέονται κατεσκευάκασι; καὶ ός, Μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐκ ἔμοιγε. 'Αλλ' οίσθά γ', ἔφη, ὅτι πρῶτον μὲν φωτὸς δεόμεθα, δ ήμεν οι θεοί παρέχουσι; Νη Δί', έφη, δ γ' εί μη είχομεν, δμοιοι τοίς τυφλοίς αν ημεν ένεκά γε των ήμετέρων όφθαλμών. 'Αλλά μην καὶ ἀναπαύσεώς γε δεομένοις ήμιν νύκτα παρέχουσι κάλλιστον αναπαυτήριον. Πάνυ γ', έφη, καὶ τοῦτο χάριτος ἄξιον. Ούκουν καὶ ἐπειδὴ ὁ μὲν ἥλιος φωτεινὸς ὢν τάς τε 4 ώρας της ημέρας ημίν και τάλλα πάντα σαφηνίζει, ή δὲ νὺξ διὰ τὸ σκοτεινή είναι ἀσαφεστέρα ἐστίν, άστρα έν τη νυκτὶ ἀνέφηναν, α ήμιν τὰς ώρας της νυκτός εμφανίζει, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ ὧν δεόμεθα πράττομεν; "Εστι ταῦτα, ἔφη. 'Αλλὰ μὴν ή γε σελήνη οὐ μόνον της νυκτός, άλλὰ καὶ τοῦ μηνὸς τὰ μέρη φανερὰ ἡμῖν ποιεῖ. Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Τὸ δ', ἐπεὶ τροφής δεόμεθα, ταύτην ήμιν ἐκ τής ς γης ἀναδιδόναι καὶ ὥρας άρμοττούσας πρὸς τοῦτο παρένειν, αὶ ἡμῖν οὐ μόνον ὧν δεόμεθα πολλά καὶ παντοία παρασκευάζουσιν, άλλα καὶ οίς εὐφραινόμεθα: Πάνυ, ἔφη, καὶ ταῦτα φιλάνθρωπα.

Eminently, water and fire; and the seasons so felicitously adjusted.

Τὸ δὲ καὶ ὕδωρ ἡμῖν παρέχειν οὕτω πολλοῦ 6 ἄξιον ὤστε συμφύειν τε καὶ συναύξειν τῆ γῆ καὶ

ταις ώραις πάντα τὰ χρήσιμα ήμιν, συντρέφειν δὲ καὶ αὐτοὺς ἡμᾶς, καὶ μιγνύμενον πᾶσι τοῖς τρέφουσιν ήμας εὐκατεργαστότερά τε καὶ ὡφελιμώτερα καὶ ήδίω ποιείν αὐτά, καὶ ἐπειδή πλείστου δεόμεθα τούτου, ἀφθονέστατον αὐτὸ παρέχειν ἡμίν; Καὶ 7 τοῦτο, ἔφη, προνοητικόν. Τὸ δὲ καὶ τὸ πῦρ πορίσαι ήμιν ἐπίκουρον μὲν ψύχους, ἐπίκουρον δὲ σκότους, συνεργον δὲ πρὸς πᾶσαν τέχνην καὶ πάντα όσα ἀφελείας ένεκα ἄνθρωποι κατασκευάζονται; ώς γὰρ συνελόντι εἰπεῖν, οὐδὲν ἀξιόλογον ἄνευ πυρὸς άνθρωποι των πρός τον βίον χρησίμων κατασκευάζονται. Υπερβάλλει, έφη, καὶ τοῦτο φιλανθρω-8 πία. Τὸ δὲ τὸν ἥλιον, ἐπειδὰν ἐν χειμῶνι τράπηται, προσιέναι τὰ μεν άδρύνοντα, τὰ δε ξηραίνοντα, ών καιρός διελήλυθε, καὶ ταῦτα διαπραξάμενον μηκέτι έγγυτέρω προσιέναι, άλλ' ἀποτρέπεσθαι φυλαττόμενον μή τι ήμας μαλλον του δέοντος θερμαίνων βλάψη, καὶ όταν αὖ πάλιν ἀπιων γένηται ένθα καὶ ήμιν δηλόν έστιν ότι εί προσωτέρω ἄπεισιν, ἀποπαγησόμεθα ὑπὸ τοῦ ψύχους, πάλιν αὖ τρέπεσθαι καλ προσχωρείν, καλ ένταθθα τοῦ οὐρανοῦ ἀναστρέφεσθαι ἔνθα μάλιστ' αν ήμας ἀφελοίη; Νη του Δί, ἔφη, καὶ ταῦτα παντάπασιν ἔοικεν 9 ανθρώπων ένεκα γιγνομένοις. Τὸ δ', ἐπειδή καὶ τοῦτο φανερόν, ὅτι οὐκ ἂν ὑπενέγκοιμεν οὔτε τὸ καθμα οὔτε τὸ ψθχος, εἰ έξαπίνης γίγνοιτο, οὕτω μέν κατά μικρον προσιέναι τον ήλιον, ούτω δέ κατά μικρου απιέναι ώστε λαυθάνειν ήμας είς εκάτερα τὰ ἰσχυρότατα καθισταμένους; Έγὰ μέν, ἔφη ὁ Εὐθύδημος, ήδη τοῦτο σκοπῶ, εἰ ἄρα τί ἐστι τοῖς θεοῖς ἔργον ἡ ἀνθρώπους θεραπεύειν· ἐκεῖνο δὲ μόνον ἐμποδίζει με; ὅτι και τἆλλα ζῷα τούτων μετέχει.

Animals made subservient to his use; also a rational soul; social instincts; revelation.

Ού γὰρ καὶ τοῦτ', ἔφη ὁ Σωκράτης, φανερόν, το ότι καὶ ταῦτα ἀνθρώπων ἔνεκα γίγνεταί τε καὶ άνατρέφεται; τί γὰρ ἄλλο ζώον αἰγῶν τε καὶ οἰῶν και βοών και ίππων και δυων και των άλλων ζώων τοσαῦτα ἀγαθὰ ἀπολαύει ὅσα ἄνθρωποι; ἐμοὶ μέν γάρ δοκεί πλείω ή των φυτών τρέφονται γούν καὶ χρηματίζονται οὐδεν ήττον ἀπὸ τούτων ή ἀπ' ἐκείνων· πολύ δὲ γένος ἀνθρώπων τοῖς μὲν έκ της γης φυομένοις είς τροφήν ου χρηται, άπο δὲ βοσκημάτων γάλακτι καὶ τυρώ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζώσι· πάντες δὲ τιθασεύοντες καὶ δαμάζοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζώων εἴς τε πόλεμον καὶ είς άλλα πολλά συνεργοίς χρώνται. 'Ομογνωμονώ σοι καὶ τοῦτ', ἔφη· ὁρῶ γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ πολύ ισχυρότερα ήμων ούτως ύποχείρια γιγνόμενα τοις ανθρώποις ώστε χρησθαι αὐτοις ὅτι αν βούλωνται. Τὸ δ', ἐπειδή πολλά μὲν καλά καὶ ἀφέ- 11 λιμα, διαφέροντα δὲ ἀλλήλων ἐστί, προσθεῖναι τοις ανθρώποις αισθήσεις άρμοττούσας πρός έκαστα, δι' ών ἀπολαύομεν πάντων των ἀγαθων· τὸ δέ καὶ λογισμον ήμιν ἐμφῦσαι, ὁ περὶ ὧν αἰσθανόμεθα λογιζόμενοί τε καὶ μνημονεύοντες καταμανθάνομεν όπη έκαστα συμφέρει, καὶ πολλά μηχανώμεθα δι' ών των τε άγαθουν άπολαυομεν

12 καὶ τὰ κακὰ ἀλεξόμεθα· τὸ δὲ καὶ ἐρμηνείαν δοῦναι, δι ἡς πάντων τῶν ἀγαθῶν μεταδίδομέν τε ἀλλήλοις διδάσκοντες καὶ κοινωνοῦμεν καὶ νόμους τιθέμεθα καὶ πολιτευόμεθα; Παντάπασιν ἐοίκασιν, ὡ Σώκρατες, οἱ θεοὶ πολλὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι. Τὸ δὲ καὶ εἰ ἀδυνατοῦμεν τὰ συμφέροντα προνοεῖσθαι ὑπὲρ τῶν μελλόντων, ἡμῖν αὐτοὺς συνεργεῖν, διὰ μαντικῆς τοῖς πυνθανομένοις φράζοντας τὰ ἀποβησόμενα καὶ διδάσκοντας ἡ ἄν ἄριστα γίγνοιντο;

The Gods are visible not in their persons but in their works.

They demand a faithful service, but proportioned to one's ability.

Σοὶ δ', ἔφη, ὡ Σώκρατες, ἐοίκασιν ἔτι φιλικώτερον ή τοις άλλοις χρήσθαι, εί γε μηδε επερωτώμενοι ύπὸ σοῦ προσημαίνουσί σοι ἄ τε χρὴ ποιείν 13 καὶ ἃ μή. "Οτι δέ γε ἀληθη λέγω, καὶ σὺ γνώση, αν μη αναμένης εως αν τας μορφάς των θεών ίδης, άλλ' έξαρκη σοι τὰ έργα αὐτῶν ὁρῶντι σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεούς. ἐννόει δὲ ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ οὕτως ὑποδεικνύουσιν· οἵ τε γὰρ ἄλλοι ήμιν τάγαθὰ διδόντες οὐδὲν τούτων εἰς τούμφανὲς ίοντες διδόασι, και ό τον όλον κόσμον συντάττων τε καὶ συνέχων, ἐν ῷ πάντα καλὰ καὶ ἀγαθά ἐστι, καὶ ἀεὶ μὲν χρωμένοις ἀτριβή τε καὶ ὑγια καὶ άγήρατα παρέχων, θάττον δὲ νοήματος ύπηρετούντα αναμαρτήτως, ούτος τὰ μέγιστα μεν πράττων όραται, τάδε δε οἰκονομῶν ἀόρατος ἡμῖν ἐστιν. 14 εννόει δ' ότι και ὁ πᾶσι φανερὸς δοκών είναι ήλιος

οὐκ ἐπιτρέπει τοῖς ἀνθρώποις ἐαυτὸν ἀκριβῶς ὁρᾶν, άλλ' ἐάν τις αὐτὸν ἀναιδῶς ἐγχειρῆ θεᾶσθαι, τὴν όψιν ἀφαιρεῖται. καὶ τοὺς ὑπηρέτας δὲ τῶν θεῶν εύρήσεις άφανείς όντας κεραυνός τε γάρ ότι μέν άνωθεν ἀφίεται δήλον καὶ ὅτι οἶς αν ἐντύχη πάντων κρατεί· όραται δ' οὔτ' ἐπιων οὔτε κατασκήψας οὔτε ἀπιών· καὶ ἄνεμοι αὐτοὶ μὲν οὐχ ὁρῶνται, α δε ποιούσι φανερα ήμεν έστι, και προσιόντων αὐτῶν αἰσθανόμεθα. ἀλλὰ μὴν καὶ ἀνθρώπου γε ψυχή, η είπερ τι καὶ ἄλλο τῶν ἀνθρωπίνων τοῦ θείου μετέχει, ότι μεν βασιλεύει εν ήμιν φανερόν, όρᾶται δὲ οὐδ' αὐτή. ἃ χρὴ κατανοοῦντα μὴ κατα-Φρονείν των ἀοράτων, ἀλλ' ἐκ των γιγνομένων τὴν δύναμιν αὐτῶν καταμανθάνοντα τιμᾶν τὸ δαιμόνιον. Έγω μέν, ω Σωκρατες, έφη ο Εὐθύδημος, ὅτι μὲν 15 οὐδὲ μικρὸν ἀμελήσω τοῦ δαιμονίου, σαφῶς οἶδα: έκεινο δε άθυμω, ὅτι μοι δοκεί τὰς των θεών εὐεργεσίας οὐδ' αν είς ποτε ανθρώπων αξίαις χάρισιν άμείβεσθαι. 'Αλλά μη τοῦτο ἀθύμει, ἔφη, ὡ Εὐ- 16 θύδημε δράς γάρ ὅτι ὁ ἐν Δελφοῖς θεός, ὅταν τις αὐτὸν ἐπερωτά, πῶς ἀν τοῖς θεοῖς χαρίζοιτο, ἀποκρίνεται, Νόμω πόλεως, νόμος δε δήπου πανταγού έστι κατά δύναμιν ίεροις θεούς άρέσκεσθαι. πώς οὖν ἄν τις κάλλιον καὶ εὐσεβέστερον τιμώη θεούς ή ώς αὐτοὶ κελεύουσιν, οὕτω ποιῶν; ἀλλά χρή 17 της μεν δυνάμεως μηδεν υφίεσθαι όταν γάρ τις τοῦτο ποιή, φανερὸς δήπου έστι τότε οὐ τιμών θεούς. χρη οὐν μηδεν ελλείποντα κατά δύναμιν τιμάν τους θεούς θαρρείν τε και έλπίζειν τὰ μέγιστα ἀναθά· οὐ γὰρ παρ' ἄλλων γ' ἄν τις μείζω

έλπίζων σωφρονοίη ἡ παρὰ τῶν τὰ μέγιστα ὤφελεῖν δυναμένων, οὐδ' ἃν ἄλλως μᾶλλον ἡ εἰ τούτοῖς ἀρέσκοι. ἀρέσκοι δὲ πῶς ἃν μᾶλλον ἡ εἰ ὡς το μάλιστα πείθοιτο αὐτοῖς; τοιαῦτα μὲν δὴ λέγων τε καὶ αὐτὸς ποιῶν εὐσεβεστέρους τε καὶ σωφρονεστέρους τοὺς συνόντας παρεσκεύαζεν.

CHAPTER IV.

SOCRATES MADE HIS FOLLOWERS UPRIGHT AND LAW-ABIDING (ΔΙΚΑΙΟΥΣ).

By his own example of unswerving fidelity to right and duty.

ι 'Αλλά μὴν καὶ περὶ τοῦ δικαίου γε οὐκ ἀπεκρύπτετο ην είχε γνώμην, άλλα και έργω απεδείκνυτο, ίδία τε πάσι νομίμως τε καὶ ώφελίμως χρώμενος καὶ κοινή ἄρχουσί τε α οί νόμοι προστάττοιεν πειθόμενος καὶ κατά πόλιν καὶ ἐν ταῖς στρατείαις ούτως ώστε διάδηλος είναι παρά τούς άλλους εὐ-2 τακτών, καὶ ὅτε [ἐν ταῖς ἐκκλησίαις] ἐπιστάτης γενόμενος οὐκ ἐπέτρεψε τῷ δήμω παρὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθαι, άλλα σύν τοις νόμοις ήναντιώθη τοιαύτη όρμη του δήμου ην ουκ αν οίμαι άλλον ου-3 δένα ἄνθρωπον ὑπομεῖναι· καὶ ὅτε οἱ τριάκοντα προσέταττον αὐτῷ παρὰ τοὺς νόμους τι, οὐκ ἐπείθετο τοῖς τε γὰρ νέοις ἀπαγορευόντων αὐτῶν μὴ διαλέγεσθαι, καὶ προσταξάντων ἐκείνω τε καὶ άλλοις τισί των πολιτων άγαγείν τινα έπὶ θανάτω, μόνος οὐκ ἐπείσθη διὰ τὸ παρὰ τοὺς νόμους αὐτῶ προστάττεσθαι. [καὶ ὅτε τὴν ὑπὸ Μελήτου γρα- 4 φὴν ἔφευγε, τῶν ἄλλων εἰωθότων ἐν τοῖς δικαστηρίοις πρὸς χάριν τε τοῖς δικασταῖς διαλέγεσθαι καὶ κολακεύειν καὶ δεῖσθαι παρὰ τοὺς νόμους, καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα πολλῶν πολλάκις ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀφιεμένων, ἐκεῖνος οὐδὲν ἠθέλησε τῶν εἰωθότων ἐν τῷ δικαστηρίῳ παρὰ τοὺς νόμους ποιῆσαι, ἀλλὰ ῥαδίως ἃν ἀφεθεὶς ὑπὸ τῶν δικαστῶν, εἰ καὶ μετρίως τι τούτων ἐποίησε, προείλετο μᾶλλον τοῖς νόμοις ἐμμένων ἀποθανεῖν ἡ παρανομῶν ζῆν.]

By precept also: a discussion with Hippias on the essence of this virtue.

Καὶ ἔλεγε δὲ οὕτως καὶ πρὸς ἄλλους μὲν πολ- 3 λάκις, οίδα δέ ποτε αὐτὸν καὶ πρὸς Ἱππίαν τὸν 'Ηλείον περί τοῦ δικαίου τοιάδε διαλεχθέντα. διὰ χρόνου γαρ αφικόμενος ὁ Ίππίας Αθήναζε παρεγένετο τῶ Σωκράτει λέγοντι πρός τινας ώς θαυμαστον είη το εί μέν τις βούλοιτο σκυτέα διδάξασθαί τινα η τέκτονα η χαλκέα η ίππέα, μή ἀπορείν ὅποι ἀν πέμψας τούτου τύχοι. [φασὶ δέ τινες, καὶ ἵππον καὶ βοῦν τῶ βουλομένω δικαίους ποιήσασθαι πάντα μεστά είναι των διδαξόντων: έαν δέ τις βούληται ή αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον η υίον η οικέτην διδάξασθαι, μη είδεναι όποι αν έλθων τύχοι τούτου. καὶ ὁ μὲν Ἱππίας ἀκούσας 6 ταθτα ώσπερ ἐπισκώπτων αὐτόν, Έτι γὰρ σύ, έφη, & Σώκρατες, ἐκείνα τὰ αὐτὰ λέγεις ἃ ἐγὼ πάλαι ποτέ σου ήκουσα; καὶ ὁ Σωκράτης, "Ο δέ γε τούτου δεινότερον, έφη, & Ίππία, οὐ μόνον ἀεὶ

τὰ αὐτὰ λέγω, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν σὐ δ' ίσως διὰ τὸ πολυμαθής είναι περὶ τῶν αὐτῶν οὐδέποτε τὰ αὐτὰ λέγεις. 'Αμέλει, ἔφη, πειρῶμαι 7 καινόν τι λέγειν ἀεί. Πότερον, έφη, καὶ περὶ ὧν έπίστασαι, οίον περί γραμμάτων έάν τις έρηταί σε πόσα καὶ ποῖα Σωκράτους ἐστίν, ἄλλα μὲν πρότερον, άλλα δὲ νῦν πειρᾶ λέγειν; ἡ περὶ ἀριθμῶν τοῖς ἐρωτῶσιν εἰ τὰ δὶς πέντε δέκα ἐστίν, οὐ τὰ αὐτὰ νῦν ἃ καὶ πρότερον ἀποκρίνη; Περὶ μὲν τούτων, έφη, ὧ Σώκρατες, ὥσπερ σὰ καὶ ἐγὼ ἀεὶ τὰ αὐτὰ λέγω· περὶ μέντοι τοῦ δικαίου πάνυ οἶμαι νθν έχειν είπειν πρὸς α ούτε σὰ οὐτ' αν άλλος 8 οὐδεὶς δύναιτ' ἀντειπείν. Νη την "Ηραν, ἔφη, μέγα λέγεις άγαθον εύρηκέναι, εί παύσονται μέν οί δικασταὶ δίχα ψηφιζόμενοι, παύσονται δέ οί πολίται περί των δικαίων άντιλέγοντές τε καὶ ἀντιδικοῦντες καὶ στασιάζοντες, παύσονται δὲ αὶ πόλεις διαφερόμεναι περὶ τῶν δικαίων καὶ πολεμούσαι. καὶ έγω μεν οὐκ οἰδ' ὅπως αν ἀπολειφθείην σου πρό τοῦ ἀκοῦσαι τηλικοῦτον ἀγαθὸν εύρηκότος.

Socrates insists that a perfect life best defines it; or in words, the right is the lawful.

9 'Αλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἀκούση, πρίν γ' ἃν αὐτος ἀποφήνη ὅ τι νομίζεις τὸ δίκαιον εἶναι. ἀρκεῖ γὰρ ὅτι τῶν ἄλλων καταγελậς ἐρωτῶν μὲν καὶ ελέγχων πάντας, αὐτὸς δ' οὐδενὶ θέλων ὑπέχειν το λόγον οὐδὲ γνώμην ἀποφαίνεσθαι περὶ οὐδενός. Τί δέ; ὧ 'Ιππία, ἔφη, οὐκ ἤσθησαι ὅτι ἐγὼ ἃ δοκεῖ

μοι δίκαια είναι οὐδεν παύομαι ἀποδεικνύμενος; Καὶ ποίος δή σοι, έφη, ούτος ὁ λόγος ἐστίν: Εἰ δε μη λόγω, έφη, άλλ' έργω άποδείκνυμαι ή οὐ δοκεί σοι άξιοτεκμαρτότερον του λόγου τὸ ξργον είναι; Πολύ γε νη Δί', έφη δίκαια μεν γάρ λέγοντες πολλοί ἄδικα ποιοῦσι, δίκαια δὲ πράττων ούδ' αν είς άδικος είη. "Ηισθησαι ούν πώποτέ ιι μου ή ψευδομαρτυροθυτος ή συκοφαντοθυτος ή φίλους ή πόλιν είς στάσιν εμβάλλοντος ή άλλο τι άδικον πράττοντος; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Τὸ δὲ τῶν άδίκων ἀπέχεσθαι οὐ δίκαιον ἡγή; Δήλος εἰ, ἔφη, ά Σώκρατες, καὶ νῦν διαφεύγειν ἐγχειρῶν τὸ ἀποδείκνυσθαι γνώμην, δ τι νομίζεις το δίκαιον ου γάρ α πράττουσιν οί δίκαιοι, άλλ' α μη πράττουσι, ταῦτα λέγεις. 'Αλλ' ὤμην ἔγωγ', ἔφη 13 ό Σωκράτης, τὸ μὴ θέλειν ἀδικείν ίκανὸν δικαιοσύνης ἐπίδειγμα είναι. εί δέ σοι μη δοκεί, σκέψαι, έὰν τόδε σοι μᾶλλον ἀρέσκη φημὶ γὰρ ἐγὼ τὸ νόμιμον δίκαιον είναι. 'Αρα τὸ αὐτὸ λέγεις, & Σώκρατες, νομιμόν τε καὶ δίκαιον είναι; "Εγωγε, έφη. Ου γάρ αἰσθάνομαί σου ὁποῖον νόμιμον ἢ ποῖον δί- 13 καιον λέγεις. Νόμους δὲ πόλεως, ἔφη, γιγνώσκεις; "Εγωγε, έφη. Καὶ τίνας τούτους νομίζεις; "Α οί πολίται, έφη, συνθέμενοι α τε δεί ποιείν καὶ δν άπέχεσθαι έγράψαντο. Οὐκοῦν, ἔφη, νόμιμος μὲν αν είη ο κατά ταῦτα πολιτευόμενος, ἄνομος δὲ ὁ ταῦτα παραβαίνων; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ δίκαια μὲν αν πράττοι ὁ τούτοις πειθόμενος, ἄδικα δ' ὁ τούτοις ἀπειθῶν; Πάνυ μὲν οὖν. Οὐκοῦν ὁ μὲν τὰ δίκαια πράττων δίκαιος, ὁ δὲ τὰ

ἄδικα ἄδικος; Πῶς γὰρ οὕ; 'Ο μὲν ἄρα νόμω 14 μος δίκαιός ἐστιν, ὁ δὲ ἄνομος ἄδικος. καὶ ὁ Ἱππίας, Νόμους δ΄, ἔφη, ὡ Σώκρατες, πῶς ἄν τις ἡγήσαιτο σπουδαῖον πρᾶγμα εἶναι ἡ τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, οὕς γε πολλάκις αὐτοὶ οἱ θέμενοι ἀποδοκιμάσαντες μετατίθενται; Καὶ γὰρ πόλεμον, ἔφη ὁ Σωκράτης, πολλάκις ἀράμεναι αἱ πόλεις πάλιν εἰρήνην ποιοῦνται. Καὶ μάλα, ἔφη. Διάφορον οὖν τι οἴει ποιεῖν, ἔφη, τοὺς τοῖς νόμοις πειθομένους φαυλίζων, ὅτι καταλυθεῖεν ἃν οἱ νόμοι, ἡ εἰ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις εὐτακτοῦντας ψέγοις, ὅτι γένοιτ' ἃν εἰρήνη; ἡ καὶ τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις ταῖς πατρίσι προθύμως βοηθοῦντας μέμφη; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη.

Obedience to law brings prosperity and concord to the state, and honor and influence to the individual.

15 Λυκοῦργον δὲ τὸν Λακεδαιμόνιον, ἔφη ὁ Σωκράτης, καταμεμάθηκας ὅτι οὐδὲν ἃν διάφορον τῶν ἄλλων πόλεων τὴν Σπάρτην ἐποίησεν, εἰ μὴ τὸ πείθεσθαι τοῖς νόμοις μάλιστα ἐνειργάσατο αὐτῆ; τῶν δὲ ἀρχόντων ἐν ταῖς πόλεσιν οὐκ οἶσθα ὅτι οἵτινες ἃν τοῖς πολίταις αἰτιώτατοι ὧσι τοῦ τοῖς νόμοις πείθεσθαι, οὖτοι ἄριστοί εἰσι, καὶ πόλις ἐι ἡ μάλιστα οἱ πολῖται τοῖς νόμοις πείθονται, ἐν εἰρήνη τε ἄριστα διάγει καὶ ἐν πολέμφ ἀνυπότο στατός ἐστιν; ἀλλὰ μὴν καὶ ὁμόνοιά γε μέγιστόν τε ἀγαθὸν δοκεῖ ταῖς πόλεσιν εἶναι καὶ πλειστάκις ἐν αὐταῖς αἴ τε γερουσίαι καὶ οἱ ἄριστοι ἄνδρες παρακελεύονται τοῖς πολίταις ὁμονοεῖν, καὶ πανταχοῦ

έν τη Έλλάδι νόμος κείται τους πολίτας όμνύναι όμονοήσειν, καὶ πανταχοῦ όμνύουσι τὸν ὅρκον τοῦτον· οἶμαι δ' ἐγὼ ταῦτα γίγνεσθαι οὐγ όπως τους αὐτους χορους κρίνωσιν οι πολίται, ουδ' όπως τούς αὐτούς αὐλητὰς ἐπαινῶσιν, οὐδ' ὅπως τούς αὐτούς ποιητάς αίς ώνται, οὐδ' ίνα τοίς αὐτοίς ήδωνται, άλλ' ίνα τοίς νόμοις πείθωνται. τούτοις γάρ των πολιτων έμμενόντων, αί πόλεις ίσχυρόταταί τε καὶ εὐδαιμονέσταται γίγνονται. άνευ δε όμονοίας ουτ' αν πόλις εθ πολιτευθείη ουτ' οίκος καλώς οίκηθείη. ίδία δὲ πώς μὲν ἄν τις 17 ήττον ύπὸ πόλεως ζημιοίτο, πῶς δ' αν μαλλον τιμώτο ή εί τοις νόμοις πείθοιτο; πώς δ' αν ήττον έν τοις δικαστηρίοις ήττώτο ή πως αν μαλλον νικώη; τίνι δ' ἄν τις μᾶλλον πιστεύσειε παρακαταθέσθαι ή γρήματα ή υίους ή θυγατέρας; τίνα δ' αν ή πόλις όλη αξιοπιστότερον ήγήσαιτο τοῦ νομίμου; παρά τίνος δ' αν μαλλον των δικαίων τύχοιεν ή γονείς ή οἰκείοι ή οἰκέται ή φίλοι ή πολίται ή ξένοι; τίνι δ' αν μαλλον πολέμιοι πιστεύσειαν ή ανοχάς ή σπονδάς ή συνθήκας περί είρήνης: τίνι δ' αν μαλλον ή τω νομίμω σύμμαχοι έθέλοιεν γίγνεσθαι; τω δ' αν μαλλον οί σύμμαχοι πιστεύσειαν ή ήγεμονίαν ή φρουραρχίαν ή πόλεις; τίνα δ' αν τις εὐεργετήσας ὑπολάβοι χάριν κομιείσθαι μάλλον ή τὸν νόμιμον; ή τίνα μάλλον ἄν τις εθεργετήσειεν ή παρ' οδ χάριν ἀπολήψεσθαι νομίζει; τῷ δ' ἄν τις βούλοιτο μᾶλλον φίλος εἶναι ή τῷ τοιούτω ή τω ήττον έχθρός; τω δ' ἄν τις ήττον πολεμήσειεν ή & μάλιστα μεν φίλος είναι βούλοιτο,

ηκιστα δ' έχθρός, καὶ ῷ πλείστοι μὲν φίλοι καὶ σύμ μαχοι βούλοιντο εἶναι, ἐλάχιστοι δ' ἐχθροὶ καὶ πολέτε μιοι; ἐγὼ μὲν οὖν, ὧ 'Ιππία, τὸ αὐτὸ ἀποδείκνυμαι νόμιμόν τε καὶ δίκαιον εἶναι· σὰ δ' εἰ τἀναντία γιγνώσκεις, δίδασκε. καὶ ὁ 'Ιππίας, 'Αλλὰ μὰ τὸν Δί', ἔφη, ὧ Σώκρατες, οὔ μοι δοκῶ τἀναντία γιγνώσκειν οἶς εἴρηκας περὶ τοῦ δικαίου.

There are unwritten laws: of divine origin, for they are universal, and violated entail their own penalty.

19 'Αγράφους δέ τινας οἶσθα, ἔφη, ὧ Ίππία, νόμους; Τούς γ' ἐν πάση, ἔφη, χώρα κατὰ ταὐτὰ νομιζομένους. "Εχοις αν οθν είπειν, έφη, ότι οί ἄνθρωποι αὐτοὺς ἔθεντο; Καὶ πῶς ἄν, ἔφη, οί γε ούτε συνελθείν ἄπαντες αν δυνηθείεν ούτε όμόφωνοί είσι; Τίνας οὖν, έφη, νομίζεις τεθεικέναι τούς νόμους τούτους; Έγω μέν, έφη, θεούς οίμαι τούς νόμους τούτους τοίς ανθρώποις θείναι. καὶ γὰρ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις πρῶτον νομίζεται 20 θεούς σέβειν. Οὐκοῦν καὶ γονέας τιμᾶν πανταχοῦ νομίζεται; Καὶ τοῦτο, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ μήτε γονέας παισί μίγνυσθαι μήτε παίδας γονεύσιν; Οὐκέτι μοι δοκεί, ἔφη, ἀ Σώκρατες, οῦτος θεοῦ νόμος είναι, Τί δή; έφη. "Οτι, έφη, αἰσθάνομαί 21 τινας παραβαίνοντας αὐτόν. Καὶ γὰρ ἄλλα πολλά, έφη, παρανομούσιν άλλα δίκην γέ τοι διδόασιν οί παραβαίνοντες τούς ύπὸ τῶν θεῶν κειμένους νόμους, ην οὐδενὶ τρόπω δυνατὸν ἀνθρώπω διαφυγείν, ώσπερ τους ύπ' ανθρώπων κειμένους νόμους ενιοι παραβαίνοντες διαφεύγουσι το δίκην διδόναι,

οί μεν λανθάνοντες, οί δε βιαζόμενοι. Καὶ ποίαν, 22 έφη, δίκην, & Σώκρατες, οὐ δύνανται διαφεύγειν γονείς τε παισί καὶ παίδες γονεύσι μιγνύμενοι: Την μεγίστην νη Δί', έφη· τι γάρ αν μείζον πάθοιεν ἄνθρωποι τεκνοποιούμενοι τοῦ κακῶς τεκνοποιείσθαι; Πως οὖν, ἔφη, κακως οὖτοι τεκνο- 23 ποιοθυται, ούς γε οὐδὲν κωλύει ἀγαθοὺς αὐτοὺς ουτας έξ άγαθων παιδοποιείσθαι; "Οτι νη Δί', έφη, οὐ μόνον ἀγαθοὺς δεῖ τοῦς ἐξ ἀλλήλων παιδοποιουμένους είναι, άλλα και ακμάζοντας τοίς σώμασιν ή δοκεί σοι δμοια τὰ σπέρματα είναι τὰ τῶν ἀκμαζόντων τοῖς τῶν μήπω ἀκμαζόντων ἡ τῶν παρηκμακότων; 'Αλλά μὰ Δί', ἔφη, οὐκ εἰκὸς όμοια είναι. Πότερα οὐν, ἔφη, βελτίω; Δήλον ότι, έφη, τὰ τῶν ἀκμαζόντων. Τὰ τῶν μὴ ἀκμαζόντων ἄρα οὐ σπουδαῖα; Οὐκ εἰκὸς μὰ Δί', ἔφη. Οὐκοῦν οὕτω γε οὐ δεῖ παιδοποιεῖσθαι; Οὐ γὰρ ούν, έφη. Οὐκοῦν οί γε οὕτω παιδοποιούμενοι ώς ού δεί παιδοποιούνται; "Εμοιγε δοκεί, έφη. Τίνες οὖν ἄλλοι, ἔφη, κακῶς αν παιδοποιοίντο, εἴ γε μὴ ούτοι; Όμογνωμονώ σοι, έφη, καὶ τούτο. Τί δέ; 24 τούς εὖ ποιοῦντας ἀντευεργετεῖν οὐ πανταχοῦ νόμιμόν έστι; Νόμιμον, ἔφη· παραβαίνεται δὲ καὶ τούτο. Οὔκουν καὶ οἱ τοῦτο παραβαίνοντες δίκην διδόασι φίλων μεν άγαθων έρημοι γιγνόμενοι, τούς δε μισούντας εαυτούς αναγκαζόμενοι διώκειν ή ούχ οί μέν εθ ποιοθντες τούς χρωμένους έαυτοις άγαθολ φίλοι είσίν, οί δὲ μὴ ἀντευεργετοῦντες τοὺς τοιούτους διὰ μὲν τὴν ἀγαριστίαν μισοῦνται ὑπ' αὐτῶν, διά δὲ τὸ μάλιστα λυσιτελεῖν τοῖς τοιούτοις χρησθαι τούτους μάλιστα διώκουσι; Νη τον Δί', δ Σώκρατες, έφη, θεοῖς ταῦτα πάντα ἔοικε· τὸ γὰρ τοὺς νόμους αὐτοὺς τοῖς παραβαίνουσι τὰς τιμωρίας ἔχειν βελτίονος ἢ κατ' ἄνθρωπον νομοθέτου 25 δοκεῖ μοι εἶναι. Πότερον οὖν, δ 'Ιππία, τοὺς θεοὺς ἡγῆ τὰ δίκαια νομοθετεῖν ἢ ἄλλα τῶν δικαίων; Οὐκ ἄλλα μὰ Δί', ἔφη· σχολῆ γὰρ ἄν ἄλλος γέ τις τὰ δίκαια νομοθετήσειεν εἰ μὴ θεός. Καὶ τοῖς θεοῖς ἄρα, δ 'Ιππία, τὸ αὐτὸ δίκαιόν τε καὶ νόμιμον εἶναι ἀρέσκει.

Τοιαθτα λέγων τε καὶ πράττων δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς πλησιάζοντας.

CHAPTER V.

SOCRATES STROVE TO RENDER HIS FOLLOWERS MEN OF INFLUENCE AND EFFICIENCY (ПРАКТІКОУХ).

A conversation with Euthydemus. Vice must be avoided: it curtails freedom of action, and beclouds the reason.

Ως δὲ καὶ πρακτικωτέρους ἐποίει τοὺς συνόντας ἑαυτῷ, νῦν αὖ τοῦτο λέξω. νομίζων γὰρ ἐγκράτειαν ὑπάρχειν ἀγαθὸν εἶναι τῷ μέλλοντι καλόν τι πράξειν, πρῶτον μὲν αὐτὸς φανερὸς ἢν τοῦς συνοῦσιν ἠσκηκὼς αὐτὸν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων, ἔπειτα διαλεγόμενος προετρέπετο πάντων μάλιστα τοὺς τουνόντας πρὸς ἐγκράτειαν. ἀεὶ μὲν οὖν περὶ τῶν πρὸς ἀρετὴν χρησίμων αὐτός τε διετέλει μεμνημέ-

νος και τούς συνόντας πάντας ύπομιμνήσκων οίδα δέ ποτε αὐτὸν καὶ πρὸς Εὐθύδημον περὶ ἐγκρατείας τοιάδε διαλεχθέντα. Εἰπέ μοι, έφη, & Εὐθύδημε, άρα καλον καὶ μεγαλείον νομίζεις είναι καὶ ανδρί και πόλει κτημα έλευθερίαν: 'Ως οίον τέ γε μάλιστα, έφη. "Οστις οὖν ἄρχεται ὑπὸ τῶν διὰ 3 τοῦ σώματος ήδονων καὶ διὰ ταύτας μὴ δύναται πράττειν τὰ βέλτιστα, νομίζεις τοῦτον ἐλεύθερον είναι; "Ηκιστα, έφη. "Ισως γάρ έλευθέριον φαίνεταί σοι τὸ πράττειν τὰ βέλτιστα, εἶτα τὸ ἔχειν τούς κωλύσοντας τὰ τοιαῦτα ποιεῖν ἀνελεύθερον νομίζεις; Παντάπασί γ', έφη. Παντάπασιν άρα 4 σοι δοκούσιν οἱ ἀκρατεῖς ἀνελεύθεροι εἶναι; Νή τον Δί' εἰκότως. Πότερα δέ σοι δοκοῦσιν οἱ ἀκρατείς κωλύεσθαι μόνον τὰ κάλλιστα πράττειν, ή καὶ αναγκάζεσθαι τὰ αἴσχιστα ποιείν; Οὐδεν ήττον έμοις, έφη, δοκουσι ταυτα αναγκάζεσθαι ή έκεινα κωλύεσθαι. Ποίους δέ τινας δεσπότας ήγη τους 5 τὰ μὲν ἄριστα κωλύοντας, τὰ δὲ κάκιστα ἀναγκάζοντας: ' Ω ς δυνατὸν νη Δl ', ἔφη, κακίστους. Δουλείαν δε ποίαν κακίστην νομίζεις είναι; Έγω μέν, έφη, τὴν παρὰ τοῖς κακίστοις δεσπόταις. Την κακίστην άρα δουλείαν οι άκρατείς δουλεύουσιν; "Εμοιγε δοκεί, έφη. Σοφίαν δὲ τὸ μέγι- 6 στον ἀγαθὸν οὐ δοκεί σοι ἀπείργουσα τῶν ανθρώπων ή ακρασία είς τουναντίον αυτούς έμβάλλειν; ή οὐ δοκεί σοι προσέχειν τε τοίς ώφελοῦσι καὶ καταμανθάνειν αὐτὰ κωλύειν ἀφέλκουσα έπὶ τὰ ήδέα καὶ πολλάκις αἰσθανομένους τῶν ἀγαθων τε καὶ των κακων ἐκπλήξασα ποιείν τὸ χείρον

ἀντὶ τοῦ βελτίονος αἰρεῖσθαι; Γίγνεται τοῦτ, ἔφη. 7 Σωφροσύνης δέ, ὁ Εὐθύδημε, τίνι ἃν φαίημεν ήττον ἡ τῷ ἀκρατεῖ προσήκειν; αὐτὰ γὰρ δήπου τὰ ἐναντία σωφροσύνης καὶ ἀκρασίας ἔργα ἐστίν. Όμολογῶ καὶ τοῦτο, ἔφη. Τοῦ δ ἐπιμελεῖσθαι ὧν προσήκει οἴει τι κωλυτικώτερον εἶναι ἀκρασίας; Οὔκουν, ἔγωγ', ἔφη. Τοῦ δὲ ἀντὶ τῶν ὡφελούντων τὰ βλάπτοντα προαιρεῖσθαι ποιοῦντος καὶ τούτων μὲν ἐπιμελεῖσθαι, ἐκείνων δὲ ἀμελεῖν πείθοντος καὶ τοῖς σωφρονοῦσι τὰ ἐναντία ποιεῖν ἀναγκάζοντος οἴει τι ἀνθρώπφ κάκιον εἶναι; Οὐδέν, ἔφη.

Virtue brings pleasure that is genuine, and permits untrammelled activity of body and mind.

8 Οὐκοθυ τὴυ ἐγκράτειαν τῶυ ἐναντίων ἡ τὴν άκρασίαν είκος τοις ανθρώποις αίτίαν είναι; Πάνυ μέν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν καὶ τῶν ἐναντίων τὸ αἴτιον είκὸς ἄριστον είναι; Είκὸς γάρ, ἔφη. "Εοικεν ἄρ', έφη, & Εὐθύδημε, ἄριστον ἀνθρώπω ἐγκράτεια εί-9 ναι; Εἰκότως γάρ, ἔφη, ὁ Σώκρατες. Ἐκεῖνο δέ, δ Ευθύδημε, ήδη πώποτε ενεθυμήθης; Ποίον; έφη. "Οτι καὶ ἐπὶ τὰ ἡδέα ἐφ' ἄπερ μόνα δοκεῖ ἡ ἀκρασία τους ανθρώπους άγειν, αὐτη μεν οὐ δύναται άγειν, ή δ' εγκράτεια πάντων μάλιστα ήδεσθαι ποιεί. Πώς; έφη. "Ωσπερ ή μεν ἀκρασία οὐκ ἐῶσα καρτερείν οὔτε λιμον ούτε δίψαν ούτε άφροδισίων έπιθυμίαν ούτε άγρυπνίαν, δι' ών μόνων έστιν ήδέως μεν φαγείν τε καὶ πιεῖν καὶ ἀφροδισιάσαι, ἡδέως δ' ἀναπαύσασθαί τε καὶ κοιμηθήναι, καὶ περιμείναντας καὶ άνασχομένους έως αν ταῦτα ώς ἔνι ἥδιστα γένηται,

κωλύει τοῖς ἀναγκαιοτάτοις τε καὶ συνεγεστάτοις άξιολόγως ήδεσθαι· ή δ' έγκράτεια μόνη ποιούσα καρτερείν τὰ εἰρημένα μόνη καὶ ήδεσθαι ποιεί ἀξίως μνήμης έπὶ τοῖς εἰρημένοις. Παντάπασιν. έφη, άληθη λέγεις. 'Αλλά μην του μαθείν τι καλόν ις καὶ ἀγαθὸν καὶ τοῦ ἐπιμεληθήναι τῶν τοιούτων τινὸς δι' ὧν ἄν τις καὶ τὸ έαυτοῦ σῶμα καλῶς διοικήσειε καὶ τὸν έαυτοῦ οἰκον καλῶς οἰκονομήσειε καὶ φίλοις καὶ πόλει ωφέλιμος γένοιτο καὶ έχθρους κρατήσειεν, άφ' ών οὐ μόνον ἀφέλειαι, άλλὰ καὶ ήδοναὶ μέγισται γίγνονται, οί μὲν ἐγκρατεῖς ἀπολαύουσι πράττοντες αὐτά, οί δ' ἀκρατείς οὐδενὸς μετέγουσι. τω γάρ αν ήττον φήσαιμεν των τοιούτων προσήκειν ή & ήκιστα έξεστι ταῦτα πράττειν, κατεγομένω έπὶ τῶ σπουδάζειν περὶ τὰς έγγυτάτω ήδονάς; καὶ ὁ Εὐθύδημος, Δοκεῖς μοι, ἔφη, 11 ω Σώκρατες, λέγειν ώς ανδρί ήττονι των δια του σώματος ήδονῶν πάμπαν οὐδεμιᾶς ἀρετῆς προσήκει. Τί γὰρ διαφέρει, ἔφη, ὁ Εὐθύδημε, ἄνθρωπος άκρατης θηρίου τοῦ ἀμαθεστάτου; ὅστις γὰρ τὰ μέν κράτιστα μή σκοπεί, τὰ ήδιστα δ' έκ παντός τρόπου ζητεί ποιείν, τί αν διαφέροι των άφρονεστάτων βοσκημάτων; άλλὰ τοῖς ἐγκρατέσι μόνοις **έξεστι σκοπείν τὰ κράτιστα τῶν πραγμάτων, καὶ** λόγω καὶ ἔργω διαλέγοντας κατά γένη τὰ μὲν άγαθὰ προαιρεῖσθαι, τῶν δὲ κακῶν ἀπέχεσθαι. καὶ ούτως ἔφη ἀρίστους τε καὶ εὐδαιμονεστάτους 12 άνδρας γίγνεσθαι καλ διαλέγεσθαι δυνατωτάτους. έφη δὲ καὶ τὸ διαλέγεσθαι ὀνομασθήναι ἐκ τοῦ συνιόντας κοινή βουλεύεσθαι διαλέγοντας κατά

γένη τὰ πρώγματα· δεῖν οὖν πειρᾶσθαι ὅτι μάλιστα πρὸς τοῦτο ἐαυτὸν ἔτοιμον παρασκευάζειν καὶ τούτου μάλιστα ἐπιμελεῖσθαι· ἐκ τούτου γὰρ γίγνεσθαι ἄνδρας ἀρίστους τε καὶ ἡγεμονικωτάτους καὶ διαλεκτικωτάτους.

CHAPTER VI.

SOCRATES MADE HIS FOLLOWERS ABLE REASONERS (ΔΙΑΔΕΚΤΙΚΟΥΣ).

A discussion with Euthydemus. Definitions reached of EYEBBIA and AIKAIOEYNH.

ι 'Ως δὲ καὶ διαλεκτικωτέρους ἐποίει τοὺς συνόντας, πειράσομαι καὶ τοῦτο λέγειν. Σωκράτης γὰρ τούς μεν είδότας τί εκαστον είη των όντων, ενόμιζε καὶ τοῖς ἄλλοις αν έξηγεῖσθαι δύνασθαι τοὺς δὲ μὴ εἰδότας οὐδὲν ἔφη θαυμαστὸν είναι αὐτούς τε σφάλλεσθαι καὶ ἄλλους σφάλλειν ών ένεκα σκοπών σύν τοις συνούσι τί εκαστον είη των όντων οὐδέποτ' ἔληγε. πάντα μὲν οὖν ή διωρίζετο πολύ έργον αν είη διεξελθείν εν δσοις δε τον τρόπον της επισκέψεως δηλώσειν οίμαι, τοσαύτα λέξω. 2 πρώτον δὲ περὶ εὐσεβείας ὧδέ πως ἐσκόπει. Είπέ μοι, ἔφη, ὧ Εὐθύδημε, ποῖόν τι νομίζεις εὐσέβειαν είναι; καὶ ός, Κάλλιστον νη Δί, έφη. "Εχεις οὖν εἰπεῖν ὁποῖός τις ὁ εὐσεβής ἐστιν; Έμοὶ μὲν δοκεῖ, ἔφη, ὁ τοὺς θεοὺς τιμών. Εξεστι δε δν αν τις βούληται τρόπον τους θεούς τιμαν; Οὐκ, ἀλλὰ νόμοι εἰσὶ καθ' οθς δεί τοὺς θεοὺς τιμαν. Οὐκοῦν ὁ τοὺς νόμους τούτους εἰδὼς εἰδείη 3 αν ὡς δεῖ τοὺς θεοὺς τιμαν; Οἰμαι ἔγωγ', ἔφη. ᾿Αρ' οὖν ὁ εἰδὼς ὡς δεῖ τοὺς θεοὺς τιμαν, οὐκ ἄλλως οἴεται δεῖν τοῦτο ποιεῖν ἢ ὡς οἰδεν; Οὐ γὰρ οὖν, ἔφη. Ἦλλως δέ τις θεοὺς τιμα ἢ ὡς οἴεται δεῖν; Οὐκ οἴμαι, ἔφη. Ὁ ἄρα τὰ περὶ 4 τοὺς θεοὺς νόμιμα εἰδὼς νομίμως αν τοὺς θεοὺς τιμών ὡς δεῖ τιμας; Πως γὰρ οὔν, ὅ γε νομίμως τιμῶν ὡς δεῖ τιμας; Πως γὰρ οὔ; Ὁ δέ γε ὡς δεῖ τιμῶν ὡς δεῖ τιμας; Πως γὰρ οὔ; Ὁ δέ γε ὡς δεῖ τιμῶν ὡς δεῖ τινης; Πως γὰρ οὔ; ὑ δε γε ὡς δεῖ τινοῦν εὐσεβής ἐστι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Ὁ ἄρα τὰ περὶ τοὺς θεοὺς νόμιμα εἰδὼς ὀρθῶς αν ἡμῖν εὐσεβὴς ὡρισμένος εἴη; Ἐμοὶ γοῦν, ἔφη, δοκεῖ.

'Ανθρώποις δε άρα έξεστιν ον άν τις τρόπον 5 βούληται γρήσθαι; Οὔκ, άλλὰ καὶ περὶ τούτους ό είδως ἄ ἐστι νόμιμα, καθ' α δεῖ πρὸς ἀλλήλους χρησθαι, νόμιμος αν είη. Οὐκοῦν οἱ κατά ταύτα χρώμενοι άλλήλοις ώς δεί χρώνται; Πώς γαρ ού; Οὐκοῦν οί γε ώς δεί χρώμενοι καλώς χρώνται; Πάνυ μέν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν οί γε τοῖς άνθρώποις καλώς χρώμενοι καλώς πράττουσι τάνθρώπεια πράγματα; Εἰκός γ', ἔφη. Οὐκοῦν οἱ τοῖς νόμοις πειθόμενοι δίκαια οδτοι ποιούσι; Πάνυ μέν ούν, έφη. Δίκαια δέ, έφη, οἶσθα ὁποῖα καλεῖται; 6 "Α οί νόμοι κελεύουσιν, έφη. Οί άρα ποιουντες α οί νόμοι κελεύουσι δίκαιά τε ποιούσι καὶ α δεί; Πῶς γὰρ οὔ; Οὐκοῦν οῖ γε τὰ δίκαια ποιοῦντες δίκαιοί είσιν; Οίμαι ἔγωγ', ἔφη. Οἴει οὖν τινας πείθεσθαι τοῖς νόμοις μη εἰδότας α οἱ νόμοι κελεύουσιν; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Εἰδότας δὲ α δεῖ ποιεῖν

οἴει τινὰς οἴεσθαι δεῖν μὴ ταῦτα ποιεῖν; Οὐκ οἶμαι, ἔφη. Οἶσθα δέ τινας ἄλλα ποιοῦντας ἡ ἃ
οἴονται δεῖν; Οὐκ ἔγωγ, ἔφη. Οἱ ἄρα τὰ περὶ
ἀνθρώπους νόμιμα εἰδότες οὖτοι τὰ δίκαια ποιοῦσι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν οἵ γε τὰ δίκαια ποιοῦντες δίκαιοί εἰσι; Τίνες γὰρ ἄλλοι;
ἔφη. 'Ορθῶς ἄν ποτε ἄρα δριζοίμεθα ὁριζόμενοι
δικαίους εἶναι τοὺς εἰδότας τὰ περὶ ἀνθρώπους νόμιμα; "Εμοιγε δοκεῖ, ἔφη.

Also of 2041A; and of the good and the beautiful.

7 Σοφίαν δὲ τί αν φήσαιμεν εἶναι; εἰπέ μοι, πότερά σοι δοκοῦσιν οἱ σοφοὶ αλ ἐπίστανται, ταῦτα σοφοὶ εἶναι, ἡ εἰσί τινες αλ μὴ ἐπίστανται σοφοί; Α ἐπίστανται δῆλον ὅτι ἔφη. πῶς γὰρ ἄν τις ἄ γε μὴ ἐπίσταιτο, ταῦτα σοφὸς εἴη; Αρ' οὖν οἱ σοφοὶ ἐπιστήμη σοφοί εἰσι; Τίνι γὰρ ἄν, ἔφη, ἄλλφ τις εἴη σοφὸς εἴ γε μὴ ἐπιστήμη; Αλλο δέτι σοφίαν οἴει εἶναι ἡ ῷ σοφοί εἰσιν; Οὐκ ἔγωγε. Ἐπιστήμη ἄρα σοφία ἐστίν; Εμοιγε δοκεῖ. Αρ' οὖν δοκεῖ σοι ἀνθρώπφ δυνατὸν εἶναι τὰ ὅντα πάντα ἐπίστασθαι; Οὐδὲ μὰ Δί' ἔμοιγε πολλοστὸν μέρος αὐτῶν. Πάντα μὲν ἄρα σοφὸν οὐχ οἶόν τε ἄνθρωπον εἶναι; Μὰ Δί' οὐ δῆτα, ἔφη. "Ο ἄρα ἐπίσταται ἕκαστος, τοῦτο καὶ σοφός ἐστιν; Έμοιγε δοκεῖ.

8 ᾿Αρ᾽ οὖν, ὁ Εὐθύδημε, καὶ τἀγαθὸν οὕτω ζητητέον ἐστί; Πῶς; ἔφη. Δοκεῖ σοι τὸ αὐτὸ πᾶσιν ώφέλιμον εἶναι; Οὐκ ἔμοιγε. Τί δέ; τὸ ἄλλφ ἀφέλιμοι οὐ δοκεῖ σοι ἐνίστε ἄλλφ βλαβερὸν εἶναι;

Καὶ μάλα, ἔφη. "Αλλο δ' ἄν τι φαίης ἀγαθὸν εἶναι ἢ τὸ ἀφέλιμον; Οὐκ ἔγωγ', ἔφη. Τὸ ἄρα ἀφέλιμον ἀγαθόν ἐστιν ὅτ φ αν ἀφέλιμον \mathring{g} ; Δο κεῖ μοι, ἔφη.

Τὸ δὲ καλὸν ἔχοιμεν ἄν πως ἄλλως εἰπεῖν ἢ 9 [εἰ ἔστιν] ὀνομάζεις καλὸν ἣ σῶμα ἣ σκεῦος ἣ ἄλλ' ὁτιοῦν, ὃ οἶσθα πρὸς πάντα καλὸν ὄν; Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. ᾿Αρ' οὖν πρὸς ὃ ἂν ἕκαστον χρήσιμον ἢ, πρὸς τοῦτο ἑκάστω καλῶς ἔχει χρῆσθαι; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Καλὸν δὲ πρὸς ἄλλο τι ἐστὶν ἕκαστον ἣ πρὸς ὃ ἑκάστω καλῶς ἔχει χρῆσθαι; Οὐδὲ πρὸς ἐν ἄλλο, ἔφη. Τὸ χρήσιμον ἄρα καλόν ἐστι πρὸς ὃ ἂν ἢ χρήσιμον; Ἦροιγε δοκεῖ, ἔφη.

Likewise of ANAPEIA; and of some political terms.

'Ανδρείαν δέ, & Εὐθύδημε, ἀρα τῶν καλῶν νομί- το ζεις εἶναι; Κάλλιστον μὲν οὖν ἔγωγ', ἔφη. Χρήσιμον ἄρα οὐ πρὸς τὰ ἐλάχιστα νομίζεις τὴν ἀνδρείαν; Νὴ Δί', ἔφη, πρὸς τὰ μέγιστα μὲν οὖν. 'Αρ' οὖν δοκεῖ σοι πρὸς τὰ δεινά τε καὶ ἐπικίνδυνα χρήσιμον εἶναι τὸ ἀγνοεῖν αὐτά; "Ηκιστά γ', ἔφη. Οἱ ἄρα μὴ φοβούμενοι τὰ τοιαῦτα διὰ τό μὴ εἰδέναι τὶ ἐστιν, οὐκ ἀνδρεῖοί εἶσι; Νὴ Δί', ἔφη· πολλοὶ γὰρ ᾶν οὕτω γε τῶν τε μαινομένων καὶ τῶν δειλῶν ἀνδρεῖοι εἶεν. Τί δὲ οἱ καὶ τὰ μὴ δεινὰ δεδοικότες; "Ετι γε νὴ Δία, ἔφη, ἡττον. 'Αρ' οὖν τοὺς μὲν ἀγαθοὺς πρὸς τὰ δεινὰ καὶ ἐπικύδυνα ὄντας ἀνδρείους ἡγὴ εἶναι, τοὺς δὲ κακοὺς δειλούς; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. 'Αγαθοὺς δὲ πρὸς τι

τὰ τριαθτα νομίζεις ἄλλους τινὰς ή τους δυναμένους αὐτοῖς καλώς γρησθαι; Οὐκ ἀλλὰ τούτους, έφη. Κακούς δὲ άρα τοὺς οίους τούτοις κακῶς χρησθαι; Τίνας γὰρ ἄλλους; ἔφη. Αρ' οὖν ἕκαστοι χρώνται ώς οἴονται δείν; Πώς γὰρ ἄλλως; έφη. Αρ' οὖν οἱ μὴ δυνάμενοι καλῶς χρῆσθαι ϊσασιν ώς δεί χρησθαι; Οὐ δήπου γε, ἔφη. Οἰ άρα είδότες ώς δεί χρησθαι, οὖτοι καὶ δύνανται; Μόνοι γ', έφη. Τί δὲ οἱ μὴ διημαρτηκότες, άρα κακώς χρώνται τοίς τοιούτοις; Οὐκ οἴομαι, ἔφη. Οί ἄρα κακῶς χρώμενοι διημαρτήκασιν; Εἰκός γ', έφη. Οἱ μὲν ἄρα ἐπιστάμενοι τοῖς δεινοῖς τε καὶ ἐπικινδύνοις καλώς χρησθαι ἀνδρεῖοί εἰσιν, οί δὲ διαμαρτάνοντες τούτου δειλοί; "Εμοιγε δοκοῦ- $\sigma \iota \nu$, $\check{\epsilon} \phi \eta$.

2 Βασιλείαν δὲ καὶ τυραννίδα ἀρχὰς μὲν ἀμφοτέρας ήγειτο είναι, διαφέρειν δὲ ἀλλήλων ἐνόμιζε. την μεν γαρ εκόντων τε των ανθρώπων και κατά νόμους τῶν πόλεων ἀρχὴν βασιλείαν ἡγεῖτο, τὴν δὲ ἀκόντων τε καὶ μὴ κατὰ νόμους, ἀλλ' ὅπως ό ἄρχων βούλοιτο, τυραννίδα. καὶ ὅπου μὲν ἐκ τῶν τὰ νόμιμα ἐπιτελούντων αἱ ἀρχαὶ καθίστανται, ταύτην μέν την πολιτείαν άριστοκρατίαν ενόμιζεν είναι, όπου δ' έκ τιμημάτων, πλουτοκρατίαν, όπου δ' έκ πάντων, δημοκρατίαν.

How Socrates managed a discussion, political or in general.

13 Εἰ δέ τις αὐτῷ περί του ἀντιλέγοι μηδὲν ἔχων σαφες λέγειν, άλλ' άνευ άποδείξεως ήτοι σοφώτερον φάσκων είναι δυ αὐτὸς λέγοι ή πολιτικώτερου ή άνδρειότερον η άλλο τι των τοιούτων, ἐπὶ τὴν ὑπόθε-

σιν έπανηγεν αν πάντα τον λόγον ώδε πως Φης σύ τα άμείνω πολίτην είναι ον σύ έπαινείς ή ον έγώ; Φημί γάρ οδυ. Τί οδυ οὐκ ἐκεῖνο πρώτου ἐπεσκεψάμεθα. τί ἐστιν ἔργον ἀγαθοῦ πολίτου; Ποιῶμεν τοῦτο. Οὐκοῦν ἐν μὲν χρημάτων διοικήσει κρατοίη αν ό χρήμασιν εύπορωτέραν την πόλιν ποιών: Πάνυ μεν οὖν, ἔφη. Ἐν δέ γε πολέμω ὁ καθυπερτέραν των ἀντιπάλων; Πως γὰρ ού; Ἐν δὲ πρεσβεία ἄρ' δς αν φίλους ἀντὶ πολεμίων παρασκευάζη; Εἰκός γε. Οὐκοῦν καὶ ἐν δημηγορία ὁ στάσεις τε παύων και όμόνοιαν έμποιων; Εμοιγε δοκεί. ούτω δὲ τῶν λόγων ἐπαναγομένων καὶ τοῖς ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς φανερὸν ἐγίγνετο τάληθές. ὁπότε δὲ ις αὐτός τι τῷ λόγω διεξίοι, διὰ τῶν μάλιστα ὁμολογουμένων ἐπορεύετο, νομίζων ταύτην την ἀσφάλειαν είναι λόγου. τοιγαρούν πολύ μάλιστα ών έγω οίδα, ὅτε λέγοι, τοὺς ἀκούοντας δμολογοῦντας παρείχεν. έφη δὲ καὶ "Ομηρον τῷ 'Οδυσσεῖ ἀναθεῖναι τὸ ἀσφαλη ρήτορα είναι, ὡς ίκανὸν αὐτὸν ὅντα διὰ τῶν δοκούντων τοῖς ἀνθρώποις ἄγειν τοὺς λόγους.

CHAPTER VII.

FINALLY, SOCRATES ENDEAVORED TO MAKE HIS FOLLOW-ERS WELL-INFORMED AND COMPETENT IN PRACTICAL MATTERS (MHXANIKOYY).

He encouraged a practical knowledge of applied Geometry and Astronomy.

"Οτι μεν οὖν άπλῶς τὴν ε΄αυτοῦ γνώμην ἀπε- 1 φαίνετο Σωκράτης πρὸς τοὺς ὁμιλοῦντας αὐτῷ, δο-

κεί μοι δήλον έκ των εἰρημένων είναι ὅτι δὲ καὶ αὐτάρκεις ἐν ταῖς προσηκούσαις πράξεσιν αὐτοὺς είναι ἐπεμελεῖτο, νῦν τοῦτο λέξω. πάντων μὲν γὰρ ών έγω οίδα μάλιστα έμελεν αὐτώ είδέναι ότου τις έπιστήμων είη των συνόντων αὐτώ . ών δὲ προσήκει ἀνδρὶ καλώ κάγαθώ εἰδέναι, ὅτι μὲν αὐτὸς είδείη, πάντων προθυμότατα έδίδασκεν ότου δέ αὐτὸς ἀπειρότερος εἴη, πρὸς τοὺς ἐπισταμένους 2 ήγεν αὐτούς. ἐδίδασκε δὲ καὶ μέχρι ὅτου δέοι έμπειρον είναι έκάστου πράγματος τὸν ὀρθῶς πεπαιδευμένον. αὐτίκα γεωμετρίαν μέχρι μέν τούτου έφη δείν μανθάνειν, έως ϊκανός τις γένοιτο, εί ποτε δεήσειε, γην μέτρω ὀρθώς ή παραλαβείν ή παραδούναι ή διανείμαι ή έργον ἀποδείξασθαι. ούτω δὲ τούτο ράδιον είναι μαθείν ώστε τὸν προσέχοντα τὸν νοῦν τῆ μετρήσει ἄμα τήν τε γῆν όπόση έστιν είδέναι και ώς μετρείται έπιστάμενον 3 ἀπιέναι. τὸ δὲ μέχρι τῶν δυσσυνέτων διαγραμμάτων γεωμετρίαν μανθάνειν ἀπεδοκίμαζεν. ὅτι μὲν γαρ ωφελοίη ταῦτα, οὐκ ἔφη ὁρᾶν καίτοι οὐκ ἄπειρός γε αὐτῶν ην. ἔφη δὲ ταῦτα ίκανὰ εἶναι ἀνθρώπου βίον κατατρίβειν καὶ ἄλλων πολλών τε καὶ 4 ωφελίμων μαθημάτων αποκωλύειν. εκέλευε δε καί άστρολογίας έμπείρους γίγνεσθαι, καὶ ταύτης μέντοι μέγρι τοῦ νυκτός τε ώραν καὶ μηνὸς καὶ ἐνιαυτοῦ δύνασθαι γιγνώσκειν ένεκα πορείας τε καὶ πλοῦ καὶ φυλακής, καὶ ὅσα ἄλλα ἡ νυκτὸς ἡ μηνὸς ή ένιαυτοῦ πράττεται, πρὸς ταῦτ' έχειν τεκμηρίοις χρησθαι, τας ώρας των είρημένων διαγιγνώσκοντας. καὶ ταῦτα δὲ ράδια εἶναι μαθεῖν παρά τε νικτοθη. ρών καὶ κυβερνητών καὶ ἄλλων πολλών οἱς ἐπιμελὲς ταῦτα εἰδέναι. τὸ δὲ μέχρι τούτου ς ἀστρονομίαν μανθάνειν, μέχρι τοῦ καὶ τὰ μὴ ἐν τῷ αὐτῷ περιφορῷ ὅντα καὶ τοὺς πλάνητάς τε καὶ ἀσταθμήτους ἀστέρας γνῶναι, καὶ τὰς ἀποστάσεις αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ τὰς περιόδους καὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν ζητοῦντας κατατρίβεσθαι, ἰσχυρῶς ἀπέτρεπεν. ἀφέλειαν μὲν γὰρ οὐδεμίαν οὐδ' ἐν τούτοις ἔφη ὁρᾶν· καίτοι οὐδὲ τούτων γε ἀνήκοος ἢν· ἔφη δὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ εἰναι κατατρίβειν ἀνθρώπου βίον καὶ πολλῶν καὶ ἀφελίμων ἀποκωλύειν.

Pure speculation in celestial physics he discouraged. He advised also a practical knowledge of Numbers; and strenuously urged care of the health.

"Όλως δὲ τῶν οὐρανίων, ἢ ἔκαστα ὁ θεὸς μηχα- 6 νᾶται, φροντιστὴν γίγνεσθαι ἀπέτρεπεν· οὔτε γὰρ εὐρετὰ ἀνθρώποις αὐτὰ ἐνόμιζεν εἶναι οὔτε χαρίζεσθαι θεοῖς ἃν ἡγεῖτο τὸν ζητοῦντα ἃ ἐκεῖνοι σαφηνίσαι οὐκ ἐβουλήθησαν. κινδυνεῦσαι δ' ἃν ἔφη καὶ παραφρονῆσαι τὸν ταῦτα μεριμνῶντα οὐδὲν ἡττον ἢ 'Αναξαγόρας παρεφρόνησεν ὁ μέγιστον φρονήσας ἐπὶ τῷ τὰς τῶν θεῶν μηχανὰς ἐξηγεῖσθαι. ἐκεῖνος γὰρ λέγων μὲν τὸ αὐτὸ εἶναι πῦρ τε γ καὶ ἥλιον ἠγνόει ὡς τὸ μὲν πῦρ οἱ ἄνθρωποι ῥαδίως καθορῶσιν, εἰς δὲ τὸν ἥλιον οὐ δύνανται ἀντιβλέπειν, καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ ἡλίου καταλαμπόμενοι τὰ χρῶματα μελάντερα ἔχουσιν, ὑπὸ δὲ τοῖ πυρὸς οὕ· ἠγνόει δὲ καὶ ὅτι τῶν ἐκ τῆς γῆς φυσμένων ἄνευ μὲν ἡλίου αὐγῆς οὐδὲν δύναται καλῶς

αυξεσθαι, ύπὸ δὲ τοῦ πυρὸς θερμαινόμενα πάντα ἀπόλλυται φάσκων δὲ τὸν ἥλιον λίθον διάπυρον είναι καὶ τοῦτο ἡγνόει, ὅτι λίθος μὲν ἐν πυρὶ ὧν ούτε λάμπει ούτε πολύν χρόνον ἀντέχει, ὁ δὲ ήλιος τον πάντα χρόνον πάντων λαμπρότατος ων διαμέ-8 νει. ἐκέλευε δὲ καὶ λογισμούς μανθάνειν καὶ τούτων δὲ όμοίως τοῖς ἄλλοις ἐκέλευε φυλάττεσθαι την μάταιον πραγματείαν, μέχρι δὲ τοῦ ἀφελίμου πάντα και αὐτὸς συνεπεσκόπει και συνδιεξήει τοις ο συνούσι. προέτρεπε δε σφόδρα καὶ ύγιείας επιμελείσθαι τούς συνόντας παρά τε τῶν εἰδότων μανθάνοντας όπόσα ενδέχοιτο καὶ εαυτώ εκαστον προσέχοντα διὰ παντὸς τοῦ βίου τί βρώμα ἡ τί πώμα ή ποίος πόνος συμφέροι αὐτώ, καὶ πώς τούτοις γρώμενος ύγιεινότατ' αν διάγοι. του γάρ ούτω προσέχοντος έαυτώ έργον έφη είναι εύρειν ιατρόν τὰ πρὸς ὑγίειαν συμφέροντα αὐτῷ μᾶλλον διαγιγνώσκοντα.

10 Εἰ δέ τις μᾶλλον ἡ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν ἀφελεῖσθαι βούλοιτο, συνεβούλευε μαντικῆς ἐπιμελεῖσθαι. τὸν γὰρ εἰδότα δι' ὧν οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις περὶ τῶν πραγμάτων σημαίνουσιν, οὐδέτοτ ἔρημον ἔφη γίγνεσθαι συμβουλῆς θεῶν.

CHAPTER VIII.

THE WORK CONCLUDES WITH A VINDICATION OF SOCRA-TES' COURSE IN THE FINAL CATASTROPHE.

It betokens not divine disfavor, that Socrates was thus called away in the ripeness of his years, — noble and serene to the last.

Εί δέ τις, ὅτι φάσκοντος αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον 1 έαυτώ προσημαίνειν α τε δέοι καὶ α μη δέοι ποιείν ύπὸ τῶν δικαστῶν κατεγνώσθη θάνατος, οἴεται αὐτον ελέγγεσθαι περί του δαιμονίου ψευδόμενον. έννοησάτω πρώτον μέν ὅτι οὕτως ἤδη τότε πόρρω της ηλικίας ην ώστ' εί και μη τότε, οὐκ αν πολλώ ύστερού τελευτήσαι του βίου είτα ότι το μέν άχθεινότατον του βίου και έν ώ πάντες την διά νοιαν μειούνται ἀπέλιπεν, ἀντὶ δὲ τούτου τῆς ψυχής την ρώμην ἐπιδειξάμενος εὔκλειαν προσεκτήσατο, τήν τε δίκην πάντων άνθρώπων άληθέστατα καὶ έλευθεριώτατα καὶ δικαιότατα εἰπων καὶ τὴν κατάγνωσιν τοῦ θανάτου πραότατα καὶ ανδρωδέστατα ενεγκών. όμολογείται γαρ οὐδένα 2 πω τῶν μνημονευομένων ἀνθρώπων κάλλιον θάνατον ἐνεγκεῖν. ἀνάγκη μὲν γὰρ ἐγένετο αὐτῷ μετὰ την κρίσιν τριάκοντα ημέρας βιώναι δια τὸ Δήλια μεν εκείνου του μηνός είναι, τον δε νόμον μηδένα έαν δημοσία ἀποθνήσκειν ἔως αν ή θεωρία ἐκ Δήλου ἐπανέλθη, καὶ τὸν χρόνον τοῦτον ἄπασι τοῖς σινήθεσι φανερός εγένετο οὐδεν άλλοιότερον διαβιοὺς ἢ τὸν ἔμπροσθεν χρόνον· καίτοι τὸν ἔμπροσθέν γε πάντων ἀνθρώπων μάλιστα ἐθαυμάζετο
3 ἐπὶ τῷ εὐθύμως τε καὶ εὐκόλως ζῆν. καὶ πῶς ἄν τις κάλλιον ἢ οὕτως ἀποθάνοι; ἢ ποῖος ἂν εἴη θάνατος καλλίων ἢ ὃν κάλλιστά τις ἀποθάνοι; ποῖος δ' ἃν γένοιτο θάνατος εὐδαιμονέστερος τοῦ καλλίστου; ἢ ποῖος θεοφιλέστερος τοῦ εὐδαιμονεστάτου;

Socrates in his own behalf: 'My life speaks for itself; significantly the divine voice interposed, when I thought to prepare a defence. I accept the divine will. My past life has been happy, — none more so, and that from the consciousness of becoming better; thus too I shall escape the infirmities of age. Infamy will attach itself solely to the authors of my death. Posterity will accord a more righteous judgment, and vindicate my character.'

Αέξω δὲ καὶ ἃ Ἑρμογένους τοῦ Ἱππονίκου ἤκουσα περὶ αὐτοῦ. ἔφη γάρ, ἤδη Μελήτου γεγραμμένου αὐτὸν τὴν γραφήν, αὐτὸς ἀκούων αὐτοῦ πάντα μᾶλλον ἢ περὶ τῆς δίκης διαλεγομένου λέγειν αὐτῷ ὡς χρὴ σκοπεῖν ὅ τι ἀπολογήσεται. τὸν δὲ τὸ μὲν πρῶτον εἰπεῖν Οὐ γὰρ δοκῶ σοι τοῦτο μελετῶν διαβεβιωκέναι; ἐπεὶ δὲ αὐτὸν ἤρετο ὅπως, εἰπεῖν αὐτόν, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιῶν διαγεγένηται ἡ διασκοπῶν μὲν τά τε δίκαια καὶ τὰ ἄδικα, πράττων δὲ τὰ δίκαια καὶ τῶν ἀδίκων ἀπεχόμενος, ἤνπερ νομίζοι καλλίστην μελέτην ἀπολοςς γίας εἶναι. αὐτὸς δὲ πάλιν εἰπεῖν Οὐχ ὁρᾶς, ὧ Σώκρατες, ὅτι οἱ ᾿Αθήνησι δικασταὶ πολλοὺς

μεν ήδη μηδεν άδικουντας λόγω παραχθέντες άπέκτειναν, πολλούς δε άδικουντας άπέλυσαν; 'Αλλά νη τον Δία, φάναι αὐτόν, δ Ερμόγενες, ήδη μου έπιχειρούντος φροντίσαι της πρός τούς δικαστάς ἀπολογίας ηναντιώθη το δαιμόνιον, καὶ αὐτὸς εί- 6 πείν Θαυμαστά λέγεις. τὸν δέ, Θαυμάζεις φάναι, εὶ τῷ θεῷ δοκεῖ βέλτιον εἶναι ἐμὲ τελευτᾶν τὸν βίον ἤδη; οὖκ οἶσθ' ὅτι μέχρι μὲν τοῦδε τοῦ χρόνου έγω οὐδενὶ ἀνθρώπων ὑφείμην αν οὔτε βέλτιον οὔθ' ήδιον ἐμοῦ βεβιωκέναι; ἄριστα μὲν γαρ οίμαι ζην τους άριστα έπιμελομένους του ώς βελτίστους γίγνεσθαι, ήδιστα δὲ τοὺς μάλιστα αἰσθανομένους ὅτι βελτίους γίγνονται. α ἐγω μέ- 7 χρι τοῦδε τοῦ χρόνου ἢσθανόμην ἐμαυτῶ συμβαίνοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἐντυγχάνων καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους παραθεωρών ἐμαυτὸν οὕτω διατετέλεκα περί έμαυτοῦ γιγνώσκων καὶ οὐ μόνον έγω, άλλα και οι έμοι φίλοι ούτως έχοντες περί έμου διατελούσιν, οὐ διὰ τὸ φιλεῖν ἐμέ, καὶ γὰρ οί τούς άλλους φιλούντες ούτως αν είχον πρός τούς έαυτων φίλους, άλλα διόπερ και αὐτοι αν οἴονται έμοι συνόντες βέλτιστοι γίγνεσθαι. εί δε βιώσο-8 μαι πλείω χρόνον, ἴσως ἀναγκαῖον ἔσται τὰ τοῦ γήρως ἐπιτελείσθαι, καὶ ὁρᾶν τε καὶ ἀκούειν ἡττον, καὶ διανοείσθαι χείρον, καὶ δυσμαθέστερον ἀποβαίνειν καὶ ἐπιλησμονέστερον, καὶ ὧν πρότερον βελτίων ήν, τούτων χείρω γίγνεσθαι. άλλα μην ταῦτά γε μη αισθανομένω μεν αβίωτος αν είη ὁ βίος, αἰσθανόμενον δὲ πῶς οὐκ ἀνάγκη χεῖρόν τε καὶ άηδέστερον ζην; άλλα μην εί γε άδίκως άποθανού 9 μαι, τοῖς μὲν ἀδίκως ἐμὲ ἀποκτείνασιν αἰσχρὸν ἀν εἴη τοῦτο· [εἰ γὰρ τὸ ἀδικεῖν αἰσχρόν ἐστι, πῶς οὐκ αἰσχρὸν καὶ τὸ ἀδίκως ὁτιοῦν ποιεῖν;] ἐμοὶ δὲ τί αἰσχρὸν τὸ ἑτέρους μὴ δύνασθαι περὶ ἐμοῦ τὰ δίκαια μήτε γνῶναι μήτε ποιῆσαι; ὁρῶ δ' ἔγωγε καὶ τὴν δόξαν τῶν προγεγονότων ἀνθρώπων ἐν τοῖς ἐπιγιγνομένοις οὐχ ὁμοίαν καταλειπομένην τῶν τε ἀδικησάντων καὶ τῶν ἀδικηθέντων. οἴδα δὲ ὅτι καὶ ἐγὰ ἐπιμελείας τεύξομαι ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ ἐὰν νῦν ἀποθάνω, οὐχ ὁμοίως τοῖς ἐμὲ ἀποκτείνασιν· οἴδα γὰρ ἀεὶ μαρτυρήσεσθαί μοι ὅτι ἐγὰ ἤδίκησα μὲν οὐδένα πώποτε ἀνθρώπων οὐδὲ χείρω ἐποίησα, βελτίους δὲ ποιεῖν ἐπειρώμην ἀεὶ τοὺς ἐμοὶ συνόντας. τοιαῦτα μὲν πρὸς 'Ερμογένην τε διελέχθη καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους.

Xenophon's final eulogium: 'I who knew Socrates intimately in all his excellencies, think of him as a perfect man.'

11 Των δε Σωκράτην γιγνωσκόντων οίος ην οί άρετης εφιέμενοι πάντες έτι καὶ νῦν διατελοῦσι πάντων μάλιστα ποθοῦντες εκεῖνον, ώς ἀφελιμώτατον ὅντα πρὸς ἀρετης ἐπιμέλειαν. ἐμοὶ μὲν δη τοιοῦτος ὢν οίον ἐγὼ διήγημαι, εὐσεβης μὲν οὕτως ὥστε μηδὲν ἄνευ της των θεων γνώμης ποιεῖν, δίκαιος δὲ ὥστε βλάπτειν μὲν μηδὲ μικρὸν μηδένα, ἀφελεῖν δὲ τὰ μέγιστα τοὺς χρωμένους αὐτῷ, ἐγκρατης δὲ ὥστε μηδέποτε προαιρεῖσθαι τὸ ῆδιον ἀντὶ τοῦ βελτίονος, φρόνιμος δὲ ὥστε μὴ διαμαρτάνειν κρίνων τὰ βελτίω καὶ τὰ χείρω, μηδὲ ἄλλου προσδεῖσθαι, ἀλλ' αὐτάρκης είναι πρὸς τὴν τούτων

γνώσιν, ίκανὸς δὲ καὶ λόγφ εἰπεῖν τε καὶ διορίσασθαι τὰ τοιαῦτα, ίκανὸς δὲ καὶ ἄλλους δοκιμάσαι τε καὶ ἀμαρτάνοντας ἐλέγξαι καὶ προτρέψασθαι ἐπ' ἀρετὴν καὶ καλοκἀγαθίαν, ἐδύκει τοιοῦτος εἶναι οἶος ἃν εἴη ἄριστός τε ἀνὴρ καὶ εὐδαιμονέστατος. εἰ δέ τφ μὴ ἀρέσκει ταῦτα, παραβάλλων τὸ ἄλλων ἤθος πρὸς ταῦτα οὕτω κρινέτω.

NOTES.

AΠΟΜΝΉΜΟΝΕΥΜΑΤΑ (RECOLLECTIONS), the best authenticated title. Υπομνημονεύματα (Reminiscences) is used in one Ms.; ὑπομνήματα also occurs. The term Memorabilia, introduced by Leonclavius, 1569 A.D., though not accurate as a translation, has secured popular acceptance. Kühner and Sauppe adhere to Commentarii, the term of A. Gellius, a grammarian of the second century A.D.

Page 1. 1. τίσι: οΐστισι would be normal. The use of the interrogatives in oratio obliqua, instead of the indefinite relatives. lends the vividness of the direct question, and will often recur. G.* 149.2; H. 682, 825. a. __ ποτέ, conceivable; first='ever.' Cf Pl. Apol. 21 B, τί ποτε λέγει δ θεός; what can the God mean? frequent use in Homer. For a similar notion reached from distr bution in space, cf. 'in the world.' So ποίω ποτ', § 2. ___ 'Aθηναίους, rather than δικαστάς. ³Ω ἄνδρες 'Αθηναίοι was the usual formula before the courts. All citizens above thirty years of age could serve as jurors. Here, however, Xen. would thus fasten the wrong of Socrates' condemnation upon the State. BREIT. - of ypayáμενοι, the prosecutors, - Moletus, Lycon, Anytus; see Introd. G. 276.2; H. 786. γραφεσθαι, causative, and technical. — ώς: declarative; which, compared with 871, quotes in terms the words of another, or one's own proposition with formality. Cf. &s, § 2; and Anab. I. i. 3, διαβάλλει - ώς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ. - εἴη: G. 243; H. 736. I. _ πόλει, from, at the hands of the state. H. 601; G. 184. 5. — ή μεν - γραφή, the indictment. γραφή usually the public, as δίκη the private, action. μέν, generally held to have here

^{*} G. = Goodwin's Grammar, 2d ed. 1879; H. = Hadley's Grammar .

GMT. = Goodwin's Moods and Tenses

no correlative, or one suppressed, may be regarded as corresponding to δέ, I. iii. 1; q. v. and note. μέν and δέ, besides their familiar use to couple antithetical clauses (cf. οθς μέν - έτερα δέ), are employed mechanically, with little rhetorical significance, to mark the larger logical divisions of discourse, like our 'in the first place,' secondly.' Cf. μέν, i. 2, and δέ, ii. 1, the two counts; also τὰ μὲν – πρ. τ. θεούς, iii. I, and διαίτη δέ, iii. 5. — κατ' αὐτοῦ: Dind. (Pref. 3d ed.) believes Xen. wrote ή κατ' αὐτοῦ, and that the omission is due here, as in many similar cases, to the carelessness of the copyist. Breit, theorizes that a second article is often thus omitted after a noun of verbal force. Cf. Anab. V. ii. 6; Hellen. VI. iv. 37. — τοιάδε τις, in effect this, — a formal disclaimer of verbal accuracy. This, however, is doubtless the actual wording of the indictment. The same is given in Diog. Laert. II. 40, with the mere substitution of είσηγούμενος for είσφέρων. Socrates quotes the substance of it simply in Pl. Apol. 24 B, where likewise ὧδε πως precedes. rls and πώς are both often thus used to impart an idea of indefiniteness. — άδικει, intrans. and technical, offends, is guilty of. ___ οθs . . . νομίζει. The relative sentence has the force of an attributive, and θεούs is obj. of νομίζων; incorporation: H. 809. 3. a; G. 154. voulseiv, to recognize, to believe in, as sanctioned by νόμος. 2. ποίω: G. 87.1; H. 247. — θύων: G. 280, n. I; H. 797. I. ___ οἴκοι: in the αὐλή, an open court, where stood the altar of Zeùs 'Eoreios. The word is an old locative form. ___oὐκ ἀφ. ἦν, it was no secret, well-known. Litotes: cf. H. 665.a. __ ώs, how. __ τὸ δαιμόνιον: neut. adj. as noun; see Introd. __ δθεν δή, κ. τ. λ., and that now, in my opinion, in all probability was the source, etc.

P. 2. εἰσφέρειν, as second object. G. 164; H. 553. 3. οἰωνοῖς, omens from their flight and notes,—the specific term for single-flying birds, birds of prey (fr. οἶος); φήμαις, utterances of men; συμβόλοις, coincidences or occurrences of wide range, but here limited by τοὺς ἀπαντῶντας below to casual meetings of men; θυσίαις, inspection of the viscera in sacrifice. Cf. Cyrop. VIII. vii. 3. Ζεῦ καὶ πάντες θεοί, δέχεσθε τάδε . . ὅτι ἐσημήνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις ἃ τ' ἐχρῆν πο εῖν καὶ & οὐκ ἐχρῆν; and cf. Aesch. Prom. 484-500. — χρῶνται G. 188. I, n. 2; H. 607. a. — οὐ: join with following

words, and so adverbs and adverbial phrases generally. - not that the birds, etc. _ δια τούτων, by these instrumentalities. _ κάκειvos de, and Socrates likewise; nal corresponding to previous Te. 4. οί - πλείστοι, the great majority. — ἀποτρέπ. τ. κ. προτρέπ. diverted and directed, __ To Saim : emphatic position. __ Ta uev ποιείν: this is not inconsistent with the more precise statements of Plato (Apol. 31 D and elsewhere) that Socrates' monitor had purely a prohibitory function. He seems to have regarded its silence as approval; so stated expressly Pl. Apol. 40 A ff. — ús, the subjective use: with the understanding that. H. 795.e; G. 277, n. 2.a.; GMT. 109, n. 4 — Toîs πειθομένοις, those who took his advice. 5. ἀν ὁμολογήσειεν: speculative form; G. 224, 226.2.b; GMT. 50.2, 52.2; Η. 752, 722.a. — άλαζόνα, impostor. — έδόκει - άν - εἰ έφαίνετο: the privative form, where the supposition is by implication unfulfilled; impfs. for continued action in past time; he would have seemed. G. 222; GMT. 49.2; H. 746.a. — ws: subjective; see above. — ψευδόμ.: G. 280; H. 802. — οὐκ εἶναι θεούς: atheism was not charged in the indictment, but distinctly so by Aristophanes in the Clouds; and this calumny was widely current from that time. Cf. Clouds 365 ff., 827-830, 1477, etc.; and Pl. Apol 18 C See Introd. 6. τα - αναγκαία refers simply to the ordinary employments and constantly recurring duties of daily life; cf. the use of the term II. i. 6, IV. v. 9. ___ καl πράττειν, to proceed to do, carry out; to add (καl) execution to their planning. — ώς ἐνόμιζον, just as they thought; Xen.'s words, not Socrates'. ἐνδμιζεν, the Mss. reading, is inapt, and is universally regarded as unsatisfactory: for it was a great aim of Socrates to develop independence of judgment (cf. IV. vii. 1). Sauppe and Dind., following the conjecture of Weiske, alter to voul (oiev; and Breit. approves. This emendation is in itself less probable; and while the sense secured is unexceptionable, it perhaps arbitrarily modifies the intent of the writer. Thus: Xen. does not write strict orat obl. for 'do as you think best,' but after the quoted 'do so,' 'go ahead,' he himself assumes to explain the manner, - the relative sentence being only by implication the words of Socrates. As Socrates' principle of action is the prominent idea, and not the notion of recurrence, an out, on the latter ground would be at least gratuitous. GMT. 61.1; G. 232.1. Thus interpreted, the reading of Leonclavius commends itself. — αν πραχθ. · G. 260.2, 246, 226.3 & 2.6; GMT. 53, 52.2

— 8πως ἀποβήσ.: G. 241.3, 243; H. 733, 736. — μαντευσ.: G 277.3; H. 789.d. — εὶ ποιητέα: cf. Xen.'s own experience, Arab. III. i. 4-7.

P. 3. 7. μέλλ. - οἰκήσ.: GMT. 25.2, n. 1; H. 711; G. 202.3, n. ___ TEKT. HEY YOO . . . YEV., for while to become a carpenter, or a smith, etc. For -1865, see G. 129.13.a; H. 469.a. — Eferaor., critic, supervisor; cf. Oecon. xii. 19. — хоуют., accountant; cf. the office, auditor of accounts. It does not mean 'reasoner' here, a term too general to stand in a list of special trades and professions. — оікоу.: the management of the household, meaning thereby one's estate and business affairs, private 'ways and means,' was regarded quite as a science. Xen, wrote a treatise upon the subject, the Oeconomicus. — πάντα τὰ τοιαῦτα sums up the separate items forming the subi. of είναι ___ μαθήματα: it seems most forceful to make this one predicate in connection with καλ αίρετα. So Anthon; or, if necessary, read μαθητά, as Dind. with the same idea. All others join with π . τ , τo_i , as subj. of $\epsilon l \nu a_i$; $\kappa a l$ would then be even, simply. — ανθρ. γνώμη: no article, hence, abstract idea; human judgment. 8. τά δὲ μέγ. τῶν ἐν τούτ., yet the greatest of the interests involved. __ elvai: G. 260.2, n. 2; GMT. 92.2, n. 3; H. 773.b. — φυτευσ.: φύω, whence φυτόν, a plant, whence φυτεύω, to plant. So καρπόω, fr. κάρπος; cf. Lat. carpo, Eng. harvest (A. Sax. hearfest). G. 130; H. 472. — προστατεῖν = to be a προστάτης, 'forestand-er': G. 129.2.b; H. 459. — εὐφραίν.: G. 215, 216.2; H. 739, 740.a. — et - aviao., 'whether he shall not'; so Eng. idiom here. Socrates may be supposed here to speak from the depths of personal experience; see at II. ii. 1. Mid. as pass.: G. 199, n. 4; Η. 412.6; and so of στερήσ. 9. τους δε . . δαιμόνιον . . δαιμονάν ton, and those who fancy that in such matters the Gods possess no authority, but that all comes within the province of the human reason, are, said he, themselves possessed: will serve to render the wordplay. ___ µaθουσι, by the use of their own faculties: G. 277.2; H. 789.b. — olov el ήγειτο, for example, if, etc., — he held, etc. ἐπιστάμ., one who knows how: GMT. 108.2, n. 2; H. 786. — λαβείν: subj. of an implied ἐστί. - ἐπὶ τὴν ναῦν: G. 141, n. 2; H. 527.d. — η a εξεστ., or questions which one may, etc.; sc. επερωτώη. — στήσαντ., by weighing. — τους - πυνθαν.: it is common thus to sum up relative and hypothetical sentences generally, in a single demonstrative expression; cf. πάντ. τ. τοιαῦτα, § 7. — ἀθέ μιτα ποιείν, disgraced religion.

P. 4. μανθάνειν, πειράσθ., are subject infs. with δείν: G. 259: GMT. 91. - ols du woin: G. 233; GMT. 62; H. 757. - law. Att. for haos: compensatory lengthening for some lost spirant, as πόλεως fr. *πόλεγος. G. 42.2, n. 2; H. 146. 10. 'Αλλά μήν: transition and asseveration; and again; will be repeatedly used in passing to a new point; nearly the same, καλ μήν, but this usually introduces a statement which has a modifying, limiting, or opposing force upon what precedes, - and yet. - ἐκεῖνός γε: this demonstrative refers with notion of prominence or distinction, and consequently is generally best rendered in Eng. by the name of the person or thing concerned instead of a pronoun; ye emphasizes by restriction; this force is generally best expressed by stress of the voice simply: Socrates was ever in public view. _ άεὶ μὲν - οὐδεls * in § 11. _ πρωί, or δρθρον, morning, πλήθουσα άγορά, full market .10-12 A.M.), $\mu \in \eta \mu \beta \rho (\alpha, \text{ noon}, \delta \epsilon (\lambda \eta, \text{ afternoon, were the usual})$ ivisions of the day (ὧραι). — περιπάτ, were covered walks or porticos. — ἀνορᾶς: G. 179.1; Η: 591. — ὅπου – μέλλοι: G. 233: H. 757. 11. Σωκρ.: gen. due to ήκουσεν rather than είδεν. ούδεν: for accumulation of negatives, G. 283.8; H. 843. Cf. Pl. Phaedo 78 D of the 'Idea': οὐδέποτε οὐδαμῆ οὐδαμῶς ἀλλοίωσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται. — πράττοντ., λέγοντ.: object-participles (predicative) after verba percipiendi, analogous to object infs. G. 279.2, 260.1; H. 799. — ήπερ, κ. τ. λ.: the earlier Greek philosophy (cf. § 14) concerned itself chiefly with speculation upon the origin, constitution, laws, and operations of the physical world. Socrates referred to such matters simply to illustrate and enforce moral lessons, as in I, iv., IV. iii. See Introd - καλούμ.: G. 276. I : H. 785. — σοφιστών, philosophers. Not in the more technical sense of the term, nor with that notion of contempt and reproach which 'sophist' acquired in Socrates' time by reason of the vanity, superficiality, and lack of principle in that class of public teachers who bore the name. - κόσμος, Lat. mundus, the orderly universe, Pythagoras introduced the term. — ἀνάγκ., 'compelling forces' (fr. every n-eiv); fixed laws of Nature. - pp. t. tolaût.: pursuing such studies; the neut. acc. of adj. or pron. after such verbs = cogn. obj.: G. 159, n. 2; H. 547.c. ___ μωραίν.: an object-part. in indirect discourse, analogous to the inf. in indir. disc. after verba sent. et declr. G. 280, 260.2. 12. αὐτῶν: in the sense of περl αὐτῶν, § 15; to be referred to the general principle of G. 171.2,

n. 1; H. 582. — νομίσαντ.: causal. — φροντίζ.: G. 262.1; H. 780. 13. ἐθαύμ. - εἰ: G. 228; GMT. 56. — αὐτοῖs: dat. of reference; so with all impersonal constructions, as ἀνθρώποις next line. Curt. 430.6; G. 184.2.

P. 5. τους μέγ. φρον., those of highest profession: see on φρ. τ. τοι., § 11. — so ταὐτά δοξάζ., hold the same doctrines, or opinions. For the principle of this inf. cf. on elva, § 8; the influence of the orat, obl. extends into § 14. 14. τε before γάρ with τε before περί below, making a parallelism, = as - so. ___ οὐδέ, not even; intensive, as καὶ, even. — δεδιέναι, φοβεῖσθαι: rational fear contrasted with fright. __ τὰ μὴ φοβ. G. 283.5; 11. 840. __ τιμᾶν: mark the contrast with σέβεσθαι. - τυχόντα, 'happening in the way,' chanced upon, common. — Onpia, beasts: diminutive of ohp, notion of contempt. — μεριμνώντων, a stronger term than φροντίζειν, chosen here for its similarity to μαινομένων above. Aristophanes framed the comic compound μεριμνοφροντισταί for Socrates and his imputed following; Clouds, 101. - Ev novov a unit, one only; so some held of all existence; while others that τδ δν = ἄπειρα τδ $\pi\lambda\hat{\eta}\theta_{0s}$, i. e., was composed of an infinite number of elements, or atoms. The former was the doctrine of Xenophanes (flourished about 540 B. C.), and of the Eleatic school generally; the latter was held by the Atomists, especially Leucippus (about 500 B. C.), and his pupil Democritus. Similarly, the doctrine of constant motion or flux was held prominently by Heraclitus (450, others 500 B. C.): 'no one ever crosses the same stream' said he, - 'the water is ever flowing.' While Zeno, the Eleatic, denied in toto the possibility of motion: motion must take place either where a body is, or where it is not; it cannot move where it is, and it certainly cannot where it is not. This and the old quibble of Achilles overtaking the tortoise may illustrate his reasoning. The conflicting views of existence grow out of the preceding doctrines. Consult Hist. of Philos., as Ueberweg. — αν κινηθήναι, αν γενέσθαι, generally explained as = $\hbar \nu \kappa \nu \eta \theta \epsilon l \eta$, $\hbar \nu \gamma \epsilon \nu \rho \nu \tau \sigma$, the speculative form of supposition; but it appears a more forcible statement of the philosophical doctrines which denied the possibility of motion, - of a beginning or an end, to have them = αν ἐκινήθη, αν ἐγένετο: nothing could either have ever been created, or will be destroyed Cf. or αν έποί. I. ii. 2; and in either view, G. 226.2 b, and notes 15. ἐσκ. δὲ - πρ. μὲν § 12. — μάθωσιν: for these subjs., G. 232.

3; GMT. 61.3. — ἢ . . . ἐλπίζ, or whether they do not even have any such expectation. — γνώναι: G. 259; H. 763. 16. περι μέν – αὐτὸς δέ: μέν and δέ, and such particles generally, are put after the words they contrast or emphasize; but in case of words with either article or preposition, after this, and when with both, after the prep. Where the principal verb of clauses is concerned, the particle is usually the second word, — thus, often after conjs., relatives, etc., which give coloring to the succeeding sentence. — ἀνθοωπείων, ethical subjects, man's relations and duties.

P. 6. τί δίκαιον, κ. τ. λ., all used as abstracts (G. 139.2; H. 496), with article omitted: what is (the) right, what wrong, what virtue, what vice, etc.; i.e., the essence of each. Cf. on II. vii. 5. _ καλούς κάγαθούς: this phrase expresses the Greek ideal of character and culture; men of true culture. It must be variously rendered; 'the truly noble,' 'a perfect gentleman,' and it is sometimes - not by Socrates - used as a political designation for the aristocracy. — ἄν κεκλήσθ. = κεκλημένοι ἃν είεν: GMT. 41.2. 17. μη φανερός ην: the Greek constantly prefers the personal construction; for μη, G. 283. 2; H. 835. — ὅπως ἐγίγν., how he believed __ παραγνώναι: παρά 'aside,' and so 'amiss'; cf. παρακόπτειν, of counterfeiting coin, παρακρούειν, of a false note in music. 18. βουλεύσας, having been made a senator; i.e., a member of the Βουλή. This council was constituted of bodies of 50 from each of the ten tribes. These sections of 50 (πρυτάνεις) held office separately by rotation for a period of 36 or 37 days. The president (ἐπιστάτης) was chosen by lot daily. It was his duty to put the measures prepared to vote of the assembly (ἐκκλησία, technically; here δημος); cf. IV. iv. 2. - ev ω ην, in which it was charged. Dind. questions the authenticity of ev . . . , Bouh, on the ground that Xen. would write ¿στί not ην. Quite unnecessarily, for Xen.'s idea is not to state the wording of the oath, but to call attention to what obligations Socr. assumed in taking it; as if he said, wherein he swore, etc. __ έπιθυμήσ., were furious for. __ παρά τ. νόμ.: 2 special statute secured to every individual the right to a separate trial (κρίνεσθαι δίχα εκαστον) before the proper court. - ἐννέα στρατ. μια ψήφ., brought together for rhetorical effect. — τούς άμφι Θ. κ. 'E., Thrasyllus, Erasinides, and their colleagues; the two selected, perhaps, representing the least guilty and the more culpable. The splendid victory of the Athenian over the Spartan

fleet off the Arginusae (406 B. C.) was marred by the failure of the generals to take adequate measures to rescue their comrades from the disabled vessels and collect the dead for burial. The detachment left behind for the purpose could accomplish nothing, it appears, by reason of a storm arising. The generals were summoned to answer; and the populace, frenzied by grief and influenced by the malicious falsehoods of Theramenes, one of the captains so detailed, clamored for their instant death, and rode over the protest of Socrates against the unconstitutionality and injustice of their action. Ten was the full complement of generals. Conon, blockaded at Mytilene, was out of the affair; one, Archestratus, had died; it apvears from Hist. Gr. I. vi. 30; vii 2, that a Lysias took the place of teon in the fight. Hence, when Xen. speaks, as here, of nine he nust include Leon as well as Lysias, and omit him when (H. Gr. I. vii. 34) he records the sentence as against eight. As two prudently avoided trial by flight, only six actually drank the hemlock; among them the Pericles of III. v. Cf. Pl. Apol. 32. B; and see full account n Hists. — οὐκ ἡθέλ., refused; a common litotes. 19. καὶ γὰρ: H. 870.d. — beous, in their essence, rather than as a class; no article therefore. H. 530.c. — τά τε λεν. κ. πραττ.: the article belongs to both as one class, kal tà σιν. βουλ. = the second: hence τε-καl. For sentiment cf. Symp. iv. 48.

P. 7. 20. μη σωφρ., was not orthodox, sound in his views. ___ οὐτ' εἰπ. : G. 283.4 ; H. 839. — λέγων κ. πράττ. = an opt. protasis. Ch. 2. 1. to meiod. tivas, the fact that any were convinced. For article used with whole clause, see G. 264; in which cases always translate by supplying a noun to which the clause shall be appositive. ___ γαστρὸς, article omitted, hence general idea; here by meton. also, appetite. H. 530; for case, G. 180.1; H. 584. άνθρώπ.: G. 168; H. 559. - εἶτα, like ἔπειτα, often alone marks an antithesis with $\pi\rho\hat{\omega}\tau\sigma\nu$ $\mu\acute{\epsilon}\nu$, in the sense of 'secondly'; often another point, as here, follows marked by &c. Cf. I. iv. II; vii. 2: III. vi. 2, 9. — πάντ. πόνους, all forms of hardship. Cf. on I. vi. 2. — кектин.: G. 277.5; H. 789.f. In Oecon. ii. 3 Socrates expresses the opinion that, if he could hit upon a good purchaser, his effects, house and all, might fetch 5 minae (\$90). ___ &xew: G. 266. I; II. 770. 2. πω̂ς - dv - ἐποίησεν, how could he have made, - moral laws being what they are. May not this and similar apodoses be thus explained by a sort of rhetorical reductio ad absurdum

in the assumed nonfulfilment of some unworded but implied protasis? But see G. (2d ed.) 226.2, n. 2. — άλλ' ἔπαυσε μὲν τ. π., on the contrary he caused many to cease from these vices. — ἄν (i. e. ἐὰν) – ἐπιμελώντ.: G. 219.2, 247; H. 744. 3. καίτοι γε is correlative to μὲν of preceding sentence; force of γε is felt with the clause: hoτυενετ, he never professed. Cf. on I. i. 16. — τούτου, i. e., τοῦ καλ. κὰγ. ἔσεσθαι. Socrates disavowed the term διδάσκαλος of himself, as also μαθηταί as applied to his followers; συνόντες συνδιατρίβοντες, συνουσιασταί, ἐταῖροι, ὁμιληταί, φίλοι, γνώριμοι, ἐπιτήδειοι, are some of the terms used for the latter in Plato and Xen. — τῷ φαν. εἶναι, by making it plain: G. 262.2; GMT. 95 I; H. 782.

P. S. ἐαυτῶ: G. 146, last ex.; H. 670.a. — μιμουμ.: G. 277.2. H. 789.b. 4. τδ . . . ὑπερπον. ἀπεδοκ., he disapproved the principle of excessive training accompanied by excessive eating; alluding to the proverbial voracity of the athletes. Theocritus (Id. IV.) makes a boxer devour twenty sheep during his month of training. On 70 cf. at § I. — ίκανως έκπον., taking sufficient exercise to digest. -- ξ ες: \sqrt{c} εχ (ξ χω) = primarily, to 'hold'; hence a 'holding on,' 'tendency, habit: G. 129.3; H. 460.a. - The works, the mind, but above, the appetite. 5. άλλ' οὐ μὴν - γε, κ. τ. λ., and again he was far from being luxurious or ostentatious, etc.; in sharp contrast to the professional teachers, the Sophists, who were fond of such display. See at I. vi. 2. — ἐπιθυμιῶν - ἐπιθυμοῦντες: Breit. notices the word-play. ___ τους - ἐπιθ. - χρήμ.: G. 164; H. 553. 6. ἐλευθ. έπιμελ., he consulted his own personal freedom. — όμιλίας: G. 173. 1; H. 578.c. — ἀνδρ. ἐαυτών, self-enslavers. — ἀποκάλ., stigmauzed; àπο- gives the notion of detraction. — διά τὸ w. inf., a frequent shape for a causal clause. — παρ' ὧν λάβοιεν represents παρ' ὧν αν λάβωσι of orat. rect. - On the § cf. Pl. Apol. 19 D, 31 BC, 33 AB. 7. ἐπαγγελλ., professing to teach; so technically in mid. - πράττοιτο: G. 248.2, last ex.; H. 736. - μή - ξεοι: G. 218, n. 1, 247; GMT. 26, n. 1.b; Η 743.a, 738. — μη την μεγίστ.: οὐ is the regular negative in a clause of fearing; here μή belongs to the την μεγ. simply, making a negative conception. Cf. G. 283.5; H. 840. Litotes and irony: some trifling gratitude. So too substantially Breit : ne gratiam, quae non esset maxima, rependeret. Not so probable, GMT. 43, n. 2. 8. ἐπηγγ., ἐπίστ., mark the familiar contrast between aor, and impf. — ἀν - διαφθ.

the potential opt.; G. 226.2.b; H. 722.a. — εἰ μὴ ἄρα, unless forsooth. — διαφθορά: H. 457, c; G. 128.3, n. 5; the accent is characteristic of this formation. — With the matter of the preced-

ing sections, cf. ch. vi.

P. 9. δ κατήγορος here, as also at 12, 26, 49, 51, 56, 58, refers to no other than Meletus, the leader of the prosecution. Xen proceeds to examine in detail such portions of the evidence as had intrinsic importance, or as he assumes to have had weight by giving expression to what he knew were wide-spread and deeprooted prejudices; and he introduces these points by the simple formula, the prosecution charged. Cobet started the theory that by δ κατήγορος Xen. meant one Polycrates, who some years after the execution wrote a κατηγορία Σωκράτους defending the action of the court. He argues mainly, (1) that P. is known to have given prominence to the charge in § 12, and the extant fragment of his speech quite coincides with § 58; and (2) the improbability, on the other hand, that Anytus, the most influential of the prosecuting trio, would have suffered any such reference to Alcibiades, whose intimate friend and political ally he had been. Dind. and Sauppe accept this view; yet the theory is fanciful and gratuitous, and Breit. satisfactorily refutes it, - footnote to § 4 of his Introd. & γραψάμενος § 64 represents δ κατήγ, and must be Meletus Again, ουs - εμούς μαθητάς είναι of Pl. Ap. 33 A in all probability refers to Crit. and Alc.; as independently it is incredible that any personal regard for the some time dead Alc. should debar the prosecution from using their most effective weapon against Socrates. If Xen. had at all in mind this speech of Pol., which was never spoken, he nevertheless simply infers from it points made in the trial, and refers all to that actual prosecution; — cf. $\xi \phi \eta$ in connection with δ κατήγ. - λέγ. ώς μώρ. είη, remarking how absurd it was; ώς has properly and usually this force in connection with any such adj. or adv. in the object sentence. ein has the two succeeding clauses jointly for its subject; μέν - δέ are strongly antithetical here, δέ = whilst. - άρχοντας, this office was originally kingly and hereditary; then elective from the nobles; then its functions were distributed among nine chosen from the people at large. Naturally the office had become divested of nearly all significant authority when, in the extreme of democratic radicalism, it was filled by lot. ___ άπὸ κυάμ., by bean, i.e., by lot, as ἀπὸ ψήφου would be by ballot.

Black and white beans were resorted to in the former method, as pebbles in the latter. __ κυαμευτώ, bean-chosen; tr. thus to intensify the satire. __ μηδ' ἐπ' ἄλλα, sc. τινί. __ ἀ ἀμαρταγόμ., mistakes in which. The participle is predicative in a subject relation; and in strict logical analysis is analogous to those in G. 279.4. Thus τδ στράτευμα τρεφόμενον ελάνθανεν, declares not so much that the army, but its being supported was secret. — των π. τ. π. άμ... blunders in public administration. - Lóyovs, speeches. - Bialovs, revolutionary. 10. HKIGTA YLYV. BIAL., are least likely to resort to violence. __ Tavrà the same results. __ oi u. v. Blaod., for where force is resorted to, men, etc. __ ws kex ap., feeling as if they had received a favor. For ws. see refs. at I. i. 4. — ἀσκούντ.: G. 160.1: H. 572.e. ___ [τὰ τ. πρ.], Dind. retains, reading τὸ τ. πρ. 11. οὖκ ολίν.: litotes; emphatic position, as also συμμάγων. — μόνος, single-handed. — φονεύειν, to shed blood; denom, from φόνος, hometymous with $\xi \pi \epsilon \phi \nu o \nu$ ($\theta \epsilon (\nu \omega)$). To lend, a loan, to loan, might illustrate this development of denominatives, from the need of a more precise term, or from the straining after a stronger expression, often crowding out entirely the older word. _ συμβαίν., it happens, _ ζώντι πειθ. χρ., to have a living man obedient; the parts being used, the first as a noun, the second as pred. adj. yodouat takes two objects, a primary, and a secondary or predicate.

P. 10. 12. Σωκράτει όμιλητα, κ. τ. λ., Critias and Alcibiades were followers of Socrates, and they, etc. For the dat., G. 186; H. 602.1. — Observe the dual forms §§ 12-18. — кака: G. 165; H. 555. __ Κριτίας was the uncle of Plato; and at one time a follower of Socrates. A man of great talent and executive ability, and with ambition equalled only by his unscrupulousness. He made himself the chief of that oligarchical Board, known to History as the Thirty Tyrants, which on the downfall of Athens (404 B.C.) seized and held the government for eight months. The cold-blooded atrocities he committed in the proscription not only of political rivals, but also of the wealthy and the influential indiscriminately, secured for him the most unspeakable hatred, - a feeling that attached itself in a measure to all ever connected with him. He fell in the engagement with the opposing forces of Thrasybulus. __ 'Αλκιβιάδηs. The student must refer to the histories in order to get any adequate understanding of the character and career of Alcibiades, and thus to appreciate the detestation in which his memory was

held, how this reacted upon Socrates, and the importance Xen. gives to this charge. Alc. was one of the most remarkable characters in Grecian history. Possessing the most brilliant talents, and characteristics that destined him for a political leader, he utterly lacked all moral principle; and acting from no motive but selfishness, he could not fail of bringing disaster to the state, and to himself infamy. More than any one man, he was responsible for the reverses of the Decelean war, ending in Athens' downfall. He appears as the strongest advocate of that vast Sicilian expedition which was to cripple Sparta and establish a great pan-hellenic empire, but which resulted in utter failure, swallowing up thousands of lives and millions of money. Accused of crime, he escapes to the enemy; and now inspires their most effective movements against Athens. Subsequently mistrusted, he flees to Tissaphernes; he next operates to secure the establishment of an oligarchy at Athens; under the Four Hundred, he effects his recall, and is made general; dismissed for malfeasance, he flees to Pharnabazus in Phrygia; where he was finally assassinated. Many traits of Alcibiades suggest Aaron Burr as a modern parallel. 13. el - êmoino.: G. 221. - ouvouoiav: prolepsis, by which often the subject of a dependent clause is given prominence by making it the object of the principal verb. 11. 726. 14. δη, you must know; a particle which gives to narration or conversation a certain liveliness often quite untranslat able; 'you see,' 'observe,' will usually translate it better than a dozen 'nows' and 'indeeds.' — φιλοτιμ., ambitious; βουλομένω shows how. - TE, after the governing verb instead of the inf.; the former may be understood as repeated with kal; two distinct wishes. Cf. προτρέπ. τε III. v. 3, & τε IV. ii. 40; and the principle at I. i. 16. __ ζώντα, predicative part. in the object relation of indirect discourse; so with verba percipiendi. Cf. on μωραίνοντας, I. i. 11. ___ ήδονων, passions; thus by metonomy. ___ χρώμ., influenced, swayed; represents χρηται of or. rect. 15. δρώντε, joined with αὐτώ. -- φη . . . ἐπιθυμ., shall one say it was because they were enamored of the life of Socrates. G. 256; H. 720.c. __ opetaoθαι, sought; the physical notion of 'stretching out,' 'reaching,' transferred to the mind. With this Vô-pey cf. Eng. 'reach,' Lat. por-rig-o, reg-io 'reach of land,' etc. - ίκαν. λέγ. τ. κ. πράττ., accomplished orators and politicians. G. 261.1, n. 1; H. 767. 16. θεοῦ διδόντος = εἰ θεδs εδίδου, if God had offered; observe the tentative force ('offer')

of this verb in pres. and impf. G. 200, n. 2; 226.1 & 3; H. 702; 751.

— ζωντα, the predic. part., but does not represent or. obl. as ζωντα § 14: G. 279.2. — αὐτω, both of them. — τεθνάναι, death; the state. — δήλω δ' ἐγενέσθην, their motives became apparent. — ἐξ ὧν ἐπραξ. is explained by what follows, ὧs γὰρ κ. τ. λ.

P. 11. 17. σωφρονείν, morals. — αύτους δεικν., set an example: τω λόγω προσβ., direct by their words: precept and example, the two recognized means of influence and instruction. On δεικν. cf. (ωντα § 14, and contrast (ωντα § 16: orat. obliq. 18. των άλλ. άνθρ., cf. I. i. 16 and note. — κάκείνω, corresp. to previous καλ Σωκρ. — σωφρονοῦντε represents an impf.; indir. disc. as above G. 204, n. 1; GMT. 16.2. Whence too the opts. after μη: G. 218 ___ ξστε - συνήστην: G. 239.1; GMT. 66.1. ___ οὐ φοβ., not because they feared; for où, G. 283.4; H. 839. — ζημιοίντο: the plur. is often used with a dual subj. where the notion of duality is not prominent, or, as here, where the act or experience is not distinctively that of the two concerned; cf. ἤδεσαν § 14, ἐώρων § 16, they with others. G. 135.3, n. 3; II. 517. 19. o Slkaios, the upright man; ὁ σώφρ., the virtuous man. - άλλο οὐδὲν, to be joined with άνεπιστ., as acc. of specif. — ούχ ούτω γιγνώσκω, not my belief, or doctrine; cf. IV. viii. 7; Cyrop. IV. vi. 9. — ωσπερ - ποιείν: the construction of the simile is controlled by the $\delta\rho\hat{\omega}$; — by attraction (Küh.), sc. δρω (Br.).

P. 12. 20. &s ovoav: acc. absolute, G. 278.2, n.; GMT. 110.2, n. 1; H. 793: on the ground that, etc. __ μαρτυρεί, denom. fr μάρτυς, 'a witness,' 'one who remembers'; γ cμαρ, cf. Lat. memor, etc. — The distich is from Theognis, a Dorian of Megara, 540 B. C He wrote in the interest of the aristocracy; the nobles are his εσθλοί, and the common people, κακοί. Yet for his respectabilit and sententious wisdom he was held in high repute in Attica, was studied in the schools, and constantly quoted. 1400 of his elegiac verses are extant; of which these are 35 and 36. This couplet is put into the mouth of Socrates also in Symp. ii. 4, and by Plato, Meno 95 D. For rhythm, G. 295.5; H. 911. — τὸν ἐόντα νόον, the sense you have. Frost. — Αὐτάρ, κ. τ. λ., author unknown. 21. των . . . ἐπων. Niceratus (Symp. iii. 5) boasts that he could repeat the entire Iliad and Odyssey, his father having compelled him to learn them when a boy. — λόγων dep. on ληθην, as ἐπῶν on επιλανθ. __ ων - πάσχ., those experiences, or impulses. For the

attraction, G. 153, n. 1; H. 810. 22. ἐκκυλισθέντας, figuratively, plunged headlong. — πρὶν ἐρᾶν: G. 274; GMT. 106.2. — ἐρασθέντες, tr. afterwards.

- P. 13. κερδών, here sources of gain. For incorporation, G. 154; H. 809.3. — νομίζ., causal. 23. πῶς . . . ἐνδέχ., how then is it not possible. __ άσκητὰ, can be acquired. __ έν γὰρ, κ. τ. λ., for the passions implanted in the same body with the soul ever urge it against restraint, etc. - πείθουσιν, cf. on δίδωμι § 16 and refs. 24. δή, see on § 14; to return to the cases of the two men. — ἐκεί. χρω. συμμ., by his assistance. — μη καλών, ignoble. — φυγών: this exile is supposed to have been due to his being an adherent of Alcibiades at the time of the latter's treason. — ἀνομία: the lawlessness of Thessalv was proverbial. ἐκεῖ δὴ πλείστη ἀταξία καὶ ἀκολασία, says Socrates Pl. Crito 53 D. Cf. Dem. Ol. I. 22 __ πολλ. κα' σεμν.: our idiom omits the καί which always accompanies πολύς with another adj. __ [κολακ.] probably a gloss; so D., S., Br. 25. ἐπὶ δὲ πᾶσι, if διεφθαρ, be retained (Br.), must be regarded as resumptive, - cf. the previous \$\frac{2}{\pi} l's; otherwise (Dind., Sp.), on top of all this.
- P. 14. ὑπερηφάνω, overbearing. 26. εἶτα in questions indicates surprise. ἐπλημμ., went astray; fr. πλημμελής, (πλήν, μέλος) 'out of tune.' τούτου: G. 173.1; H. 577.a. 27. κρίνεται: G. 198.; H. 494. τίς μ. γὰρ, κ. τ. λ., what instructor upon the flute or lyre. ἰκανοὺς, proficient. ἐὰν φανῶσιν: G. 225; GMT. 51. So of the other subjs. 28. εἶ ἐποίει: cf. on εἶ ἐφαίνετο I. i. 5. σωφρονῶν: G. 279.4 n; H. 798; and cf. on ἁμαρτανόμενα, § 9. ἔχοι: G. 227.1.
- P. 15. 29. Κριτ. μèν, of Critias 'first,' with no formal δέ following. Εὐθυδήμου, see at IV. ii. 1. ἀπέτρεπε, note the tentative force: G. 200, n. 2; H. 702. For sentiment, cf. Symp. ch. viii. 31. ἐξ ὧν δή, hence you see. καὶ ἐμίστε, not only lost his esteem, but even, etc. ιστε καὶ, even went so far. τῶν: G. 169.1; H. 572.a. νομοθέτης. ἔδοξε τῷ δήμφ τριάκοντα ἄνδρας ἐλέσθαι, οἱ τοὺς πατρίους νόμους συγγράψουσι, καθ' οὖς πολιτεύσουσι, Hist. Gr. II. iii. 2. ἀπεμνημ.: G. 200, n. 5.a; H. 705; gave expression to his hatred in the act detailed. λόγων τέχνην: omission of article makes general. The enactment was broad and comprehensive enough to include not only the professional teaching of the Sophists, but the less formal methods of Socrates as well.

> εΐναι παρ' αὐτοῖς φασιν ἄμφω τὰ λόγω, τὸν κρείττον', δοτις ἐστί, καὶ τὸν ἥττονα. τούτοιν τὸν ἔτερον τοῖν λόγοιν, τὸν ἥττονα, νικὰν λέγοντά φασι τὰδικώτερα.

Ar. Clouds, 112-115.

Cf. Pl. Ap. 23 D. — οὐδὲ γὰρ, why I, in all my intimacy, never, etc. — φάσκοντ: G. 279.2; object-part. 32. ἐδήλωσε, impersonal, the subj. a general idea like 'events'; the sequel showed, made the matter plain. For use, cf. Cyrop. VII. i. 30. — ἀπέκτεινον, iterative. See on Κριτίας, § 12. — προετρέπ. άδικεῖν, were involving in acts of crime. Cf. Pl. Ap. 32 C; οἶα δὴ καὶ ἄλλοις ἐκεῖνοι πολλοῖς πολλὰ προσέταττον, βουλόμενοι ὡς πλείστους ἀναπλῆσαι αἰτιῶν. — εἶπέ που, let drop the remark; or said, I presume.

P. 16. alogiveral, the retention of the or. rect. in this clause makes emphatic the personal application of the moral. 33. ἀπειπ.: note from Lex. the various meanings of ἀπόφημι. - μή διαλέγεσθαι: G. 283.6; H. 838. — τω δ', and they. The art. with δέ is used as a demonstrative, always marking a change of verbal subject: G. 143.1, n. 2; H. 525.a(γ). 34. λάθω - παρανομ., unwittingly transgress; 'my breaking the law escape me,' cf. on & auapr. § 9. G. 279.4; H. 801. - την των, with definite reference to λόγ. τέχ. above, - perhaps contemptuous, this art. - σὺν τ. όρθ. Acyon., from its connection with sound doctrine. 'It can hardly be that you intend to prohibit sound doctrine; and if it is because of unsound and fallacious discoursing, you now put your injunction upon me, I want to know it, that I may simply redouble my efforts to seek the truth.' __ 35. τάδε, these directions; cf. on τοιαῦτα Ι. i. 11. — ἀμφίβ., ambiguity, (ἀμφί, βάλλω, 'uncertainstriking'). - ws - moin, in the matter, that I, etc. For ws see on i, ι. Dind. rejects ώς . . . προηγορευμένα, regarding this construction unparalleled. Schenkl then proposes ἀμφίβολα. How Socrates regarded the unrighteous mandates of the Thirty may be seen from the references at § 37, below. ___ όρίσατε, define, (fr. őρος, 'bound'; cf. finis, definio).

P. 17. is . . . ovor, because they have not yet attained to years

of discretion. For be see refs. at I. i. 4. _ Sialeyou: G. 254; H. 723.a. 36. ἀνώμαι, πωλή, wish to buy, offer for sale; so from force of the tense. Two protases: GMT. 55.1. __ Epoulai: G. 256; H. 720.c. — πως έχει, all about a matter; see on ως είχον § 38 below. — τὰ πλειστα, the greatest number of questions. — ἐὰν, provided: a second and subordinate protasis, not an indir. quest., which is always introduced by εί. 37. δεήσει, observe the sarcasm in the assumed politeness of such a form of command. κατατετρίφ. διαθρυλ., worn out, harped upon. Socrates was wont in his discourses to draw illustrations from all the common occupations of life; cf. IV. ii. 6, 25; iv. 5, etc. ___ των έπομ., the lessons I draw from these. ___ τοῦ τε δικαίου, κ. τ. λ., appositive to τ. έπομ. ___ Nal μὰ Δί', κ. τ. λ., aye, and the herdsmen too. - φυλάττου ὅπως. G. 217, n. 1; GMT. 45. For the effect of such a threat upon Socrates, cf. Pl. Ap. 29 CD; also the incident at 32 CD. Socrates with four others was ordered to seize the person of Leon for execution: έμε γαρ εκείνη ή αρχή οὐκ εξέπληξεν οῦτως ἰσχυρα οὖσα, ἄστε άδικόν τι ἐργάσασθαι, ἀλλ' ἐπειδή ἐκ τῆς θόλου ἐξήλθομεν, οἱ μὲν τέτταρες ώχοντο είς Σαλαμίνα καὶ ήγαγον Λέοντα, έγω δὲ ώχόμην ἀπιων οἴκαδε. 38. Les elyov, on what terms they were. To be of state or condition is regularly expressed by $\xi_{Y\omega}$ and any adverb descriptive of the state. 39. φαίην - μηδενί μηδεμίαν. οὐ with its compounds is the proper negative of the inf. in indir. disc. There was an increasing tendency in later and post-classic Greek to use un everywhere, premonitions of which appear even in Xen.; thus sometimes after the common verbs of saying and thinking. The tendency seems to have been one toward emphatic utterance, hence quite natural the use in stating one's own opinion or theory, as here. Cf. olugi un τυχείν, § 41 below. G. 283.3. For discussion of the subject see article of Prof. Gildersleeve, "Encroachments of un on ou in later Greek," Am. Jour. of Philol., vol. i. No. I. __ ώμιλησ., ώμιλείτ., observe the force of tense.

P. 18. ὡρμηκότε, because they had conceived designs. 40. ᾿Αλκιβιάδην, instead of the more common personal construction ᾿Αλκιβιάδης λέγ. Cf. Η. 777. — προστάτη, not an official position, but the recognized leader of the δῆμος. — τοιάδε διαλεχ., had a conversation like this. 41. ἔχοις ἄν: the potential opt., with its implied protasis, makes a more polite question, or a milder statement. G. 226.2.b, n. 1; H. 722.5. — μη – τυχεῖν: μη instead of οὐ, as stat-

ing a theory; see on § 39. — πρὸς τ. θεῶν, Ι beg you. 42. οὐδέν τι, adverbial. — τὸ πλῆθος . . . ἔγραψε, taking the case of democratic Athens. — νομίσαν, with πλῆθος ἔγραψε implied. 43. ἐἀν, suppose. — γράψωσι, enact; so throughout. — τὸ κρατοῦν, the dominant power. See GMT. 108.2, rem.; G. 276.2; H. 786.a. — ὅσα – γράφει, – καλεῖται: the case hypothesized in the previous sent. is referred to as an actual particular case in point; hence indic. protasis. Cf. GMT. 62, n. 1; G. 233, n. 1. So of the succeeding indic. prots., §§ 44-45.

P. 19. 44. ἀνατίθ. – τὸ κ. τ. λ., I retract my statement that; cf. on τὸ πεισθ., § I. ἀνατίθ., 'put back,' — a checker-player's term; cf. Pl. Hipp. 229 E. 45. ἄρα – ἄν εἴη, accordingly — would be, i.e., to carry out your principles: G. 227.1; GMT. 54.I.a. 46. μάλα τοι: Dind., Sp., Br., connect with δεινοὶ; Küh. takes as answer of assent. Both are possible; the latter seems preferable here: exactly so, or with implied commendation, pretty well done! — ἡμεῖς, we used, i. e., he and his companions; others, the modest 'we,' I myself used. — ἐσοφιζ, debate. — συνεγενόμην: G. 251.2; GMT. 83.1; H. b. at 721.1. — δειν. σαντοῦ, at your best: G. 168, last ex.; II. 559.a, end. 47. ἐπεὶ – τάχιστα, as soon as. — οὕτε – τε, nec – et. — ἄλλως, the use of this word in the first clause always makes the succeeding statement prominent and emphatic. — προσέλθοιεν: G. 225.

P. 20. ἐλεγχόμ.: G. 279.1. 48. Κρίτων, κ. τ. λ. For Crito, see at II. ix. 1; Chaerephon and Chaerecrates, at II. iii. 1; Hermogenes, at II. x. 3. Cebes and Simmias came from Thebes to attend Socrates; cf. III. xi. 17. Phaedondas was likewise a Theban. 49. κατήγορος, see at § 9. Aristophanes in the Clouds (423 B.C.) is doubtless responsible for starting or giving currency to most of the following perversions and slanders, §§ 49-55. — προπηλ., lit. 'pelt with mud,' hence, treat with indignity. — παρανοίας: G. 173.2; II. 577.b. — ἐλόντι . . . δῆσαι. Cf. Clouds, 844 ff., where Pheidippides, amazed at the sudden change in the beliefs and in the demeanor of his worthy parent after initiation into the Socratic mysteries, exclaims:

οίμοι, τί δράσω παραφρονοῦντος τοῦ πατρός; πότερον παρανοίας αὐτὸν εἶσαγαγὼν ἔλω, **ἡ τοῖς** σοροπηγοῖς τήν μανίαν αὐτοῦ φράσω; Dear me, what shall I do? my father's out of his head. To the court and prove insanity, or notify the coffin-makers of his delirium—τεκμηρίω, pred., as authority. 50. δεδέσθαι, held in confinement.—τί διαφέρει κ. τ. λ., cf. III. iχ. 6.— αὐτοῖς, depends on συμφερόντως.

P. 21. 51. παρά, in the esteem of. 52. ώς - ὄφελος, sc. ἐστί. ___ ἀναπείθ., means. ___ μηδημοῦ, gen. of price. ___ πρὸς αὐτόν, Dind., Sp.; Br. έαυτόν. Sense of either is good. 53. οίδα μέν: this mer, general opinion to the contrary, corresponds to there of of § 54. The first of correlative particles would seem sometimes in or. obliq. to be attracted from the dependent clause, where its force is really felt, to the principal verb. Cf. βουλομ. τε, § 13; and for single particles, Epn ye, § 12, and Ev after Sokeiv and verba sent. generally. __ To owna, K. T. A., they at once remove and bury out of sight the body of their nearest kinsman. 54. You, whilst alive. έαυτοῦ, κ. τ. λ.: with the text as it stands, we may first rightfully assume from position and sense that the relative explanatory clause, δ . . . φιλεί, pertains to έαυτοῦ and not σώματος, and then take έαυτοῦ with ἀφαιρεῖ and τ. σώμ. as part gen, with 8 τι: from him self, a thing of which a man is especially tender, etc. H. 522. Dind. with this general idea suggests to read ξαυτοῦ δν (unnecessarily) and to omit τοῦ σώμ ; but Br. thus : ὅ τι ἃν τοῦ σώματος, ἡ ξαυτοῦ πάντ. μάλ. φιλεί, άχρ. ή, κ. τ. λ. — παρέχει, sc. άφαιρείν. — σίαhov, phlegm.

P 22. 55. ώς, augmentative use: H. 664. — ὅπως – ἀμελη, – πειρᾶται: G. 217, n. 1. — τῷ οἰκ. εἶναι, to his relationship. 56. ποιητών. The poets, especially the older ones as Homer and Hesiod, were regarded authorities in theology and morals, and were so reverenced. Homer's writings may not inaptly be termed the Greek Scriptures. — "Εργον δ' οὐδὲν, from the Works and Days, 311; originally of the occupations of the farmer simply. υὐδὲν belongs to ἔργον, hence the misinterpretation; no kind of farmwork was meant. — ὡς, to the effect that. 57. ἐπεὶ διομολογ.: G. 233; GMT. 62. — τὸ μὲν ἐργάτην εἶναι, subj. of the foll. εἶναι.

P. 23. 58. δ κατήγ, see at § 9. — δτι 'Οδυσσ: fr. Iliad B 188 ff., 198 ff., where Ulysses is quelling a panic. — κιχείη: G. 233. — ἐρητύσασκε: G. 119.10; H. 410 D. — ὧs: G. 29, n. 1; H. 104.a. — βοόωντα: G. 120.1.b; H. 370 D.a. — σέο, Epic for σοῦ: G. 79.1, n. 2; H. 233 D. 59. ἑαυτὸν, κ. τ. λ.: on Socrates' worldly

estate, see at § 1. — ἄλλως τ', and especially, like διαφερόντως; but not the same, ἄλλως τε καl, as at II. vi. 30. 60. δημοτικός, popularis, 'the workingman's friend.' — ξένους, like Cebes and others, see at § 48. — των: G. 170.2; H. 574.ε. — ων τινές. According to Diog. L. II. 65, Aristippus of Cyrene was the first of the companions of Socrates to demand pay for his instructions.

P. 24. 61. καὶ πρὸς τ. α. άνθρ, 'reaching even to the world at large'; tr. with, etc. ___ Λίχας . . δνομαστός, so Plutarch relates. Cim. 10. — γυμνοπαιδίαις, a festival in which disrobed youth sung and danced about the temple of 'Απόλλων Καρνείος, in memory of the Spartans who fell in the victorious combat at Thyrea. G. 189; H. 613. — τὰ μέγ. - ἀφέλ., imparted the greatest benefits. — ποιῶν, pres. with notion of habitual action concomitant with ἀπέπεμπεν. 62. ἐμοὶ μὲν δὴ, reverts to i. 1; the μὲν again marking, perhaps, this preceding discussion as antithetical to what follows from iii, I. on. — και - δε, the latter is the connective; cf. at i. 3. — κλέπτων, κ. τ. λ., robber, sneak-thief, cut-purse, burglar, etc. — τούτοις. i.e., these crimes; sums up, as ταιαῦτα in I. i. 7, 9. — θάνατός, without the article, abstract idea; subj. of ἐστιν. — πάντων άνθρ.: gen. of distinction, Η. 586.ε; G. 168. 63. πολέμου κακώς συμβάντος: of the disastrous issue of a campaign. The part. here may be termed predicative in an object, oblique case relation; lit., 'of a war's turning out badly.' The part. contains the leading idea; it is analogous then to the subject relation as explained at § 9, wh. see - or to the object relation in phrases like τους πολεμίους πελά-(οντας είδεν, he witnessed the enemy's approach, - or as with prepositions, μετά Σόλωνα οἰχόμενον, after Solon's departure. Compare G. 279 throughout, where all such uses might find place and easy classification; see, likewise, GMT. 108.2, n. 4.b. The same constructions occur in English: cf. examples adduced by Mätzner (Eng. Gramm.) who uses the term Predicative for this class of participle, as does also Curtius in his Gr. Grammar. The predicating element of the participle is more prominent than in its adjective (and thence substantive) use, the Attributive participle (G. 276; H. 785-6), or in its adverbial use (like an adjective in predicate position), the Circumstantial, or Appositive, as Curtius calls it (G. 277; H. 788-9. Like the infinitive the Predicative participle is used for oratio obliqua, chiefly with verba percipiendi (G. 280), - as object in the ordinary active construction, as subject with passives and intransitives. It is far better thus to classify the various relations of the Predicative participle into 'subject,' 'object' ('simple,' and 'indir. disc.'), etc., rather than huddle them together under the general term, supplementary. So Goodwin does practically, lacking only a convenient nomenclature 64 ĕvoxos etn, be held by.

P. 25. 8s, a man who. Such a relative sentence is often used to introduce an explanatory statement with considerable emphasis and emotion, as with surprise, indignation, disgust, etc. Cf. of, K. T. λ., in II. i. 31. III. v. 15. 16. — εὐ οἰκοῦσι, intransitive, prosper. Ch. 3. 1. &s & Show that as a matter of fact. Xenophon thus formally (ωs) introduces his own proposition as opposed (δε) to the indictment: Socrates was not criminal and exerted no evil influence, but rather was a power for good both in life and doctrine. For the δè, see on μèν i 1, and at ii. 62; καl is even. δè δη is common to introduce a new subject, where a $\mu \stackrel{\circ}{\epsilon} \nu \delta \stackrel{\circ}{\eta}$ or $\mu \stackrel{\circ}{\epsilon} \nu \circ \delta \stackrel{\circ}{\nu}$ thus precedes. — διαμνημ.: G. 232.3; GMT. 61.3. — τὰ μέν τοίνυν πρ. τ. θ.: the interjected rolvov marks the transition to the argument; uev corresp. to δè at § 5, τà belonging to the phrase π. τ. θεούs: in the first place, then, in his relations to the Gods. _ Ivola, the Delphic priestess. — προγόνων, not their immediate, but their remote, more or less mythical ancestors. — ή τε: τε corresp. to τε after Σωκρ.; for position see on i. 16. — νόμω πόλεως, state-law. Cf. IV. iii. 16. — περιέργ. κ. ματαί., overzealous and wasting their effort.

P. 26. 2. \(\omega_s\), see on ii. 20. For sentiment cf. Pl. Alc. II., where (143 A) is quoted from an old poet:

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπαλέξειν.

— οὐδὲν διάφ. – εὕχ., κ. τ. λ.: the idea is, — prayed in no different spirit, considering the uncertainties and dangers attaching to such possessions, than if they should stake their interests upon the cast of a die or the issue of a battle. Cf. IV. ii. 34–36. — εΰχοιντο: G. 226.4, n. 1; GMT. 53, n. 2. 3. πολλῶν καὶ μεγ.: cf. on ii. 24. — καλῶς ἔχειν, apodosis of the privative form, ἃν omitted on the principle of G. 222, n. 2; GMT. 49.2, n. 3.α. — ἄν – εἶναι κεχαρ., sc. εἰ ἔχαιρον. — Καδδύναμιν, for κατὰ δύν. From Hesiod, Works and Days, 336. 4. εἰ – δόξειεν, past general condition (G. 225), with ἃν ἐπείσθη, an apodosis of the privative form (G. 222), really implying εἴ τις αὐτὸν ἔπειθεν, if any one had tried to persuade him;

which protasis is found in the second member of the comparison with its apodosis suppressed. Cf. G. 227.1; GMT. 54. — ἔπειθεν, impf. to express continued past action (G 222); with tentative force.

P. 27. βλέποντος: GMT. 108.2, n. 2; H 786; G. 276.2. —
ἄλλων: G. 173.2, n.; H. 583. — παρὰ τ. ἀνθρ., cf. on ii. 51. 5.
ἐἰ μή τι, κ. τ. λ., unless fate were against him. Cf. Symp. viii. 43:
ħν μὴ θεὸς βλάπτη. — οὐκ οἶδ' εἰ, I question whether. — ἐργάζ,
work for, 'earn by labor.' — ἐπὶ τοῦτο, i. e., to table. 6. ἄστε
ψυλάξ, G. 266.2, n. 5; GMT. 98.2, n. 2; τοῦτο represents the result
clause, cf. τοιαῦτα i. 7. and at i. 9. — τὸ ὑπὲρ τ. κ. ἐμπ., indulging
to excess. — τὰ πείθοντα, i. e., attractive dishes, etc. 7. Κίρκην,
who beguiled and enchanted the companions of Ulysses. See Od.
κ 229 ff. — ὑποθημ., Ionic for συμβουλῆ. — ἀποσχ. τὸ – ἄπτεσθ.: G. 263.2; and cf. Pl. Rep. 354 Β: οὐκ ἀπεσχόμην τὸ μὴ οὐκ
ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῦν.

P. 28. 8. ἔπαιζεν ἄμα σπουδάζων, half in jest, half in earnest; with serious purpose beneath the wit. — Κριτόβ.: see also Oecon. ii. 7. In Symp. iv. 12, Cleinias, an own cousin of Alcibiades, is represented as the favorite of Critobulus. — ἐφίλησε, kissed. 9. εἰς μαχ. κυβ.: for description see Symp ii. 11; vii. 3. — εἰς πῦρ, proverbial; Critobulus himself says, Symp. iv. 16; ἐγὼ – μετὰ Κλεινίου κᾶν διὰ πυρὸς ἰοίην.

P. 29. 12. τοῦ φρονεῖν ἐξίστησι, sets them crazy. 13. ἀπενιαυτίσοι, take a year abroad.

P. 30. 15. Dindorf omits as spurious. Ch. 4. 1. εἰ - νομίζ, - σκεψ. - δοκιμαζ.: G. 221; GMT. 49.1. — τεκμαιρ., from their own conjecture. There is, however, the clever suggestion of οἶs . . . λέγ. for ὧs . . λέγ.; i. e., τεκμαιρόμ. τοὐτοις ἃ . . . λέγουτ, — the part. then referring to τινες. — σκεψάμ. - δοκιμαζ., let them first consider . . . and then judge. The temporal part. used simply to subordinate one predication to another, partakes of the nature of the latter, whether that be statement, condition, or command, as here; whence μὴ μόνον, not οὐ. — ἃ - ἐρωτῶν, ἐν what questioning: the pronoun is cogn. obj.; the part. has οἰομέν. as its direct personal obj.: G. 164, n. 3; H. 555. — κολαστ. ἔνεκα, in order to rebuke them. — ἥλεγχεν: for illustration of the Socratic Elenchus see IV. ii. — ἃ - λέγων, as above, in what conversation. 2. ἃ . . . διαλεγ., a conversation I once heard on the deity: ἃ as above, and the part. is predicative, not temporal: G. 279.2. — τὸ δαιμόνιον,

God as he manifests himself to men, as contrasted with το θείου § 18, God in his essence. — 'Αριστόδι, mentioned by Plato Symp. 173 Β; he became a most devoted adherent of Socrates. — The following argument for the divine existence and benevolence thus brought by Socrates into philosophy for the first time, is identical in spirit with that in Paley's famous work on Natural Theology and other similar treatises of modern times. — ξοτιν ούστ.: G. 152, n. 2: H. 812.

P. 31. τεθαύμ., do you admire; perf., i. e., 'have you admiration.' ___ ἐπὶ σοφία, for genius. 3. καὶ δς - ἔφη: δs in this phrase and in the similar $\hat{\eta}$ δ' bs preserves its primitive demonstrative force; de everywhere else became relative. — ἐπὶ - ἐπῶν ποιή., in epic composition, or poetry. _ Mελανιππ., κ. τ. λ. There were two poets of the name of M., both from Melos. The reference here is probably to the grandson, a contemporary of Socrates. Sophocles, 495-405 B. C., the most finished and, on the whole, the greatest of the Greek tragic poets. His productions from first to last were received with highest favor. POLYCLETUS, of Sicyon, flourished about 430 B. C., and was a contemporary and rival of Phidias. ZEUXIS with Parrhasius (see III. x. 1) represented the highest development of the art of painting among the Greeks. — άνδριαν. τοπ.: ἀνδριαντ- = a diminutive stem from that of ἀνήρ; 'a statue,' the figure of a man - less than man, though colossal. 4. είδωλα, also dimin. of elos, notion of contempt here, mere images. είπερ γε, if - really, if it be true that. __ των δε . . . έστι, of those things which present no indication for what end they exist. For ex. see at i. 38. $\mu = \mu \eta \nu$. 5. $\delta \in \alpha \rho$. $\pi \circ \iota \omega \nu$, the Creator. $\mu = \mu \eta \nu$. δί ων, the organs through which. - εκαστα, cognate, each perception; i.e., each separate sense. — διὰ στόμ., to the taste; for omission of art. and force see on γαστρός, ii. I. - ἐνειργ.: G. 104, n. 2; H. 312, rem. a. 6. τόδε, subj. of δοκεί, and τδ with the suc ceeding infs. appositive. — τὸ refers to θυρῶσαι, and to ἐμφῦσαι and ἀπογεισ. likewise; omit it in translation and render the infs. as verbal nouns. __ βλεφ. - θυρ., 'dooring it with eyelids,' would be literal; factitive verb from θύρα, 'door.' - ἀπογεισ. is similar. 'to make eaves.' Cf. Aristot. De Part. Anim. ii. 15: οἱ μèν ὀφρύες τῶν καταβαινόντων ύγρων (χάριν είσιν) δπως άποστέγωσιν οίον άπογεί. σωμα τῶν ἀπό τὴς κεφαλης ύγρῶν. — ώς ἀν: G. 216.1, n. 2; GMT 44.I, n. 2. — ήθμον, as a screen.

P. 32. οίους τέμ.: G. 261.1; GMT. 93.1, n. 1; H. 814. - - δεξαμ. healv., to receive the food from them and masticate it; healveir, to make λείος, 'fine,' 'smooth.' - τὰ ἀποχωρ, 'that which passes off; the faces, the waste. - ταῦτα οὐτω, κ. τ. λ., these things wrought with such forethought, can you be in doubt whether they proceed from chance or from intelligence? 7. ούτω γε σκοπ., to one looking at it in that aspect; for γε, i. 10. — ἐμφῦσαι ἔρωτα, κ. τ. λ. Socrates here adduces three of the most primary and fundamental appetences in the animal soul. Cf. M'Cosh, The Emotions, ch 1. 'Auέλει, first an impr. use, 'feel no concern'; whence familiarly, 'to be sure ; cf. IV. iv. 6. __ Boulevo., some one who has designed. _ by these means to secure the propagation and preservation of life. 8. Σὸ δὲ σαντ., κ. τ. λ., you believe you possess intelligence? Arist. bids him assume that and go on. Dind., however, rejects ἐρώτα. άποκρ. — σαυτὸν: Η. 775.b. — καὶ τ. είδ., and that too, although you are aware. - νοῦν δὲ μόνον: 'you know you have but a small fraction of those material elements which go to make up a man,' but intellect alone then, having no existence elsewhere, you think that you by some lucky chance have seized upon; and this vast universe is so harmoniously ordered, you think, without any interference of intelligence? Cic. De Nat. De. II. vi. 13: Unde enim hanc (mentem) homo arripuit? ut ait apud Xenophontem Socrates. III. xi. 26: At enim quaerit apud Xenophontem Socrates, unde animum arripuerimus, si nullus fuerit in mundo. Plato uses the same argument, Philebus, 30 A.

P. 33. 9. Mà Δι', I cannot; καί ταῦτα... ἔχειν is parenthetical, and this answers the question ἄλλοθε δὲ... εἶναι. — τοὺς κυρ., the directors, the personal agents; the idea being of personality. — οὐδὲ γὰρ, why, no more; γὰρ, 'you do not, for': H. 870.a. This use of γὰρ can always be nicely rendered by our 'why,' which often implies the same sort of slight ellipsis. — κατά γε τοῦτο, on that principle; cf. οὕτω γε, § 7, and for position, i. 16. 10. ἐκεῖνο, cf. at i. 10. — ἢ ώς: G. 266.2, n. 4.a; GMT. 97, n. 4. — ὅσω μεγ. ἀξ., the more exalted he is and deigns; sc. δν. — αὐτό, acc. 11. εἰ νομίζ., if I should come to believe. — "Επειτ', like εἶτα ii. 26. — οἰ, see on δς, ii. 64. — ὀρθότης: G. 129.7; H. 464.a. — [καὶ . . . ἐνεπ.]: probably an interpolation; Br. Sp. bracket, Dd. omits, Kühner's κακοπαθεῖν οἶς . . . ἐνεπ., is unsatisfactory. — ἔπειτα, see on εἶτα ii. I. — ἐρπετ., usually poetic for ζῶα; here with notion of

- P. 34. ἀρθροῦν, articulate. σημαίν., of same constr. ae ἀρθρ.; the tongue is loosely represented as doing what more pre cisely is the act of the personal, intelligent agent, hence follow not unnaturally ἀλλήλ. and βουλόμ. [τὸ δὲ . . . παρέχ.]. Dind., Sp., Br., bracket; a very evident interpolation. 13. κρατίστ., superior; note as pred; G. 138, rem. πρῶτα μὲν, especially. θεῶν ἤσθ. ὅτι εἰσί: prolepsis, see on ii. 13. φύλον θεραπ.: in its individuals, hence the plur.; cf. G. 135.3; H. 514.a. ψύχη, cold; plur as abstract. 14. φύσει, ἐγ nature. ἀν ἔχ. . . . ἐδύν. ἀν, neither would a being having an ox's body ana man's intellect be able: an imaginary case, G. 222. On second ἄν. cf. G. 212.ε; GMT. 42 3, n. 1. ἐβούλ.: G. 235.2 & n. ὅσα ἔχ. οὐδ. ἔχ.: G. 232.1; referring to an actual case, as for instance the monkey tribes. ὅταν τί: the interrogative in a subordinate clause; cf. H. 826.b.
- P. **35. 15.** συμβούλους, with allusion to the special favors ($\tau \delta$ δαιμόνιον) Socrates was supposed to enjoy, instead of the impersonal συμβουλάς. Cf. IV. iii. 12. 'Αθην. "Ελλ. πᾶσιν ἀνθρ.: notice the climax. τέρατα: cf. the ἄπαξ λεγόμ. τ είρεα II. **2** 485, ($\sqrt{(\sigma)}\tau$ ερ), ἀστ h_r , etc.; 'celestial portents.' μόνον σὲ ἔξαιρ., making a single exception in your case. **16.** τὰ πολυχρ. κ. σοφ., those human institutions refresenting the longest experience and the largest wisdom. φρονιμ. cf. the word at ii. 35. **17.** ἔφη, he continued. καὶ ὁ σὸς νοῦς καὶ τὴν . . φρόν.: cf. on $\tau \epsilon \tau \epsilon$, i. 14. καὶ μὴ: join negative with sentence following, which has two members (μὲν δὲ, cf. ii. 9); cf. οὖ at i. 3. σὸν, made the special point of the antithesis by the position of μὲν; so of σὴν. **18.** ἢν λαμβάνης, γνώση: G. 223; GMT. 50.1; the rest of the sent. is parenthetical or subordinate. συμβουλευόμενος, seeking advice, consulting men.
- P. 36. το θείον, the Godhead, the divine nature. 19. μεν οδν concludes this subject, and δε δη ν. 1. introduces a new one; cf. on iii. 1. δρώντο: G. 233. ήγήσαιντο, because they would think, i. e., one would naturally suppose so; for the opt., GMT. 81.2; G. 250, n. δν πράττ. διαλαθ.: G. 232.4. Ch. 5. 1. δε δη, see on μεν οδν iv. 19. ἐπισκεψ.: G. 253; Η. 720 α εἰς ταύτην, join with προυβίβ.: whether he exerted any influence in that

direction. — ὅντιν' = ϵΙ τινα: G. 232.4; GMT. 61.4. — σῶσαι: G. 260.1, n. 1; GMT. 92.1, rem. 1. 2. παιδεῦσαι: G. 265; GMT. 97.

P. 37. ταμιεῖα, 'storehouses,' stores. Cf. Equesti. iv. 1. — ἔργων, labors of the field; used of agricultural operations, cf. on ii. 56. — ἀγοραστὴν, 'marketer,' purveyor: G. 129.2.b; H. 459. 3 εἰ - δεξ. ἀν: G. 227.1, n.; GMT. 50.2, n. 2.a. — αὐτόν, one's self. — γενέσθ.: GMT. 46, n. 8.b. 5. ἰκετεύειν, depends on a δείν or χρῆναι inferred from εὐκτὸν; or on δοκεῖ in the sense 'seem good.' ΒRΕΙΤ. For the former, cf. Pl. Crito 51 C, ποιητέον & ἁν κελεύη ἡ πόλις - ἡ πείθειν αὐτὴν ἡ τὸ δίκαιον πέφυκε. Dind. emends to ἰκετευτέον.

P. 38. σωθείη, i. e., escape a wretched lot, — by securing masters who would treat him kindly. 6. παρά τ. τυχ., from any one who comes along; cf. ii. 6, and for the phrase, i. 14. — οὐδεμ. ἡττον. litotes. Ch. 6. 1. αὐτοῦ, to be taken with & - διαλέχθη: that conversation of his which, etc. __ 'Αντιφών. He discoursed on politics. and on mathematics, astronomy, etc.; distinct from the more famous orator of that name. — αὐτοῦ, separative gen. 2. ἀπολελαυκ., to have enjoyment; ironical. — διαιτώμ. μείν., would endure to live. G. 279.1. — ίμάτιον, άχίτων. The former, the outer garment, corresponding to the Roman toga, was the essential article of dress; without it, though having on the χιτών, a man was γυμνός. 'stripped,' but with it he was regarded as perfectly dressed. Perhaps, as some think, Socrates omitted the outer (ἐπενδύτης), but wore an inner (ὑπενδύτης) χιτών. — ἀνυπόδ.: in contemptuous con trast with the luxurious Sophists, rather than as implying a distinct reproach in a custom common enough and affected by many of the more ascetic philosophers. Cf. Ar. Clouds, 103. How Socrates, barefooted and in the simple dress described, with wonderful hardihood endured the rigors of a Thracian winter at the siege of Potidaea, is told in Pl. Symp. 220 AB. Also, id. 174 A, how on a festive occasion somewhat to the surprise of his friends he could get himself up in better style, — Ίνα καλδι παρά καλδιν ἴω, 'in fine attire to go to a fine man's house.' 3. κτωμέν - κεκτημ., 'getter' - 'possessor.'

P. 39. 4. ἀν ἐλέσθαι = ἔλοιο ἄν of or. rect. — βίου, see refs. on αὐτῶν i. 12. 5. τοῖς μὲν λαμβ. - ἐμολ δὲ, strongly antithetical but making one idea; cf. on ii. 9. Cf. ii. 6. — ὡς - διαιτήμ. sc

- δντα; acc. absolute. πορίσασθαι: G. 261.2; GMT. 93.2. σπαν. τ. κ. πολυτ., more rare and costly. τοῦ μὴ παρ., not at command. 6. οἶσθ'... ἔνεκα... ὅπως, κ. τ. λ.: 'you understand why in general men use sandals and vary their clothing; see how little I am affected by such considerations.' ἐμὲ, the emphatic form, as ἐμοῦ, § 5. G. 144.1.n; H. 232. του = τινδς. μένοντα: G. 280. ἔνδον, in doors, at home. ὅπου: Sp. and Dind. change to ὅποι; but the Greeks seem to have used 'where' for 'whither' quite as in English, a looseness not permissible in German, wo for wohin.
- P. 40. 7. σώματι, take with καρτερεῖν, as instr. dat. ἀεὶ, under all circumstances. μελετῶντα, making it my practice. 8. τοῦ δουλεύειν, with αἰτιώτ.: G. 180.1; H. 584. ἐν χρεία, in the enjoyment. οὐκ εὐφρ., are not happy. καλῶς προχωρ.; is prospering. 9. ἀμείνους, pred adj., G. 138, rem.: 'getting his friends better.' [ἐγὼ . . . νομίζ.]: the ταῦτα intended to refer to the ὅσην . . κτᾶσθαι clause; interpolated from IV. viii. 6, 7, wh. see. ἐὰν δὲ δὴ, let us suppose. στρατεύουτο, endure army life. ἐντυγχ. as πορίσ. at § 5. 10. ἔοικας οἰομ. 'you seem like one supposing,' you seem to imagine; a common idiom. τρυφὴν κ. πολυτ., luxury and expensive living.
- P. 41. 11. μὴ ὅτι, 'let me not say,' 'not to say'; in neg. sents. tr. by not only not. Cf. οὐχ ὅτι, as II. ix. 8. 12. εἰ καὶ, καὶ ταύτης, if as well for that too. 13. παρ' ἡμῖν, 'with us,' apud nos; with νομίζ, = we hold. διατίθεσθαι, subj. of εἶναι; dispose of, in the mercantile sense, 'expose for sale.' σοφιστὰς, makes prominent the ordinary bad sense of the term. ἔχη, understand; cf. ἔχ. II. ii. 6, III. x. 1. ὥσπερ, κ. τ. λ., cf. Pl. Lys. 211 E.
- P. 42. 14. συνίστημι, introduce them. Cf. IV. vii. 1. άνελίττων, 'unrolling,' turn the pages, say. Cf. Symp. iv. 27. 15. ήγοιτο: G. 241.3; GMT. 68. 3. είπερ ἐπίστ., if he understood politics so well. Ch. 7. 1. άλαζονείας: Xen. in Cyrop. II. ii. 12: δ μὲν γὰρ ἀλαζὼν ἔμοιγε δοκεῖ ὅνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις εἶναι ἡ εἰσὶ καὶ ἀνδρειστέροις καὶ ποιήσειν & μὴ ἑκανοί εἰσιν ὑπισχνουμένοις, καὶ ταῦτα φανεροῖς γινομένοις, ὅτι τοῦ λαβεῖν τι ἔνεκα και κερδᾶναι ποιοῦσι. ὡς . . . βούλοιτο: cf. II. vi. 39.
- P. 43. 2. τὰ ἔξω, the externals. ἔπειτα, like εἶτα, cf. ii. I ἄνθρ. ἀλαζ., a fraud; 'a wanderer' (fr. ἄλη), hence 'vagabond,

'adventurer,' 'pretender,' etc. 3. ώς δ' αὐτως, cf. ὧσαύτως δὲ, § 4.

— ἀπαλλάξ, would come off. Cf. the word at III. xiii. 6. 4. δοκεῖν, pretence to wealth, etc. 5. τοιάδε διαλεγ., by such instruction as this; instead of the normal τοιαῦτα.

BOOK II. Ch. 1. 1. ἐδόκει . . . πόνου. Dind. deems this and the last sentence of the preceding chapter spurious, added when the division of the work into books was made. τοιάδε there is passable; hardly so τοιαῦτα here. Cobet supposes these pronouns to have changed places. If retained, yvous yap is demanded, - which Br. writes; for an appositive or explanatory, and not an adversative, sequence would be required. πρδς ἐπιθυμίαν, at least, cannot pass; note the last three genitives. Br. and Sp. bracket. προς τὰ τοιαῦτα in the following sentence would go out on Dind.'s theory. __ 'Αρίστιπ., a disciple of Socrates, and later founder of the Cyrenaic school of philosophy, which advocated Hedonism, or pleasure as the sole end of life. Pl., Phil. 66 D, states their principle: τάγαθον ἐτίθετο ἡμιν ἡδονὴν είναι πάσαν και παντελή. See on I. ii. 60; also III. viii. __ οπως - ἔσται: cf. G. 217; GMT. 45. ___ βούλει σκοπ.: G. 256; GMT. 88. __ άπὸ τ. στοιχείων, with the A B C's, the first elements; fr. στοίχος, 'row,' hence simply 'member of a row.' 2. οὐκοῦν. In questions, οὕκουν = 'is not so and so the case?' expecting an affirmative answer; but οὐκοῦν simply marks a conclusion with the inflection of a question, - 'then so and so is the case?' ___ τὸ κατεπείγον - πράττειν, the performance of duty; 7. k. = 'business that is urgent.'

P. 45. παρὰ, 'along with,' during. 3. κοιμηθήναι, go to bed, causative verb from κείμαι, 'to lie.' — άγρυπνήσαι, to endure vigils; fr. άγρυπνος (ἐγείρωὶ, ὅπνος), 'wakeful.' — ἀφροδισίων, see on γαστρὸς I. ii. I. 4. Dind. doubts the genuineness of §§ 4, 5; a digression which has the look of an interpolation. — καὶ – ἔνια δυσωπ, some even that are naturally very shy; partitive apposition.

P. 46. ἐξιστ. τοῦ - ἀναλογ.: cf. at I. iii. 12. — θηράτροις: G. 129.5; H. 462. 5. τ. εἰρκτάς, the women's apartments; fr. εἴργω, 'enclose.' — κίνδυνος, sc. ἐστι. — ἀπολυσόντων, 'free from,' gratify, satisfy. 6. τὸ - εἰναι μὲν, - τοὺς δὲ - ἔχειν, making a compound subject, as in I. ii. 9. — ψύχη, as at I. iv. 13. — εὐπετῶς, easily; first of easy motion, $\sqrt{\pi}$ ετ, specialized in πέτομαι, 'fly,' and rίπτω, 'fall.' 7. τοῦ ἄρχειν: G. 170.2; H. 574.a.

- P. 47. ἐκατέρου: G. 142.4, n. 2; H. 538.a. τὴν τάξιν, the rank, the principle of arrangement; the class of men. 8. τὸ.. μὴ ἀρκεῖν: subj. of δοκεῖ. ἐαυτῷ μὲν, τῆς δὲ, as in § 6; τοῦτο sums up the antithesis. 9. ἀξιοῦσιν, 'deem proper,' presume. ἐγώ τε γ. ἀξ., αἴ τε πόλεις, for just as I expect, so states; on τε τε cf. I. i. 14. ἔχειν αὐτοῖς τε καὶ ἄλλοις παρέχειν: the Mss. reading. Dind. omits αὐτοῖς; Saup. suggests to omit ἔχειν; others follow Valckenär in reading αὐτούς τε ἔχειν καὶ. Breit. retains the original, and defends the dative αὐτοῖς with ἔχειν by the analogy of the dative following; but that is a simple matter compared with the position of the connectives. Perhaps this abnormal position the phrase being treated as a single word, including also the use of the dative, is due to the effort to secure here an effective chiasmus: themselves have trouble and make it for others.
- P. 48. 10. Σύροι, Φρύγες, Λυδοί: peoples for whom the Greeks had an especial contempt. - Maiûrai, on the sea of Azof. -Καρχηδόνιοι, the Greek name for the Carthaginians. 11. 'Αλλ' έγω τοι, κ. τ. λ., well I assure you, I do not on the other hand commit myself to servitude either. 12. εὶ μέν - μηδὲ δι' άνθρ., sc. φέροι. — τι λέγοις, talk sense; οὐδεν λέγειν is the complementary idiom for the opposite. - el - axiwoeis, if you expect, deem it your place. G. 221, n; GMT. 49.1, n. 3. — ἐπίστανται, with inf. = know how. _ και κοινή και ίδία. The idea of this and the foll. §: 'You must not forget how common it is in the case alike of communities and of individuals for the more powerful, by a system of annoyances and depredations without redress, to make the weaker choose serfdom as more tolerable.' - κλαίοντας καθίστ., 'bring to grief'; lit. 'bring into a state of weeping,' spoken of chastisement, as a sort of euphemism; then figurative and general. 13. πολιορκοῦντες, beset. — έως αν πείσ. έλ., until they bring them to choose: G. 239.2; GMT. 66.2. — δουλεύειν, καταδουλωσ.: from δοῦλος; δουλεύω, 'to be a slave,' but δουλόω, 'make a slave'; καταis intensive. G. 130, n. 3; H. 472, rem. i.
- P. 40. 14. τοῦτο . . . πάλαισμα, really now that is a clever device you propose. πάλαισμα = first 'a wrestling trick.' This is a case of what is called a tertiary predicate; cf. δ ἐλέφας lσχυροτάτην ἔχει τὴν δορὰν = the hide which the elephant has is very tough.

 Σίνις, Σκείρων, Προκρούστης, famous robbers killed by Theseus; the last has secured immortality by adding an idea and a

word to language (procrustean) from his unique method of adapting his guests to his bedstead. οὖτος δὲ τοὺς παριόντας όδοιπόρους ἡνάγκαζεν ἐπί τινος κλίνης ἀναπίπτειν, καὶ τῶν μὲν μακροτέρων τὰ προέχοντα μέρη τοῦ σώματος ἀπέκοπτε, τῶν δ' ἐλαττόνων τοὺς πόδας προέκρουεν, Diod. iv. 59,— q. v. on all three. — ἀναγκ. καλουμ., i.e., kinsmen. — οἱ μὲν – κεκτ.: as this restates what precedes, μὲν also is repeated. 15. διὰ – εἶναι: cf. on I. ii. 6. — ἐθέλοντα: G. 276.1; H. 785. 16. χρῶνται, treat, deal with. — ἀρα οὐ: G. 282.2; H. 829.

P. 50. τ. ἀργ. - ἐξαναγκ., force the laziness out of them. 17. ἀλλὰ γάρ, but I cannot understand. — εἰ - πεινήσ.: see refs. on εἰ - ἀξ. § 12. — ἐγὼ μὲν . . . ὑπομένειν. Dind. rejects Reading ὅ τι and connecting it with ἄλλο γε ἡ, makes a good sense: 'how . . else than — the man who submits willingly is a fool as well.' The omission of ὅτι with ἄλλο - ἡ is common, as Br. shows in defending this view. 18. τῶν τοιούτων depends on τὰ ἐκούσια, and refers to πεινῆν, etc. in § 17. — ἡ, in this that. — ὁπότε βούλοιτο, ὁπόταν βούληται: G. 232.4, 233, cf. 220. II.; GMT 61.4, 62, cf. 48. — πονῶν, obj. part.; G 279.1, and cf. on I. ii. 63. — Cf. Shakespeare, Mer. of Ven. II. vi.: 'All things that are, — Are with more spirit chased than enjoyed.' 19. ἆθλα, 'the prizes,' rewards.

P. 51. ὅπως – χειρώσοντ., perhaps more an object, than a final, clause: 'working for the subjugation of enemies.' G. 217, but cf. 216, n. 1; GMT. 45, and cf. 44.1, n. 1. — τούτους, i. e., τοὺς πονοῦντας repeated. 20. αί... ἡδοναὶ: pleasures of sense that cost no effort to obtain. ἐκ τ. παραχρ., 'on the moment.' G. 141, n. 3; II. 534.a. — 'Hσίοδος, Works and Days, 287 ff:

"Men follow Vice in easy-going throng,
Smooth is the road, nor need they follow long;
But Virtue's path the Gods immortal hedge,
Imposing toil and sweat as victory's pledge;
The way is long, and rough at first, and steep,
Who strives to ascend must steadfast footing keep;
But once the height is scaled, the summit crown'd,
Then easy runs the road that first so hard was found."—Todd.

— ναίει, sc. ή κακότηs. — οἶμος, first as masc. (μακρός), then as fem. (βηιδίη). — Ἐπίχαρμος, a famous Dorian comic poet who flourished at Syracuse about 500 B.C. For rhythm of the two verses, G. 291.2; H. 900.l. — πόνων: G. 178; H. 578.a. — [καὶ...

Vans]: probably spurious; τόπος not used in this sense so early So Br., Sp., — and Dind., who condemns the previous verse also — μῶσο, strive for. See I.ex. under *μάω, at end.

P. 52. 21. Πρόδικος, of Ceos, a sophist much esteemed for his discourses on moral subjects. Socrates quite often in Plato rather sportively calls himself a disciple of Prodicus. Xen. had heard Prod. at Thebes. The following appears to have been an extract from a larger work with the title Doas. Everywhere in Plato Pr. is mentioned with respect; the epithet σοφός, or its equivalent, is used many times. Thus Socr. in Protag. 340 Ε: κινδυνεύει - ή Προδίκου σοφία θεία τις είναι πάλαι, ήτοι από Σιμωνίδου, ή και έτι παλαιοτέρα Pl Symp. 177 Β: εὶ δὲ βούλει σκέψασθαι τοὺς χρηστούς σοφιστάς 'Ηρακλέους και άλλων ἐπαίνους καταλογάδην Ευγγρά-Φειν, ώσπερ ὁ Βέλτιστος Πρόδικος Cf. Ar. Clouds 361, Προδίκω σοφίας και γνώμης ούνεκα. — ἐπιδείκνυται, recites, delivers: the term is technical, 'hold forth;' also 'to display,' - not the idea here. Socr., Pl. Crat. 384 Β: παρά Προδίκου την πεντηκοντάδραχμον επίδειξιν - οὐκ ἀκήκοα, ἀλλὰ τὴν δραχμιαίαν. - ώδέ πως: see on τ. τις I. i. I. - ἐκ παίδων, from childhood. Greek often uses a plural concretely where we use an abstract. — την - δδον: G. 150, n. 5: cf. H. 547. — ἐξελθόντα, κ. τ. λ. Cicero De Off. I. xxxii, 118: Nam quod Herculem Prodicium dicunt, ut est apud Xenophontem, - exisse in solitudinem atque ibi sedentem din secum multumque dubitasse, etc. ___ ήσυχίαν, a quiet spot; 'retirement,' fr. ήσυχος, = prob. fr. Vήσ of ημαι, - cf. Lat. sed-atus. - τράπηται: G. 256, 244; H. 720.c. 22. μεγάλας, a point of feminine beauty to the Greeks; cf. ωστε δοκείν δρθοτέραν below. __ σώμα: G. 160.1; H. 549. __ τοῦ ὄνο τος: G. 175.1; H. 585. — Read the pleasing episode in Oec. x, where Ischomachus dissuades his young wife from such tricks of the toilet. ίδών ποτε αὐτην - ἐντετριμμένην πολλώ μὲν ψιμυθίω. ύπως λευκοτέρα έτι δοκοίη είναι ή ήν, πολλή δὲ ἐγχούση, ὅπως ἐρυθροτέρα φαίνοιτο της άληθείας, ύποδήματα δ' έχουσαν ύψηλά, δπως μείζων δοκοίη εἶναι ἡ ἐπεφύκει, κ. τ. λ. — ώρα, 'time of youth,' hence too youthful beauty. 23. ώς: temporal. — τοῦ Ἡρακλ.: G. 182.2; H. 589.

P. 53. τράπη: subj. as in § 21. — ἀποροῦντα: G. 280. — ἐὰν – ποιησάμ., sc. τὴν ὁδὸν – τράπη, — omitted perhaps for artistic effect to represent the eagerness of the speaker. The ellipse with νομίσαν Ι. ii. 42, has been compared. — ἄγευστος ἔση, fail to taste.

24. σκοπούμ. διέση, it shall be the one object of your life to consider; G. 279.4, n; H. 798. — τι - κεχαρισμ., 'what form of delight,' what delicacies. — παιδικοΐς, favorites. 25. οὐ φόβος, sc. ἐστὶ — ἐπὶ τὸ - πορίζ., to the necessity of procuring. — οῖς -, τούτοις: for ħ -, τούτοις, — where the antecedent of the ħ is not τούτοις, but is indefinite; τούτοις repeats the idea of the rel. clause. G. 152, τ. 3; H. 810.a; and for the attraction cf. G. 153; H. 808. 26. ὑποκοριζ, familiarly; as a nickname. The verb is denominative, imitative; fr. κόρος, 'lad,' 'child,' hence 'to talk baby talk,' 'give pet names,' 'fondle,' 'caress,' etc.; ὑπο- has the diminutive force, gives belittling notion. Like diminutives and familiarities generally, the word may have a bad sense. 27. Καὶ ἐγὼ - εἰδυῖα, I too - for I knew, etc.: her modest introduction.

P. 54. ἐπ' ἀγαθοῖς, for good deeds; with reference to her influence on Hercules, and the credit that would redound to her from his exploits. — έξαπατήσω . . . ήδονης, I will not beguile you with ravishing preludes; προοίμιον properly a musical term; fr. πρό and οίμος, see § 20, poetry l. 4. _ ίλεως, see on I. i. 9. _ άξιοις, aspire. _ άφθόνους, bountiful, lit. 'ungrudging' (å-φθόνος). _ βοσκ. - πλουτίζ.: the fact that flocks and herds were a chief source and form of wealth to the ancients is embalmed in language, cf. Lat. pecus, pecunia, Eng. fee. Cf. IV. iii. 10. — τέχνας αὐτάς τε, the theory, the 'technics,' and και ὅπως - χρησθαι, the practice. The contrast is made in these terms, hence the position of Te; άσκητέον, while more precise, implies μαθητέον: learn by practice how, etc. __ τη γνώμη, the will as expressing the mind's best judgment. — σὺν πόνοις: not instrumental, accompaniment; analogous to άνευ πόνου above. 29. ώς: see on I. ii. 9. - τας εὐφροσύvas, her joys; perhaps as rational, and hence with contemptuous contrast to εὐδαιμονία. Observe the antithesis in the two clauses, as at 8 31 below.

P. 55. 30 ήτις, you who; cf. on I. ii. 64, and our colloquial 'anybody who.' — πεινήν: G. 98, n. 2; H. 371.c. — ὁψοποιοὺς, skilled cooks; ὅψον was the term for all the richer or uncommon dishes. — μηχανομένη, παρασκευάζη: the construction changes. — πολυτελεῖς, costly; fr. πολύς and τέλος, 'burden,' 'tax,' 'expense,' ντελ, 'lift,' 'bear'; cf. Lat. tul-i, tol-lo; nothing to do with τέλος, 'end,' γτερ — χιόνα, to cool the wine. The Greeks had ice-cellars. Cf. Teles (Stob. Fl. ν. 67): ἡ οὐχ ὁ πεινῶν ἡδιστα ἐσθἰε

καὶ ἡκιστα ὁψου δεῖται, καὶ ὁ διψῶν ἡδιστα πίνει καὶ ἡκιστα τὸ μὴ παρὸν ποτὸν ἀναμένει; ἡ πεινὰ τις πλακοῦντα ἡ διψᾶ χιόνα; — στρωμνὰς, mattresses, 'spreads'; ψστορ, cf. στρώννυμι, Lat. sterno, Eng. strew. — μαλακὰς, predicate: G. 138, rem., and cf. on § 14. — ὑπόβαθρα, rockers, or springs of some sort to impart a gentle oscillation so conducive to sleep. Cf. Teles, in Stob. Fl. xciii. 31. The instrumental -τρον is often aspirated. G. 129.5; H. 462. — ὅ τι ποιῆς, see on τράπηται, § 21. 31. ἐκ θεῶν, from the society of the Gods; see on ἐκ παίδων, § 21. — ἀπέρριψαι, perf., art an outcast. — ἀκούσ. – ἀνήκ: G. 180.1, n. 1; H. 584.c. — οῖ refers to the collective, θιάσου. — νέοι μὲν – πρεσβ. δὲ, κ. τ. λ. Note the perfect antithetical structure in these and in the following clauses, — not only in the thought, but even in the choice and arrangement of the words. This is the characteristic feature of the style of this whole episode, §§ 22–33.

P. 56. 32. ols, sc. παρ'. — άγαθη . . . ἔργων, a worthy participator in the labors of peace and a staunch ally in the operations of war. — παραστάτις, συλλήπτρια: G. 129.2.b; H. 459. 33. ἀπράγμων, requiring no trouble to secure, simple; contrast with § 30. — τ. ἀμόχθοις, strangers to toil. — πρεσβυτέρων: G. 167.2; H. 564 — εὖ, with πράπτοντες. — ὑμνούμ. θάλλ., they flourish in song. — τοιαῦτα – διαπον., by such effort. 34. διώκει, narrates.

P. 57. έτι μεγαλ. ρήμ., far finer language. __ τούτων ένθυμ., lay this to heart. ___ meip. Ti - poort., in some degree to endeavor to regurd. — και τών, κ. τ. λ. = the future also; not the present alone, as the Hedonist. Ch. 2. 1. τὸν πρεσβύτατον. Socrates had two other sons, Sophroniscus and Menexenus. Some believe that these latter were by a second wife, Myrto. But this seems contradicted by Plato, who (Phaedo 60 A) in the prison scene on the morning of Socrates' execution pictures Xanthippe as sitting beside him with her infant. Cf. also ib. 116 B. Hence it is more reasonable to suppose Myrto to have been an earlier wife, - if he had two, which is not well established. No contemporary writer refers to any other wife than Xanth.; and the sole foundation for the theory of two marriages is the vague statement, — οί μεν γάρ τους έξ άγαθων γονέων εὐγενεῖς εἶναι νομίζουσι, καθάπερ καὶ Σωκράτης διὰ γὰρ τὴι 'Αριστείδου άρετην και την θυγατέρα αὐτοῦ γενναίαν είναι, - in a fragment of Aristotle's meal evyevelas, a treatise of questioned authenticity. In Stob. Fl. lxxxvi. 25. Plutarch, nearly four centuries

later, refers to this and to the various stories that had arisen (335. Aristides, xxvii.); so also, still later, and with evident reference to Plutarch, Athenaeus xiii, 556 A, and Diog. Laert. II. 26 (5, x.). -The incident following makes a very effective answer to the charges i I. ii. 49 ff. ___ την μητέρα. In the Symp. one of the banqueters says to Socrates: . . . χρη γυναικί των οὐσων, οίμαι δέ και των γεγενημένων, και των εσομένων, χαλεπωτάτη. See the whole passage with Socrates' rejoinder, Symp. ii. 10. From the statement of Pland referred to above, we may infer that Socrates, who was upward, of seventy at the time, was more than twenty years the senior of Xa, hippe. Wirm one of her temperament especially, this could not leas to happy results. Consider too what constant provocation she mus have had in Socrates' utter absorption in what he considered he mission and she, no doubt, considered his folly. ___ τους τί ποι · υντας, what it is they do who; the interrogative dependent upon a ubordinate word instead of the principal verb. Cf. the case at I. iv 14; H. 826. This involves who they are? likewise, as the answs. indicates. — Οὐκοῦν δοκοῦσί σοι, then they appear to class, etc.? r simply, you think, i.e., you admit, etc. 2. Sikalos, άδικος, right, wrong; sedulously avoiding in these and in all the hometymous words the very inapt "just," "unjust," etc. __ ὑφ' οῦ άν τις εὖ παθών – πειράται, κ. τ. λ. = ὑφ' οὖ άν τις εἴτε φ. εἴτε π. εὖ πάθη, εαν τούτφ μη πειραται -, άδικος είναι (δοκεί). From whomsoever a man receive a favor, whether friend or foe, and do not, etc. The part. represents a subordinate condition; see on I. iv. I.

P. 58. 3. εἰλικρινής τις, a very evident form of; the word literally means 'sunlight-judged,' the metaphor being taken from holding up objects, the texture of fine cloths perhaps, for critical examination. On the formation, II. 475.a; G. 129.17. Note the peculiar indefinite force of τις, and cf. at I. i. 1. Δυ είη: see on I. ii. 41; G. 227.1; GMT. 63.4.a. Τίνας - ὑπὸ τίνων, two interrogatives in one clause: H. 827; Curt. 606. Cf. Aristoph. Wasps, 827: τί τίς - δέδρακε; who has done what ? μείζω is a cognate object: G. 197, n. 2; H. 555.a. ἐκ οὐκ ὄντων, from non-being; see on ἐκ θεῶν II. i. 31, ἐκ παίδων i. 21. Δ δή, which, observe, etc.; see on I. ii. 14. Δάδικημα, ἀδικία, crime, concrete and abstract: G. 129.4.7; H. 461.a, 464.c. Δώς, subjective, see on I. i. 4. Δ - παύσαντες = ἀν - παύσαιμεν of or. rect.: G. 226.3. The part is masc. from idea of πολίται in aί πόλεις. 4. ἀπολυσόντων, as at

II. i. 5. — οἰκήματα, brothels. — αἶς = καὶ ταύταις.
 ξαμένη, conceiving. — φορτίον: a diminutive, G. 129.8; H. 465.

P. 59. διενεγκοῦσα, referring to the period of gestation. γιγν. τὸ βρέφος: acc. depending on the transitive idea from the preceding verbs, or sc. a participle after ούτε. — στοχαζομ., guessing. 6. πέμπουσι. The child was sent to school under the charge of a trusty slave, παιδαγωγός. Briefly, their education consisted in letters with the γραμματικόs, music with the κιθαριστήs, and gymnastics with the παιδοτρίβης; sometimes the first two are included under μουσική. For fuller account see St. John's Manners and Customs of Ancient Greece, vol. I., or Felton's Greece, Ancient and Modern, vol. I., or Mahaffy's Old Greek Life ("History Primers"), and similar. See Aristophanes' picture of schooling in the 'good old times,' Clouds, 961 ff.; and Plato's ideal system, Rep. 376 E-412 A; and especially Pl. Protag. 325 c ff. (xv). Έκ παίδων σμικρών αρξάμενοι, μέχρι οὖπερ αν ζώσι, και διδάσκουσι και νουθετοῦσιν. ἐπειδὰν θᾶττον συνιῆ τις τὰ λεγόμενα, καὶ τροφός καὶ μήτηρ καὶ παιδαγωγός και αὐτός ὁ πατηρ περι τούτου διαμάχονται, ὅπως ὡς βέλτιστος έσται ό παις, παρ' εκαστον και έργον και λόγον διδάσκοντες και ένδεικνύμενοι ότι το μέν δίκαιον, το δέ άδικον, . . . και τὰ μέν ποεί, τὰ δὲ μὴ ποιεί. καὶ ἐὰν μὲν ἐκὼν πείθηται εἰ δὲ μή, ὥσπερ ξύλον διαστρεφόμενον και καμπτόμενον εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς και πληγαῖς, ib. - δαπανώντες, incurring the expense. 7. ή μητρός; - τ. μητρ., τ. γε τοιαύτης, or a mother's? - the mother's, if she be like mine. 8. ent τῷ βίω παντι, for all his life is worth ; ent in such connection = 'upon consideration of' - here, a whole lifetime secured to him. — πόσα - πράγμ. παρασχείν, πόσα δὲ λυπήσαι, how much trouble you have caused her, and how much anxiety. — [δυσάνεκτα]: suspected, being found here only; perhaps brought in from ἀνασχέσθαι above.

P. 60. εδνα: the rarer form of the aor. Of the 1st sing. Veitch quotes but six instances in Attic. 9. ὑποκριταῖs, actors. The word first meant 'answerer.' In the development of the drama from a choral song, one member of the chorus was selected to hold dialogue with the leader, or coryphaeus. The true drama did not exist until Aeschylus added a second actor, and the dialogue thus became independent of the chorus. A third was afterward added. — τὰ ἔσχ. λέγωτιν, say the worst things; lit., 'the most extreme.' — ἐλέγχειν, does so, i e., 'utters abuse.' Observe how frequently the Eng. idiom

uses auxiliaries where the Greek is constrained to repeat the verb. 10. $\delta\gamma\iota\alpha\ell\nu\eta s$, $\delta\sigma\eta$: not uncommon thus to find subj. and fut. ind. with $\delta\pi\omega s$, in close connection. Some see in the latter construction the implication that this is more in the power of the mother. C1 G. 217, n. 1; GMT. 45. — $\dot{\alpha}\gamma\alpha\theta\dot{\alpha}$, Dind. omits. 11. $\ddot{\epsilon}\phi\eta$, he continued.

P. 61. 12. καὶ, ἄν τι . . . βοηθῆ σοι, and if any accident befall you, he may be at hand to give you friendly aid. 13. εἶτα – παρεσκένασαι, then you are ready —? for εἶτα, see at I. ii. 26. — ἀχαριστίας. Cf. Cyrop. I. ii. 7. — ἀποδιδόντας: object predicative part. Cf. G. 279.3, and the examples there; also at I. ii. 63. — δίκην, penalty. — ἀποδοκιμ. οὐκ ἐᾳ ἀρχεῖν, rejecting him in the examination, do not suffer him to hold the archorship. Cf. ἐν ταῖς ἀρχ. δοκ. following; a public examination in which inquiry was made into the lineage, past record, etc., of the candidate. Diog. L. makes a law of Solon: Ἐάν τις μὴ τρέφη τοὺς γονέας, ἄτιμος ἔστω. — ἀν – θυόμενα – τούτου θύοντος: G. 226.1 & 3; GMT. 52.1, 53. 14. ἐὰν σωφρονῆς, if you will be wise. — εἶτα = and then; often omits καί. — γονεῖς, this contracted form for γονέας appears repeatedly in the best Mss.

P. 62. Ch. 3. 1. ἀδελφώ - γνωρίμω, see I. ii. 48. Chaerephon was the lifelong intimate of Socrates. In the Clouds (423 B. C.) he was singled out for ridicule as the typical phrontist of the Socratic school; cf. ll. 104, 144, 503, 831, 1465. It was he who in his enthusiasm went to Delphi, and, putting the question, obtained from the oracle the response that none was wiser than Socrates. Socrates on his trial refers to Chaerecrates to substantiate this, as Chaerephon was dead. See Pl. Ap. 21 A. - οὐ δήπου καὶ σὺ, it cannot be that you too; ironical. ___ χρησιμώτερον, a more valuable possession. For the principle of the neut. sing. predicate, see G. 138, n. 2.c; H. 522. — άδελφούς - τοῦ δὲ: brothers, the general idea; then $\tau \circ \hat{\nu}$ $\delta \hat{\epsilon}$, corresponding to $\tau \hat{\omega} \nu \mu \hat{\epsilon} \nu$, = 'the latter,' 'the brother.' Dind. alters the plur to ἀδελφόν. — και ταῦτα, as at I. iv. 8. 2 of indefinite subj. implied, viz., men generally. — κρεῖττον, sc. έστι. - τὸ αὐτὸ τ. άγνοοῦσι, ignore this same principle. 3. ώσπερ - γιγν. φίλους: G. 278.2, n.; GMT. 110.2, n. 1; H. 793. 4. μέγα ὖπάρχει, it greatly conduces.

P. 63. πόθος τις, a sort of dumb affection; used of a vague, un-

reasoning affection; when applied to men, it represents those yearnings which are involuntary. — ἡττον - ἐπιτίθενται, are less likely to assail. The brother would be a constant ally, and by the Greek code a most relentless avenger. Socrates (Pl. Rep. 362 D) quotes as proverbial, ἀδελφὸς ἀνδρὶ παρείη. 5. ἀγαθὸν, see on χρησιμ. § Ι. — παντὸς ἐνδέοι, is lack every quality of a brother. For the mood, G. 232.4. — τοῖς ἀδυνάτοις, the impossible. 6. ἔστιν οῖς, see on ἔστ. σὕστ. Ι. iv. 2. — Διὰ τοῦτο γάρ τοι, why that is the very reason that. See on γὰρ at I. iv. 9. 7. ἀνεπιστήμονι μὲν - ἐγχ. δὲ who does not know how, but attempts, etc.; both with χρῆσθαι.

P. 64. 9. εὶ, before κύνα, instead of ὅτι causal: G. 228; GMT. 56. — εἴ - ἦν - καὶ - ἤσπάζετο - ἐχαλέπαινεν, - ἀν ἐπειρῶ, compound protasis: G. 222; GMT. 49.2; H. 746. — τοῦ ὀργίζεσθαι: GMT. 92.1, n. 5. __ πραύνειν, pacify, 'to make πραύς'; all adjs. in -ύs give causatives in -ύνω. — αὐτόν, recalls with emphasis the main object κύνα, which is given a prominent position as the topical subject of the sentence, cf. νίεις, Ι. ii. 20. — Observe κύνα μέν - τὸν δὲ ἀδελφὸν; τοὺς μὲν ποιμένας - σοὶ δὲ; φής μὲν - δὲ-οὐκ ἐπιχειρείς: cf. on I. i. 16. — $dv - \epsilon \hat{l} v \alpha \hat{l} v \alpha = \hat{l} v - \hat{\eta} v$, $\epsilon \hat{l} \hat{\eta} v$ of or rect. 10. μη έχω, indicative; a fear concerning a present fact: G. 218. n. 3; GMT. 46, n. 5,a. — ποικίλον, complicated. — ois, i.e., τούτοις &; goes with άλόντα. 11. Οὐκ ἀν φθάν. - λέγ., you cannot tell me too quickly; lit., 'your telling cannot come too soon,' a subject relation of the part : cf. at I. ii. 63, and G. 279.4. So too eidis. - oldτρον, love-charm: G. 129.5; H. 462. — κατεργάσασθαι, 'effect,' induce. — ἐπὶ δεῦπνον. This custom of inviting relatives and special guests to the feast after sacrifice is referred to in II. ix. 4. 12. ὁπότε ἀποδημοίης, when you went from home. G. 232.4; GMT. 61.4. 13. εὶς τὴν ἐκείνου, sc. πόλιν. — αὐτὸν, myself: G. 145, n.; H. 669.b. — ἐκείνφ: G. 184.3; H. 597.

P. 65. 14. πάλαι ἀπεκρύπ.. have long been unaware that you knew, etc.; others think that S. playfully charges him with 'keeping to himself' this knowledge. The latter theory has authority in ἀπεκρυπτόμην ὑμᾶς ἔχων - λέγειν κτέ., Symp. i. 6. The sense must determine whether σωντὸν implied, or ἡμᾶς understood, is the object here. — αἰσχ. φανῆς, seem to demean yourself. — καὶ μὴν, cf. I. i. 10. — ἡγεμονικώτ., better fitted to take the initiative. 15. "Ατοπα λέγεις, that is absurd. Observe how our idiom manages such phrases: θαυμαστὰ λέγεις, you astonish me; γελοῖα λέγεις, how

ridiculous! that's funny, etc. — πρὸς σοῦ, like you. — δς γε, cf. on I. ii. 64. — νομίζεται, is customary. 16. κοίτη μαλ. τιμήσαι. Cf. Hm. II. 1 617, 659 ff.; Od. ω 255. — λόγων ὑπείξαι, yield to him in conversation. — έγχείρει –, καὶ ὑπακούσεται: for this same construction after an impr. implying a sort of condition, cf. II. vii. 10, III. vi. 17. — καταπραύνειν, conciliate; cf. on § 9. — ἀνθρωπία, beggarly men; a diminutive, of contempt. 17. 'Εὰν, suppose: G. 226.4, n.

P. 66. τί γὰρ ἄλλο, κ. τ. λ., why, what else than that you will have the chance to show that you are, etc. With ἐκεῖνος sc. κινδυνεύσει. — ἐπιδεῖξαι, here with the inf., is 'show yourself by the act to be,' exhibit such a character; with part., assuming that you are, let it appear, cf. Symp. i. 6. Cf. II. 802; GMT. II3, n. 8; Curt. 594.

18. τὰ χεῖρε, âs: G. 138, n. 5; H. 521. Observe also âs, the plur. of the rel. as usual for the dual; Dind., however, would write δ. 19. ἀμαθία, κακοδαιμονία, stupidity, misfortune. — ὀργυιας, an arm's stretch; whence, 'a fathom.' — οἱ καὶ δοκ, which do seem to, etc.; καὶ is intensive.

P. 67. Ch. 4. 1. διαλεγομένου, see at I. iv. 2. — χρείαν, intercourse with, treatment of. — τοῦτο - δὴ - ὡς, that statement, to be sure, that. οῦτος and the series of remote demonstratives are often used for ὅδε and that series, when it is desired to mark the reference as something prominent or emphatic, — as though it had been before the attention previously. Thus in Eng.: 'did that thought ever occur to you, — how much alike are Greek and English?' For ὡς see on I. i. 12. For the sentiment, cf. Cicero De Amicit. xv, 55. — δ - ἀγαθὸν: for the neuter see refs. on χρησιμ. II. iii. 1. — κτήσονται, σώζωνται, see on II. ii. 10; note the plur. proceeding from the generic φίλον. 3. πρὸς ὑγίειαν, looking to their recovery. — οὐδὲν ἐλαττοῦσθαι, 'have sustained no loss.' 4. The same thought occurs in Cic. De Am. xvii, 62.

P. 68. τοσοῦτον - φροντίζ, so little regard. 5. χρήσιμος, χρηστὸς: such word-play is much resorted to by Xen. 6. τάττει, adapts, devotes. — καὶ τῆς . . . πράξεων, vel in rei domesticae apparatu vel in publicis negotiis. Seyffert. Dind. follows Schneider's emendation, τῆς τῶν κοινῶν πράξεως; others understand κατασιτευῆς with τῶν κ. πράξεων: both perhaps needless. There may be a slight zeugma with ἐλλεῦπον. — συμπείθων - βιαζόμενος, using now his influence, - and now his authority. 7. ἐκάστω, the individual. —

τούτων, ταῦθ', not antecedent of & in either case, but repeats the idea of the relative sentence, which, in itself, suggests the indefinite antecedent: what service, - this. Cf. οἶs - τούτοις, II. i. 25, and reſs. there. — εὐεργετῶν, with λείπεται: G. 279.1; H. 798. — ἀργῶς κ. ἀνειμένως ἐπιμέλ., are very slothful and remiss in their care for.

P. 69. Ch. 5. 1. 'Αντισθ. Antisthenes was first the pupil of Gorgias, the rhetorician, afterwards the disciple and warm friend of Socrates. He founded the Cynic school. He taught the unity of God; virtue as the only good and the supreme object of life: this to be secured through renunciation of all pleasures and freedom from creature needs. Cf. τδ μηδενδς δείσθαι, κ. τ. λ., I. vi. 10. He is introduced in the Symp., where in the merry table-talk he boasts his wealth, - not of purse, but of poverty with contentment. Cf. Symp. viii. 4: ΣΩΚΡ. - Σὰ δὲ μόνος, ὧ 'Αντίσθενες, οὐδενδς ἐρῶς: Nal με τους θεούς, είπεν ἐκείνος, και σφόδρα γε σοῦ; and with this, Mem. III. xi. 17. __ τοῦ ἀμελ. αὐτοῦ, the offender himself. 2. άξίαι, valuations. __ τάργύρεια. The silver mines were at Laurium in the extremity of the Attic peninsula. The state for a certain sum of purchase money gave perpetual leases to individual capitalists, who worked the mines and paid a tax of four per cent on their annual profits. Thousands of slaves were employed in the shafts. Cf. III. vi. 12. See also De Vect. iv.; and § 14 ib. on Nicias. Thucyd. (VII. 86) refers to Nicias' wealth; Plutarch wrote his life. — σκοπούμαι δη, I am considering, you see. — τούτο, see on II. iv. 1. 3. πρὸ πάντ. χρ. κ. πόνων: idea of preference giving that of exchange for; tr. at any outlay of money or of effort. ___ είναι; G. 265; H. 765. 4. άξιος είναι, as if the construction of the main sentence had been personal and its subj. in the nom.; perhaps influenced too by άξιος ων preceding. — τοῦ μέν, source.

P. 70. 5. τὰ τοιαῦτα, κ. τ. λ. Dind. avoids the loose connection by joining this section with the preceding sentence by a comma, and reading ἀκούων there. — πωλή, pres., offers for sale, puts upon the market. Cf. refs. at I. ii. 16. — καὶ ἀποδιδῶται. Dind. omits καὶ and reads ἀποδίδοται. — τοῦ εὐρόντος, for whatever he will fetch. The term is a usual one; the peculiar use of the part. is paralleled by τοῦ εὐρίσκοντος in Aesch. c. Timarch. 96 (13.41). — ἐπαγωγὸν, an inducement. Ch. 6. 1. φρενοῦν, give sensible advice; fr. φρήν, -- 'form the mind.' — Κριτόβ., the son of Crito; one of Socrates'

most worthy followers. Cf. I. iii. 8. — &pa, we are to seek -? the sense here implies an affirmative answer. — $\pi p \hat{\omega} \tau v \mu \hat{v} v \tau l \gamma d p$ in § 2 is the correlative. 2. $\tau l \gamma \hat{a} p$; $-\tau l \delta \hat{\epsilon}$; (§ 4) well then, - well; used for animated transition. — $\delta \sigma \tau \iota s - \hat{\epsilon} \sigma \tau l v$, κ . τ . λ . GMT. 61.1; G. 232.1. — $\hat{a} \hat{\epsilon} \hat{\iota} - \delta \hat{\epsilon} \hat{\iota} \tau \alpha \iota$, is always borrowing.

P. 71. 3. δυσσύμβολος, hard to deal with. — λαμβάνως - ήδεται, is very glad to receive, G 279.1; H. 800. 4. μηδὲ πρ. . . . ποιείται, has leisure for not a single thing else. — τῷ χρωι 'νω, to his acquaintance. — στασιώδης, quarrelsome. — εἰ - ἔχοι, - ἀνέχεται: the opt. assumes the case, the indic. then treats it as a veritable instance: cf. at l ii. 43, and note. — ἀνέχεται, allows himself; see ref. on λαμβ., § 3. 5. οἶμ. μέν: μέν has no correlative expressed, — μήν; not uncommon after verba sent. et declr.; often an opposing is de surpassed. 6. χρῆσθαι, cf. χρωμ., § 4. — τοῖι λόγ. αὐτῶν, by their professions. — τ. μὲν: cf. at § 5. — ἀνδριάντας, see on I. iv. 3. — τούτω πιστ., have confidence in him. For the demonstr., cf. on τούτοις, II. i. 25. 7. ἄνδρα – δῆλον εἶναι – εὖερν: the personal construction, Η. 777. — χρώμενον: the object part. here represents an impf. ind. of or. rect.

P. 72. 8. είεν, 'be it so,' very good; transition. — τὰ π. τ. θεῶν, the will of the Gods, as they would make it known through the various methods of divination. See at I. i. 3. 9. κατὰ πόδας, by running them down. III. xi. 8, makes the meaning of the phrase unmistakable. — κάπροι is generally approved by the eds. for εχθροι of the Mss; the latter may have crept in from the sentence following. 10. ἐπωδάς – φίλτρα, incantations – love-charms; cf. III. xi. 16. 11. τοιάδε τις, as if quoted from memory; something like this. Cf. on I. i. I. — Δεῦρ' ἄνε, κ. τ. λ., Od. μ. 184, where it reads Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, κ. τ. λ. — τοῖς ἐ. ἀ. φιλοτ., those who for their virtues sought renown. 12. Σχέδον τι, 'pretty nearly'; with λέγεις, this is about what you mean. — ἐχθίων refers to the seeker after friends; = ἐχθρὸς μᾶλλον, hateful rather.

P. 73. 13. Περικ. Θεμιστ. Themistocles was the hero of Salamis, a leader of great energy and shrewdness in the struggle against the Persian. He became tainted with corruption, and died in exile. Pericles was the most famous of Athenian statesmen, under his wise and spirited administration, Athens attained the height of her glory and prosperity. Cf. Symp. viii. 39: σκεπτεον

μέν σοι ποῖα ἐπιστάμενος Θεμιστοκλῆς ἱκανὸς ἐγένετο τὴν Ἑλλάδα ἐλευθεροῦν, σκεπτέον δὲ ποῖά ποτε εἰδὼς Περικλῆς κράτιστος ἐδόκει τῆ πατρίδι σύμβουλος εἶναι, — where P. is represented as vise in counsel, and Th. valorous in action. Cf. also IV. ii. 2. — περιάψως τι άγ. There is a rhetorical beauty in the use of the term; περίαπτον was an amulet or ornament for the neck. The allusion is to those magnificent temples and works of art with which Pericles adorned Athens. For Pericles' eloquence cf. a fragment of Eupolis' $\Delta \hat{\eta} \mu \sigma$:

πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν·
οὅτως ἐκήλει, καὶ μόνος τῶν ῥητόρων
τὸ κέντρον ἐγκατέλειπε τοῖς ἀκροωμένοις.

14. εἰ μέλλοιμεν, - δεῖ γεν.: GMT. 54.2.b; G. 224; II. 748; a substitute apodosis without ἄν.λέγ. τ. κ. πράττ. Dind. and Saup. bracket as a weak addition. 15. γάρ, why, '(yes) for'; cf. on I. iv. 9. 16. περὶ οῦ διαλεγ., which is the point at issue. ἐκεῖνο μοι, εἰ, I am now interested to know that foint, whether, etc. ἐκεῖνο used to refer with prominence to something following; see on II. iv. I. ἐξ ἐτοίμου, without further difficulty, 'readily.' 17. δ ταράττ. σε - δτι, sc. ἐστιν; what perflexes you is that. Dind. omits δ and writes θράττει, the shortened form of ταράττω.

P. 74. 18. πολεμ. έχ., are arrayed against. 19. ἀθύμως ἔχω, from three considerations: οὕτε γάρ, κ. τ. λ., and (§ 20) ἀλλὰ μήνουδι τν, κ. τ. λ., — εἰ δὲ δὴ, κ. τ. λ. 20. φθον. ἑαυτοῖς, cherishing envy among themselves; the reflexive for the reciprocal: G. 146, n. 3. 21. 'Αλλ' ἔχει μὲν, κ. τ. λ., this matter is somewhat complicated. — τὰ φιλικά, philosophically, appetences tending to friendship. — συνιέντες, perceiving, appreciating. — δυσμενὲς, a discordant element. — μισητὸν, begets hatred; lit. 'hateful,' but active here by implication at least. So Dind. 22. διαδυομένη, makes its way between. — διὰ τ. ἀρετὴν, as opposed to φ'σει, § 21.

P. 75. ἡδόμεναι is concessive; ἐγκαρτερεῖν, to repress desire. Cf. I. iii. 8. 23. νομίμως, i. e., the letter of the law; contrasted with voluntary liberality (ἐπαρκεῖν ἀλλ.). Cf. Ages. iv. 1; xi. 8. — συμφ. ἀλλήλοις, with mutual satisfaction. — εἰς τὸ μεταμ. προϊέναι, going to such lengths as will cause regret. G. 260.1; H. 764.b. — ἐαυτῶν, their own; possess. gen. as predicate. 24. τιμῶν, with κοινωνούς. 25. τοῖς φίλ. τὰ δίκαια βοηθ., to secure his friends in their rights. — ἄρξας, having come into office; the ar-

P. 76. ἀγῶνας - ἐνίκ.: G. 159 and rem.; H. 547.d. — πολιτικοῖς, sc. ἀγῶσι. — κτησ. πολιτ., sc. τινα; for one to take to himself in the management of public affairs, etc. — κοινωνοῖς, for constr. cf. on I. ii. 11. 27. κὰκεῖνο, see on § 16. — εὖ ποιητέοι, i. e. you must in some practical way benefit them in order to secure their espousal of your cause. — ἐλάττονας, sc. δντας; though fewer in number.
28. ἐρωτικὸς εἶναι. Cf. Symp. iii. 10, viii. 2. — δεινῶς - ὅλος ὥρμημαι, in terrible earnestness I set my whole soul on, etc. — φιλῶν, modal. — καὶ ἀντεπ. τ. συνουσίας, to have my society also sought in return; the object case of the act. retained with the pass. 29. δεῆσον: object part. of indir. disc.; impersonal. G. 280; GMT. 74.1.

P. 77. ἀπείρως, not without experience. 80. πάλαι ἐπιθυμώ, Ι have long been desiring. G. 200, n. 4; GMT. 10, n. 3. — άλλως τε καὶ, especially; see on I. ii. 47, 59. 31. ἐν τ. ἐ. ἐπιστήμη, in my system, or art. — το - ποιείν ύπομένειν, to make submit to approach; with $\pi o \iota \epsilon \hat{\imath} \nu$ sc. $\tau \iota \nu \alpha$ as subj.; $\pi \rho o \sigma \phi \epsilon \rho$. = conditional or modal. This seems preferable to the awkward inversion which construes προσφέρ. as object of ὑπομένειν. — Σκύλλης, Od. μ. 85 ff. φεύγειν = impf. of or. rect. 32. ως ού, with the understanding that I will not, etc.; see on I. i. 4, and G. 278.1, n.; GMT. 110. 1, n. 1 and 2; Η. 791.a. — θάρρει, all right. — οί μεν καλοί. Socrates slyly rebukes Critob., who had used the word in reference to external beauty only, by emphasizing the other aspect of the term, its relation to character: 'the truly noble will not permit such advances; while the ugly are eager for them, misconstruing the motive of the compliment.' So Critobulus' playful rejoinder (§ 33) implies: 'I had thought of beauty of form only, but I will concede the superior deserts of beauty of character; - proceed.'

P. 78. 34. ἀρα μὴ διαβάλλ. δόξ., you will not consider yourself slandered; playfully, as κατειπεῖν, κ. τ. λ., preceding. 35. δή, I understand; see on I. ii. 14. — μηχανώμ.: G. 279.1; H. 800. — ἀνδρὸς ἀρετὴν, 'man's virtue,' the distinctive excellence of a man; article omitted for emphatic or abstract effect, see on ἀνθρ. γνώμ. I i. 7. — τοὺς δ' ἐχθ. κακῶς. Not yet in the light of 'Love your enemies.' — εἶναί με: H. 775.b. 36. ὥσπερ . . . ὂν, as though it were not in your power. — 'Ασπασίας. Aspasia, from Miletus

was a woman of great beauty and of rare accomplishments and culture. She was very different from the ordinary courtesan. She became the wife of Pericles in all but the name; the law disallowing marriage with foreigners. — προμνηστρίδας. In Aristoph. Clouds, 41, the unfortunate Strepsiades curses the match-maker who led him to marry his fashionable wife, the mother of his spendthrift son. — ἀληθεύω, say with truthfulness.

P. 79. 37. ἀν μέν - ἔχω: ἀν = ἐὰν. — εἰ δὲ μή, otherwise; a common phrase, = 'suppose the contrary,' whether what precedes is aff. or neg.; GMT. 52.1, n. 2; H. 754.b. — ἐπὶ τ. ἐ. ὡφελεία, in my favor. — Πότ. δ' ἄν - δοκῶ σοι ὡφ., but do you think I would help you most. 38. ἔχεις ἐλπίδα μὴ ἀπολέσαι: for μὴ used with inf. in indir. disc. cf. on I. ii. 39, 41. — ὡς ἄν, sc. ἐαντὴν ἐπιτρέψαι πείσαιμι, as I would to one who, etc. 39. συντομωτάτη, κ.τ.λ. Cicero refers to this, De Off. II. xii. Cf. also I. vii. 1; Cyrop. I. vi. 22. — μαθ. τ. κ. μελ. αὐξαν. This was a characteristic doctrine of the Socratic ethics, that virtue was knowledge, and hence could be taught and could be developed by study. — οὕτως and θηρῶν are added to fill out the lacuna that exists in the Mss. After Sauppe; others variously.

P. 80. Ch. 7. 1. ἀπορίας, embarrassments, perplexities; fr. ἄπορος, 'no thoroughfare,' 'in an extremity.' — τὰς μὲν - τὰς δὲ partitive apposition, G. 137, n. 2; H. 500.b. — ἀ σύνοιδα αὐτῷ, τυλαί I know of him: dat. of association. — 'Αρίσταρχ. Little known of him. — σκυθρ. ἔχ., 'gloomy-countenanced,' downcast 2. ἐστασίασεν ἡ πόλις. This refers to the uprising of the people under Thrasybulus against the government of the Thirty (404 B. C.). The exiles seized the Piraeus. See on I. ii. 12, and Hists. — ὡς: G. 191. 111. 2; H. 621. — ἀδελφιδαῖ, nieces; the child of brother or sister (ἀδελφός); so ἀνεψιαλ, but used of first cousins. Cf. Lat. nepo(t)s, Eng. nephew. — τοὺς ἐλευθέρους: masc., personality rather than sex being regarded; cf. αὐτοὺς, § 7, but αὐτὰς, § 8. He may include himself. — ἀπὸ τ. οἰκ., i. e., from rentals. — ἀνείται, wants to buy; see on I. ii. 36.

P. 81. ἄν τις μ. δοκεῖ – εὐρεῖν, I think one would find it. G. 226.3. — περιορῶν, stand by and see. G. 279.3. 3. Τί ποτέ ἐστιν, how is it, pray? — πολλοὺς τρέφων, as we would say, in similar circumstances. The Greeks in parallelisms repeat the actual words and phrases, where our idiom employs pronouns, auxiliary verbs, or

other vicarious phrases. Cf. I. i. 8, and on $\partial \lambda \partial \gamma$. II. ii. 9. δι' ένδειαν, through actual want. 4. παρά σολ, cf. apud in Lat.; chez in French. - aloxpov, sc. for; is it not a shame then -? the subject being the uèv and dè clauses following taken together, forming a contrast. Cf. on I. ii. 9. — Νή Δί' - γάρ, 'yes; but the explanation is simple enough.' 5. τεγνίται, is subi. The article is omitted with the subject of definitions, the concept being the essence rather than the class, the intent rather than the content. The article is required with the predicate to give it the proper logical quantity. Artisans are those, etc. __ άλφιτα: cf. Lat. albus; as our 'wheat' and 'white.' __ ίμάτια: ίματ-ιο dimin, fr. είμα, = $F_{\epsilon\sigma}$ - $\mu\alpha(\tau)$, 'a vestment'; cf. $\xi\nu\nu\nu\mu\iota = F_{\epsilon\sigma}$ - $\nu\nu$ - $\mu\iota$, Lat. ves-tis, etc. The iudrior was a large square cloak which constituted the principal article of the Greek's dress. He usually wore under this the χιτών, tunic; of which χιτωνίσκος is a diminutive. Slaves wore the tunic only. The Example was a sleeveless variety of the latter. The Ydau's, as also the Ydav's below, were outer cloaks of smaller size than the iμάτιον: the former thick and used for military service and the like; the latter was of fine material, and worn for show.

P. 82. 6. λειτουργείν. Wealthy citizens were expected to perform such public services as furnishing trained choruses for the theatre in time of peace, and fitting out triremes in war time. — ἀνούμενοι is by purchase. 7. ἀ ἐπίστ., whatever trades they are masters of; for τούτων cf. on II. iv. 7. — τὴν μὲν ἀργίαν κ. τ. ἀμέλειαν αἰσθάνη – ἀφέλιμα ὄντα, τὴν δὲ ἐργ. κ. τ. ἐ. οὐδὲν χρήσιμα = the skeleton of the sentence. 8. ὡς οὕτε – οὕτε ποιήσουσαι, with no idea . . , and with no intention of following, etc. — ποτέρως, κ. τ. λ.: 'is it the industrious, or the idle, who are given to intemperance and lawlessness'? he asks.

P. 83. 9. νῦν μὲν, as things now are; corresp. to ἐὰν δὲ. — ὁρῶσαι, because they see that. — ἀπέχθειαν, disaffection. — κίνδ. - γίγνεσθαι: G. 261.1, n. 1. — ἐὰν . . . ὦσι, if you will take it upon you to secure them employment. — φιλικώτ. . . . ἔξετε, you will be, etc. See on I. ii. 39. 10. εἰ - ἔμελλον, if it were proposed that they, etc.: the privative form of condition, the verbal taking the place of an ἄν apodosis. G. 222, n. 2; GMT. 49.2, n. 3.a. — πάντες, κ. τ. λ., a general observation. — μὴ ὅκνει - καὶ - ὑπακ.: cf. on II iii. 16. 11. οὕτως . . . ιοστε, your suggestion strikes me

so favorably that. — πρόσθ. μὲν - νῦν δὲ, strongly antithetical; although - yet now. — δ ἀν λάβω, - ἔξω: the direct form retained in orat. obl.; cf. G. 247. — εἰς ἔργ. ἀφορμὴν, for means to start operations. 12. ἐργαζ. - ἐργασάμεναι, temporal participles; while it work - when they were done. — ἡρίστων. In more primitive times ἄριστον, 'breakfast,' was the early (cf. ἦρι) meal. It was now taken about midday, when advancing luxury had crowded the substantial δεῖπνον into the evening.

P. S.4. ἀντὶ ὑφορωμένων, instead of suspicious glances, lit. 'their looking,' etc.; a predicative participle as explained at I. ii. 63; with σκυθρ. preceding sc. ὅντων. — ἐαντοὺς – ἀλλήλους, masc. as including Aristarchus. — αἰτιῶνται αὐτὸν, indir. disc., but with the original mood. 13. οἶν: ὅFi-s, cf. Lat. σνί-s, Skt. ανίς, Eng. εννε. — Θαυμ. ποιεῖς, δς, you are a pretty fellow to. etc.; cf. on II. iii. 15, and for ðs, I. ii. 64. — ταῖς – παρεχούσαις, who supply. 14. Ναὶ μὰ Δία, why of course he does. — καὶ ὑμᾶς αὐτὰς, ενεν your worthy selves. — οὐδ' - ἐνὸς, by no man; more emphatic than οὐδενδς. Ch. 8. 1. διὰ χρόνου, after a lapse of time. — Πόθεν - φαίνη; So Cic., unde tandem – appares? — ὑπὸ – πολέμου, i. e. the Peloponnesian war, in the Spring of 404 B.C. By the terms of the treaty Λthens lost all her foreign and colonial possessions.

P. 85. αὐτόθεν, 'from right here,' from the city simply. — ἀφηρέθην μὲν, so Dind. and Sp. for ἀφηρέθηνεν of the Mss. Cf. Symp. iv. 31. — τῷ σωμ. ἐργαζ., by manual labor. 2. ἐργάζεσθαι, 'work for,' earn. 3. αὐτόθεν, 'from the very start,' at once. — γενομένω, when you have become. — τω – τῷ δεομένω, some one – who needs. — τοῦ συνεπεμελ.: the generic article; no definite individual, but that kind of assistant. H. 529. 5. τὸ ὑπαίτιον εἶναι, the idea of being answerable; for τὸ see on I. ii. I. — μὴ ἀγνώμονι, who is not unreasonable; a conception, hence μὴ.

P. 86. ἀνέγκλητον, without censure. 6. φιλαιτίους, who love to find fault. — ἀν belongs to εὐρεῖν and ζῆν as well as to εἶναι. Ch. 9. 1. Κρίτων. Crito was a very wealthy and a very worthy man; of about Socrates' age, and his fast friend. Cf. the mention of him at I. ii. 48; also in Pl. Ap. 33 E. The Crito of Pl. represents him as trying to induce Socrates at the last moment to save his life by breaking jail. — ὡς χαλεπ., how trying. See on II. iii. I for the neuter. — τὰ ἑαυτοῦ, his own business. — πράγ. ἔχειν, have trou-

ble; i. e. the unpleasantness of lawsuits. 2. καὶ ἄνδρα δστις, a man as well, somebody who. — φοβ. ὅπως μὴ, instead of simple μὴ: G. 218, n. 1; GMT. 46, n. 2. — τράποιτο: opt. by principle of assimilation, G. 201, n. 2; GMT. 34.2. 3. οἴω σοὶ ἀνδρὶ, a man like you; = τοιούτωρ οῖος σὸ: cf. G. 153, n. 5; H. 816.

P. 87. πάνυ - φιλοτιμ., would esteem it high honor. 4. έκ τούτων, accordingly. ___ άπὸ παντὸς, i. e. from any occupation, good or bad; but A. was 'high-principled' (φιλόχρηστος). Cf. II. i. 25. latter part. — ἀν ἔδωκε: the iterative aor. with ἄν, see G. 206, 226.2, n. 2; H. 704. &v is added by the eds.; but Dind. substitutes ἐδίδου for ἔδωκε of the Mss. - ἐκάλει, to the feast; cf. II. iii. II. 5. ἀποστροφήν οί, a refuge for him. — περιείπεν αὐτόν, was zealous for his interests; the verb is $\pi \epsilon \rho \iota - \epsilon \pi \omega$, $\sqrt{\epsilon} \pi$ for an original CER, Lat. sequor. __ των συκοφαντ., the blackmailers. συκοφάντης is usually explained as 'fig-informer' when the exportation of this fruit was forbidden by law; then 'informer,' 'spy,' etc. __ αὐτῶν τινα, added by the eds. - δίκην δημοσίαν, a criminal proceeding, not a private action for damages. — παθεῖν ἢ ἀποτίσαι, i.e., flogging or fine; a court formula. Cf. such phrases as (ημιοῦσθαι τ. κ. κολάζεσθαι (IV. ii. 29), - ἄγεσθαι τ. κ. φέρεσθαι, of plunder, etc 6. συνειδώς . . . πονηρά, conscious of his many villanies.

P. SS. 8. οὐχ ὅτι, not simply; in origin sc. λέγω. Η. 848.c.

— αἰσχρόν ἐστιν – μὲν – δὲ, see on II. vii. 4. Ch. 10. 1. σοι:
G. 184.3, n. 4; Η. 597. 2. Καὶ – γε implies yes. — σῶστρα, reward. G. 129.5; Η. 462. — τί γάρ; see on II. vi. 2.

P. 89. 3. ἀγνώμων, insensible to kindness. — Έρμογένης was one of Socrates' constant followers; mentioned also at I. ii. 48, IV. viii. 4. He is one of the characters in the Symp., where he figures as a poor but pious youth. His brother Callias inherited all the immense wealth of their father. Cf. Pl. Crat. 391 C — τὸ ὑπηρέτην – ἔχειν, – οἷμαι ἀντάξ. εἶναι, the possession of, etc., I regard as εγμίναlent. 4. διὰ τὰ πράγ, from circumstances. — πρίασθαι, aor. of simple idea; ἀνεῖσθαι, continuous action, 'set about buying.' With the latter verb and εὐωνοτ. cf. Lat. ven-eo, ven-do. 5. τὸ πραχθ. ταῦτα, that this be brought about. 6. οὐ πολὺ τελέσας, with no great outlay.

BOOK III. Ch. 1. δτι, used to introduce a main proposition like ώs, which some think should be written here, if this

first sentence be genuine. Cf. is at I. iii. I, IV. v. I. - Tŵv Kaλων, public honors, i. e., official positions; a Spartan phrase, says Br. - Διονυσόδωρον. It appears from Plato's Euthyd. 271 C that Dionysodorus and his brother Euthydemus (not the E. of IV. ii., etc.) came from Chios originally, and taught the military art and rhetoric at Athens. Socrates with his usual satire describes them as πάνσοφοι ἀτεχνῶs; adding that he never understood before what a 'pancratiast' was, - these were equally valorous in field and in forum. — δν ήσθάνετο: G. 230; GMT. 59. 2. Αἰσχρὸν μέντοι, really it is a shame. — έν τη πόλει στρατηγείν. Ten generals were chosen every year. They had control of foreign affairs as well as of the army and navy. The importance and responsibility attaching to the office is made apparent also by the fact that it was kept elective, while most others, as the archonship, were filled by lot. See Hists., Strategi. _ αὐτοῦ, his chance; i.e., μαθεῖν. _ ἀνδριάντ.: see on I. iv. 3. 3. δλης, pred. position; wholly. ___ μεγάλα, pred. with γίγνεσθαι alike after τά άγαθὰ and τὰ κακὰ. — ἐλθόντα μανθάνειν, to go and learn; cf. on I. iv. I. 4. προσέπαιζεν, the impf. referring to the whole conversation. — "Ομηρος, Il. Γ. 169 f:

> καλον δ' ούτω έγων ούπω ίδον όφθαλμοῖσιν, οὐδ' ούτω γεραρόν · βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικεν.

— γεραρὸν, majestic; with the soldierly bearing. — στρατηγείν μαθών, since he has learned, etc.

P. 91. καν μὴ ἰατρεύη, even if he do not practise. — διατελεῖ – τὸν, will always be: G. 279.4, n.; H. 798. 5. σοι, under you. — τὰ τακτικὰ, tactics; everything to do with the drilling, disposition, and management of forces. Cf. § 7 below; and Cyrop. VIII. v. 15. 6. τοῦτό γε, κ. τ. λ., that is a very small part. Xen. brings out the same ideas in Cyrop. I. vi. 14. — τῶν εἰς τ. πόλεμον, the necessary equipment. For the gen., G. 180.2; H. 587.b. — φιλόφρ. τ. κ. ἀμόν, at once kind and cruel. — προετ. κ. ἄρπαγα, lavish and grasping. — ἀσφ. κ. ἐπιθετ., cautious in his movements, yet bold to attack. 7. κέραμος, tile; collective. H. 514. — ἀτάκτως ἐρριμένα, scattered about in confusion. G. 138, n. 2.a; H. 511.f.

P. 92. συντίθενται, plur., thinking of the materials separately. So Sauppe with two Mss.; others συντίθεται, considering simply the inanimate mass. 8. δμοιον, apt comparison. The illustration of the foundation and roof of a house in § 7 is used also in the

same connection, Cyrop. VI. iii. 25. — τοὺς ἀρίστους, κ. τ. λ. The reading is that of Dind., Sp., Br., in place of that of Küh. and most of the Mss.: τούς τε πρώτους ἀρίστους δεῖ τάττειν καὶ 'τοὺς τελευταίους. Nestor is made to adopt a similar disposition of forces, Il. Δ. 297–300:

ίππηας μέν πρώτα σύν ίπποῖσιν καὶ ὅχεσφιν, πεζοὺς δ' ἐξόπιθε στήσεν πολέας τε καὶ ἐσθλούς, ἔρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν, ὅφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίη πολεμίζοι.

— ὑπὸ μὲν τῶν, κ. τ. λ., by the one, – by the other. Cf. at I. i. 16; and the similar phrase, Pl. Phaedr. 263 Β: ἐν μὲν ἄρα τοῖς συμφωνοῦμεν, ἐν δὲ τοῖς οὕ. 9. εἰ μὲν, κ. τ. λ., such ellipse of apodosis is not uncommon; usually sc. something like καλῶς ἔχει, well and good: GMT. 53, n. 1; G. 226.4, n. 2. — εἰ δὲ μή, see at II. vi. 37.

10. Τί οὐ σκοποῦμεν, 'why are we not –,' hence, come let us consider. — πῶς ἄν – μὴ διαμαρτ.: an indir. quest. which is also an apodosis. The μἡ is noticeable; seems to make a negative conception with διαμαρτ., avoid mistakes. — Τί δὲ τοὺς κινδ. μέλλοντας, well, in the case of those, etc. Sc. πῶς χρῆ τάττειν, or similar; sc. ποιήσομεν, Br., Küh. 11. Οὐ πάνυ, not at all. — πολλά, many situa tions. — ἐλθῶν, go and; see on I. iv. I.

P. 93. ἐνδεα, deficient. Ch. 2. 1. στρατηγεῖν ήρημ. See on III. i. 2. — "Ομηρον, Il. Β. 243. — ἀρα, it is because - ? a leading question, expecting an affirmative answer; see on II. vi. 1. 2. 'Αμφότερον, κ. τ. λ., Il. Γ. 179. Alexander the Great, who carried a copy of Homer with him everywhere, is said to have been very fond of this verse. — ἀρά γε, sc. ἐπήνεσε; ὅτι, because. — μόνος αὐτὸς, for his own part simply. — οὐκ εἰ μόνον - ἀλλ' εἰ καὶ, not if simply, — but if - also.

P. 94. 4. τίς, see on I. i. I. — περιήρει - κατέλιπε, reduced it all to this, viz. τδ εὐδαίμονας, κ. τ. λ. — ἡγῆται, subj. retained in or. obl.: G. 247. Chap. 3. 1. iππαρχείν. There were two of these, subordinate to the ten generals. Xen. has a special treatise, 'Ιππαρχεικός; which also presents the points of this chapter. — πρῶτος, at the head. — τοῦ γνωσθῆναι, for notoriety. 2. ὅτι - οἴει, because you think. — ἀν - παραδοῦναι, sc. εἰ iππαρχοίης. He would put the cavalry in better condition before handing them over at the end of his office, is the idea.

P. 95. που, if I mistake not. _ άμβατῶν, the shortened form, instead of ἀναβατῶν. ___ γὰρ οὖν, why of course. 3. "Ιθι - λέξον: G. 253, n.; GMT. 84. n. i. — ойк ещой, not in my province; то έργον belongs with τοῦτο. 4. παρέχωνται, furnish. It is altogether better with Schneider (approved by Dind., Br.,) to refer this not to the troopers (in the sense 'present'), but to those citizens of wealth expected to perform this public duty, ίπποτροφία. See on λειτουργεῖν, II. vii. 6; and Hipparch. i. 9. Also Hist. Gr. III. iv. 15; Ages. i. 24. Socrates' point being, - that, while the private might be expected to look after his own beast, yet the colonel should exercise a general oversight, and especially should he see that the right sort of animals are secured for the service. ___ οὕτως ἀναγώyous, so poorly broken. 5. avaBatik., more expert in mounting. Cf. Hipparch. i. 5. 6. την άμμον, 'the sand,' i. e., the race-course (δ αμμόδρομος). 7. τοῦ βάλλειν, with ἐπιμέλειαν; ώς πλείστ., subject of βάλλειν. Cf. Hipparch. i. 6, 21.

P. 96. ἄπερ, i.e. θήγειν - ἐξοργίζειν. 9. ἐκεῖνο: see on II. iv. I. — εἰδώς φαίνεται, is seen to know; 'to appear' simply, takes the inf. G. 280; H. 797, 802. 10. βελτίστους, most competent — διδάξω: G. 256; H. 720.c. 11. Λέγεις - σὺ, do you mean? — καὶ τοῦ - δύν.: καὶ is also. GMT. 92.1, n. 5, for the constr.

P. 97. νόμω, as prescribed by law. Cf. Pl. Crito 50. D: η οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν οἱ ἐπὶ τούτοις τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῷ σε ἐν μουσικῆ καὶ γυμναστικῆ παιδεύειν; and with this see on II. ii. 6. — διὰ λόγου, through the medium of speech; cf. ἑρμηνείαν – διὶ ης, κ. τ. λ., IV. iii. 12. 12. χορὸς εἶς, a single chorus; εἶς for emphatic effect in contrast with οὐδεὶς, κ. τ. λ. Every four years the different states sent deputations including a chorus to Delos in honor of Apollo and Artemis. — εὐανδρία, such a body of handsome men. In the Panathenaea handsome old men were selected to bear the olive-boughs in the procession (θαλλοφόροι); cf. Symp. iv. 17. 13. εὐφωνία, sweetness of voice, musical skill; cf. χορὸς preceding, while σωμ. μεγ. κ. ῥώμη refers to εὐανδρία. 14. Οὐκοῦν οἴει – ὡς, then you have an idea that. ὡς after οἴμαι is uncommon; Dind. omits, and reads πολὺ ἃν καὶ τοῦτο διενεγκεῖν. — τούτω, i. e. her cavalry. — διενέγκοιεν, sc. ᾿Αθηναῖοι.

P. 98. Ch. 4. 1. στρατηγοί, see on III. i. 2. — Οὐ γάρ, κ. τ. λ., is it not quite like the Athenians? The whole section is a question. — ἐκ καταλόγου στρατ., in the regular service. Τhe κατάλογος

was the muster-roll of those liable to military service. — κατατέτριμμαι, become a veteran; not 'worn out,' but 'experienced' from long service. — $\lambda οχ$. κ. ταξ., as captain and colonel. The $\lambda όχοs$, or company, contained usually 100 men; the τάξιs, or division, was less definite. — ὑπὸ τῶν πολεμ.: the construction not only with passives, but also where any notion of agency is implied. — ἄμα . . . ἐπεδείκνιεν, parenthetical. — ἔφη, he continued. — οὕτε - τε, correspond, as at I. ii. 47. — ἐν - ἰππεῦσιν. The Knights were a social, rather more than a military, order; a certain income was the basis of membership. — περίβλεπτον, remarkable. 2. Καὶ γὰρ οἱ ἔμποροι, why traders as well. 3. 'Αντισθένηs, like Nicomachides, unknown. — κεχορήγηκε, furnished a chorus; see on λειτουργεῦν, II. vii. 6. — Μὰ Δί': this expletive is used in direct connection with a negative, or where there is one in the sentence preceding or following.

P. 99. 4. τοὺς κρατίστους, i. e. as trainers. — ἐν τῆ στρατ. οὖν, κ. τ. λ., said with considerable irony. 5. ἐὰν – προαφῆται, – ἀν – εἴη: G. 227.1; GMT. 54.1.b. — σὺν τῆ φυλῆ. As the choregus in this requirement represented his tribe, the honors of a victory, and hence the incentives to effort, were immensely increased. 6. Λέγεις σύ, do you mean to say. — ὡς: see on I. i. 2. — ὅτου ἀν –, ἐὰν –, ἀν εἴη: see refs. at § 5; also GMT. 55.1. 8. τὸ – παρασκευάζειν, the necessity of making; for τὸ see on I. ii. 1. — τὸ προστάττειν, κ. τ. λ., committing every matter to suitable persons to execute; on πράττειν, G. 265; H. 765.

P. 100. 10. οὐκέτι, not so; 'no longer,' the analogy fails in this point. 11. ἐκεῖνο παρίης, you overlook that point; Impf. tense, in forming your opinion. — ώς, as; relative use. — οὐχ ἥκιστα δὲ τούτων, and what is far more important than all this. Litotes. 12. ἔφη, he concluded. — τὸ μέγιστον . . . κοινά: Dind. brackets; if admitted, δὲ, which Br., Küh., and others add, seems essential; sc. ἐστιν. The sense is briefly, 'both are managed by men of the same qualifications.' The same sort of practical tact is essential in both spheres.

P. 101. χρῶντω, deal with, manage. Some, dissatisfied with the principles advanced by Socrates in this chapter, interpret it as a specimen of deepest, well-sustained irony, "a paradox," of which Xen. failed to see the bearing." See "Xenophon," by A. Grant. The theory is far-fetched and quite untenable

- Ch. 5. Observe the dignity with which this conversation is conducted, the absence of condescension on the part of Socrates, and the unusual tone of deference and respect which he exhibits toward Pericles and his views. 1. Περικλεί. This son was born to Pericles by Aspasia. See on II. vi. 36. The Athenians 'legitimated' him on the death of Pericles' two older sons by the plague. He was one of the six Arginusan generals who were executed. See on I. i. 18.

 τοῦ πάνυ II., the famous Pericles. See I. ii. 40; and at II. vi. 13. σοῦ στρατ., since you have become general. ὅπως δὲ, how. βούλει ἐπισκοπ.: cf. refs. at II. i. I. ὅπου . . . ἐστι, wherein now the possibility lies. 2. Οίδα γάρ, see on I. iv. 9. ἑαυτοῖς, among themselves: cf. on II. vi. 20.
- P. 102. δυσμενώς . . . έχ. Thebes laid claim to supremacy over the other Boeotian cities. 3. Estivois, any people; see refs. at I. iv. 2. ___ προτρέπ. τε, cf. βουλομένω τε I. ii. 14. 4. άληθη is a pred. adj.; see on II. i. 14, and G. 138, rem. — ἐν Λεβαδεία. more commonly known as the battle of Coronea. It took place in the vicinity of both places, 447 B. C. Tolmides and his force were surprised during their retreat; he himself was slain with many of his troops, and many more were made captive. This was the end of Athenian power in Boeotia. See Hist.; also on Delium. For the tradition that Socrates saved Xenophon's life at the latter fight (424 B. C.), see Strabo, IX. ii. 7. — τεταπείνωται, is humbled; fr ταπεινός, 'humble'; factitive verb in -oω. = 'make humble.' αὐτοί κ. αὐτ., by themselves. — οἱ πρότ. - πορθοῦντες, who formerly used to ravage; the part. = impf. __ [δτε . . . έγέν.]: Dind. and Br., after Cobet, bracket. It is in keeping neither with historical facts, nor with the sense here. Küh. adds où before μόνοι; but we should then also expect εγίνοντο. 5. θάρρος, over-confidence. 6. ਵੱਕ du, as long as. G. 239.2, 233; GMT. 62.
 - P. 103. καραδοκοῦντες, watching eagerly for, 'as with outstretched head' (κάρα). ὥσπερ χορευταί, who keep their gaze fixed upon their leader during the whole performance. 8. εἰ ἐβουλόμεθα: G. 222; Η. 746; μάλιστ' ἀν ἐξορ.: G. 227.1; Η. 750 at end; ὧν εἶχον, similarly G. 232.2. προσῆκον: predicative, G. 280; see on I. ii. 63. They must be shown that this pre-eminence belonged to them distinctively from early times, and how (ὧs), etc. 9. εἰ τούς γε, κ τ.λ. No one of the several constructions and interpretations of this sentence is wholly free from objection. Taking the idea to be, 'we need but refresh their memories about their ancestors,' the

usual ordo is: εὶ ἀναμιμνήσκοιμεν αὐτοὺς ἀκηκοότας, τοὺς γε παλαιοτάτους ὧν ἀκούομεν προγόνους αὐτῶν ἀρίστους γεγονέναι. Where ἀκηκοότας is parenthetical: 'they have heard it, but have forgotten.' Dind. with Schn. rejects ἀκηκοότας. The theory that ἀκηκοότας has here the idiomatic sense of the verb (= λ έγεσθαι), and is to be taken as referring to προγόνους, merits consideration: — their ancestors, men who are reputed to have been of highest valor. There are other possible versions. 10. τὴν . . . κρίσυν, the decision between the Gods. This refers to the legend of the controversy between Poseidon and Athene over the protectorship of Athens, referred to Cecrops to decide. Cf. Apollod. III. xiv; Ovid. Met. VI. 70 ff. — 'Ερεχθέως. Erectheus was a famous traditional hero and one of the early kings of Attica. — τροφήν κ. γέν.: hysteron-proteron Cf. Hom. II. B. 547-8:

δημον Έρεχθησος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' ᾿Αθήνη θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος ϶Αρουρα

— ἐπ' ἐκείνου, in his time; so ἐπὶ with the foll. gens. — πρὸς τοὺς . . . ἡπείρου, refers to wars with the Thracians and Eleusinians on the north; ἐχομένης is adjacent. — καὶ τὸν, sc. πόλεμον. It was against Eurysthenes. — τοὺς ἐ. Θ. πολεμηθέντας, sc. πολέμους; against the Amazons, against the Thracians, against Crete. — δῆλοι γεγόνασι, have a clear record. — τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἀνθρ., the men of their times.

P. 104. 11. τὰ μὲν αὐτοὶ κ. αὐτούς corresp. to τὰ δὲ καὶ μετὰ Π. Such as Marathon; Salamis, Plataea, etc. — τοὺς κυριεύοντας, the Persians. See the Histories on this period; especially Cox's Greeks and Persians. — μέγιστα ἔργα, cutting the canal through the peninsula of Athos, and bridging the Hellespont. — οἱ δὴ, these too, you see; more immediate ancestors (οἱ ἐκείνων ἀπόγονοι). 12. διέμειναν, i. e. resisting all encroachment. They boasted of þeing αὐτόχθονες. Cf. Thuc. I. ii. τὴν γοῦν ᾿Αττικὴν – ἀστασίαστον οὖσαν ἄνθρωποι ὅκουν οἱ αὐτοὶ ἀεἰ, id. 5. — ἐπέτρεπον, committed their cause. 13. ὥσπερ, κ. τ. λ. The same illustration is used at I. ii. 24. 14. γενέσθαι, connect with δοκεῖ μοι. — εἰ δὲ μὴ: see at II. vi. 37. — τοὺς νῦν πρωτεύοντας, i. e. the Spartans. Xenophon may be suspected of being responsible for the following unfavorable comparison of Athenian with Spartan customs and institutions His intense favoritism for the latter is well known.

P. 105. 15 Λέγεις, κ. τ. λ., you seem to say that all virtue is a a great remove from our state. For που, cf. III. iii. 2; IV. ii. 31.—
of, see on I. ii. 64.— ἀπὸ τ. πατέρων ἄρχ., beginning with their fathers, show contempt for, etc.— In this connection cf. Rep. Lac. x. 2; also Cic. De Senect. xviii., 63, Lysander's boast: Lacedaemona esse honestissimum domicilium senectutis. 16. ἀγάλλονται, exult in.— ἐαυτοῦς, cf. at § 2.— πλείστας δίκας – δικάζ. The litigious disposition of the Athenians, their numerous courts and incessant litigation, furnishes Aristophanes with stock material for satire. This constitutes the theme of the Wasps. In Clouds 207-8, Strepsiades on having Athens pointed out to him on the map for the first time is incredulous;

... τί σὸ λέγεις; οὐ πείθομαι, ἐπεὶ δικαστὰς οὐχ όρῶ καθημένους.

See also 1220-1 ib. 17. ἀτηρία: Dind., Sp., Br., from one or two Mss.; Küh. with most of the Mss. gives ἀπειρία. ἀτηρία occurs but once elsewhere. There are many conjectural substitutions; Dind. prefers πονηρία, as in § 18. — ἢ ὥστε, as I. iv. 10: G. 266.2, n. 4 a; 11. 768 18. ώς, how; see on I. ii. 9. — οὐδένων καταδεέστερον, in a manner inferior to none. 19. τοῦτο, see on II. iv. 1. — τοῦς τοιούτους, gymnasts, dancers, etc.

P. 106. οἱ δοκοῦσι - προκεκρίσθαι, who are supposed to be distinguished, etc. 20. 'Αρείω πάγω, the Areopagus; named from its locality, 'Hill of Ares.' This most venerable Council of the Athenians was charged with the highest judicial functions; it had jurisdiction in cases of life and death, and exercised a general censorship of morals. It was composed wholly of ex-archons, in theory of those only who retired with spotless reputation (δεδοκισμένος). — τούτοις, i. e. 'Αρεοπαγίταις. — ως, see on I. i. 4. 21. "Ισως γάρ, why perhaps. — κιθαριστῶν, in the case of musicians, etc.; part. gen. — οὐδὲ εἰς, κ. τ. λ., no man assumes direction, etc. — αὐτοσχεδιάζ, means 'take up the calling without previous training.' 22. στρατηγήμ., military devices, 'pieces of generalship'; fr. στρατηγέω.

P. 107. 23. λάθης σεαυτὸν ἀγνοῶν, unawares overlook. G. 279. 4; and see on I. ii. 63 — σεαυτὸν μη εἰδότα: σεαυτὸν is expressed for emphasis in contrast with τοὺς ἐπισταμένους. The μη is usually explained by attraction in the ἐὰν clause; better perhaps to take it as belonging not to the copula in εἰδότα, but to the adjective con-

ception in it, — 'ignorant' rather than 'do not know.' Cf. G. 283. 4, 5; H. 839, 840; and cf. μὴ διαμαρτ. III. i. 10. 24. Οὐ λανθάνεις, κ. τ. λ., 'you do not deceive me,' — I am fully aware that, etc. GMT. 112.2, n. 5. 25. ὄρη μεγάλα, Cithaeron and others. — ὄρεσιν ἐρυμνοῖς, Parnes, Lycabettus, Pentelicus, Hymettus, etc. 26. Μυσοὶ κ. Πισίδ.: cf. Anabr II. v. 13; III. ii. 23. — βασιλέως, the Great King, the king of Persia; omits the article: H. 530.a. 27. μέχρι τ. ἐλαφρᾶς ἡλικίας, while of the active age; the ephebi, from 18 to 20, who served as περίπολοι, militia for the frontiers. — ὑπλισμένους – κατέχοντας = protases to ἄν – εἶναι, – κατεσκευάσθαι; = εἶ ὡπλισμένοι εἶεν – κατέχοιεν.

P. 108. Ch. 6. 1. Γλαύκωνα: connect with έλκόμενον as obj. of παῦσαι. G. 279. 1; H. 798. This Glauco was a brother of Plato. Their father Ariston married the sister of Charmides, the son of Glauco at line 6 of this §; for the latter again, see ch. vii. - κ. καταγέλ. ὄντα, and making a fool of himself. - 18 was the age at Athens for assuming the duties and privileges of citizenship. The people expressed their disapproval of a speaker by hissing and hooting, till he was forced to retire, or was conducted from the bema by the τοξόται, the Athenian police. Thus in Pl. Protag. 319 C: ἐἀν δέ τις ἄλλος ἐπιχειρῆ αὐτοῖς συμβουλεύειν, δν ἐκεῖνοι μὴ οίονται δημιουργόν είναι, καν πάνυ καλός ή και πλούσιος και των γ "ναίων, οὐδέν τι μᾶλλον ἀποδέχονται, ἀλλὰ καταγελώσι καὶ θορυβοῦσ έως αν ή αὐτος ἀποστή ὁ ἐπιχειρών λέγειν καταθορυβηθείς, ή οἱ τοξόται αὐτὸν ἀφελκύσωσιν ἡ ἐξαίρωνται κελευόντων τῶν πρυτάνεων. Πλάτωνα, noticeable as the sole reference in Xen. to this most famous of Socrates' pupils. 2. είς τὸ ἐθελήσαι ἀκούειν, to make him willing to hear; the purpose of τοιάδε λέξ. Cf. είς τὸ with inf., Anab. VII. viii. 20. __ ήμιν, they tell us; the ethical dative: G. 184.3, n. 6; H. 599. — εἴπερ τι καὶ ἄλλο, if anything is. — Θεμιστ. Cf. IV. ii. 2, and on II. vi. 13. 3. ἐμεγαλύνετο, ' felt big.' ___ μετά δὲ ταῦτα corresp. to πρῶτον μὲν of § 2.

P. 109. εἶπον, I aor. imper.; see on II. ii. 8. 4. ώς ἀν τότε σκοπῶν, as though he were then for the first time considering. With ἀν sc. διασιωπήσειε, to which σκοπῶν may represent the protasis. 5. πόσαι τινές, about how much; τις as at I. i. I. — ἐνδεῶς ἔχουσιν, – παοαλείπονται, fall short, – fail altogether. 6. ἀφαιρεῖν, cut down. — ἀναβαλούμ., 'put off.' 7. καὶ τὰ ὄντα, κ. τ. λ., he would simply throw away even what he had.

- P. 110. 8. ή τῶν with Dind. and Sauppe for ήττων τῶν of the Mss. 9. ἀπὸ στόματος, from memory, 'right off my tongue's end.'

 10. τήν γε πρώτην, for the present. καὶ διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν, on account of their very magnitude; referring to a knowledge of military resources (τῶν τοῦ πολέμον) implied in περὶ πολέμον. ψυλακαὶ, the posts; φρουροὶ, the garrisons; ἐπίκαιροι is in advantageous positions. 11. ἀπάσας altogether; sc. ἀφαιρεῖν συμβουλεύσω. τὰ ἐκ τῆς χώρας = τὰ ἐν τῆς χώρα ἐξ αὐτῆς. ἀρπάζειν, 'open plunder' as contrasted with stealing on the sly (κλέπτειν). ἀτάρ, ἔφη, but he continued. 12. τὰργύρεια, at Laurium; see on II. ν. 2.
- P. 111. βαρὰ τὸ χωρίον εἶναι, it is said to be an unhealthy region. 13. πόσου . . . προσδεῖται, how much additional the State requires for the current year; i.e., by import. παμμέγεθες, gigantic. 14. μυρίων, cf. Oec. viii. 22. οἰκιῶν οἴκων: houses, homes households, families. συνέστηκε, 'consists.' τὸν τοῦ θείου, that of your uncle: Charmides, of § 1 and vii. 1. Charmides seems to have lost all his wealth later; see Symp. iv. 29–32. τάλαντον, the weight of 57 lbs
- P. 112. 16. δπως μη ἔλθης: G. 218, n. 1; GMT. 46, n. 2. α μη οίδε: G. 232.1; GMT. 61.1. ἐνθυμοῦ, with πότερα σοι, κ. τ. λ.; on ἄλλων cf. αὐτῶν, I. i. 12. 17. ἐνθυμοῦ, καὶ εὑρήσεις: a similar construction at II. iii. 16, vii. 10. ἐκ ὄντας, consist of. G. 279.2; H. 799. 18. διενεγκῶν: διαφέρω with gen. 'differ from,' hence 'to be superior to,' surpass. ἀν θαυμάσαιμι: the opt. due to the second protasis. Ch. 7. 1. Χαρμίδην. Charmides was the uncle of the preceding Glauco and of Plato. Critias, his cousin and guardian, had introduced him to Socrates after the battle of Potidaea (432 B.C.). He was notable for his great beauty, and no less for his virtues. Cf. Pl. Charm. 153–154 B. Appointed to governorship of the Piraeus under the rule of the Thirty, he fell in the engagement which accomplished their overthrow and the return of the exiles (403 B.C.) See on II. vii. 2.
- P. 113. στεφανίτας άγῶνας: referring to the greater contests as the Olympic, where the olive wreath was the highest and most coveted honor. Contests for which prizes were given were termed θεματικεί. ποιόν τινα, what sort of a man; cf. τls at II. ii. 3. 2. καὶ ταῦτα, κ. τ. λ., and that too; ὧν = τουτων ὧν; ἀνάγκη, κ. τ. λ., in which you are compelled as a citizen to have an interest. 3

als, i. e. έν als. — ἀνακοινῶνται, 'communicate,' refer for advice. 4. κατὰ μόνας, by themselves, alone; a peculiar idiomatic phrase which Br. explains by sc. δυνάμεις or μοίρας; others χώρας; cf. Thuc. I. xxxii. 5, xxxvii. 4. 5. Alδῶ, bashfulness. — παριστάμενα, take possession of one. — Καὶ σέ γε, κ. τ. λ., true, but I want to show you, etc. καὶ – γε after a question, implies a yes; cf. at II. x. 2. — διδάξων: G. 277.3; H. 789.d.

P. 114. αἰσχύνη λέγειν, you feel afraid to speak. Observe how the object inf. differs from the obj. participle with this verb. 6. κναφέις: see on γονείς II. ii. 14. 7. δ, that which. — διαφέρειν followed by ħ, here = 'better than'; cf. on III. vi. 18. Tr.: more sensible than for an athlete who is superior to trained opponents to fear the untrained. — ἐν τοῖς – φροντίσασι, κ. τ. λ., among men who have never given a thought to politics and who have no disdain for you. 8. Καὶ γὰρ οὶ ἔτεροι, why so do the others. — σου: see refs. on αὐτῶν, I. i. 12. — ἐκείνους, emphatically, those persons, i. e. statesmen and politicians (οἱ ἔτεροι here, τοῖς πρωτεύουσιν, § 7, τοῖς πρώττουσι, § 3); τούτοις, these latter, i e. the populace in the assembly. — οἷει δυνήσ. προσενεχθ., you feel that in no way will you be able to face. 9. μὴ ἀγνόει, κ. τ. λ., do not disesteem your own powers, nor commit that mistake which so many do. Cf. Cic. Ep. ad Ouint. iii. 6, at end.

P. 115. Ch. 8. 1. 'Αριστίππου, see on II. i. 1; also on I. ii. 60. — ἐπαλλαχθῆ, be misconstrued. — ὡς ἀν, sc. ἀποκρίναιντο; cf. II. vi. 38; III. vi. 4. — πεπεισμ. . . . δέοντα, confident they are pursuing the right course; meaning simply that Socrates feeling sure of his ground was not afraid to commit himself. Cf. especially from § 4 on. Dind. after Schn. reads πεπεισμένος, referring to Socrates.

2. δὴ, you perceive; see on I. ii. 14. — ὄν: G. 280; GMT. 113. — ἐάν τι ἐνοχλῆ, κ. τ. λ. The idea is: Socrates cleverly parried the catch-question. ἐνοχλέω means 'to annoy,' 'to bore,' here rather 'to corner'; τοῦ παυσόντος would be 'a way out,' 'some expedient,' etc. — ποιεῦν, like our 'do'; = ἀποκρίνεσθαι.

3. πυρετοῦ, for a fever; objective gen. — ἔφη, repeated incidentally. — δέομαι, sc. εἰδέναι.

P. 116. 4. ως ένι, like ως οίδν τε previous. 5. προς ταύτα, in the same respects. — ἔπειτα, see on I. iv. 11. — το αὐτο, in the same phrase. 6. προς τὰ ἐαυτῶν ἔργα, for its own peculiar service το αὐτο is subject. — το προς δρόμον καλον, what is a fine form

for running. Cf. Symp. ii. 17: οἱ δολιχοδρόμοι τὰ σκέλη μὲν παχύνονται, τοὺς ὅμους δὲ λεπτύνονται, — οἱ πύκται τοὺς μὲν ὅμους παχύνονται, τὰ δὲ σκέλη λεπτύνονται. — εὖ ἔχη, are well-suited. For sentiment cf. IV. vi. 8, 9; also Symp. v. 3, 4, where Socrates proceeds merrily to claim extraordinary beauty for his big eyes, his flaring nostrils and snub nose, and his thick lips, on the score of utility.

P. 117. 8, τοῦτο: see on II. iv. I. — ὅπως - ἔσται: G. 217; GMT. 45. 9. ¿πειδή - συμφαίεν: the verb of the apodosis is omitted as in the preceding sentence; it suggests itself readily. παστάδας, the portico or colonnade surrounding the open court in the interior of the Greek house. It is the height of the north or south side of this interior portion that is referred to in the §. --τὰ πρὸς μεσημβρίαν, those parts facing south. See Oec. ix. 4. 10. ώς . . . εἰπεῖν, in a word: G. 184.5, 268; H. 601.a, 772; GMT. 100. — αὐτός, the master. — αν ήδ. καταφεύγοι, would find a most comfortable retreat. This is an apod. to an implied prot., as well as itself the prot. to αν είη: G. 227.1, n. _ γραφαί - ποικιλίαι: paintings and mural decorations in color, which would be injured by the light, and hence required the exclusion of the sun. This we infer was Socrates' ground of objection. — ἐμφαν. οὖσα, κ. τ. λ., whilst most conspicuous, is most removed from the rush of daily life. άστιβεσ. is 'untrodden'; the word is poetic. ___ ίδόντας, i. e. from afar. - ayvas &x., without defilement; or better with feelings of reverent awe, - as going to a sacred place, removed from the common.

P. 118. Ch. 9. 1. ή ἀνδρεία, Manliness, bravery; or transliterate, 'Andria.' Cf. IV. vi. 10-11; and Introd. In Latin, Fortitudo, which Cic. (Tusc. Disp. IV. xxiv., 53) thus defines: scientia rerum perferendarum vel affectio animi in patiendo ac perferendo summae legi parens sine timore. — διδακτὸν ἢ φυσικόν, natural or acquired. For reference to the same debatable question, cf. Symp. ii. 12. — τρεφομένους, men brought up; attributive participle. — τόλμη: fr. √ταλ, τλα, cf. τλῆ-ναι, and Lat. tul-i, tol-lo; physical notion, 'sustain,' 'endure,' transferred to the mind. 2. ἀσπίδας - δόρατα, - πέλταις - ἀκοντίοις: the characteristic heavy armor of the Spartans contrasted with the lighter accoutrements of the equally warlike Scyths. — οὐτ' ἀν - ἐθέλοιεν ἀν: for ὰν see refs. at I. iv. 14. 3. ἐπιδιδόντας, improve. — τοὺς εὐφυεστ., the more

- highly gifted. 4. Σοφίαν σωφροσύνην: Wisdom Virtue; Lat. Sapientia or Prudentia Temperantia. Cf. IV. vi. 7; and Introd. $\tau \hat{\varphi}$. . . έκρινεν, he judged a man wise and virtuous by his recognizing the right and practising it, etc. —και $\tau \hat{\varphi}$ τὰ αισχ.: anacoluthon for $\tau \lambda$ δὲ αισχ.
- P. 119. ἐκ τῶν ἐνδεχομένων, from the possible courses. 5. δικαι οσύνην, Rightfulness; or transliterate, 'Dicaeosyne': Lat. Justitia. Cf. IV. vi. 5, 6; and Introd. - The argument: Rightfulness and every form of virtue is Wisdom; for (1) all right and all virtuous action is beautiful (τά τε γὰρ δίκαια . . . ἀγαθὰ εἶναι); and (2) those who perceive this beauty in right and virtuous action would choose no other, while the ignorant are altogether incapable of it (καl οὕτ' ἃν . . άμαρτάνειν); hence from the latter, (3) all beautiful action is of the wise (οδτω καl . . . άμαρτάνειν), or is Wisdom; but since (4), cf (1), right and beautiful action = (all) virtue ($\hat{\epsilon}\pi\epsilon l$ \hat{obv} . . $\pi\rho\hat{a}\tau\tau\epsilon\tau\alpha\iota$), thus from (3) and (4), (5) all virtue (including the specific Rightfulness) is Wisdom (δήλον elvai, κ. τ. λ.), q. e. d. 6. Maviav, Madness, 'Mania.' Socrates regarded this as the logical contrary, not the contradictory, of Wisdom; hence while Madness implied lack of Wisdom, all lack of Wisdom was not Madness; yet certain forms of ignorance and conceit, he held, approached thereto. — ά μη οίδε, the reading of one inferior Ms., adopted by Dind., Sp., Br.; μλ & οίδε of the other Mss. is intelligible by giving the force of the negative to the whole phrase and supplying the natural ellipse. _ δοξάζειν, κ. τ. λ., forming theories about, and supposing one understands, etc.
- P. 120. 7. τοῦτον, that man; the person supposed in the preceding conditions. Cf. τοιαῦτα, I. i. 9. ἔρωτα, passion. παράνοιαν, mental aberration. 8. Φθόνον: prolepsis, cf. at I. ii. 13. λύπην τινα, κ. τ. λ., a sort of pang, not however one that arises over the misfortunes of friends, etc. Cf. τις at II. ii. 3. φθονεῖν, they alone exhibit envy. εἴ τις φιλῶν τινα, that a man, if he really cared for his friend. πάσχειν αὐτό, feel this emotion.

 9. Σχολήν, Idleness, also 'leisure'; so σχολάζειν, 'to be idle,' and 'to have leisure.' πάντος . . . σχολάζειν, κ. τ. λ., all these were idlers, for they could go at something better. For the reverse, however, no man had leisure, etc. Cf. I. ii. 57. 10. βασιλεῖς: article omitted; essence of royalty. See on II. vii. 5. ὑπὸ τῶν τυχόν των, by the populace. Cf. the word at I. i. 14.

- P. 121. 11. ἀρχοντα πειθομένους: are object parts. of indir disc. G. 280; GMT. 113. ἀν μὲν . . . ἐπιμελεῖσθαι: ἀν = ἐἀν. This sentence is elliptical and parenthetical. With the preceding: he showed, that all other men who have anything needing oversight, perhaps they consider themselves competent to look after it, but if not, they obey those, etc. Cf. the ellipse after ἐἀν . . . πείθηται in the extract from Plato at II. ii. 6. ἐπιμελεῖσθαι depends on ἐπίστασθαι; we may supply in thought αὐτοὺς ἐπιμελομένους as the object construction after ἐπεδείκνυεν, analogous to πειθομένουs before and after For εἰ δὲ μὴ, see at II. vi. 37. 13. ἀζήμιον, κ. τ. λ., suffers no penalty, or a very slight one; ὡς ἔτυχε, 'just as it happens,' trivial, etc.
- P. 122. 14. ἐπιτήδευμα, pursuit. _ Εὐπραξία, well-doing; but Socrates' interlocutor understands the term in its usual sense, 'success.' kindred to εὐτυχία, 'good fortune.' Hence the second question. — τὸ μὲν γὰρ μὴ ζητοῦντα, since for a person without effort, etc. Chap. 10. 1. των τας τέχνας έχόντων, those skilled in the arts. — Epyarlas Eveka, as their occupation, or for a living; the word has both ideas; fr. ἐργάζομαι, 'work at,' 'earn.' — εἰσελθ. μέν, - ποδε δέ K, at § 6. - Παοράσιον. Parrhasius, already mentioned in connection with Zeuxis at I. iv. 3, was a native of Ephesus, but afterward honored with Athenian citizenship. He was probably young at this time, as one would naturally infer from the dialogue, if it does him justice. Notwithstanding the same and the traditions respecting the skill of these great painters, some modern historians of Art believe that Greek painting at its best would appear crude to modern ideas. What Pliny says of Parrhasius has interest (Hist. Nat. xxxv, 10): primus symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum in lineis extremis palmam adeptus - γραφική, κ. τ. λ.: regarding this as an attempt at formal definition, the subject omits the article, and the predicate elkaola requires it, on the principle stated at II. vii. 5. Hence Dind. (ή γραφ. - είκ.) and Saup., Br. $(\gamma\rho\alpha\phi. - \epsilon i\kappa.)$, are at fault; and Küh. with all the Mss. but one, perfectly right.
- P. 123. ἐκμιμεισθε, copy to the life. Frost. The plural of course means, 'you painters.' 2. τά καλὰ είδη, forms of ideal beauty. δλα, pred. adj.; in every part. 3. πιθανώτατον, winning, captivating. ἡθος, disposition, character. ὧν στὸ είπας,

- i. e. in § I. 4. τδ . . . βλέπειν, the power to express by the look friendship or hatred. ἐπὶ τ. ἀγαθοῖς, at the prosperity. οἱ φροντίζοντες, the sympathetic. φαιδροί, radiant. 5. καὶ τὸ μεγαλοπρεπές, κ. τ. λ., grandeur and nobility of character, baseness and meanness, etc. Observe the pairs of kindred qualities followed by their opposites. The adjs. are used as abstracts; cf. at I. i. 16.
- P. 124. Stadalver, intrans., 'shines through,' is exhibited. ___ ήδιον, sc. είναι; τους άνθρώπ. (such men) is obj. of δράν. So Br., Küh., etc.; Schn. and others take τ. ἀνθρ. as subj. of δράν, and δι' ὧν as pictures through which. This query seems more of a general concluding reflection on the part of Socrates than a question for information; hence the style of the response. Schn. thinks Socrates would herein suggest to P. to use his pencil on the first class of subjects, rather than upon the ugly and deformed. 6. There is a tradition that Socrates, following for a time the profession of his father, himself executed a very creditable piece, a draped statue of the Graces. See Paus. I. xxii. 8. _ allolous, in various postures; others, in distinct postures; some are wholly displeased with andous, and variously emend; thus Dind. to καλοί οδε. - τὸ ζωτ. φαίν., the life-like appearance. _ ανδριασιν: see on I. iv. 3. 7. ύπο τ. σχημάτων, in their particular attitudes. - πιθανώτερα, more striking. 8. τὰ πάθη, the expression of emotion. — ἀπειλητικὰ, with threatening glare, menacing. - euppair, beaming with exultation. __ Tà - Epya, the workings.
- P. 125. 9. θώρακας εὖ εἰργασμ., some well-made specimens of thorax. τὸ μὲν σκεπάζειν, δὲ μὴ κωλύειν: τὸ belongs to both clauses jointly: protecting without interfering. 10. πολυ τελεστ., of more costly materials. πλείονος price; sc τῶν ἄλλαν. Τὸν ῥυθμόν . . . ἐπιδεικνύων, how do you show this proportion, by measure or by weight? (i.e. to the purchaser). 'Is it a matter of adjustment of parts, or distribution of the weight?' Dind. and Sp. prefet ἀποδεικνύων, used absolutely. 11. "Ωσπερ κ. ἀρμ., in just the same way that I make them fit. 12. καθ' ἐαντὸ, absolute; πρὸς, relative to. ἀν, sc. φαίης. τῷ σῷ λόγῳ, from what you say. 13. οὐ μικρὸν ἀγαθὸν, not an unimportant advantage. ἔχοντας, though they 'τανε.
- P. 126. διειλημ. το βάρος, having their weight distributed; τὰ μὲν, a part, etc. ὑπὸ, = born by; such a participle is implied in this construction with the gen.; cf at III. iv. 1 ολίγου δεῖν

a phrase, = almost: G. 268; H. 772. — προσθήμετι a rar? of the person. 15. τοῦ σώμ. μὴ μένοντι, as we are to suppose that the body does not keep in one position; note the μὴ. — ἀκριβεῖs, tight-cling ing, close-filting — ἀποδέχη, get the idea. Ch. II. 1. Θεοδότη, said to have become the mistress of Alcibiades. — οἴαs, of that class who. — κρεῖττον – λόγου, beyond all description.

P. 127. ἀπεικασομ., i. e. using her as a model. — ἐπιδεικνύειν cf. ὧν - εἶναι I. i. 8, and refs. there. — θεασομένους: G. 281.2; II. 805; GMT. 114.2. — ἀκούσασι, by hearsay. — Οὐκ ἀν φθάν. ἀκ., come along at once. 2. ταύτην: see on θεασομ., § I. 3. δίκαια λέγοι: see on ἄτοπα λέγ. II. iii. 15. — πλείω: cf. on μείζω, II. ii. 3. — ἀφελήσεται, as passive. 4. θεραπεία οὐ τ. τυχ., finery far above the common; for τυχ. cf. on I. i. 14. — ἀφθόνως κατεσκ., luxuriously adorned. — 'Αλλ' ἄρα, well perhaps. All this in the sly Socratic irony.

P. 128. χειροτέχναι, slaves who were skilled craftsmen, and who were let for hire. 5. Νη τ. "Ηραν. Socrates affects this feminine oath; cf. I. v. 5, IV. ii. 9, etc. — η οἰων . . . βοῶν, sc. ἀγέλην. — ἐπιτρέπεις, leave it to. 6. ὡς, how. 7. Οὐ γὰρ . . . χρη, why surely you should not expect so entirely without artifice, etc. 8. εὐνην, lair; or more technically, forms. — κατὰ πόδας, see on II. vi. 9. — καὶ ἐκ τ. φανεροῦ, i. e. even before the hunter's eyes.

P. 129. 10. τον ἐντρυφ., the debauchee, rake. — καὶ ὅτι . . . φίλοι: object sentence after ἀναπείθειs: and that, etc. Küh. takes as causal sent.: and since, etc. 11. πολὺ διαφέρει, it is of great importance. — θηρίον, i. e. man. 12. τοιαῦτα ἀξιοῦν, demand such favors. — αὐτὴν, yourself.

P. 130. 13. δεομένους, only on solicitation. — σεαντής, your person 14. τῶν παρ' ἐμοὶ, like the last; objective gen. with λιμὸν. — τῷ μὴ φαίν. βουλομ., by not letting it appear that you are willing; μὴ is added after Cobet, with Dind., Sp., Br. 15. Τί οὖν οὖ - ἐγένου, why then don't you become. Aor. vividly expressing surprise: GMT. 19, n. 6. 16. τ. αὐτοῦ ἀπραγ., his life of leisure — φίλαι: the fem. used playfully of his followers. — φίλτρα - ἐπωδάς, see on II. vi. 10. 17. 'Απολλοδ. Apollodorus was a devoted disciple of Socrates; present at his trial, and with all the others here mentioned present in the prison at his death. The excessive grief of Apoll. on this occasion is noticed in Pl. Phaedo 117 D. In Pl. Symp. 172 C, he says of himself: Σωκράτει συνδια

τρίβω καὶ έπιμελès πεποίημαι έκάστης ἡμέρας εἰδέναι δτι αν λέγη η πράττη.

- P. 131. 'Αντισθ., see at II. v. 1; cf. Symp. i. 3, iv. 44. Κέβ. - Σιμμ., mentioned at I. ii. 48. — ιύγγων, magic charms, witcheries. The word is the name of the bird, wryneck; bound to a magic wheel, it was supposed to have power over the affections. The term is used too for the wheel. See Lex. 18. χρησον, lend. - ἐπὶ σοὶ - ἔλκω: ἔλκειν ἴυγγα ἐπί τινι, was the technical phrase for the operation — φιλωτέρα: gender as φίλαι above. — ἔνδον ที: ยังбอง ยังธุดอร = propria meretricum amatores excludentium formula, RUHNKEN. Ch. 12 1. Έπιγένην. Epigenes is mentioned in Pl. Phaedo as present on that last day of Socrates' life. — 'Ιδιώτης means a private individual, a 'non-professional,' in every relation; here it is opposed to ἀσκητής, the trained athlete. The adv., ίδιωτικωs, being used in the same sense, = here feeble, slender. 'How much your body shows the lack of training,' says S.; to which E. responds, 'why I have no call to train.' 'Epigenes, as liable to military service, should regard himself not a bit less (οὐδέν γε μάλλον) in training than prospective Olympic contestants,' is the pith of Socrates' rejoinder. 2. ἀποθνησκ - τ. αίσχρ. σώζ., lose their lives, - or save them with dishonor.
- P. 132. ἥτοι ἣ, certain either to or. πλείω τ. ὑπαρχ. αὐτ., more than they are worth; given as a ransom. 3. ἐπιτιμίων, penalties, these unpleasant accessories. είναι (sc. ταῦτα) δ δεῖ, κ τ. λ. 4. εὐσχημόνως, 'handsomely,' with honor. ἀξιοῦνται, are deemed worthy. ἀφορμὰς, resources, fortunes. 5. οὔτοι χρὴ, κ. τ. λ., it is by no means right because our state, etc.; unlike Sparta. For Xen.'s Spartan proclivities see on III. v. 14. οὖδὲ οὖδὲ, not even nor yet.
- P. 133. 6. Dind. adopts δοκεί χρεία from Hirschig, on account of the τις following. τῷ διανοείσθαι in using the intellect, in thinking. 7. τις νοῦν ἔχων, a man of sense. 8. ἐαντὸν: prolepsis, see on I. ii. 13. Ch. 13. L. χαίρειν, the usual term for greeting. τὸ μὲν μὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι δὲ τοῦτό σε λυπεῖν: τὸ with the contrasted clauses, as at III. x. 9; cf. too on μὲν δὲ at
- P. 131. εἰ ἀπήντησας: G. 222; H. 746. 2. ἀηδῶς ἐσθ., had a poor appetite. ᾿Ακουμενός, a physician and friend of Socrates, mentioned in Plato. Παύσατθ. ἐσθ., stop eating; sc. τινα

G. 279.1; H. 798; and cf. at I. ii. 63. 3. παρ' ἐαυτῷ, at his house see on II. vii. 4. — ψυχ. – ὥστε λούσασθαι: GMT. 98.2, n. 2; G. 266.2, n. 5. — ἐν' Ασκληπιοῦ, sc. νεῷ; so with ἐν 'Αμφ. The former was in Athens; Aristoph. refers to it in Plut. 653 ff.; and Paus. records, ἐν αὐτῷ κρήνη. The latter was at Oropus in Boeotia; in the neighborhood of it was a sacred fountain. — τῶν ἀρρωστ., invalids. 4. ἀκόλουθον, an attendant; a slave. Cf. § 6 below.

P. 135. 5. πορενόμενος περιπατήσας, κ. τ. λ.: 'you would simply be taking your usual forenoon and afternoon walk,' is the idea. Note the tense of the parts., 'as you travel,' 'after walking.' For the time of the meals referred to see on II. vii. 12. — ἐκτείναις, i.e. stretch them out in a line. — ἡμέρα μιᾶ, by a day; so two lines below. — πλείονας, sc. δδοὺς; the separate daily stages. 6. παρετάθη, exhausted. We sometimes hear 'spun out.' — ἀλλὰ, tr. nothing but. — ἀπήλλαχεν ἐκ τ. ὁδοῦ, did he stand the journey; 'come off.' — ἐμοὶ – δοκεῖν: G. 268; H. 772. — τοῦ παιδὸς, the slave; who was excluded from the palaestra, and hence could not be expected to be ἡσκημένος. Cf. xii. 1. Ch. 14. 1. ὄψον – φέροιεν: referring to those feasts in which the custom was for each guest to bring his own provisions. G. 233.

P. 136. ἡ - ἡ, = sometimes, - and sometimes. — ἐπαύοντο πολλοῦ ὀψων.: gen. of price. Thus Socrates' object was to prevent not stinginess, but extravagance begotten of vanity and rivalry.

2. ὄψων, used especially of meats; at Athens fish was regarded the greatest delicacy. — σίτω, bread, by contrast; cf. ἄρτον, § 4. — λόγον, conversation. — Οὐ γὰρ οὖν, why of course not. 3. μὴ ἀσκήσεως, sc. ἔνεκα: not when in training. See on I. ii. 4. — Σχολῆ, hardly, scarcely. — εὕχ. πολυκαρπίαν, - πολυοψίαν. For a similar expression, with a better pun, see the jester's sally, Symp. iv. 55: πρώην ἐγώ σου ἤκουον εὐχομένου - διδόναι καρτοῦ μὲν ἀφθονίαν, φρενῶν δὲ ἀφορίαν. 4. οἱ πλησίον, γου who are near him.

P. 137. 5. ψωμῷ, sc. σίτου οτ ἀρτου. — πλειόνων, several. — μᾶλλον – λυμαιν., more likely to spoil the effect. — ὀψοποιεῖται, indulges in. — τῶν ὀψοποιῶν, cf. at II. i. 30. — ἀ δὲ, κ. τ. λ.: i. e. he violates all the principles of scientific cookery. 6. μὲν – δὲ clauses, the joint subj. of ἐστι; cf. I. ii. 9. With the infs. sc. τινα. — μὴ παρόντ. πολλῶν, in the absence of a variety. — προπέμπειν is to 'escort'; used here jocosely; accompany. 7. Έλεγε δὲ καὶ

κ. τ. λ., and he used to remark also how the term (τδ) εὐωχεῖσθαι ('good cheer') – meant to eat: the εὖ ('good') he said, was added with this idea, etc. S. simply jokes with the meaning of the word, perhaps ἄμα σπουδάζων (cf. I. iii. 7). Dind. transposes εὐωχεῖσθαι and ἐσθίειν; this seems necessary, unless καλοῖτο be allowed the meaning here given, — which others concede. — τὸ εὐωχ. – ἀνε τίθει, applied the term.

BOOK IV. Ch. 1. 1. Dind. believes οὕτω . . . ἐκεῖνον to have been added when the division into books was made. — ιστε . . . αἰσθανομένω, that on reflection it is plain to one of even moderate perception. Cf. σκοπῶν, I. ii. 62; and for the sense of αἰσθ., Thuc. I. lxxi 5. — ἀποδεχ. ἐκείνον, accepting his teachings; in effect, 'were his professed followers.' — παίζων, in his sportive utterances. Cf. Symp. i. 1. 2. ἔφη ἄν: G. 206; GMT. 30.2; H. 704. — τινος ἐρᾶν, κ. τ. λ. In the same merry vein, Symp. viii. 2, Socrates says: ἐγὰ γὰρ οὐκ ἔχω χρόνον εἰπεῖν ἐν ῷ οὐκ ἐρῶν τινος διατελὸ — οἶς προσέχοιεν: would be οῖς ἁν προσέχωσι of or. rect., or after a primary tense; cf. G. 233. — παιδευθέντας, if educated.

P. 139. 3. οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον, κ. τ. λ. Aristophanes hits off this feature of the Socratic method, Clouds, 478-480. Thus to Strepsiades, the neophyte:

[slapping him on the breast.] ἄγε δή, κάπειπέ μοι σὺ τὸν σαυτοῦ τ**ρόπον,** Γν' αὐτὸν εἰδὼς ὅστις ἐστὶ μηχανὰς ἥδη 'πὶ τούτοις πρὸς σὲ καινὰς προσφέρω.

— τοὺς μὲν - τοὺς δὲ in § 5. — δοκοῦσαι εἶναι, apparently; G. 276.1; H. 785 — ὅντας, from the very fact that they are. — δαμαθεῖεν, broken in. Cf. Lat. dom-are; Eng. tame; Germ. zahm. — άχθείσας (ἄγω). the technical term for breaking hounds. — γίγνεσθαι: the inf., though the part. (γιγνομένους) was used in preceding sentence; perhaps to prevent ambiguity from accumulation of parts., note γιγνομένας following. Another use of ἐπιδεῖξαι with inf. is found at II. iii. 17 The natural construction of the inf. in prolonged indirect discourse prevails in § 4. 4. ἔξεργ. ὧν, = ἔξεργ τοὐτων ὰ; gen. as at III. i. 16. — ἐργάζεσθαι: cf. last remark on § 3 above; and see on εῖναι I. i. 8.

- P. 140. 5. ἐφρένου, he sought to bring to their senses. See the word at II. vi. 1. εἴ τις οἴεται διὰ, κ. τ. λ., if any one imagines by reason of his wealth, though he know nothing, he will appear to be good for something, or fancies without this latter he will be esteemed. Ch. 2. 1. Εὐθύδημον: mentioned at I. ii. 29; the interlocutor in IV. iii., v., vi., also. There is an allusion to him in Pl. Symp. 222 B, where also the fact of his beauty appears from the connection. γράμματα, writings. σοφιστῶν, philosophers; in the broad sense, as at I. i. 11, wh. see. διαφέρειν: cf. at III. vi. 18. ἐκ τούτων, therefore, accordingly. πρῶτον μέν ἐπεὶ δὲ, § 6. διὰ νεότητος: not yet 18; cf. on III. vi. 1.
- P. 141. ἡνιοποιεῖον, saddler's shop: G. 129.6; H. 463. 2. πρῶτον μὲν πάλιν δέ, § 3. Θεμιστ.: see on II. vi. 13. διὰ συνουσίαν τινὸς τῶν σοφῶν. Rhunken deems this an allusion to a well-known verse of one of the tragic poets:

Σοφοί τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσία.

- σπουδαίου, of great ability. μὴ γιγν. σπουδαίους, men do not become qualified. τὸ προεστάναι πόλεως, statesmanship. 3. ἀπο-χωρ. τ. συνεδρίας, leaving the company. μὴ δόξη: G. 218; H. 743.b. ούτοσι: this t is called deictic, for it is naturally accompanied by a gesture. G. 83, n. 2; H. 242. The demonstratives omit the article with proper names. γενόμενος: temporal. λόγον π. τ. προτιθείσης, offers opportunity to speak on any measure. The herald's formula was, τίς ἀγορεύειν βούλεται; cf. Dem. De Cor. 170. 4. ἐπιμελ. τοῦ γενέσθαι: GMT. 45, n. 6.a. διατετέλεκα φεύγων, I have studiously avoided. και τὸ δόξαι, even the appearance of it.
- P. 142. 5. ἐπιτήδειον . . . ἐντεῦθεν. Dind. quite unwarrantably omits this, which is not repetitious, but intensifies the sarcasm. ἰατρικὸν ἔργον, the office of public physician. ὧ ἄνδρες ᾿Αθηναῖοι, fellow citizens! ἐν ὑμῖν ἀποκινδ., hazarding experiments upon you. Packard. Cf. Pliny, H. N. XXIX. i.: discunt periculis nostris, et experimenta per mortes agunt; medicoque tantum hominem occidisse impunitas summa est. 6. ἤδη προσέχων: he did not leave, it seems, as he was about to do, § 3. Θαυμ. γάρ, for it is strange why it is that, etc.; simply introducing a general reflection, bearing on the rationale of E.'s conduct. ὡς συνεχέστ. most assiduously. τί ποτε, see on I. i. I. παρὰ τ. ἀρί.

στοις δοκ. είναι, under men of the highest reputation. — ώς ἀν - γενόμενοι: cf. at II. ii. 3,13. — ἕνεκα τοῦ - ποιεῖν, in order to do, etc.

- P. 143. 7. οἱ κατεργαζόμενοι, the successful. 8. ἀκούοντος Εὐθυδ., in the hearing of Euthydemus λεγομένων, reputed. 9. σου: as at III. vii. 8; cf. refs. on αὐτῶν, I. i. 12. τὰς γνώμας, the thoughts. πλουτίζειν, enrich. ὀρθῶς μετιέναι, 'to be on the right track.' 10. ὅ τι ἀποκρίναιτο, what to answer. G. 256, 242.1.b; H. 720.c, 737; GMT. 21.2.b.
- P. 144. ^{*} Αρα μὴ: G. 282.2; H. 829. ἰατρῶν συγγράμματα. The works of Hippocrates, a famous physician, contemporary with Socrates, are voluminous. γνωμονικοῦ, a well-informed man, a man of ideas; with allusion to γνώμας, § 9. Θεόδωρος, of Cyrene, of the school of Aristippus, cf. II. i. 1; said to have taught Socrates. Θεόδωρος, ό περὶ λογισμοὺς καὶ τὰ γεωμετρικὰ κράτιστος: Pl. Politicus 257 A. πάνν ἢλιθίους. Cf. Symp. iii. 6: δῆλον ὅτι τὰς ὑπονοίας οὐκ ἐπίστανται. Cf. also Pl. Io. 11. Οὐ δήπου, it cannot be that you, etc. Cf. at II. iii. 1. δικαιοσόνης: on the translation of this word and its hometyma, see on II. ii. 2, and at III. ix. 5. 12. κατείργασαι, attained.
- P. 145. τῶν δικ. ἔργα, distinctive works of the upright. Μὴ οὐ δύνωμαι, fear you that I will not be able! 'am I to fear,' etc. G. 218, n. 2; H. 720.d; also GMT. 46, n. 4, where another interpretation is given, however, reading δύναμαι with Küh. and several Mss. 13. βούλει γράψ.: see on II. i. I. 14. ἡμῖν, in our verdict. G. 184.5; H. 601. κείσεται: this verb and its compounds serve as passive for τίθημι and its compounds.
- P. **146.** 15. ταῦτα ἐρωτᾶν, put these questions. 16. ὡς ἀπλούστατον εἶναι, to be perfectly honest. 17. μη προσιέμενον φάρμακον. Cf. Lucret. I. 935 ff.:

Sed veluti pueris absinthia tetra medentes
Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flavoque liquore,
Ut puerorum aetas improvida ludificetur
Labrorum tenus, interea perpotet amarum
Absinthi laticem, deceptaque non capiatur,
Sed potius tali facto recreata valescat.

[—] διαχρήσηται έαυτόν, 'make way with himself,' commit suicide.
18 άπλοίζεσθαι: denom. fr. άπλοῦς.

P. 147. 19. εκών - ἄκων, wilfully - unwittingly. 20. γραμμάτων, 'letters'; i.e. reading and writing, etc. Cf. on II. ii. 6. §§ 19, 20 are to be regarded as an intentional piece of sophistry forming a part of Socrates' general purpose to humble Euthydemus by showing him his ignorance and inability to extricate himself from the dilemma laid to entrap him. There is no real inconsistency of doctrine on the part of S.; he simply leaves E. to find his own way out. Socrates would deny that δ έκών of § 19 could be the τὸν ἐπιστάμενον τὰ δίκαια of § 20 in the true sense. See III. ix. 4, 5; and Introd. — Φαίνομαι, apparently; I seem to say so; sc. ταῦτα λέγειν, cf. φηs preceding. 21. λογισμὸν, a calculation.

P. 148. 22. ἀνδραποδώδεις. Cf. I. i. 16. — τοὐναντίον: adverbially. 23. ἀνδράποδα, boors, like the common herd; i. e. lacking all culture, the opposite of καλοκάγαθός. - πάνυ ώμην, κ. τ. λ., Ι felt sure that I was pursuing a system of study, etc. — Tà mpoorfкоνта: G. 164, 197, n. 2; H. 553,a. — кадокауавіая, the highest culture; the abstract from καλοκάγαθός; see on I. i. 16. — ὀρεγομένω: G. 276.1; H. 785. — διὰ τὰ προπεπον., after all my labor hitherto; δια like ένεκα at IV. iii. 3. 24. είς Δελφούς. The seat of the celebrated oracle of Apollo. - κατέμαθες - γεγραμμένον, observe written; object part., cf. G. 279.2. __ τὸ ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ. This famous inscription was often in the mouth of Socrates, who made its injunction represent the great aim of his philosophy. Thus cf. Pl. Protag. 343 B; Charm. 164 D ff.; and Phaedr. 229 E, where Socrates says: οὐ δύναμαί πω κατά τὸ Δελφικόν γράμμα γνώναι έμαυτόν· γελοΐον δή μοι φαίνεται τοῦτο έτι άγνοοῦντα τὰ άλλότρια σκοπείν. Cf. Cic. Tusc. Disp. I. xxii., 52. Aristophanes does not overlook the phrase; thus Strepsiades, who had been unable to cope with the subtleties of the school, with some bitterness to his son about to enter:

γνώσει δε σαυτόν - ως αμαθής εί και παχύς. - Clouds, 842.

⁻ γράμματος, inscription.

P. 149. πάνν - ὅμην: as at § 23. — σχολῆ, scarcely. 25. ὅστις - οὕτως ὁ ἐπισκεψ.: the article, which would normally be absent, gives the effect of a new subject after the long comparison which intervenes after the ὅστις. — ἐπιτήδεια - ἀνεπιτήδεια, good points - blemishes. 26. ἐψεῦσθ. ἐαυτῶν: G. 171.1; H. 574. — ἐπιτήδεια, suited. — δοκιμάζειν, form a proper estimate.

P. 150. 27. όμοιως διακ.: i.e. are ignorant and liable to be deceived. 28. οἱ ὅμοιου: i.e. those of similar wisdom and tact.

— προΐστ. τε: τε would imply a repetition of ἐπιθυμοῦσι. Βτ. adopts γε instead. 29. κακῶς αἰρούμενοι, making an unhappy choice. — ἐν αὐτοῖς τούτοις, in the failure of their plans simply. — ζημιοῦντ. τ. κ. κολάζ.: a rhetorical pleonasm; of course in the literal use the first referred to fines, etc., and the latter to bodily pun ishment of some sort. Cf. at II. iz. 5. — ἐξ ἐλευθέρων, from a state of freedom. Cf. on ἐκ παίδων II. i. 21. 30. 'Ως – δοκοῦν: acc. absolute; see GMT. II3, n. 10.b; G. 280, n. 4. — εἰ – ἐθελήσαις ἄν: an indir. quest.; also an apodosis with implied protasis: G. 227.1, n.; cf. also at I. ii. 41.

P. 151. 31. που, I presume; as at III. iii. 2 — αὐτὸ τὸ ὑγιαίνειν – καὶ τ. αἴτια, health itself – the causes likewise, etc. — ἀγαθὸν – κακόν, a good – an evil; philosophically. 32. ἀν εἶναι; GMT. 63.4.a. — ναυτιλίας βλαβερᾶς, an ill-starred voyage. — Οὐδὲν – φαίνεται, they by no means appear to be, etc.; sc. μᾶλλον ἀγαθὰ ἡ κακὰ εἶναι. 33. Τί δαί; how is that! or well see. — Δαίδαλον. He built the famous labyrinth for Minos; see on IV. viii. 2. The catastrophe that befel his son Icarus in their aerial flight is familiar.

P. 152. Παλαμήδους: who exposed the sembled madness of Ulysses, himself 'the crafty,' when endeavoring to escape participation in the expedition against Troy; accused by the latter of treason, he was stoned. — ἀπόλλυται, in song and story; hence the present. — ἀνασπάστους, dragged off. — βασιλέα, the Persian king. This habit of kidnapping skilled artificers was common with the Assyrian kings and other Oriental despots from earliest times; a fact which is attested by the curious migrations and mingling of designs and styles of Art. 34. Κινδυνεύει, appears, perchance; used with some notion of hesitancy or doubt. — εξ γε μή προσθ, unless we must add; i.e. as elements. 35. παρακεκινηκότων, frenzied. — πεπόνθασιν: G. 205.3; GMT. 30.1.

P. 153. 36. δημοκρατίαν: prolepsis; see on I. ii. 13. 37. εἰς â. δεῖ τελεῖν, to purchase the necessaries of life; τελεῖν depends on iκανὰ; for the word cf. at II. i. 30. 38. For the same sentiment and illustration see Symp. iv. 35, 36. — οἶδα γὰρ, why, I know of, etc. 39. δῆλον ὅτι, pretty clearly. — μη - η̂: G. 218; H. 743 — ἀπλῶς οὐδὲν, simply nothing.

P. 154. 40. και βλακοτέρους, rather se ble-minded. — διετάραττεν, as in the manner narrated in this chapter, especially in §§ 20, 33, 39. — ἀπλούστατα, in the most straightforward way; omitting irony. Ch. 3. Chapters iii-vii. present the positive side of the Socratic method, as Ch. ii. preceding, the negative. Dind. rejects Ch. iii., mainly on the ground that it is a repetition of I. iv. But (1) this chapter deals more with the divine benevolence as an incentive to piety, while I. iv. prominently with the divine existence; and (2) such repetition is entailed by Xen.'s plan of this book. See Introd. 1. Τὸ - γίγνεσθαι: GMT. 45, n.6.a. — λεκτικούς - πρακτικούς - μηχανικούς: for these terms see Chs. vi., v., vii., respectively.

P. 155. 2. ούτως ὁμιλοῦντι, discoursed with that view. 3. ώς. how: see on I. ii. 9. __ κατεσκευάκασι: GMT. 17, rem. __ ένεκα . . . οφθαλμών, for all the good our eyes would do us. ROBBINS. άναπαυτήριον, period of repose; the suffix is that of 'place.' 4. μέν - δέ, while - yet. — ανέφηναν, made to shine. — τας ώρας τ. ήμ., the divisions mentioned at I. i. 10. — διὰ τοῦτο, by reason of this, viz. ἄστρα - ἀνέφ. — πολλά - πράττομεν, which otherwise would be impossible; cf. IV. vii. 4. — μηνός τ. μέρη . . . ποιεί. This is curiously exhibited in the etymology of the word: uhv. mensis, and 'month' are taken from the 'moon,' which was in earliest times recognized as eminenter the 'measurer' (/MA) of time, - the lunar period being simpler and more frequent than the solar. 5. To - αναδιδόναι, sc. τους θεούς. These infs. are used simply in the enumeration of a series of facts; we may, however, sc. τί δοκεί σοι, or similar, as at I. iv. 7. - οὐ μόνον ὧν δεόμ.. κ. τ. h., not only the necessities of life in great variety and abundance, but also its luxuries. 6. συμφύειν, κ. τ. λ., in connection with the soil and the seasons causes to germinate and grow, etc.

P. 156. εὐκατεργαστ. τ. κ. ἀφελιμ., more easy of digestion and more nutritious. 7. ἐπίκουρον, defence against. — ὡς . . εἰπεῖν: see on III. viii. 10. — Ὑπερβάλλει: intransitive, 'transcends in'; tr. shows exceeding, etc. 8. The Meermann Ms. contains the following: τὸ δὲ καὶ ἀέρα ἡμῖν ἀφθόνως οὕτω πανταχοῦ διαχῦσαι οὐ μόνον πρόμαχον καὶ σύντροφον ζωῆς, ἀλλὰ καὶ πελάγη περᾶν δι' αὐτοῦ καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἄλλος (ἄλλους) ἀλλαχόθι καὶ ἐν ἀλλοδαπῆ στελλόμενος (στελλομένους) πορίζεσθαι, πῶς οὐχ ὑπὲρ λόγον; 'Ανέκφραστον. — ἀδρύνοντα, ripening; fr. ἀδρύς, 'ripe'; see on II. iii. 9. — γέ

νηται ἔνθα, reaches the point where. — ἀναστρέφεσθαι, performs its daily circuits. — The reference in the section is to the apparent motion of the sun, northward toward us in Summer, and the opposite in Winter. This phenomenon, of course, arises not from any actual approach of the sun, but from the fixed inclination of the earth's axis 23°+ to the plane of its orbit, by reason of which our Northern Hemisphere in the one season is tilted over toward the sun, and in the other away from it. The consequent variation in the relative length of day and night, causing accumulation, or loss of heat, makes the seasons. 9. κατὰ μικρὸν, gradually, 'little by little.' — λανθαν., unconsciously; see on & ἁμαρτ., I. ii. 9. — εἰς ἐκατ. τ. ἰσχυρότ., into either extreme. — Cf. Cyrop. VI. ii. 29.

P. 157. τοῦτο, ἐκεῖνο: see on II. iv. 1. 10. δοκεῖ, sc. ἀπολαὐειν τοὺς ἀνθρώπους. — τοὐτων, i. e. animals. — ἀπὸ βοσκημ... ζῶσι, as numerous nomadic races. 11. λογισμὸν – ῷ, κ. τ. λ., Understanding, Reasoning; as the faculty above simple Perception, and which co-ordinates the material furnished by the latter.

P. 158. 12. έρμηνείαν, speech. — πολιτευόμεθα, live in orderly communities. ___ γίγνοιντο, plural with neuter subject because the idea of individuality is prominent. Dind. reads γίγνοιτο. - εί γε - προσημαίν. Cf. at I. iv. 15. 13. "Οτι δέ γε άληθη, κ. τ. λ. The idea is: 'that I am right in believing in a manifestation of the deity (such as τὸ δαιμόνιον signifies) you yourself will recognize when you look for such revelation in the right way. - ὑποδεικνύουσιν, intimate: ὑπο- with its diminutive effect. — οἱ - ἄλλοι, - ὁ - συντάττων. Socrates here, as elsewhere, seems to recognize one supreme God. to whom the numerous other deities are subordinated. Cf. I. iv. 5 and 7 with 11, 16, and 18. This was the doctrine of the Stoics also, and of all the ancient thinkers who had more elevated notions of the Godhead. We may note, however, (1) that Xenophon in his orthodox piety seems never to have risen above the popular polytheism, and hence may fail to adequately represent the more advanced beliefs of his master; and (2) that, this instance excepted, oi θεοί and θεοί are used with little or no notion of separate individuality, but simply as representing formally the class, or abstractly the essence, Gods. — χρωμένοις, to his creatures, say. — ἀτριβή, к. т. д., unimpaired by wear or decay or age. Cf. with this Cyrop. VIII. vii. 22, 23. - πράττων ὁρᾶται, his agency is manifest; predicative part. as subject of the passive construction, G. 280; H. 797; cf. on I. ii. 63.

P. 159. 14. τοὺς ὑπηρέτας, the servitors, ministers; a common Oriental personification. — ἀνθρ. ψυχή, 'man's soul,' the human soul; article omitted for abstract effect. — τοῦ θείου, the divine nature. — ὁρ. οὐδ' αὐτή. Cf. I. iv. 9. — With the preceding, cf. Cyrop. VIII. vii. 17-21. — ἐκ τ. γιγνομένων, from that which appears. 15. ἐκεῖνο ἀθυμῶ, 'feel that discouragement,' feel disheartened at this thought; see on τοιαῦτα Ι. i. 11, and τοῦτο ΙΙ. iv. 1. — οὐδ' εἶs, see on II. vii. 14; no man. 16. Νόμω πόλεως, cf. I. iii. 1. Cf. also I. iii. 3. 17. ἐλλείπ. – τιμᾶν: this construction with the inf. does not differ more from that with the part. than 'failing to' from 'failing in.'

P. 160. Ch. 4. 1. Dind., followed by Saup., brackets § 1 πολλάκις, § 5. The involved and artificial style, the inaccuracy of the plural, ἐκκλησίαις, the anachronism in παρά τους νόμους, which condemns § 4 as a later addition, the suggestion of having been mechanically compiled from I. i. and from Plato's Apol., all serve to throw suspicion upon the genuineness of this passage. The chapter as a whole, the introduction of this discussion with Hippias, seems to break in upon a certain unity of plan. Chs. iii., y., and vi. are all with Euthydemus, and are intended to show the positive side (ἀπλούστατα - ἐξηγεῖτο, ii. 40) of Socrates' teaching as contrasted with the negative course pursued with the same person in Ch. ii. (cf. δτι οὖν ἀπλῶς, vii. 1). The discussion, though with a different person, is not inconsistent with this aim; for Socrates is forced to define his positions positively (cf. §§ 9, 11). Perhaps the chapter was designed to render the exposition of Socrates' Method complete by adding a discussion on δικαιοσύνη; and when the chapter was given this place, whether by Xen or a later editor, §§ 1-3 and τοιαῦτα λέγων, κ. τ. λ. of § 25 were added to give it connection, and to supply what was in Xen.'s original proposal, and upon which he so constantly insists, that Socrates inculcated each virtue by example no less than by precept (cf. I. iii. 1). ___ οὐκ ἀπεκρύπτετο. Breit. notices that this expression is used with reference to the reflection which Hippias makes upon S. in § 9. - καl έργω, looks to καὶ έλεγε δὲ, § 5. — ἄρχουσί τε - καὶ ὅτε, § 2. ὅτε $- \epsilon \pi \epsilon \tau \rho \epsilon \psi \epsilon - \dot{\eta} \nu \alpha \nu \tau \iota \dot{\omega} \theta r$ takes the place of the participles which strict concinnity would require. — παρά τ. άλλους, before all others, 'compared with.' Cf. on I. vi. 2, III. v. 4; and especially Pl. Symp. 220 D-221 C. In Pl. Lach. 181 B, Laches, one of the generals, says: ἐν γὰρ τῆ ἀπὸ Δηλίου φυγῆ μετ' ἐμοῦ ξυνανεχώρει, κὰγώ σοι λέγω ὅτι εἰ οἱ ἄλλοι ἤθελον τοιοῦτοι εἶναι, ὀρθὴ ἀν ἡμῶν ἡ πόλις ἦν, καὶ οὐκ ἀν ἔπεσε τότε τοιοῦτον πτῶμα. 2. [ἐν ταῖς ἐκκλησίαις], ĭf retained, should be made ἐν τῆ ἐκκλησία; it is possible that the plural crept in from ἐν ταῖς στρατείαις preceding. Cf. at I. i. 18. — ὑπομεῖναι, resisted. 3. ἀγαγεῖν τινα ἐπὶ θανάτω. Cf. on I. ii. 37, and Pl. Apol. as there quoted; see also Hellen II. iii. 39.

P. 161. 4. γραφήν έφευγε, was prosecuted; hence ὑπὸ, cf. on III. iv. I. δ φεύγων was technically 'the defendant,' as δ διώκων, 'the plaintiff' or prosecutor. — παρά τοὺς νόμους. Entreaties for mercy and appeals to sympathy in the Heliaea were (according to Athenaeus, XIII. 590 E) not unlawful until later, in the time of Hyperides. Before this time it had been disallowed before the Areopagus only. This is sufficient to show this section to be a later interpolation. BREIT. - ραδ. αν άφεθείς, although he would easily enough have been cleared; apodosis to εi - ἐποίησε: GMT. 41.3, 49.2; G. 226.3, 222. 5. Ίππίαν. Hippias of Elis was one of the more famous sophists. He is often mentioned in Plato; thus by Socrates in connection with Gorgias and Prodicus, Pl. Ap. 19 E. In Hipp. Min. 363 CD, he is made to say: και γὰρ ἄν δεινὰ ποιοίην, εί 'Ολυμπίαζε μεν είς την των Έλληνων πανηγυριν, όταν τὰ 'Ολύμπια ή, αεί επανιών οίκοθεν εξ "Ηλιδος είς το ίερον παρέχω εμαυτον και λέγοντα ότι άν τις βούληται ων άν μοι είς επίδειξιν παρεσκευασμένον ή, καλ ἀποκρινόμενον τῷ βουλομένω ὅτι ἄν τις ἐρωτᾶ, νῦν δὲ τὴν Σωκράτους ἐρώτησιν φύγοιμι. He is introduced as a character in the Protag. also. Hippias taught Rhetoric (Sophistic), Mathematics, Astronomy, etc. His charges exceeded those of all in his day. --διδάξασθαι, get taught; note the causative use of the mid. __ dv πέμψας - τύχοι: G. 226.I. ___ [φασὶ, κ. τ. λ.]: the return to orat. obl. in έαν δέ τις, κ. τ. λ., makes evident the interpolation. 6. "Ετι γάρ, why, you are still. Cf. Pl. Gorg. 490 E: 'Ωs àel ταὐτὰ λέγεις, & Σώκρατες. — Οὐ μόνον γε, & Κ., ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν. Cf. too I. ii. 37; and Pl. Symp. 221 E.

P. 162. 'Αμέλει, to be sure; as at I. iv. 7. Τ. Πότερον implies its disjunctive, ħ μὴ or similar; ἡ περὶ ἀριθ. is a new question. — πόσα κ. ποῖα Σωκρ., how many and what are the letters in the word Socrates. The same illustration is used Oec. viii. 14, and in Pl. Alc. I. 113 A. 8. ἀντιδικοῦντες, going to law; alluding to the characteristic litigiousn so of the Athenians. See on III. v. 16. —

πρό τ. ἀκοῦσαι, κ. τ. λ., before I hear from one who has made such a remarkable discovery. 9. ἀποφάνη: G. 240.1; GMT. 67.1. — ἐρωτῶν – ἐλέγχων, κ. τ. λ. Cf. Pl. Rep. I. 337 A; and ib. Ε: Ίν Σωκράτης τὸ εἰωθὸς διαπράξηται, αὐτὸς μὲν μὴ ἀποκρίνηται, ἄλλου δὲ ἀποκρινομένου λαμβάνη λόγον καὶ ἐλέγχη.

P. 163. 10. ἀξιοτεκμαρ., more worthy of credence. 12. ἐἀν, κ. τ. λ., perchance this will please you better. Cf. GMT. 71, n. 1.

— τὸ αὐτὸ: predicate. 13. γὰρ, as at I. iv. 9. — σου: prolepsis, see on I. iv. 13. — "A – ἐγράψ., cf. I. ii. 42 ff.

P. 164. 14. σπουδαίον, of any account, serious. — Και γὰρ why likewise. — Διάφορον - η, as at III. vii. 7. — τ. εὐτακτοῦν τας, those who do their duty; obeying orders and submitting to discipline. 15. Λυκοῦργον. All that is characteristic in the law and institutions of Sparta is attributed to Lycurgus, who moulded its early constitution. Tradition has it, that having bound his countrymen by oath to abide by his laws unaltered until he should return, he then went abroad, and concluded to prevent their ever being absolved from their oath by dying in foreign parts. — Cf. Pl Crito 52 Ε: σὐ δὲ οὕτε Λακεδαίμονα προηροῦ οὕτε Κρήτην, ἃς δὴ ἐκά στοτε φὴς εὐνομεῖσθαι — On the § cf. Rep. Lac. viii.

P. 165. 16. κείται: cf. at IV. ii. 14. — κρίνωσιν, i. e. for the prizes; similarly αἰρῶνται. — τοις αὐτοις, the same pleasures. 17 τίνι δ' ἄν τις: join τίνι with παρακαταθέσθαι; for the latter, GMT 92.1, n. 1; G. 260.1. Cf. Symp. viii. 36. — τῶν δικαίων, justice their rights. — μάλλον – πιστεύσ. – ἀνοχὰς, with greater confidence wake truces, etc.; cogn. object, like πιστεύειν πίστιν; but πιστεύσειαν below = entrust.

P. 166. 18. τὸ αὐτὸ, as at § 12. — τἀναντία γιγνώσκ.: see on γιγν. Ι. ii. 19. 19. νομιζομένους, recognized; see on Ι. i. ι. — εθεντο: contrast this mid. with τεθεικέναι and θεῖναι following. — θεοὺς σέβειν, reverence for Gods. The act. is rare in prose. For omission of article, see at Ι. i. 19. 20. Οὐκέτι, as at ΙΙΙ. iv. 10 — Τί δή; why so? 21. Καὶ γὰρ, as at § 14. — κειμένους: as at § 6, see on IV. ii. 14.

P. 167. 22. τοῦ κακῶς τεκνοπ., i. e. giving birth to feeble, deformed, or imbecile offspring. 23. κακῶς - ἀγαθοὺς, sound - unsound. — In this section we have an attempt to explain the etiological basis of the preceding physiological fact (see on § 22), — not to advance an ethical argument against incestuous unions. Hence the

stricture of Hugo Grotius, quoted with approval by the editors from Weiske down, is rather unjust: Mirari libes Socratis commentum, qui in conjugiis talibus nihil culpandum invenit praeter aetatis disparitatem. De Jure B. et P. II. v. XII. 4. 24. Οδκουν καλ δὲ, do not these too -? — διώκειν, to be hangers on. — τοῦς χρωμένους ἐαυτ., their associates. — μισοῦνται, κ. τ. λ., are despised by them, yet are most given to running after such men on account of the great advantages to be derived from their acquaintance.

P. 168. θεοῖς - ἔοικε, seems like Gods; give tokens of divine authorship. Br. parallels this condensed style of comparison by Cyrop. V. i. 4: ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα. — τὸ - ἔχειν, the fact that the laws carry with them. See on I. ii. I. 25. τῶν δικαίων: G. 180.I (174); H. 584.g. — Καὶ τοῖς θεοῖς, κ. τ. λ. The Gods have established certain laws, unwritten but self-executing; the nature of Gods necessitates that these be right; hence the same conclusion as at § 18, δίκαιον = νόμιμον. — τοὺς πλησιάζοντας, refers mainly to Socrates' followers, who would be benefit by listening to such and similar discourses. Ch. 5. 1. νομίζων, κ. τ. λ., believing self-control a valuable possession for one, etc.; the subj. of εἶναι is ἐγκρ. ὑπάρχειν. Cf. I. v. I. — πάντων μάλιστα, hefore everything else; cf. I. v. 4. 2. περὶ τῶν – μεμνημ.: with the prep., in the sense 'thinking on'; had in mind.

P. **169.** ἐλευθέριον – ἀνελεύθερον: tr. freedom – slavery. **4**. ταθτα – ἐκεῖνα, sc. ποιεῖν. 5. τινος: see on τιs I. i. i. 6. Construe: ἡ οὐ δοκεῖ σοι (ἡ ἀκρασία) κωλύειν – καὶ – ποιεῖν. — ἐκπλή ξασα: modal as ἀφελκ.; by depriving of their senses, etc. Cf. ἐξιστημι, I. iii. 12.

P. 170. 7. Σωφρ. – ἡττον – προσήκειν, has less of, etc.: G. 170.2; H. 574.a. — αὐτὰ τ. ἐναντία, directly opposite. — Τοῦ ἐπιμελεῖσθαι depends on κωλυτικώτ.: G. 261.2. — Τοῦ – ποιοῦντος – πάθ. – ἀναγκάζ.: G. 276.2; H. 786. 8. εἰκὸς, sc. ἐστι; constr. τ. ἐγκράτ. αἰτίαν εἶναι τῶν ἐναντ., κ. τ. λ. 9. αὐτὴ, it really. — ἡ ἀκρασία οὐκ ἐῶσα καρτερεῖν –, κωλύει – ἥδεσθαι, is the skeleton of the sentence. — περιμείν. – ἀνασχ.: modal. For sentiment, cf. II. i. 30, 33.

P. 171. τοῦς ἀναγκαι. τ. κ. συνεχ., in pleasures the most normal and of constant recurrence; i. e. eating, drinking, sleeping, etc.

10. τοῦ μαθεῦν – τοῦ ἐπιμ., depend on ἀπολαύουσι; πράττοντες αὐτά, referring to these infs., = in the very process, or experience.

Cf. ποιῶν ἕκαστα, Symp. iv. 39. — τῷ - τ. τοιοῦτων προσήκ., cf. at § 7; also G. 184.2, n I. — τὰς ἐγγυτ. ἡδονάς, cf. II. i. 20. 11. ἥττον, under subjection to; so at I. v. I. — διαλέγοντας, discriminating, distinguishing; the active, with the more literal meaning of the root. 12. καὶ διαλέγεσθαι, in dialectics, or in discussion. — τὸ διαλέγεσθαι, κ. τ. λ., the term 'discuss,' etc.; a much cleverer explanation than most ancient etymologies. We find in Hom. II. Λ 407, ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός.

P. 172. Ch. 6. 1. διαλεκτικ. Socrates laid great stress upon such logical and metaphysical skill as conducive to moral discernment, or the highest wisdom $(\sigma o \phi l a)$, which with him was the basis of all virtue. Compare the results reached in the following discussion of the separate virtues with the doctrine formally stated at III. ix. 5. — τl έκαστ. είη τ. ὄντων, cf. I. i. 16. — διωρίζετο: cf. ωρίσατε, I. ii. 35. 2. ωδέ πως: cf. at II. i. 21. — $\tau_{\rm h}$, as $\tau_{\rm is}$, I. i. 1.

P. 173. 4. νόμιμα, what the law requires. — ημιν: cf. at IV. ii. 14. — εὐσεβης, is subject of εἴη; cf. the principle stated at II. vii. 5, and III. x. i. 5. χρησθαι, treat, act toward; the ordinary term for the intercourse of man with man in the various social relations. — §§ 5, 6, in effect: human intercourse has its laws; those who follow these laws fulfil all obligation, and hence are ideal members of society. But he who fulfils law is none other than the good, or upright man (δ δίκαιος). Fulfilling law necessitates knowledge of law. Knowledge not only conditions, but also (the weak point in Socrates' system) determines action. Hence he who knows his obligations fulfils them, — does right, — is good. The good — the wise; δ δίκαιος = δ είδως.

P. 174. 6. Οἶσθα (before δέ τιναs) with Dind., Sp., for oἶδαs of the Mss. — ποτε, is at last; cf. Pl. Protag. 314 Ε. — δικαίους: subject, cf. εὖσεβης at \S 4. 7. Σοφίαν, without the article; the essence, not the individuality of the virtue. — $\mathring{\eta}$ $\mathring{\phi}$, than that by which. 8. \mathring{A} ρ' οὖν – καὶ τάγαθὸν, κ. τ. λ., then must not the 'good' too be determined in that way? For ἆρα see on II. vi. 1.

test of good. Socrates would recognize no conflict here; the highest good would always be the only true advantage To the truth of this his life and actions are the best testimony: el de un advw. άλλ' έργω ἀποδείκνυται - ἀξιοτεκμαρτότερον τοῦ λόγου τὸ έργον ἐστί (IV. iv. 10). Cf. Pl. Crito, wherein Socrates is represented as abiding by an unrighteous sentence, rather than violate the right by breaking jail, preferring to suffer wrong rather than resent it by a second. Abstractly, the Socrates of Plato recognizes an ideal, or absolute good. - With this § cf. III. viii. 2, 3; also IV. ii. 31-35. 9. Τὸ καλὸν - εἰπεῖν, use the term 'beautiful.' — άλλως, means other than in the relative sense explained of the 'good' in § 8; just as οῦτως there referred to the method of § 7. - The first ή = or forsooth; the point of the question being, 'do you know of anything absolutely beautiful (πρδς πάντα καλόν)'? ___ [εὶ ἔστιν]. Dind., Sp., omit; Br. reads ή ἔστιν δ; Küh. proposes to omit ei and read ovoud (e.v. - With this & cf. III. viii. 4-7. 10. 'Aνδοείαν, see on III. ix. 1. Bravery, while it does not adequately represent the sphere of this virtue, is taken as the most common and obvious exhibition of it in any discussion like this. Hence those who lack the virtue are termed δειλοί. — των καλών, 'noble things,' manly virtues, say. - où, with the phrase $\pi \rho$. τ . ¿\a\a\alpha.: vou regard - not in reference to the slightest, etc.? - Nη Δl', is true: so in both cases.

P. **176. 11.** The argument briefly: from § 10 οἱ ἀνδρεῖοι = οἱ ἀγαθοὶ πρὸς τ. δεινὰ, = (§ 11) οἱ καλῶς χρώμενοι, = οἱ ἐπιστάμενοι, = the q. e. d. of this as well as of the other virtues; see on § 1.

12. ἐκ τιμημ., by property assessment. 13. εἰ - ἀντιλέγοι, - ἐπανῆγεν ἄν: G. 206, 225; Η. 704. — ἥτοι - ἢ: cf. at III. xii. 2. — ὑπόθεσιν, the real point at issue.

P. **177. 14.** έπεσκεψάμεθα: with affected surprise; cf. at III. xi. 15, also III. i. 10. **15.** διὰ τῶν . . . ἐπορεύετο. Cf. Oec. xix. 15: ΣΩΚΡ. ἄρτι γὰρ δὴ καταμανθάνω ἢ με ἐπηρώτησας ἔκαστα · ἄγων γάο με δι' ὧν ἐγὼ ἐπίσταμαι, ὅμοια τούτοις ἐπιδεικνὺς ἃ οὐκ ἐνόμιζον ἐπίστασθαι ἀναπείθεις οἶμα:, ὡς καὶ ταῦτα ἐπίσταμαι. — τὴν ἀσφάλειαν, predicate to ταὑτην: regarding this the surest method of conducting, etc. Dind., Sp., reject τὴν. — "Ομηρον: δ δ' ἀσφαλέως ὰγορεύει, Od. θ 171. — τὸ – εἶναι, the character. Ch. 7. 1. "Οτιάπλῶς . . . ἐκ τ. εἰρημένων, with reference to ἀπλούστατα – ἐξηγεῖτο of IV. ii. 40, and to the contents of the intermediate Chs. iii—vi See on IV. iii., at beginning, and on IV. iv. I.

P. 178. είναι ἐπεμελεῖτο: infin. instead of the more common object sentence with δπως. _ ων δε, = τούτων δε å; partit. gen with δτι and δτου. 2. αὐτίκα, for instance. - γην, land; την vnv, the piece of ground. — ξργων ἀποδείξ., lay out work; with reference to one's own farming operations. This interpretation seems simplest, is not discordant with the meaning of ἀποδείξ or its mid. form, and gives the most satisfactory rendering of epyov, which was used eminenter of farming. See on I. ii. 56. Coray remarks: έργον γὰρ κατ' ἐξοχὴν λέγεται ἡ γεωργία καὶ αὐτὴ προσέτι ἡ γεωργημένη γη; comparing Il. B 751, M 283. Schn., Küh., Dind., Br., however, prefer essentially this: 'to explain the process of a piece of surveying and justify the result.' __ μετρήσει, to the operation; 'the process of surveying.' ___ ἐπιστ. ἀπιέναι: like Lat. discedere victorem. 3. οὐκ ἄπειρος - ἡν. See on Θεόδωρος IV. ii. 10. Aristophanes makes Geometry taught in Socrates' school; cf. Clouds, 202. See too the novel metrical system and the ingenious method of applying it, attributed to Socrates in the measurement of a flea's jump, ib. 144-152. 4. ἀστρολογίας, astronomy. — καὶ ταύτης, and this too. - έχειν, is in order to be able. - Breit. interprets τας ώρας των είρημένων as the set times for the things mentioned; i. e. the limits of a watch, proper season for a voyage, etc. - Cf. with this § Pl. Rep. VII, 527 D; τρίτον θωμεν ἀστρονομίαν· το γάρ περί ώρας εὐαισθητοτέρως έχειν και μηνών και ένιαυτών οὐ μόνον γεωργία οὐδὲ ναυτιλία προσήκει, ἀλλὰ καὶ στρατηγία οὐχ ἦττον.

P. 179. 5. καὶ before τὰ, = even; καὶ before τοὺs, = namely.

— περιφορά, 'periphery,' circuit; referring to the phenomenon of the planets, comets, etc., having motions independent of the general apparent motion of the stars from East to West. — πλάνητας, fr. πλάνης; 'wanderers,' whence planets. — ἀσταθμήτ., comets; perhaps as 'having no fixed law' (στάθμη), 'irregular,' rather than 'having no fixed place,' 'unstable.' — οὐδὲ τούτων ἀνήκοος. Archelaus, a pupil of Anaxagoras, is thought to have been his teacher. — "Ολως . . . ἀπέτρεπεν. This against Aristophanes' representations in the Clouds, wherein the comedian's reckless wit made Socrates the typical physical speculator, or 'phrontist,' of the day. — παραφρονήσαι, lose his senses, go mad; used figuratively, of course. — 'Αναξαγόρας was a famous physicist and astronomer from Clazomenae. He held that the sun was a glowing mineral mass (μύδρος διάπυρος, Diog. L. II. iii. 8); and that the moon

was earth (γη), and received its light from the sun. His distinctive doctrine was that Mind, or Intelligence (νοῦς), ordered the Universe. Thus Pl. Phaedo 97 C: νοῦς ἐστὶν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἴτιος. That Socrates was familiar with his writings appears from Plato. Anaxagoras was the friend of Pericles and Euripides. Arraigned on a charge of ἀσέβεια, he saved his life by flight. — μέγ. φρονήσας: cf. at I. i. 13. 7. ἡγνόει ὡς, overlooked the fact that, 'forgot how'; cf. on I. ii. 9. — χρώματα, complexions, skins. — μελάντερα: pred.; see on ἀμείνους, I. vi. 9.

P. 180. λογισμ., practical arithmetic. __ καλ τούτων, κ. τ. λ., and here as in the other matters. 9. τοῦ - προσέχ., depends on μᾶλλον. - ξργον - εύρειν, it would be hard to find; so έργον at IV. vi. I. - μάλλον διαγιγνώσκ. Cf. Tacitus, Ann. VI. 46: Tiberius solitus erat eludere medicorum artes, atque eos qui post tricesimum aetatis annum ad internoscenda corpori suo utilia vel noxia alieni consilii indigerent. Also Plutarch De T. San. Præc. 136 E (24): ήκουσα Τιβέριον ποτε Καίσαρα είπειν ως ανήρ ύπερ έξήκοντα γεγονώς έτη και προτείνων ιατρώ χειρα καταγέλαστός έστιν. And our own proverb, where the alliteration determines the date: 'A man at forty is either a physician or a fool.' 10. Dind. rejects this section in connection with Ch. viii. following. Recognizing the genuineness of the latter, this section furnishes a very natural transition from the subject-matter of Ch. vii. and of Bk. IV. generally to this most natural peroration. In the preceding Xen. has presented Socrates as an ideal teacher and guide; but to crown all, Socrates recognized a wisdom higher than human, which the Gods alone can impart. Cf. I. i. 9. Then follows the attempt to show that the Gods did not disayow Socrates' life and professions.

P. 181. Ch. 8. Dind. rejects this chapter as not included in Xenophon's original design, judging from I. i. I. But Xen.'s purpose seems to have been not simply to show the baselessness of the charges and the injustice of Socrates' execution, but rather to vindicate to posterity Socrates' life and doctrine. In this view, Ch. viii. is both pertinent and forms a very fitting conclusion. 1. ότι φάσκ. - κατεγν. θάν., because whilst he avowed -, he was nevertheless condemned to death, etc. — ψευδόμενον, of lying, of setting up false claims; implying that a life brought to such an ignominious end could not have been divinely guided. On the participle, see on I. ii. 63, and G. 280; H. 797.1. — πόρρω τ. ήλικ. He was seventy

according to Diog. L. II. v. 44. In Pl. Crito 52 E, Socrates imagines the Laws to say to him: - ἐν ἔτεσιν ἐβδομήκοντα, ἐν οἷς ἐξῆν σοι ἀπιέναι, κ. τ. λ. Pl. Ap. 17 D: νῦν ἐγὰ πρῶτον ἐπὶ δικαστήριον ἀναβέβηκα, ἔτη γεγονώς πλείω έβδομήκοντα. — εἰ - τότε, - ἀν - τελευτήσαι: G. 222, 266. I. - είτα: see at I. ii. I. - την δίκην - είπων, having pleaded his cause. Cf. Plato's Apology, which is considered a substantially accurate account of Socrates' speech to the court. It is not definitely settled whether the Apology of the Pseudo-Xenophon is a work of the time, or a later imitation. Grote inclines to the former view. 2. διὰ τὸ Δήλια μέν - είναι, τὸν δὲ νόμον έαν: δια τὸ with both infs. - Δήλια: not that of III. iii. 12, which happened every four years. Every year a sacred embassy was sent to Delos as a thank-offering to Apollo. This was said to commemorate Theseus' success in doing away with the horrible annual tribute to the Cretans of seven youths and seven maidens to be devoured by the Minotaur. The princess Ariadne, becoming enamored of Theseus, furnished him with a clue to the labyrinth, and thus he was enabled to find and slay the monster. The same vessel in which Theseus voyaged was in use for this sacred purpose down to this time, so much patched and repaired, however, that it became a mooted question with the philosophers whether it were the same boat. Read Plato's account, Phaedo 58 A-C; and cf. Plutarch on Theseus xv. ff. __ μηνός: G. 179.1; Η. 591. _ δημοσία ἀποθνήσκ., public execution. - οὐδὲν ἀλλοιότ. κ. τ. λ. Phaedo, present with Socrates on the last day of his life, relates: και μην έγωγε θαυμάσια έπαθον παραγενόμενος. ούτε γάρ ώς θανάτφ παρόντα με άνδρος επιτηδείου έλεος εἰσήει· εὐδαίμων γάρ μοι άνηρ ἐφαίνετο καὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν λόγων, ως άδεως και γενναίως έτελεύτα, ωστε μοι έκείνον παρίστασθαι μηδ' είς 'Αιδου ίόντα άνευ θείας μοίρας ίέναι, άλλα κάκεισε αφικόμενον εὐ πράξειν, εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. - Phaedo 58 E.

P. 182. 3. Schn. contemns this section, and Sp. brackets it. Yet this rhetorical outburst is quite in harmony with the purport of the chapter; and it is not unlike Xen.'s more formal style, cf. I. i. 5, etc. 4. 'Ερμογένους, see on II. x. 3. — ἤκουο α. Xen. had not yet returned from his Persian expedition with the ten thousand Greeks enlisted by Cyrus the younger. — Μελήτου, see at I. i. I., and Introd. — αὐτὸν - γραφήν: G. 159, n. 4; H. 555. — ώs, see on ὡs at I. i. I. 5. αὐτὸς - εἰπεῦν, sc. ἔφη as in § 4.

P. 183. παραχθέντες, swayed; fr. παράγω. — ἡναντιώθη τὸ

- 8αιμ. Cf. Pl. Ap. 31 d. 40 A B. 6. ψφείμην, concede; optative.

 τ. μάλιστα αἰσθ., those who have the clearest perception. 7.

 οὅτω διατετέλ. γιγνώσκ.: see on I. ii. 19; I have reached the conclusion. οὕτως ἔχ.: cf. ὡς εἶχον at I. ii. 38; feel so, believe so.

 8. ἐπιτελεῖσθαι: a word used of paying tribute; pay the debt of age. These imposts he specifies to be dulling of the senses, weakening of the faculties, and that sense of intellectual decline the consciousness of which is so painful to an old man, while the case is equally lamentable, if he be so far gone as not to perceive it (ἀβίωτος δ βίος). ἀποβαίνειν, become.
- P. 184. 9. [εὶ γὰρ, κ. τ. λ.] Schn., Sp., Br., bracket as inane, but the idea may be: wrong is wrong in every shape, no matter if it cloak itself in forms of law; e.g. an unrighteous judicial verdict (τὸ ἀδίκως ὁτιοῦν ποιεῖν). 10. μαρτυρήσεσθαι: mid. as pass. τεύξ. ὑπ' ἀνθρ.: cf at III. iv. I. βελτίους . . . συνόντας, cf. Xenophon's proposition, I. iii. I, and cf. IV. i. I. 11. Observe the recapitulation of the several virtues and qualities which constituted the Socratic ideal, and which he is represented as inculcating throughout the work and especially in Bk. IV. εὐσεβὴς . . . καλοκάγαθίαν, is a long explanatory parenthesis,
- P. 185. ταῦτα, this portraiture. 'Ανήρ, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε ὧν ἐπειράθημεν ἄριστος καὶ ἄλλως φρονιμώτατος καὶ δικαιότατος, Plato makes Phaedo's closing tribute.

-U = is book n First the Children. 102

PA4494

B.25990

.M4 1880

Xenophon.

...Xenophon's Memorabilia of Socrates

DATE

ISSUED TO

PA4494 .M4 1880 B.25990

Xenophon.

...Xenophon's Memorabilia of Socrates

JOHN GRAY PARK LIBRARY KENT SCHOOL KENT, CONN. 06757

